5.9
ו' אלול תשל"ט, 29.8.79 מספר 2191 80 עמודים שנה 43 המחיר: 25.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

חיפה: חיוכים וחיכוכים

21

מתנה יקרה
לא צריכה לעלות ביוקר

מה להביא הפעם?
אם אתם מהפשים משהו מיוחד, מתאים לכל ארוע ולכל כיס,
תנו במתנה ליקר של שטוק:
ליקר אמרטו – dell'Orso – ליקר השקדים הפופולרי, או
ליקר Orange-Stock – ליקר תפוזים שטעמו עדין ומעניין.
ליקרים של שטוק באריזת מתנה נאה ומרשימה,
המתנה היחידה ששמחים לפתוח שוב ושוב ושוב.

STOCK
ליקר אמרטו. ליקר אורנג'.

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך־מישנה: יוסי ינאי • עורך־תכנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישי־ראלי • צלמי־מערכת: צוין צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קריאה יקרה.

אמריקה כבר אינה מה שהיתה פעם. בכך, דומני, נוכחו רבבות הישראלים, שפשטו הקיץ לאורכה ולרוחבה של ארצות־הברית, בפלישת החירות הישראלית הגדולה ביותר שידעה מעצמה זו מעודה.

הממדים של פלישה זו הם כימעט בלתי־נתפסים. כמי שהיה חלק ממנה (מה שמס־ביר את העדרותי הממושכת ממדור זה) הייתי עד לתגובות כמו „ואם ממשיכים לטעון ברצינות שאתם רק שלושה מיל־יון?" או תגובתו של איתו אמריקאי, שעשה חשבון פשוט: „חצי מיליון ישרא־לים יצאו השנה מחוץ לארצם. כל אחד לקח עימו לפחות שלושת אלפים דולר. יחד זה מיליארד וחצי דולר. אז בשביל מה, לעזאזל, אתם צריכים סיוע אמריקאי? שבו כולכם שנה אחת בבית וזה יפתור את הבעיות הכלכליות שלכם!"

אבל אם יש תועלת לאומית, מעבר להנאה האישית, בנדידה הקייצית הגדולה על פני ארצות־הברית דווקא, היא טמונה אולי בניפוץ הרבה מיתוסים אמריקאים שיש לישראלי הממוצע.

רק תוך מגע אישי בלתי־אמצעי הוא יכול ללמוד שארצות־הברית זו, שהוא דוהר על פני מרחביה, פוגש באוהריה, קורא את עיתוניה ורואה את תוכניות הטלוויזיה שלה, אינה אותה אמריקה ה־קיימת בדימיונו.

זו לא אותה אמריקה, ארץ השיווין. היום שולט שם שוב האפרטהייד בכיפה. אבל לא בין שחורים ללבנים, אלא בין מעשנים ולא־מעשנים. מי שמעשן מרגיש את עצמו כנרדף או כמצורע (ובכל זאת עולה שם צריכת הטבק משנה לשנה). זו לא אותה אמריקה שאפשר לקרוע את המרחבים שלה בדהירה במכונית, מבלי לחשוב כמה עולה הדלק. אפילו היצירה האמריקאית המקורית ביותר בתחום הגס־טרונומיה, ההמבורגר, אינה מה שהיתה פעם. ההמבורגים בדראגסטור של תל־אביב הם גדולים ועסיסיים יותר מכל מה שניתן למצוא ברשת מק־דונאלד.

שלוש דקות לצוקרמן

אבל מה שהשתנה יותר מכל אצל האמריקאים בתקופה האחרונה הוא התד־מית של ישראל.

רק המגע היומיומי עם האמריקאים יכול להמחיש איך אנחנו נראים היום בעיניהם. התמונה אינה מחמיאה. היא שונה לחלוטין מתוצאות הסקרים, המצביעים על המשך התמיכה המאסיבית בישראל בדעת־הקהל האמריקאית, או מהקונסנזוס, כביכול, ה־קיים בקהילה היהודית שם לגבי ההתנה־לות בשטחים הכבושים.

האהדה עדיין קיימת. אבל מיום ליום חל כירסום מתמיד בתדמית הישראלית. ההשפעה המצטברת של הדיווחים השלי־ליים על ישראל בעיתונות ובטלוויזיה, מתחילה לתת את אותותיה. בעיתונים ה־ידועים באהדתם לישראל מופיעות קרי־קטורות אנטי־ישראליות, שאיש לא היה מעז לפרסמן עוד לפני חודשים ספורים, מחשש פן יואשם באנטי־שמיות.

מאחר שכל המתרחש בישראל זוכה בכלי־התיקשורת האמריקאים בהבלטה יותר מהמתרחש בכל מדינה אחרת בתבל, להוציא את ארצות־הברית עצמה, מאב־דים הדברים לעיתים את הפרופורציה.

כך, למשל, זכתה ההחלטה על הדחת ארנון צוקרמן מתפקידו כמנכ"ל הטלוויזיה הישראלית להדגשה בכל רשתות הטל־וויזיה. רשת אן־בי־סי, למשל, הקדישה לה שלוש דקות תמימות (המון זמן במהדורת חדשות אמריקאית), כנושא השלישי בחשי־בותו במהדורת חדשות מרכזית, כשאחד מחשובי השדרנים בטלוויזיה האמריקאית והרציניי שבהם, ג'ון צ'נסלור, שהגיש את השידור מירושלים, מציג את העניין כ־סתימת הגולל על חופש העיתונות בארץ.

אחרי שידור כזה יקשה על מסבירים ישראלים להציג את ישראל כ„דמוקרטיה היחידה במזרח־התיכון".

אסור לזלזל בהתלהך הזה, כפי ששעשו השבוע כמה ח"כים נפוחי־חשיבות־עצמית וכמה משרי הממשלה, שביטלו במחי־יד אחת את תגובת דעת־הקהל האמריקאית על מה שמחוללת ישראל בדרום־לבנון.

קיימת סכנה מוחשית ביותר, שישראל תאבד את התמיכה המסויימת, שבה היא עדיין מחזיקה כיום בדעת־הקהל האמרי־קאית. זהו תהליך שאינו מכוון על־ידי פוליטיקאים, ולאיש לא יכולה להיות שלי־טה עליו. הוא פורץ ממכשירי הטלוויזיה

• קאריקטורה שהתפרסמה במייאמי הראלד, שבה מצויירים שני ילדים הרו־גים. ילד שנרצח במיתקפת אנשי אש"ף, וילד שנהרג בפעולת־תגמול ישראלית.

ומכותרות העיתונים בתדירות הולכת וגדלה.

כבר אירע פעם שהעם האמריקאי קץ במלחמה בגלל הטלוויזיה — במלחמת ויאט־נאם. אז כפה על מנהיגיו נסיגה מוח־לטת ממנה ללא כל תנאי. זה עלול לקרות גם ליישראל, אם תמשיך באותה מדיניות ובאותם מעשים המציגים אותה יום־יום בצבעים שליליים בעיני דעת־הקהל האמ־ריקאית.

ומי שלא מאמין, שיצטרף לטיול המ־אורגן הקרוב לארצות־הברית.

עיתון לשעת חירום

כמשך שתים־עשרה שנה מתפרסם בעיתון זה מדור המשתרע על פני עמוד אחד אבל מתיימר להיות דף. ליתר דיוק דף תשקיף.

טבעי שבעיני ותיקי הקוראים, הזוכרים את לידתו של המדור בעיצובו הנוכחי, והיודעים את מקור השם, אין מוזרות זו מעוררת תמיהה. פחות מובן מדוע לא טרחו קוראים חדשים, שהצטרפו למעגל הנרחב של קוראי העולם הזה בעשור הא־חרון, לתהות על מה שנראה במבט ראשון כטעות הגדרתית. אלה ואלי סברו, שיש בשם המדור מין התחכמות נסתרת, משהו בנוסח המדור לא לגברים, שגברים הם הקוראים המושבעים ביותר שלו. או אולי זו אינה אלא רמיזה עקיפה, כמו זו הטמו־נה בשם המדור רחל המרחלת.

ההסבר הפעם הוא פשוט יותר.

מדור בשם תשקיף היה קיים בהעולם הזה מאז אמצע שנות החמישים. תחילה נקרא תצפית, והשתרע על פני מחצית העמוד וכלל תחזיות פוליטיות, כלכליות וחברתיות קצרות, שבחלקן היו מידע בילי עדי של העולם הזה ובחלקן האחר פרי־שנות של עורכי המדור.

רק אחרי מילחמת ששת־הימים, באוגוסט 1967, עוצב המדור במתכונתו העכשווית. אז גם זכה בשמו החדש — דף תשקיף.

לשם זה יש סיפור משלו.

ביוני 1967, כאשר היה ברור כי המיל־חמה היא בלתי־נמנעת, ביקשו עורכי העולם הזה ליצור מגע הדוק ורצוף יותר הן עם הלוחמים שכבר היו מגוייסים בעמ־דות ההמתנה שלהם והן עם העורף האזרחי.

אז נולד הרעיון: מדוע לא להפוך את העולם הזה לעיתון יומי, לתקופת החירום? התשובה לרעיון זה נראית מובנת מא־ליה. זהו אבסורד. עיתון יומי אינו נולד מיום אחד למישנהו. דרושה לו תקופת הריון ממושכת. לשם הוצאת עיתון יומי דרושים משאבים טכניים, אנושיים וכס־פיים אחרים לגמרי מכפי שדרושים להו־צאת שבועון.

הרעיון נראה אבסורדי עוד יותר דווקא בתקופת חירום, כשכל כוח העבודה מגויים והמשק כימעט משותק.

למרות זאת הוחלט לנסות.

תוך יומיים הורכבה מערכת, נמצא דפוס ונבנתה מערכת־הפצה. ביומיים אלה נמצא גם השם לעיתון היומי החדש. כיוון שלא ניתן היה לקבל בן לילה רישיון לעיתון יומי חדש, תהליך ביורוקראטי הנמשך שבועות וחודשים, שימש רישיון העולם הזה ככיסוי ליומון החדש, שהגיל־יונות הראשונים שלו בימי המילחמה הו־פיעו במתכונת של דף אחד בילבד.

הם הוצגו כדף יומי מתוך גיליון העולם הזה. זה היה גם שמו המלא של היומון: העולם הזה — דף יומי. תוך זמן קצר הוא זכה בהכרה כללית בחזית ובעורף ב־שם דף.

שני עמודים ל„דף"

סיפורו של „דף" הוא פרק מרתק בתולדות העיתונות העברית.

מה שנראה כנפל, שגורלו נגזר עליו למות מייד עם היוולדו, הארין ימים והח־זיק מעמד כשלושה חודשים. הוא לא הופיע כתחליף להעולם הזה אלא במקביל לו. הוא גדל והתרחב והגיע עד לשמונה עמו־דים, כשהוא מחולל מהפכה בכל התפיסות המקובלות של העיתונות בארץ.

דף נאלץ להפסיק את הופעתו כתוצאה מהעדר משאבים כספיים, שיבטיחו לו אורך נשימה, ומחסרונה של מערכת הפצה עצמ־איח ובלתי־תלויה, שתהיה מסוגלת לעמוד בפני איומים ולחצים.

כששבק היומון חיים, לא רצינו לקברו כליל. השתעשענו בתיקווה, שאולי יעלה ב־ידינו יום אחד להחזירו לחיים. רצינו גם לשלב את סיגנון ניסוח הידיעות התמציתי של דף בסיגנון השונה של השבועון, ול־הבליט את הידיעות הבלעדיות המתפר־סמות בו.

כך נולד שמו של המדור — דף תשקיף. שילוב של מדור התחזית והפרשנות, שכבר היה קיים בהעולם הזה, עם ידיעות בל־עדיות בנוסח דף.

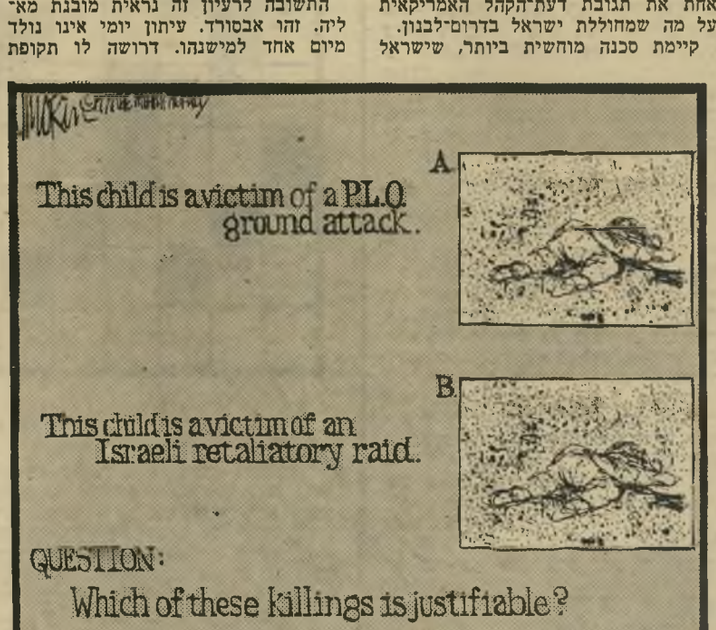
כמו היומון, שנשא שם זה בימי מילחמת ששת־הימים, כך גם המדור הנושא שם זה מאז, הפך מושג בפני עצמו. מסבע הלשון „זה הופיע בדף" מקובלת בחוגים רבים, מבלי שיהיה צורך להסביר ולפרש לאיזה דף הכוונה.

עתה, כשדף מתקרב למיצוות, הוא מממש את שמו. כפי שוודאי כבר הבחנת, הופך העמוד לדף. כל אחד מעמודי דף תשקיף נערך בידי איש־מערכת אחר, כשהחלוקה בין העמודים אינה על פי חשיבות הידי־עות, או התחומים שאליהם הן מתייחסות, אלא על פי מקורות המידע המזינים כל אחד מהעמודים.

משום כך, לא בלתי־נמנע שלעתים תמצא אפילו מעין סתירה בהערכות של אותם מאורעות, בשני העמודים של אותו דף עצמו, כשמדובר בתחזית של העתיד להת־רחש, או בפרשנות של מה שכבר התרחש. מיגוון דיעות מסוג זה, שיש בו להאיר עובדות מזוויות־ראיה שונות, עשוי להיות חיובי.

בתנאי, כמובן, שעל העובדות עצמן לא תהיה מחלוקת.

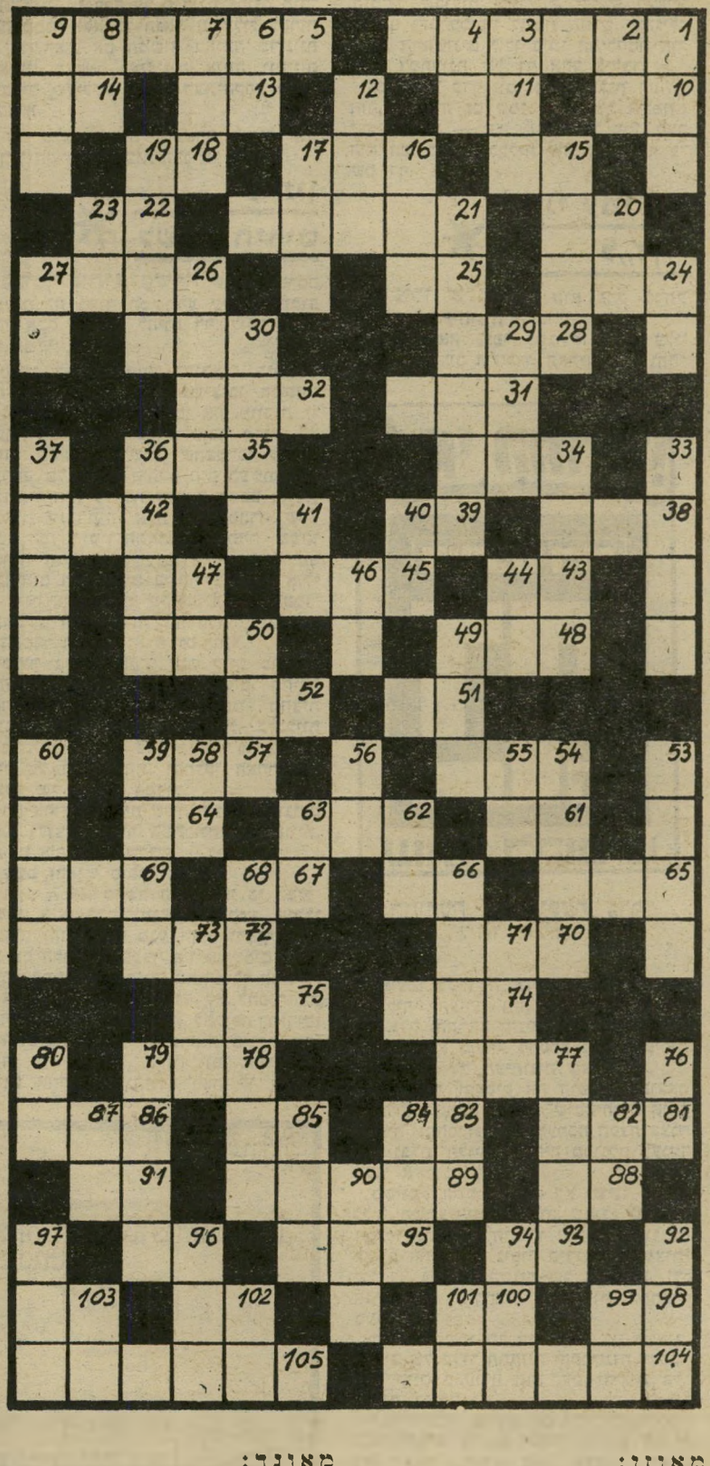
אלי תבור

„איזו מהריגות אלה ניתנת להצדקה?"
שחיקה מתמדת בתדמית

לימי החרוק!
העולם הזה
דף
יומי
עומד להופיע!
ההודעה על הופעת „דף"
לידה במילחמה

תשבץ העולם הזה 2192

מאוזן:

1) קרוסלה; 5) כינוי לאנגליה; 10) קמין; 11) רצועה; 13) מאור קטן; 14) ילדים קטנים; 15) עוף־טרף; 16) אולם; 18) צאצא; 24) הורתו; 25) רטוב במיקצת; 26) גרם־שמיים; 28) החריב; 30) משמש באריגה; 31) סופר אמריקאי (ש"מ); 32) נתיב־מים גדול; 34) אן? 35) יהיה; 38) רחש הגלים; 39) בהמת־משא סיבטית; 41) תבואה; 32) בור ועם־הארץ; 43) מוקיון; 45) מין אבן יקרה; 47) מלכסיקון הבקר; 48) מין תולעת טפילה; 50) גרגרי־מאכל; 51) הגיע; 52) מידת־שטח; 54) פיסגה; 57) האזנה דרוכה; 61) נישא; 62) בהשאלה: עיר של פתאים; 64) ידיד; 65) מכה חדה; 66) מישש; 67) חרק מזיק לבגדים; 69) עוף גדול; 70) מעך, הצמית; 72) משמעות; 74) בהשאלה: אנשים פשוטים; 75) שערה קשה; 77) מין מישחק־קלפים; 78) גמד; 81) נוגה; 83) השתחווה; 85) מרפע, באנגלית; 86) חמדנות; 88) עלה בספר; 89) קול הכאה; 91) קרס; 93) בן לאותם הורים; 95) פער כתוצאה ממריבה; 96) אחו; 98) כיסא־כבוד; 100) מן השוואים; 102) רומס בעקבו; 103) לשד העצמות; 104) קיבוץ בארץ; 105) תמונה מפורסמת של פיקאסו.

מאונך:

1) מידת־יבש עתיקה; 2) טבעת לאף השור; 3) פריט; 4) ראש, בערבית; 6) בילה את הלילה; 7) אבל; 8) מונח בתורת החשמל; 9) שמן־אדמה; 12) אחי הבעל; 15) נאה מאד; 16) זיהום; 17) שקד; 19) דלק המופק מן הביצה; 20) רדום; 21) שאינו ידוע; 23) גביאים כתורבים (ר"ת); 24) חודש עברי; 26) עובד המיכרה; 27) פרי־בטן; 28) מסימני הניקוד; 30) ברור; 33) הרחרנות־ריב; 34) פרח־נוי; 36) תנובה; 37) ירק־גינה; 40) גבבה; 41) בתוכו; 44) אוייב; 46) צאצאה; 47) מהלך בשחמת; 49) גייס; 50) קטע; 53) מין תבלין; 54) מחברי־הכתסת; 55) מיקווה־מים ענקי; 56) תנועת־מים בים; 58) מיניסטר; 59) מיקנה; 60) תשובה; 62) ממהר; 63) מושת על כל אזרח; 66) מאדימה; 68) אוניות; 71) בא אחרי הברק; 73) מכרסם קטן; 76) נע; 77) מעלה ארוכה; 79) חושב; 80) מתנועע; 82) מצבת־זיכרון; 84) חומר הנעה; 85) אציל; 87) פקודה מפורשת; 90) מאכל נוזלי; 92) מאבני הריחיים; 94) סוג של נחשים; 96) רעב גדול; 97) נקייה וברה; 99) מסולם הצלילים; 101) גוי; 102) זימר; 103) ריקבון.

מכתבים

שיגעון־גדלות או אמת צרופה

על הסיפור הסודי של חשבון הדולרים של יצחק רבין („העולם הזה" 2189).

בכתבה של יגאל לביב, שנשאה את הכותרת „מי עמד מאחרי הפיצוץ?" הוזכר כמי שהיה קשור, כביכול, בפרשת גילוי חשבון הבנק של מישפחת רבין בוושינגטון.

ברצוני להבהיר בצורה חד־משמעית: על גילוי החשבון של מישפחת רבין נודע לי רק כאשר נודע הדבר לכל יתר עובדי שגרירות ישראל בוושינגטון, שעה שהפרשה התפוצצה לאחר ביקור מר רבין ורעייתו בוושינגטון, בפברואר 1977, והתפרסמה בעיתון הארץ.

בנצור

עד אז לא היה לי שמץ של מושג על קיומו של אי־זשהו חשבון בנק של מישפחת רבין בחו"ל. מעולם לא פנה אלי איש ולא פניתי אנוכי לאיש, בארץ או בחו"ל, בקשר לחשבון שכזה. מעולם לא הייתי מעורב באי־זו צורה בפרשת החשבון של מישפחת רבין. לפיכך, שירבוב שמי בפרשת החשבון הזה הוא נטול יסוד וחסר־שחר, וכל מה שנאמר עלי בכתבה זו איננו נכון.

איתן בנצור, שגרירות ישראל, וושינגטון

● הקורא בנצור שלח העתקים ממיכתב זה אל יוסף צ'חנובר, מנכ"ל מישרד־החוץ, אל חברי־הכנסת אבא אבן, יגאל אלון ויצחק רבין, ואל אישי צמרת מישרד־החוץ בירושלים.

שוב ושוב, אתם מכניסים את עצמכם אל לב האירועים ההיסטוריים המתרחשים במדינת־ישראל. הגה, נפל ראש־ממשלה, אחרי שנתגלה חשבון הבנק שלו בדולרים בארצות־הברית, ואתם מבשרים לקוראים, כי ידעתם על הפרשה עוד בטרם שהתפוצצה.

קשה להאמין שדבריכם הם האמת לאמיתה ולא סימפטום של שיגעון־גדלות, של העורכים והכתבים של השבועון.

יגאל שחר, תל־אביב

● הדברים שהתפרסמו בכתבה אינם שיגעון־גדלות אלא אמת צרופה.

כל מילה בכתבה — אמת.

לידיעתכם, את החשבונות בבנק אפשר היה לסגור גם לאחר שדן מרגלית גילה את הסוד לאחרים, אך היו אז „חכמים" שלא רצו להעסיק את יצחק רבין בשטויות, וזאת כמה שעות לפני פגישתו עם הנרי קיסינג'ר בארצות־הברית — פגישה אשר משום מה נדחתה.

אילו רבין רצה, היה יכול למנוע פיצוץ העניין בהיותו בארצות־הברית, וזאת בשיחה אישית עם דן מרגלית. אך הוא אדם שאינו מבין דברים כאלה. תחת זאת ירד מהמטוס בלוד, וקרא בעיתון הארץ את הסיפור.

ה„חכם" שנתן עצה לרבין, לשוחח על כך עם אבא אבן, גרם למעשה לפיצוץ העניין.

יעקב חילפון, באר־שבע

● הקורא חלפון היה באותה עת מקורביו של ראש־הממשלה דאז, יצחק רבין.

● ● ●

בריוני אלוהים

שיר הלל ללוחמי חרות ישראל של סוף שנות ה־70', השופכים דמם בכביש רמות. מומלץ לשירה בציבור בערבי־שבת, חג ומועד ולציון מאורעות היסטוריים בחיי האומה. על־פי הלחן הידוע: באב אל־ואד.

פה אני עומד / ניצב על אם הדרך. / כביש אפל שחור — טורי מכוניות. / פה ארבנו יחד, זלמן זלמנוביץ — / בנו של השוחט, / ולייב זוסמן גם.

פיזמון חוזר: כביש רמות, / לנצח זכור את גבורתנו. / כביש רמות / לנצח זכור את הקרבות. / לצידי הדרך מוטלים סלעינו / שלד מכונית שותק תחת סלעי. / כביש רמות — / בדרך לשכונה. הנה הם קרבים / טורים של ממזרים. / הנה הם קרבים, / טורים פסולי־חיתון. / פה תונף האבן, תנופף זכוכית, / וסילון של דם, / אליך, אלוהים!

פיזמון חוזר

פה הוקו הדם, ופה פסקו מלכת, / כל הצעדים בדרך לקידמה. / פה נשליט ביחד, / שוב מלכות שמיים / המפד"ל — אגודה / מישפחה אחת!

פיזמון חוזר

חזי שוסטר, קיבוץ גשור

● ● ●

החידוש של בלום

על „הטימטום של בלום" („העולם הזה" 2190).

הטימטום של יהודה בלום, נציגנו באו"ם, שבר את כל שיאי הטימטום של הפוליטיקה הישראלית עד כה. הישג נכבד, לכל הדעות. האגרוף שהנחית על עצמו הוא נוק־אאוט עצמי. חידוש ספורטיבי בינלאומי — מתחרה המכה את עצמו, נשכב על קרשי הזירה ודואב שיויציאו אותו החוצה, כשהוא בקושי נושם.

יודקה אבנר, גבעתיים

● ● ●

תעמולת זוועה

האיש נפטר — אך תעמולת הזוועה נגדו עודנה נמשכת.

בחנות מכובדת, בצפון תל־אביב, קניתי השבוע, במחיר שבע לירות, את המדבקה

המצ"ב, המציגה את שר־האוצר המנוח, יהושע רבינוביץ, כטורף (ראה את השיניים) וכגנב.

שאלתי: האין חוק נגד תעמולת־זוועה

(המשך בעמוד 6)

"אם אין לך טלויזיה צבעונית של SONY
-אין לך TRINITRON !..."

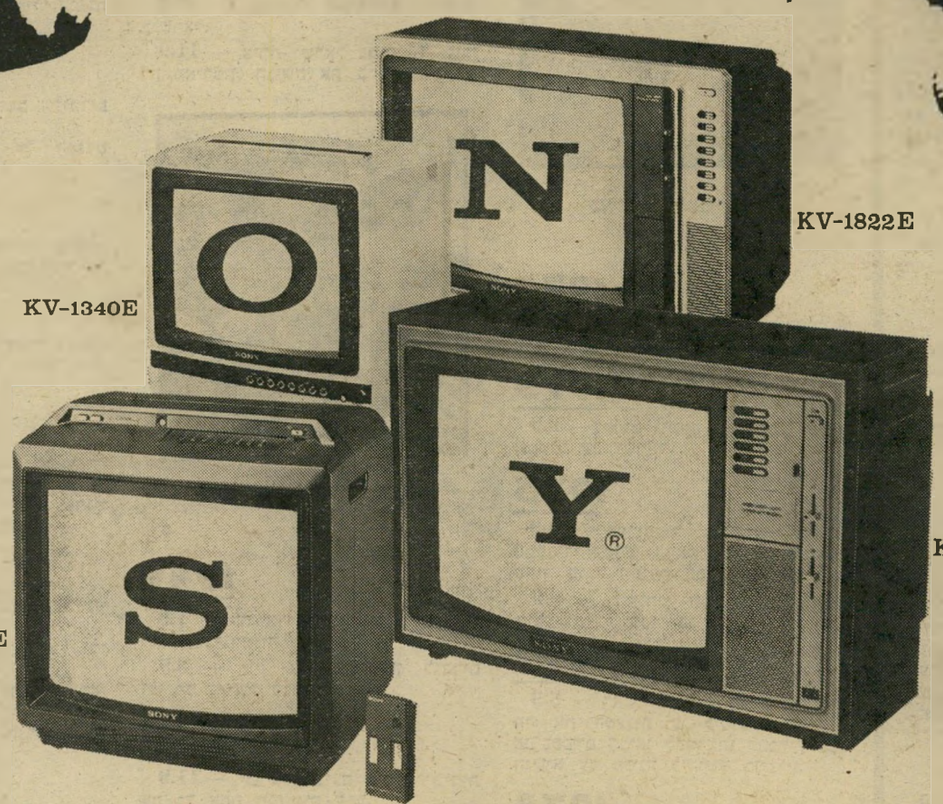

-מה זה **TRINITRON** ?
-זו שיטה בלעדית לטלויזיות הצבעוניות של Sony, בגללה הפכו למבוקשות ביותר בעולם.

-איך זה פועל ?
-יש להם שפופרת מסך בזוית רחבה של 114°, בתוכה קנה בודד מיוחד במינו, היורה תלת-קרן דרך מרכזה של עדשת אלקטרון. זוג מנסרות מכוונות וממקדות את הקרניים על המסך דרך "גריל פתוח" שלא נותן לצבעים לברוח... תאמין לי, אתה מקבל תמונה חדה בצבעים... שיגעון ! ועוד משהו. המסך גלילי, מונע השתקפות וקו ישר זה קו ישר !

-וזה יש רק ל-SONY ?
-רק SONY. שאל כל אחד...

SONY-Trinitron בצבעים ... *שגעון!*

פרסום מדניק | רפאל טיראן

השבוע במאה ה־20

מה אירע במאה ה־20׳ כשבוע שבין ה־5 בספטמבר עד ה־11 בספטמבר? כמדור חדש זה יסקור „העולם הזה" כמה מן המאורעות שאירעו ב־78 השנים הקודמות בשבוע שבו מופיע הגליון.

1901

9.9 — אנרי טולוז לוטרק, צייר וגרפיקאי צרפתי, נפטר בגיל 36.

1905

5.9 — חוזה שלום בין רוסיה ליפן נחתם בתיווכו של תיאודור רוזוולט, והמילחמה בת השנה וחצי, שבה גברה יפן על רוסיה, הסתיימה.

יסוד נהלל
11.9.1921

1906

6.9 — דויד בן־גוריון בן ה־20 מגיע לארץ־ישראל. באותו היום הוא צועד מיפו לפתח־תיקווה ברגל ומתחיל לעבוד ב־קטיף.

1919

11.9 — עם ביטול חוקת ווימייר הופכת גרמניה לרפובליקה.

1921

11.9 — נוסדה נהלל, מושב העובדים הראשון בארץ ישראל.

11.9 — הוכרז רישמית על המנדט הבריטי בארץ־ישראל.

1925

6.9 — נחמן סירקין, ציוני, סוציאליסט, ממייסדי פועלי־ציון, נפטר בגיל 57.

1930

10.9 — נערך החריש הראשון בוואדי חווירית, הוא עמק חפר, תחת מישמר חיילים בריטים.

1938

6.9 — הגזירות הראשונות על יהודי איטליה. אסור להם ללמוד או ללמד ב־מוסדות להשכלה גבוהה, והיהודים שהגיעו לארץ זו אחרי 1919 מגורשים.

1939

5.9 — ארצות־הברית מכריזה על ניאוטרליות במילחמה.

6.9 — התקפת־אוויר ראשונה של גרמניה על בריטניה.

הוקם המטה הכללי של ההגנה, בראשותו של יעקוב דורי.

8.9 — החלה המיתקפה הגרמנית על וארשה.

1940

9.9 — תל־אביב הופצצה על־ידי חיל־האוויר האיטלקי. 112 הרוגים.

11.9 — ארמון באקינגהאם נפגע בהפצצה גרמנית.

1944

5.9 — ברית־המועצות מכריזה מילחמה על בולגריה.

6.9 — הנאצים משתמשים לראשונה בטיל ו׳ 2.

1947

7.9 — מעפילי יציאת אירופה תש״ז, שהוחזרו לגרמניה באנייה אושן וויגור, הועלו על החוף בהמבורג ונשלחו למחנה פופנדרוף.

9.9 — קבוצה נוספת של מעפילי יציאת אירופה הוחזרה לגרמניה באניה רנימיד פרק. 33 מעפילים נפצעו בעת שהתנגדו לעלייתם לחוף.

1948

10.9 — ממשלת פאראגוואי הכירה בישראל.

11.9 — צירת ישראל במוסקווה, גולדה מאירסון, הגישה את כתב האמנתה.

האיש במיזוודה זוק
11.9.1965

1949

7.9 — קונראד אדנאור נבחר כקאנצלר מערב־גרמניה.

8.9 — חוק שרות הביטחון לגברים ולנשים נתקבל בכנסת.

1951

11.9 — ישראל מציעה שיחות ישירות עם כל אחת ממדינות ערב.

1952

7.9 — הגנרל נגיב התייצב בראש ממשלת־מצריים.

1955

7.9 — עורכו של הג׳רוסלם פוסט, גרשון אגרון, נבחר כראש עיריית ירושלים.

1956

11.9 — בפעולת התגמול של צה״ל על מישטרת א־רהווה, דרומית לחברון, נהרגו עשרות ערבים.

1959

9.9 — וולטר איתן מונה כשגריר ישראל בצרפת.

1961

7.9 — הנשיא יצחק בן־צבי מטיל על דויד בן־גוריון להקים ממשלה חדשה, אך בן־גוריון איננו מוכן לכך „בתנאים הנוכחיים." התפקיד מוטל על אשכול.

1963

5.9 — המדינאי הצרפתי רוברט שומאן, חלוץ רעיון איחוד אירופה, נפטר בגיל 77.

1965

11.9 — מרדכי לוק, האיש במיזוודה, נידון ל־14 שנות מאסר בעוון ריגול.

1970

6.9 — סוכל נסיון חטיפה של מטוס אל־על שהיה בדרכו מאמשטרדם לניו־יורק. אחד החוטפים נהרג והמחבלת ליילה חאלד נתפסה. גיבורי הפרשה, דיילי אל־על, מיכל אדר ואברהם אייזנברג.

זלמן ארן, שר החינוך לשעבר, נפטר בגיל 77.

מלחין שוסטקוביץ
6.9.1975

1972

11.9 — מכס פליישר, קאריקטוריסט יהודי, יוצרו של פופאי, נפטר בגיל 89.

1973

9.9 — קובה ניתקה את יחסיה הדיפלומטים עם ישראל.

1975

5.9 — הפרופסור יובל נאמן התפטר מתפקידו כמדען הראשי של מערכת־הביטחון, בגלל חתימת הסכם הביניים.

6.9 — המלחין הסובייטי, דימיטרי שוסטקוביץ, נפטר בגיל 63.

1977

8.9 — ראש־הממשלה, מנחם בגין, דוחה את הטענות כי נימוקים פוליטיים או כספיים הביאו להחלטתו להמליץ בפני הנשיא על חנינה ליהושע בן־ציון.

1978

5.9 — נפתחה ועידת קמפ־דייוויד. ראש־ממשלתת ישראל לאו״ם, יהודה בלום, הגיש את כתב האמנתו.

מכתבים

(המשך מעמוד 4)

מן הסוג הזה? האין חוק המחייב את הצעירים, המדפיסים והמפיצים להזדהות ברבים? האין יד פוליטית בוחשת בקדירה הזו?

בעלי החנות לא ידעו לזהות את המפיצים. כל מה שהיה בידם למסור הוא, ש־באו שני צעירים, מסרו מדבקות, גבו את הכסף והסתלקו מבלי להשאיר כתובת כלשהי.

ציונה ויים, תל־אביב

● דיוקנו המיפלצתי של רבינוביץ — ראה תמונה.

● ● ●

במישקפיים ובלעדיהם

על מישקפיה של הדוגמנית חלי גולדנברג (מדור „אנשים", „העולם הזה" 2189).

בעיתונכם פורסמה ידיעה, כי הדוגמנית חלי גולדנברג קיבלה תריסר זוגות מישקפיים מחנות אופטיקה, בכדי שתספר בכל העיר, כי קנתה אותם באותה חנות. בשל מסע הפירסום הנרחב למישקפיים, הנערך על־ידי חנותנו — ובו מצולמת

חלי גולדנברג
לספר בכל העיר

חלי גולדנברג — נוצר זיהוי בציבור בין הידיעה לבין חנותנו.

לצערנו, אין הידיעה נכונה. אין אנו נוקטים בשיטות פירסום שקריות כמו זו שציינתם, וכן איננו נוהגים לתת מישקפיים במתנה לאיש, גם לא לחלי גולדנברג. האמת הינה, כי חלי ביקשה מאיתנו עשרה זוגות מישקפיים לצילומי־אופנה של מרכז האופנה, קיבלה אותם והחזירה לאחר הצילומים.

חרב אברמס, אופטיקה 6:6, תל־אביב

● בתנאי, כנראה, שלא תספר לאיש מהיכן קיבלה את המישקפיים.

● ● ●

מן השירותים החשאיים אל ראשות הממשלה

על הבטחת מנחם בגין ליצחק שמיר, כי ימונה לראש־ממשלה תוך שנה („העולם הזה" 2189).

זה מה שחסר לשמה הטוב של מדינת־ישראל, שפונקציונר לשעבר בשירותים החשאיים יתמנה לתפקיד הרם של ראש־ממשלה. אם אמת כתבתם, כי אז תהפוך ממשלת ישראל לאחת הממשלות הניקלות ביותר בעולם — גנרלים ושיק־ביתניקים לרוב, ואף לא מדינאי מרחיק־ראות אחד.

עוד יבוא יום, והוא לא רחוק, כנראה, שגם רפול ויאנוש יסבו ליד שולחן הממשלה — הראשון כשר הסעד, למשל, והשני כשר הבריאות.

מירון נתנאל, ירושלים

הצלחתו של בגין בבחירות האחרונות נבעה מן האכזבה של הציבור משילטונו הממושך, המסואב והמושחת של המערך,

(המשך בעמוד 8)

סיגרית המאה לבעלי הדעה

BROADWAY 100
International quality

100 מ"מ של
טעם משובח

סופר קינג סייז-
תערובת אמריקאית.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

אולם הציפיות שתלו רבים בבגין ובממשלתו התבדו חיש מהר... לא רק שאין שיפור, אלא שמורגשת הרעה משמעותית, ההולכת וגדלה מיום ליום.

לפיכך, כשמסקנתו הסופית של בגין תהיה, שלממשלה בראשותו אין כל סיכוי להבריא את תחלואי מדינתנו, עליו יהיה לשאול את פי העם. רק העם רשאי להחליט מי ינהל את המדינה. המנדט שניתן לבגין היה לחקים ממשלה ולא להמליך יורש.

משה רובינשטיין, ירושלים

● ● ●

זיהוי מוטעה

במדור „במדינה", בכתבה „זיהוי ספונטני" נפלה טעות בזיהויו של עורך־הדין משה ישראל („העולם הזה" 2190).

התמונה שהתפרסמה היא תמונתו של עורך־דין אהוד שליש, בעוד שבגוף הכתבה מדובר על עורך־דין משה ישראל.

משה פינקו, תל־אביב

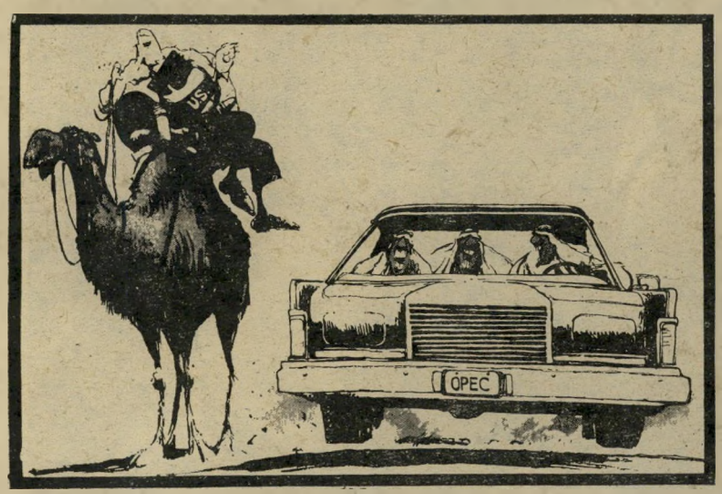
● הקורא פינקו צודק. עורך־דין ישראל — ראה תמונה.

● ● ●

בעלי המאה - בעלי הדעה

מה שמבינים ציירי קריקטורות לא מבינים המדינאים הישראלים.

עובדה: הצייר של השבועון הגרמני „שטרן" הוא בעל דעה מדינית.

קריקטורה של „שטרן"
אופ"ק קוצר

שטרן מבין עד כמה השתנו יחסי־הכוחות בין ארצות־הברית לבין מדינות אופ"ק, לטובת האחרונות. ואילו שרי ממשלת־ישראל, ובעיקר ראשה, עדיין סבורים כי כוחם עימהם, לעמוד בפרץ, לסכל את השפעתן של מדינות־ערב, כדוגמת סעודיה, תבה מדובר על עורך־דין משה ישראל.

עזרבי־דין שריש וישראל
טעות לעולם חוזרת

סוף ביריון לחנק?

על הצעתו של הקורא־המהנדס ח. הרלינגר מתל־אביב, למנוע חבלה בתאי־הטלפונים הציבוריים („העולם הזה" 2190).

כמי שמעורה בחיי הארץ ומכיר מניסיונו את היעילות של המוסדות והשירותים הציבוריים בישראל, הריני מזהיר מפני כל כוונה לממש את הצעתו של המהנדס הנכבד.

תארו לעצמכם שביריון מצוי יחבל בטלפון הציבורי, ואז, לפי ההצעה, תיסגר דלת התא של הטלפון והביריון ייכלא בפנים. מכשיר אזעקה מיוחד יזעיק, לפי הצעתו, את המישטרה, אך מי ערב לנו שזו תמהר לבוא, אם בכלל.

התוצאה: המחבלים בטלפון ייכלאו בתאי הטלפון השקופים, כשהם חסרי־ישע. במשך שעות ארוכות, תוך סכנת חנק ממשית.

זהו, לדעתי, עונש חמור מדי.

עוזי צוקר, רמת־גן

● ● ●

הצעה מעניינת שעליה תשמעי בעבודה תגרום לשינוי בחייך. שתיים מתוך שלוש ה־בעיות שהעסיקו אותך בשבוע־שעבר, והעכירו את רוחך, יבואו השבוע על פיתרונן לשביעות רצונך. חוליים מדומים, מועקות נפשיות ואוזלת־יד ייעלמו לקראת יום א' או ו' עם שיחת טלפון מיסתורית שתתקבל. אין זה השבוע המתאים לקניות — לכן הרבי בפעילות ביתית או מישפחתית.

* * *

אם תפגוש השבוע בת גדי, קח אותה בשתי ידיים. היא תהיה בת זוג משמיים. האסון ממנו חרדת שיבוא עתיד לחלוף — באמצע השבוע. שבת תביא עימה בשורות חדשות, בעיקר אם עברת את המשבר בשלום. השבוע הוא הזמן המתאים לנסיעות ארוכות או לטיולים. אך אל תיסע לבד.

* * *

השבוע תנחל תבוסה רצינית, אך היא תביא לך גם תועלת מרובה; הלקח שתלמד ממנה יעזור לך שנים רבות, ויחנך אותך לסמוך על עצת מנוסים ממך. דאג, איפוא, לצעדיך הבאים. התרכז בעיקר בתיכנון וביצירה. אם את רוצה אותו, גרמי לו להציע לך נישואין. את יודעת באיזו דרך, וזה השבוע המתאים.

* * *

כוח הרצון שלך יגבר, בתנאי שתצעד בעיקבות, עקב בצד אגודל, ומבלי לתת למרה השחורה לגבור עליך שוב. הכספים שהמזלות הבטיחו לך מתחילים להתממש: עכשיו העיקר הוא לבצר את העסקים שלך, ולא לתת למצב להתפורר, כמו בפעם הקודמת. מכתב עשוי לשנות את עתידך.

* * *

הזילזול שאתה מגלה לגבי מנעולים ואמצעי־ביטחון למיניהם, עלול לעלות לך ביוקר. היזהר, כי קיים סיכוי שבעוד ה' או שבת תהיה קורבן לגניבה־רבתי. כוח ההרס שלך מתגלה במריבה מישפחתית מיותרת ובלתי נעימה. בת אריה: הפגישה הרומנטית, לה התכוננת זמן כה רב, הוכיחה את עצמה כאתראה.

* * *

אם רבת עם בת־זוגך, בן בתולה, אל תיתן לזה לדכא אותך. שמור על קשר מסויים, אל תריב שוב, והנח למצב להתבהר. זה יקרה תוך שבועיים עד שלושה שבועות. מבחינה מיקצועית אתה הולך בדרך הנכונה, והעלייה בסולם הדרגות — מובטחת. סימן על־כך תקבל בראשית השבוע.

* * *

כוח המשיכה הטיבעי שלך הולך וגובר, מיום רביעי ואילך. עד ליום הראשון הבא יגיע לשיאו, וקשה יהיה להם לעמוד בפני קסמיך. גם אם אותה עיסקה מסויימת תתחסל — אל יאוש! זכור כי לפעמים צריך לוותר גם לאחרים.

מיפעל שבו התחלת לפני זמן רב, יביא אותך על־סף של תקופה חדשה. היא תביא לך לא רק ברכה ישירה, הצלחה וכסף, אלא היכרויות חדשות. אך זכור: זהירות תמנע תאונה, ואולי אף אסון. על־כן, אל תמהר לנקוט בדרך כלשהי. תוכל לנוח בשקט על זרי הדפנה שלך. פגישה עם האיש השליט בחייך, תביא להחלטות גורליות. זכרי רק להתייחס בהבנה לשגיאותיו הפעוטות.

* * *

תזדקק להכנסה קטנה מהצד; הוצאות השבוע החולף היו גדולות יותר ממה שתיכננת. כוח הרצון שלך גובר על רצונם של המתווכחים איתך. עסקיך פורחים. סכום כסף בן שלוש ספרות יבוא ממקור ששכחת ממנו. פגישה אינטימית בלתי־מתוכננת מראש תוכיח לך שהמצב איתה הוא הרבה יותר טוב ממה שהעזת לקוות. היזהרי מחברות שמבקשות הלוואה. סרבי להן בעדינות אך בתקיפות, אל תשחק קלפים.

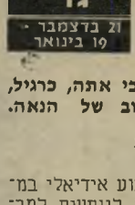

הקצב המהיר בחייך העיסקיים מתגבר והולך. לא תקבל את זה ברוח טובה, כי אינך אוהב לחץ, אך אם תתייחס אל זה כאל שלב ריגעי, או תקופת חולפת, תצא מהעניין בהישגים גדולים שהכנסות נכבדות בצידם. היזהר! מישהו האוהב לקלקל ולסכסך, עלול לסבך אותך בהרפתקאה מיותרת, שתעלה לך בהרבה טירדות וכאבי־ראש, אם כי אתה, כרגיל, תימצא בה אף קורטוב של הנאה.

* * *

השבוע הקרוב לא יהיה שבוע אידיאלי במיוחד. סכנה גדולה אורבת לנוסעים למרחקים קצרים או ארוכים, לכן בני דלי, הישארו בבתיכם השבוע. פטיר־תו של אדם קרוב, או של ידיד המבוגר, תעיב על כל החודש. נסה לשקוע בעסקים או בעבודה, כדי לצאת מן המרה השחורה האופפת אותך. אל תתסכל להגיש לו סעד, הוא זקוק לזה, ויגמול לך על כך. חששך מפני מחלות הוא חשש שווא. אתה בריא כמו שור, בן דלי.

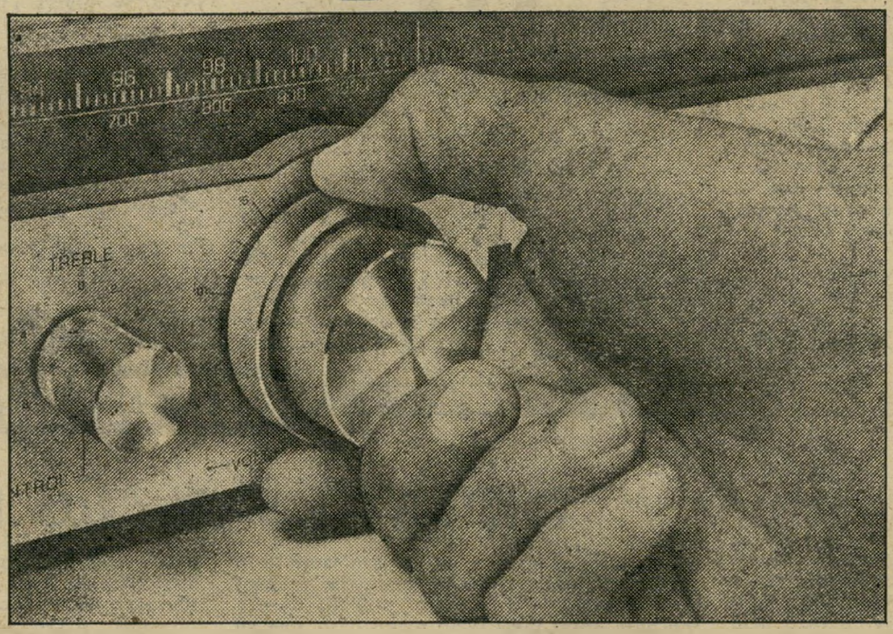

* * *

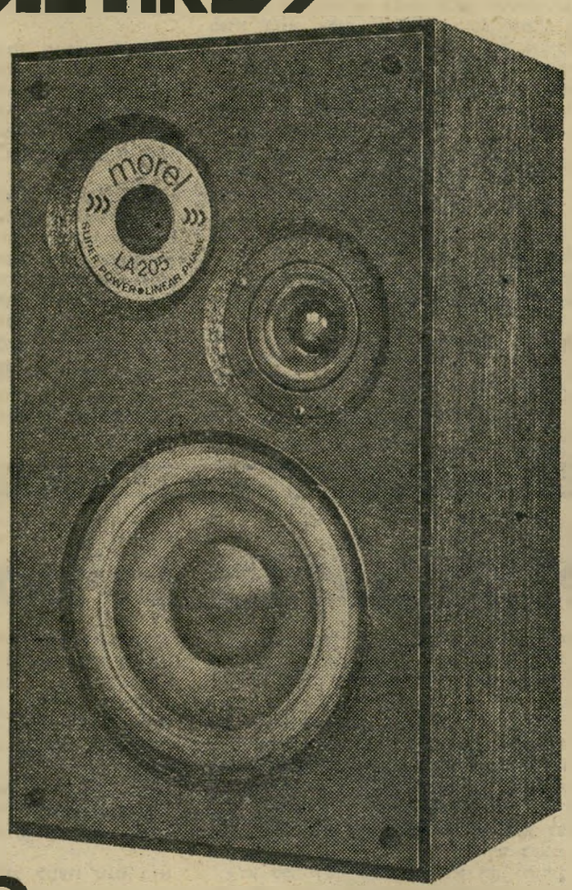

שבוע נפלא מצפה לך! מזמן לא פעלת ביעילות כה רבה, ובתיאום כה מושלם עם הממונים עליך ועם הכפופים לך. ביום ה' ייפתרו כמה בעיות עסקים שהטרידו את מנוחתך בשבועיים האחרונים. לקראת הסתו המתקרב, הגיעה השעה לצאת ולעורך קניות, בעיקר של בגדים. אך שים לב, והיזהר מביזבוז יתר. פרשת אהבים ישנה מתחדשת. אל תיתן לכך לסנוור את עיניך. ליבשי סגול כתה או אדום.

קח את העוצמה לידך!

LA 205 הרמקול החדש של מוראל מסוגל לשאת בנקל 125W RMS.

לפניך רמקול חדש של מוראל המהווה חגיגה לאוזני כל חובב מוסיקה — מוראל LA 205.
בין אם יש לך מערכת ביתית צנועה או מערכת סטריאו "כבדה" המסוגלת להפיק עד 150W RMS לערוץ — מוראל LA 205 הוא הרמקול עבורה.
מוראל LA 205 — הוא הרמקול היחיד במחיר הסביר המסוגל לשאת כל עוצמה עד ל־150W RMS ובזה הוא מבטל את הפחד התמידי שלך לפתוח את הכפתור "עד הסוף".
מוראל LA 205 משלים את סידרת הרמקולים המקצועיים של מוראל שקנו לעצמם מוניטין בהרבה מדינות בעולם:
MLP 301/303/309/311 ו־אוקטב־3.
הגימור הקפדני, המחיר הסביר ו־3 שנות אחריות לכל רמקול נותנים בידך כלי רב עצמה להשמעת מוסיקת דיסקו או מוסיקה קלאסית. היכנס לשמוע אותו עוד היום, יתכן מאוד שאתה מפסיד משהו.
תכונות: ★ דיוק מירבי בהעברת הצליל ★ היענות צליל מהירה.

מפרט טכני :Specifications

Woofer unit:	220 MM free edge cone with 75 mm Hexagonal aluminium voice coil.
Tweeter unit:	28 MM soft dome type with Hexagonal voice coil + cooling liquid.
Cabinet system:	Bass reflex
Frequency range:	38—25000 Hz. ± 3 db.
Ipedance:	4—8 ohms.
Sensitivity:	92 db. / 1W / 1M.
Amplifier Requirement:	Min. 12W-R.M.S. per ch. max. 150 W-R.M.S. per ch.
Transient power:	1000 watts (10 MS).

morel® מוראל

morel sounds more natural.

מ-טל

מרכז השיווק ותצוגה — כפר המדינה 44, טל. 03-266120, ת"א. תל־אביב : אורית סטריאו — אחד־העם 14 ; דקדה — שד' בן־ציון 8 ; סטריאו סקאן — ה' באייר 1 ; סטריאו קלאב — ארלוזורוב 15 ; פוסו סאונד — בן יהודה 8 ; אליאס אלקטרוניקה — העליה 20 ; מרכז הקול והסטריאו — רח' דיזנגוף. רמת־גן : כית הסטריאו — ארלוזורוב 1 ; סנטסק — רח' ביאליק 77. חולון : סהר — סוקולוב 45. קרית־שרת : מלמר — מרכז מסחרי. כפר־סבא : סטריאו קלאב — הרצל 94 ; רדיו רון — ויצמן 32. הרצליה : כל־קול — סוקולוב 62 ; צלילי המוסיקה — רח' בן־גוריון. פתח־תקוה : רדיו אלי — ההגנה 12. ראשל"צ : שראל אלקטרוניקה — פינסקר 4 ; מרכז הסטריאו — גרינבאום 10. נס־ציונה : תקליטק — ויצמן 25. רחובות : סלון אלקטריק — הרצל 187 ; סטריאו סקאן — הרצל 175. לוד : נס אין — הנשיא 2. אשדוד : אשכול — מרכז מסחרי א'. אשקלון : צלילי הדר — העבודה 77. ירוחם : כל־בו סוריה. ערד : מיקי מריו — מרכז מסחרי. באר־שבע : מרכז המוסיקה — ככר 197, איתני — רח' הרצל. יטת : אלקטרו־ימית — מרכז מסחרי 22. ירושלים : א.מ. — אבן ישראל 5 ; ניורא שור — רח' הגיבם 6 ; וויר לוי — שמאי 17 ; גר אלקטרוניקה — רח' מינץ 9. ק. מוצקין : פלדמן עופריה — השופטים 7. חיפה : סטריאו של שמחה — אחד העם 11. קרית אתא : רדיו שפרן — מרכז מסחרי א' ; פלון קימל — מרכז מסחרי כ. טירת הכרמל : פוסו דוד — מרכז מסחרי. נהריה : שרגני יורם — הגעתון 12. חדרה : דונתי — הלל יפה 43 ; "גלקור" — שד' הנשיא. קרית שמונה : פל בי ארקטרוניק — מרכז מסחרי, נתניה : תל־אור — שמואל הנציב 15. עפולה : השמל שושני — כרינר 3. עכו : סוכנות פוזז — רח' בן־שמן. בטענה : — אלקטרוטכל — רח' ברנדיס 1. ובחנויות השמע ברחבי הארץ.

שעון החול של קן הקוקייה

ממרחקים נראית ממשלת ישראל כקוקו אחד גדול. יש סבורים כי ממשלתו של מנחם בגין היא בת־יענה.

ישנם כאלה המשוכנעים שזו היא ממשלה של חמורים.

אחרים נשבעו שזהו סופרמן ולא ציפור.

זו ציפור: קוקייה.

ממשלת ישראל היא קן הקוקייה.

קוקו ראשון הוא ראש־הממשלה; שני מכהן כסגנו; שלישי: שר הביטחון; רביעי: שר לחוץ; חמישי: שר לפנים. קוקו לכל עת, לכל חפץ, לכל דבר. קו־קו, קו־קו.

■ ■ ■

ארכיאולוג, שהיה רמטכ"ל לפני משה דיין, רפאל איתן ויצחק רבין, אמר שאם אנדי יאנג (שגריר כושי של ארצות־הברית הלבנה באו"ם הצהוב לישראל) ייפגש עוד פעם אחת עם נציג סינדיקאט הפושעים (פלסטיני) תבטל ממשלת ישראל את השתתפותה במאמצי השלום של סאדאת וקארטר. מנחם בגין כבר קיבל את פרס נובל לשלום.

הסגן לרווחת ראש הממשלה אמר „פוס" ולא משחקים.

קו־קו.

■ ■ ■

את אנדי יאנג העמידה ממשלת ישראל בפינה.

את ג'ימי קארטר תעמיד ממשלת ישראל אל עמוד הקלון.

ראש הממשלה של קן הקוקייה יביא בעצמו לוושינגטון את הטלאי הצהוב, כדי להדביקו על חזהו של חנשיא לשעבר.

ממשלתו של בגין מומחית גדולה לטלאים — מדיניותה הכלכלית, החברתית, הביטחונית היא טלאי־על־גבי־טלאי־על־גבי־טלאי־על־גבי־טלאי.

קו־קו.

■ ■ ■

ממשלת־קן־הקוקייה מקימה מגדלי חול באוויר.

לקן הקוקייה התנחלויות־חול, מישלטי־חול, קודש וחול, חול בעיני הבריות ושעון של חול.

שעון החול של קן הקוקייה אינו מתקתק — הוא משמיע קולות־נפץ.

קו־טראח, קו־טראח, קו־טראח.

■ ■ ■

מנחם בגין, הווזיר האימפריאלי של מדינת ישראל, הוא הקוקייה של מדינת היהודים.

בנימין זאב הרצל אמר שאם נרצה אין זו אגדה — במקום אגדה יש לנו עתה פאטאה מורגאנה, מיקסס־שווא, תמונת־הזיות במדבר החול שמצודת־זאב וקרן תל־חי הם נקודות הציון (נ.צ. או פ"נ) היחידות של ההסתדרות הציונית החדשה, מפריחת השממה של הזיות ארץ־ישראל השלמה.

שעון הקוקייה מאבד את גרגירי החול שבתוכו! אט אט, בביטחה — החול אוזל, הזמן חולף, הקוקייה מזדקנת ומכינה את עצמה לדרכה האחרונה. אילו היתה ברבור היתה פוצחת בשיר.

קו־קו, קו־קו.

■ ■ ■

שעון החול של קן הקוקייה מתרוקן והולך.

מסביב לקן פורצות מדורות המרד — סטודנטים ותלמידי תיכון בביר־זית וחלחול. ראשי הערים, בראש מיצעד־המחאה בשכם ורמאללה.

האש מתפשטת — ממעילית שבצפון אל נאות סיני שבדרום. הציפור הממשלתית פוצחת בשירת ברבור־הקוקייה שלה, משני צדי־פיה: את מורדי נאות־סיני היא מנחמת בלירות אינפלציוניות ואת המפגינים בשכם ומעיליה היא מכניעה באלות מישמר־הגבול, יריות באוויר ופצצות גאז.

מתוך אש המרד, אפר המדורה וחגלים הלוחשות, צצה ועולה ציפור חדשה: ציפור החול, הפניקס, חישר מתוך האגדה המצרית של „השלום" המזרח־תיכוני נוסח סאדאת־בגין־קארטר.

שימעון פרס הוא הפניקס של מדינת ישראל והעם חיהודי. לפניקסים היהודיים ישנה תכונה מיוחדת: הם הופכים לקוקיות ותוכים בעת שהם מגיעים לשל־טון.

שעון החול מתרוקן והולך.

קו־קו, קו־קו, קו־קו.

אלכס מסים, ניו־יורק - תל־אביב

תולדותיו של סרבן־חתימה

ביום הרביעי, 15 באוגוסט, ביקרנו, כמישלחת מטעם הליגה, את האסיר עלי קאסם אל־קייסי בכלא רמלה. הביקור נערך באישור שר־הפנים ונציב שרות בתי־הסוהר ובתיאום עם הנהלת הכלא. בעיקבות הביקור החלטנו להציג את קורות סיבלו של האיש ואת הסיבות שבגללן הוא כלוא מאז חודש אוקטובר אשתקד.

עלי קאסם אל־קייסי אינו פושע והוספת התו „אסיר" לשמו אינה אלא קביעת מצבו העגום בין כותלי בית־הסוהר. נסיבות מאסרו מעוררות כבוד לאי־שיותו הכנה והוקרה לאומץ ליבו.

אל־קייסי ובני משפחתו מתגוררים בכפר ערב אל־מפג'ר ליד נחל חדרה המצחין, בדרך לחיפה. עלי נולד בערב אל־מפג'ר כמו אביו, סבו ואבי־סבו. חמישה דורות הם חיו בערב אל־מפג'ר. הוריו קבורים בכפר. בידיו מיסמכים המאשרים את בעלות משפחתו על הקרקע, עליה נבנה ביתו עוד בשנת 1924.

אל־קייסי, נכה, פירנס בכבוד את משפחתו כשכיר־יום ואנו היכרנוהו בינואר 1978 כיושב־ראש ועד תו־שבי כפרו, אשר נתנו בו אמונם. צרותיו החלו, כאשר החליטו השילטונות לחסל את הכפר, לנשל את תו־שביו ולעקור אותם מעל אדמתם.

לפני שנים הפך ערב אל־מפג'ר שדה לעריכת תרגילי ירי והפצצות; חיי התושבים הפכו לגיהינום; הם חיו בתנאי מילחמה כל השנה ובסכנה מתמדת. כשהתלוננו, נענו: אם הפצצות מפריעות לכם, פנו את השטח. רק לאחר שאחת הפצצות נפלה בשטח קיבוץ שדות־ים, הפ־סיקו השילטונות להשתמש בשטחי ערב אל־מפג'ר כשדה אימונים בתחמושת חיה.

■ ■ ■

ליד ערב אל־מפג'ר זרם עד לפני שנים נחל מים חיים. תושבי הכפר דגו בו. היום מת הנחל, מתו הדגה והצמחיה שבו. שפכי פסולת תעשייתית של מיפעל הצמיגים „אליאנס", מיפעל הנייר חדרה, ושפכי הביוב של העיר חדרה השכנה הביאו עליהן כלייה. הנחל החי הפך לתעלת־ביוב מצחינה. מי הביוב חדרו למעיין. התו־צאה: תושבי ערב אל־מפג'ר שותים מאז מים מזוהמים.

השילטונות כפו על הכפר חיי פיגור, ניוון וסבל, ללא חשמל, ללא מים ראויים לשתייה, ללא טלפון, ללא מרפאה וללא בית־ספר ראוי לשמו. זה שנים נאסר על התושבים לבנות בית או להעמיד צריף, ומי שהפר את האיסור, בגין הרחבת המישפחה — הרסו את אשר בנה בעמל כפיו.

עם הקמת תחנת הכוח „שרונים" הוקף חלק גדול מהכפר בסוללת חול גדולה, המאיימת לקבור את הצריפים על יושביהם, ונגרו הלחצים על התושבים להתפנות. אלה שניאותו, בלית־ברירה, לחימלט על נפ־שם, עברו לגור בכפרים שכנים, כשהם חייבים להת־חיל הכל מחדש; איש לא דאג להבטחת תנאי קיו־מם האנושיי.

עלי אל־קייסי, שהפך דובר של התושבים, נעשה גם מטרה עיקרית למעשי ההתנכלות של השילטונות. בין השאר הופסקה לפני שנתיים העזרה הכספית שקי־בל ממשרד הרווחה. בחודש אוקטובר 1978, במיסגרת הנסיונות לפנות, והפעם בכוח, את התושבים, נעצרו עלי קאסם אל־קייסי וכל בני־מישפחתו, לרבות אחיו איברהים, אמו הישישה, רעייתו וכל ששת ילדיו, ובכ־ללם הבן הקטן, שאז עדיין לא מלאו לו שלוש שנים.

■ ■ ■

עלי קאסם אל־קייסי מסרב לחתום על צו הפינוי מעל אדמתו. הוא אמר לשופט: „לכם הכוח, אתם יכו־לים לקחת את ביתי ואת אדמתי בניגוד לרצוני, אך אינכם יכולים לחייב אותי לחתום על צו הפינוי, מה גם שאתם עומדים לפנות את מישפחתי ואותי ולהש־ליכנו לרחוב." בשל כך הטיל עליו השופט, אברהם בר, מאסר לתקופה בלתי־מוגבלת וקבע, שעלי קאסם אל־קייסי יוחזק בכלא, עד אשר יחתום על צו הפינוי. מכאן כינויו של עלי אל־קייסי בכלא: „סרבן־חתימה".

אחיו של עלי, איברהים אל־קייסי, שהיה אסור אף הוא, ויתר, ומקץ תקופת מאסר של חודש וחצי ניאות להתפנות. היום הוא גר עם רעייתו ועם ששת ילדיו במיבנה ששימש לול־תרנגולות, ליד שכונת חפצי־בה („התימנית") הסמוכה לחדרה. זה גורלם של המתפנים.

עלי קאסם אל־קייסי נודע בכלא רמלה כאסיר שהכל רוחשים לו כבוד — חבריו לכלא והסוהרים כאחד. הוא כלוא בתא צפוף, ששטחו כ־50 ממ"ר בקירוב, עם למעלה מ־20 איש. לא תמיד זוכה אל־קייסי לביקור בני־מישפחתו, המתקשים להתקיים מבחינה כלכלית באין מפרנס, המתקשים לממן את הוצאות הנסיעה מהכפר עד כלא רמלה.

אנו שואלים:

- היכן תגור מישפחת אל־קייסי?
- היכן יגורו כל תושבי ערב אל־מפג'ר? היחיו בלו־לים כאיברהים אל־קייסי?
- מדוע לא ניתן להקים כפר חדש עבור תושבי ערב אל־מפג'ר במקום בו הם מתגוררים או בסמוך לו?
- עד מתי יהיה עלי קאסם אל־קייסי כלוא?
- מי יעשה צדק לכפר ערב אל־מפג'ר?

מרדכי אבי־שאול

ויוסף אלגזי*, תל־אביב

* אבי־שאול הוא נשיא הליגה לזכויות האדם והאזרח ואלגזי הוא מזכיר הליגה.

מה בין פאשיזם לבין הומאניזם פרטיקולרי?

„במארס 1944 נקש על דלת ביתנו קצין נאצי, לבוש מדים שחורים־חומים, ופנה לאבי ואמר לו: דוקטור למפל, תואיל נא לבוא איתי.

„הייתי אז כבן עשר. אבי ניגש אלי, חיבק אותי ונשק לי, ואמר: אני מקווה לראותך שוב, בני.

„מאז לא זכיתי לראות את אבי. הוא נשרף על־ידי הנאצים במחנה מטהאוזן."

סיפור מזעזע זה (מצוטט לפי „הארץ"), גולל מנכ"ל רשות השידור, יוסף לפיד, בפני ועדת החינוך של הכנסת. כולנו בוודאי מקווים, שאותו קצין נאצי בא מאז על עונשו, אבל כולנו יודעים כי במציאות סביר יותר להניח, שאותו קצין חי היום כפנסיונר מכובד, אי־שם בגרמניה. לו עלה בידי יוסף לפיד לאתרו, היה יכול לתבוע אותו לדין על הפשע שאין לו התיישנות.

האם היה לאותו קצין נאצי במה להצטדק בפני הילד שממנו גזל את אביו?

היה. הוא היה יכול לומר לו כך: „תראה, ילד יהודי, חיל שמקבל פקודה צריך סיבה טובה בכדי לא לבצע אותה. ובכן, תן לי סיבה שתניע אותי לסכן את חיי ולחוס על חיי אביך... אני עשוי מכל החומרים שמהם עשוי ליבך יהודי, ואם אני בוחר בדרך שבה אני בוחר, זה לא מפני שאני לא רואה את מכמני ההשקפה המתקדמת, אלא זה מפני שאני פרטיקולרי. מי שדואג לכל הנרדפים והמיסכנים, לא דואג מספיק לגורל העם שלו. חייב אדם לבחור בצדק מסויים. הומאניזם צריך להתבטא באהבה לדברים מסויימים, לאנשים מסויימים. אני מרכז את דאגתי הכנה בגורלו של העם הגרמני ושל הרייך הגרמני. בשבילי זו התחנה האחרונה."

יוסף לפיד לא היה יכול לסתור דברים אלה, מפני שהוא בעצמו אמר אותם (בראיון למוסף „הארץ", ב־25 במאי 1979). פרט להחלפת „יהודי" ב„גרמני", לא שיניתי מילה מדבריו.

האם אותו קצין נאצי היה יכול לטעון שגם הוא „הומאניסט פרטיקולרי"?

אין אנו מכירים אותו, אבל אנו מכירים את האיש ששלח אותו למשימתו הנפשעת. שמו היה אדולף אייכמן, והוא הועמד לדין בירושלים. זיהו אותו לפי הפרחים ששלח לאשתו ביום נישואיהם. חטפו אותו כאשר שלף פנס וניגש לעוברי־אורח, שמכוניתם נתקלקלה (הם היו השליחים שבאו לחטפו). כמה נורא לדעת, כי גדול הרוצחים בדברי הימים היה אב מסור לילדיו ובעל נאמן לאשתו, עוזר לידידיו ודואג לגורל עמו הגרמני. הוא היה מה שלפיד קורא „הומא־ניסט פרטיקולרי", שאהב דברים מסויימים ואנשים מסויימים, וריכז את דאגתו הכנה בגורל העם שלו. כל השואות באו לעולם, משום שיוסף לפיד, ואבא שלו, ואנוכי הכותב, ואתה הקורא, לא נכללנו בפרטיקולריות של ההומאניזם שלו.

יוסף לפיד הוא היום בעמדת־כוח. מימשל כושל ועלוב הפקיד בידיו את אמצעי־התיקשורת העיקרי שלנו, והוא יכול לזרוק משם כל כתב שלא מוצא חן בעיניו, ולחזור על השקפותיו עד שכל עם ישראל יקיא מהן. אבל שום כוח שבעולם לא יוכל למחוק ממצחו את אות הקלון המביש, שהוא חרת לעצמו במו פיו.

דע לך, יוסף לפיד, כי לא רק יהודים עלובי־נפש, הפורקים את פחדונותם ברצח נטולי־מגן, יכולים להסת־תר מאחורי הפרטיקולריות של ההומאניזם שלך. גם רוצחי אביך יכולים להתכסות בה, והיא תכסה על הדם.

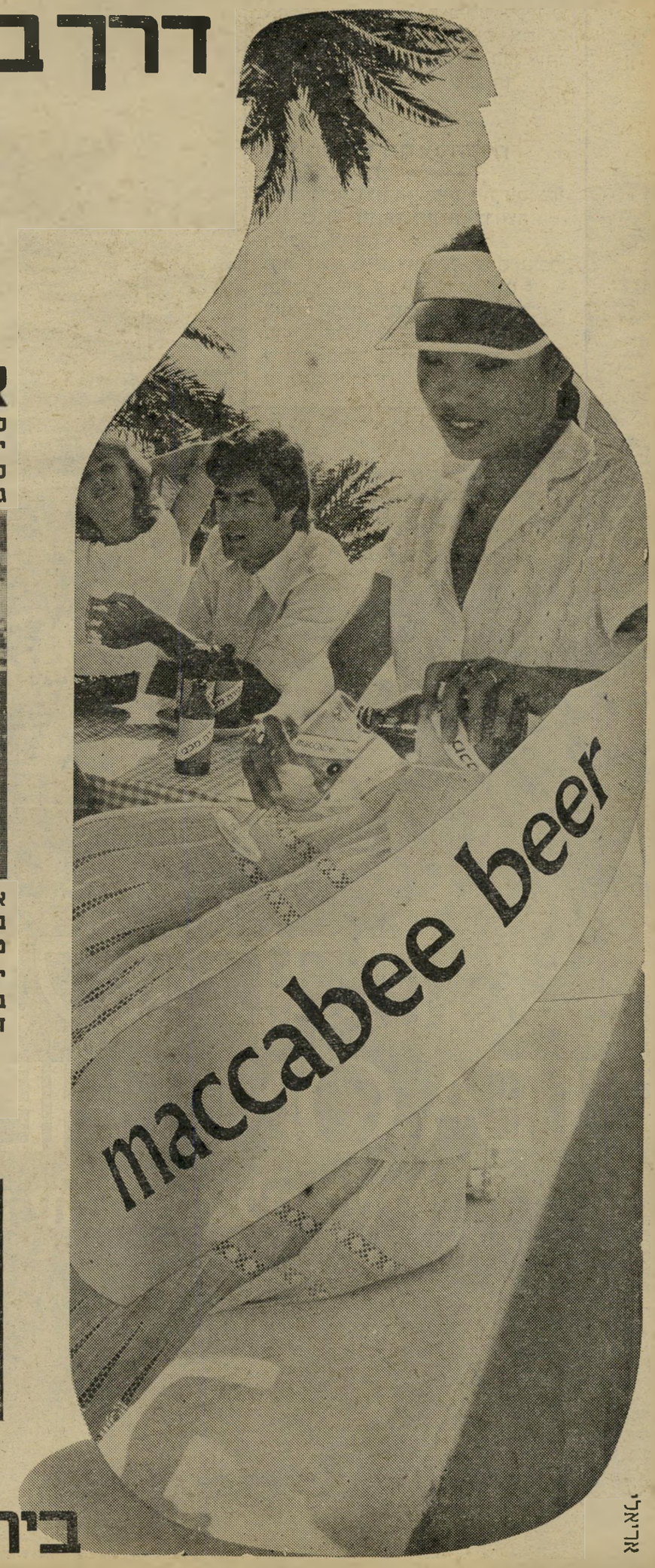
אני עדיין חייב תשובה לשאלה שבכותרת: מהו ההבדל בין ה„הומאניזם הפרטיקולרי" של יוסף לפיד לבין העיוות המוסרי, שהתיר לקצינים גרמנים לרצוח בני עמים אחרים?

תשובתי הכנה: אינני יודע.

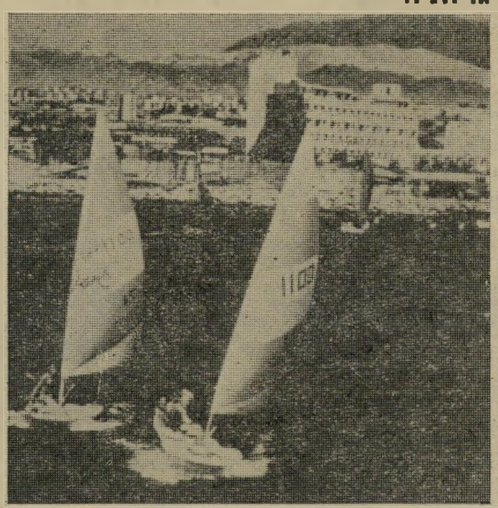
יונתן בן־נחום, קיבוץ בית־זרע

את המשקה המוצלח ביותר לקיץ
לא תמצא כלל בתוך בקבוק. אם
אתה רוצה לפנק את עצמך, הכן אותו
בעצמך מתה ויסוצקי שבביתך.
"תה על הקרח".
מרגיע את הצמא – ואותך.
איך מכינים תה על הקרח
ב-60 שניות.
שים בכוס גבוהה שקיק תה ויסוצקי
2 גרם (ל"תה על הקרח" דרושה
תמצית חזקה).
מזוג מעט מים רותחים, שים סוכר
ובחש. הוסף קוביות קרח, מים
צוננים ופלח לימון. ניתן גם להכין
מראש קנקן של "תה על הקרח"
שיהיה תמיד במקרר להנאתך
ולהנאת אורחיך.
תה על הקרח.
TEA ON THE ROCKS.
אין משקה יותר מוצלח לקיץ.
W תה אמיתי זה ויסוצקי. כבר 130 שנה.

יש תיירים המגלים את ישראל דרך בירה מכבי.

אילת. שיער פרוע וצחוק מתגלגל על החוף. כחול עמוק ושמש החוגגת כל השנה. ידיים שזופות מגישות שוב ושוב כוסות צוננות שהקצף עולה בהן על גדותיו.

את בירה מכבי ואילת אוהבים כאן בשבע שפות. כי לטעם של בירה טובה וקרה אין לאום ואין גבולות.

יש תיירים המגלים את ישראל דרך בירה מכבי. ויש ישראלים המכירים דרכה את העולם.

maccabee
בירה בינלאומית

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה", שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, פירסם את סיפור חייו המזעזע של אורי גלין, מיים אסון מעגן, תחת הכותרת „אדם נגד הגורל". מדור הקולנוע של השבועון הביא את סקירתו של מיכאל אלמן על „הסרטים שתראה בקרוב", ביניהם: „ידיים רעבות לשילטון", מבויים בידי רוברט וויז, „לפני המבול", מבויים בידי אנדרי ויאשם, ו„הקינאה", מבויים בידי פיטרו ג'רמי.

כתבת־צבע מיוחדת במינה גילתה לקהל הישראלי של אותם ימים את החזן־רב אברהם בכור יוסף, רבה של מכבי יפו, שהתעלם מאיסורי הרבנות וליווה את קבוצתו במסעיה. הכתבה עלתה נשאה את הכותרת „דון קאמילו ביפו". סילבי קשת, בכתבה „הכל אודות חווה" דיווחה על חיזוק באמנות, בזכי פוקסרס, הומר מריו לאנצה, בילויי־לילה בחיפה והמרדשה לתזונה בירושלים. במדור הסיפור הקצר התפרסם סיפורו של סומרסט או. מוהאם, „האדם המצולק".

בשער הגיליון: מיים מיכה־אסון, אורי גלין.

„העולם הזה" 881

תאריך: 8.9.54

תעלת סואץ כסלע מחלוקת * ירוזם הג'ינג'י וחברו המצרי

בפגישה מחודשת * עמוס קינן כתב ספורט

העם

הגטואיזם החדש

יש וכנסת ישראל מתעלה לרמה גבוהה של ויכוח. אם יש לתקן סעיף בנוהלים הפליליים, או לקבוע נוהל לגיתוח גו־סות, או לשקול את הצורך בעונש־מוות, אפשר לקוות לנאומים המטילים אור על הענייו, חודרים לעמקותו ומגלים הבנה חו־דרת. כי אין בכנסת מחסור לא בעורכי־דין, לא ברופאים, ולא באנשי מצפון.

לרוע המזל אין דבר זה נכון לגבי מיספר המדינאים בכנסת. הוא מצומצם מאד. ומעולם לא היה הדבר ברור יותר מאשר בשעת הוויכוח על מדיניות־החוץ, שהת־קיים בשבוע שעבר.

חם ושלום. מי שעצם עין והשכיח לעצמו את המקום שבו נמצא, יכול היה להיתפס לאמונה כי ההיסטוריה חזרה אחורנית. לא רק המיפלגות היו ישנית נושנות, לא רק פני הצירים היו ברובם ותיקים ומוכרים מעשרות קונגרסים ציו־ניים. גם הסיגנון החל דומה יותר ויותר לסיגנונה המבורך של הסוכנות היהודית לארץ־ישראל, זכרונה לברכה.

בימים הטובים ההם, כשקם היישוב למ־חות נגד גזירה זו או אחרת, לא שכח לעולם להקדים ולומר, שאין לו שום מיל־חמה עם ממשלת הוד־מלכותו, מלך ברי־טניה, אלא אך ורק נגד כמה מפקידיו. היישוב נלחם נגד הגזירה (שלא תקום ולא תהיה!) וגם נגד הפקידים (ימח שמם וזיכרם, אבל בשקט), אולם הוא ישמור אמונים לבריטניה הגדולה בכל מחיר. כי נצח ישראל לא ישקר.

מאז ירד דגל ועלה דגל בתרנים רבים בישראל. אך השבוע היה נדמה כי למר־גינה החדשה נמצאו מילים ישנות. שוב הכריזו מנהיגי היישוב, שהפכו בינתיים למנהיגי המדינה, כי ייאבקו נגד רוע הגזירה (מסירת בסיס הסואץ האדיר מידי בריטניה לידי מצריים, וחימוש ארצות ערב) וגם נגד הפקידים האחראים לה (ושכבו־דם מונח במקומו) — אולם אין פירוש הדבר, חס ושלום, כי ישראל תפנה עורף לידידתה האמריקאית. ההיפך הוא הנכון. אין היא מבקשת אלא לשנות את יחס הפקידים, ואז הכל יסתדר.

שיעורים ביתי־רצויים. פה ושם הורמו קולות בכנסת נגד גיטואיזם מחודש זה. אולם הרוב היציב של הכנסת הרים את ידו בהצבעה מוחצת למען החלטה, שהיתה יכולה לפאר את הקיר בכל קהי־לה יהודית בעולם: בקשה לממשלת אר־צות־הברית להואיל לשנות את מדיניותה.

אלא שממשלת ארצות־הברית פועלת בהתאם לקו הנובע, לדעתה, מתוך האינט־רסים שלה. קשה לקוות שהחלטת הכנסת תניע אותה לוותר על אינטרסים אלה.

עיתונות

ד"ש משבר לגבול

בפעם הראשונה נפגש ירוחם (ה„ג'ינ־ג'י") כוהן, עם רב־סרן גמאל עבד־אל־נאצר בכיס־פאלוג'ה, כהכנה לפגישת מפקדי החזית (ראיון מיוחד, העולם הזה 854). כימעט מייד התתדרו ביניהם קשרי ידידות עזים. כשנולד בנו של עבד־אל־נאצר, שלח לו כוהן הפלם־חאי, באמ־צעות ועדת שביתת־הנשק, חליפה של תי־נוקות, וקיבל בחזרה חבילה של עוגות מצריות משובחות.

מאז הגיע הקצין גבה־הקומה לשילטון במצריים והחל מעצב את גורל מדינתו, לא נפגשו עוד שני הצעירים ילידי־המר־חב. בשבוע שעבר החליפו ביניהם דרי־שת־שלום מיוחדת במינה. השבועון המצ־רי אחר־סאעה (שעה אחרונה) פירסם במקום מרכזי ראיון מיוחד שנתן ירוח־חם כהן לפרונטפייג', עיתון־האח האנגלי של העולם הזה. הנושא: עבד־אל־נאצר. לא היה כל ספק שהעיתון קיבל אישור מראש מטעמו של נאצר, וכי בצורה זו, הצליח העיתון הישראלי ליצור שוב קשר חי בין שני הידידים.

שני פרטים קטנים נתנו תבלין לדבר. האחד: אחר־סאעה העתיק מפרונטפייג' את תמונתו של עבד־אל־נאצר, אשר פרונט־פייג' העתיק אותה קודם לכן מאחר־סאעה. פרט שני: העיתון הערבי פירסם בהבלטה את שער העיתון הישראלי (ראה: גלופה) עליו רשום בבירור: „ההדורה המקומית" (פרונטפייג' הופיע בשתי מהדורות — האחת, מיועדת לקוראים ישראלים, והש־נייה, לקוראים מעבר לים). עדות היה לכך, שאותו גיליון לא הגיע למצריים דרך חוצלארץ, אלא הובא למצריים ישר, כנר־אה בידי מסתנן, או איש או"ם.

הראיון של ירוחם כוהן ב„אחר־סאעה"

חליפה + עוגות

הסכין המשוגע מאת עמוס קינן

0:0 – טוב מלא כלום

החבר'ה היו במצב־רוח מצויין. זו הפעם הראשונה אחרי אלפיים שנה באה קבוצה עברית לשחק כדורגל בצל שער־טיטוס. במלון „אסטור", בוויא טוורה, מקום פחות או יותר מפואר, בו השתכנה הקבוצה, שרחה חרגשה היסטורית מרוממת זו. שייע סחב ללא הרף אפרסקים בגודל ראש־תינוק ישראלי, סחט אגסים מן המלצר, שנצטווה לחגיש אותם שניים שניים, בידח את כולם בהלצות־מסוג־שייע, הידועות לחובבי־שייע.

בצירות הישראלית נערכה מסיבת. מי לא היה שם? הציר אליהו ששון והגברת ששון קיבלו את האורחים בדירתם חצנועה — באמת צנועה... כנראה שבאו רק אלה שחוזמנו, שכן הם כללו את אוסף־הכישרונות של סגל־עובדי־הצירות. כל עובדי הצירות הם זמרים: הם שרו לפי חתור, והתנצלו שהם צרודים במקצת, בגלל העשן שמילא את החדר...

כולם נרדמו. התחרות נערכה בפורום רומאנו, איזור הספורט המפואר שהקים מוסוליני לאיטלקים. היא החלה ביום א' בשעה ארבע, בנוכחות קהל בן 25 אלף איש. „לאציו" התייצבה בהרכב הבא: דה פאציו (שוער), אנטיגאצי, סנטימנטי (מגינים), פואין, ג'ו באניני, סאסי (רצים), בורינו, ברדסן, ווילוו, פארולה, פונטאסי (חלוצים).

מכבי הופיעה במחצית הראשונה בהרכב הבא: בנדורי (שוער), מתניה, ליטבק (מגינים), טוריקה, שניאור, בן־דרור (רצים), ישראלי, גולדשטיין, גלזר, סטוזינסקי, מרימוביץ' (חלוצים).

המישחק נפתח בקול ענות־חלושה. לפלא היה בעיני הצופים כיצד יכולות שתי קבוצות להסתובב על המיגרש, ללא רצון רציני לנצח אחת את חברתה. בעשר הדקות הראשונות נדמה היה כי הכל נרדמו. לאחר מכן נראתה התנערות מסויימת. אנשי מכבי סיכנו מפעם לפעם את שער היריב. הסתערות נהדרת של שייע גלזר קצרה תשואות, אך השוער הדף את הכדור. שייע בעט שנית ונהדף בשנית. בעת הבעיטה השלישית תפס השוער האיטלקי את הכדור.

הטוב בשחקני מכבי היה גלזר, אך במשך כל המחצית השנייה לא היה לו ממי לקבל כדור ולמי למסור כדור. שניים מן האיטלקים שמרו עליו בשבע עיניים ולא משו ממנו אפילו לרגע. במחצית הדקה האחרונה ניסתה „לאציו" לזכות לפחות בשער אחד, פיתחה התקפה עזה על שער מכבי. רק בנס לא ספגה הקבוצה הישראלית את השער הגורלי.

לסיכום: שחקני „לאציו" גילו יתרון טכני מובהק. אולם משום מה החטיאו הם את כל הבעיטות לשער. בשתי הקבוצות הטיבו המגינים לשחק מן החלוצים. יחס הקרנות (3:7) לטובת „לאציו" משקף היטב את מהלך המישחק ואת מהותו. הגנת שחקני מכבי, בעיקר במחצית השנייה, היתה מצויינת. התוצאות האפסיות משני הצדדים הן ניצחון להגנה שלנו, כישלון לחלוצי „לאציו".

מה יש לדבר? 0:0 יותר טוב מלא כלום.

טמפון או־בֵּה מאה אחוז!

אני שואפת לטוב ביותר בכל דבר
וטמפון **או־בֵּה** ממש מושלם!
עם טמפון **או־בֵּה** אני מרגישה
שקטה וחופשיה לרקוד, לשחות,
ולטייל... בקצור - הכל!
טמפון **או־בֵּה** בטוח, סופג
ואוטם יותר מכל טמפון
אחר. ל**או־בֵּה** שלושה
גדלים בשלוש בדרגות
ספיגה:

מיני - לבתולה ולנערה
המתבגרת, **נורמל** - למרבית
הנשים, **ואקסטרה** - לנשים
עם דימום רב. **או־בֵּה** קטן,
קל לשאתו וקל להחדירו.
טמפון **או־בֵּה** אינו זקוק
למוליכים. גדולתו בקטנותו.

אז כמו שאמרתי:
טמפון או־בֵּה מאה אחוז!

o.b.

הטמפון הקטן
שכבש את העולם

לכ' ענת עצמון
או־בה מח' ההסברה
ת.ד. 2115, חיפה

אבקש לשלוח אלי את
חוברת ההדרכה + השי:
3 טמפונים בנרתיק

שם _____

כתובת _____

_____

גיל _____

□ משתמשת בטמפונים
□ לא משתמשת בטמפונים

ניגריה: יואל מרקוס בארץ ליליפוט

השבוע שוב עסק הכתב המדיני של היומון הארץ בארצות־הברית בספורט הלאומי הישראלי.

יואל מרקוס, מעריצו של משה דיין עד המחדל ב־1973 נאלץ, בתוקף תפקידו בסיקור המאורעות באו"ם, להיתקל במציאות המדינית המרה, שמדיניות הסירוב להכיר בפלסטינים גורמת לישראל.

התגובה היתה אופיינית. מרקוס יצא בהתקפה חריפה נגד העולם כולו, והוקיע את ארצות־הברית על „כניעתה" ללחץ הפרו־פלסטיני.

„היה זה מחזה די מביך לראות איך כל מיני גאבונים, סנגלים, ניגרים וכווייתים מתעללים בגדולה שבמעצמות, אשר נקלעה לצרה של הצבעה בנושא הפלסטיני," קונן מרקוס.

אסכולה שלמה של עיתונאים ופוליטיקאים ישראליים, שסיגלו לעצמם אמונה בשפת־הכוח, עומדים עתה ליד שוקת שבורה, ויש בנימת הביטול של מרקוס כלפי ארצות העולם השלישי הרבה מהמגוחך. אך הנימה המזלזלת כלפי „כל מיני גאבונים וסנגלים" מקוממת כל מי שאינו גיזען, אבל ההתרסה של שוביניסט מארץ קטנה כמו ישראל, החיה מידי ארצות־הברית, כלפי ניגריה, היא פשוט אבסורדית.

כשיואל מרקוס לועג לניגריה, הוא חש את עצמו כגוליבר בארץ ליליפוט, ובכך הוא מתניף לקוראים הנאורים של הארץ, הרואים בעיני רוחם כמה שתורים צבועים בציבעי־מילחמה, הרוקדים סביב מדורה. מעטים מהם מדעים לעובדה, שניגריה היא מעצמת־נפט גדולה וחזקה, שעברה עתה תהליך רציני בדרך לדמוקרטיה, והנהנית מהשפעה מדינית מרחיקת־לכת לא רק ביבשת אפריקה, אלא בעולם כולו.

שמונים מיליון תושבים. „כל מיני הניגרים", כלשונו של יואל מרקוס, מונים כיום 80 מיליון נפש. הם נהנים מהכנסה לאומית גולמית של 33 מיליארד דולר לשנה, ובכך הם מתקרבים בצעדי־ענק לכוחה הכלכלי של דרום־אפריקה.

לניגריה אוצרות אדירים של נפט גולמי „מתוק", כלומר קל מאד לזיקוק. ניגריה מפיקה 2.8 מיליון חביות נפט ליום, כמעט שליש התפוקה של סעודיה, ומספקת 13 אחוז מתיצרוכת הנפט של ארצות־הברית.

התלות האירופית בנפט ניגרי היא עתה כפולה, בעיקר מאז המשבר באיראן. יחד עם ונצואלה עומדת עתה ניגריה במקום השישי באופ"ק — אירגון המדינות המייצאות נפט — מבחינת תפוקת הנפט, ובמקום השני באיכות. תמלוגי־הנפט סייעו לניגריה לבנות צבא רב־עוצמה, המונה עתה רבע מיליון חיילי־קבע, המצויידים בנשק מתוחכם ומגוון.

ניגריה משלמת עבור הנשק בכסף מלא ואיננה תלויה בסיבסוד כלכלי או בסיוע כספי כלשהו. צבאה עולה בכוחו על כל צבאות אפריקה השחורה ביחד.

לאחרונה התפרסמה ניגריה בהלאמת חלקה של החברה הבריטית, ברי־טיש פטרוליום בחברת הנפט הלאומית הניגרית, ובכך תרמה רבות להתנהגותה ההגיונית של ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, בפרשת רודזיה.

במדור הכלכלי של השבועון הבריטי אובזרוור הופיע לאחרונה מאמר שהתריע מפני הסכנות הצפויות לכלכלה הבריטית, אם תמשיך ניגריה לדחוק את רגלי החברות הבריטיות מהשוק הניגרי הקורץ. במאזן־התשלומים של בריטניה עם ניגריה נהנים הבריטים מעודף של 1.7 מיליארד דולר!

בריטניה הגדולה פשוט חייבת להתחשב באינטרסים הניגריים.

עונש ואזהרה. גם ארצות־הברית זכתה לתיעוזות נוקשה למדי באינטרס שלה בניגריה. ביוני השנה, כשהופעל לחץ כבד על ג'ימי קארטר, על־ידי המימסד הימני בקונגרס, להכיר במישטרו של הבישוף אבל מוזוורווה ברודזיה, איימה ניגריה לסגור את ברז־הנפט. הנשיא קארטר הבין שלא יוכל להתעלם מספק הנפט השני בגודלו שלו, והצטרף ללחץ של אפריקה השחורה נגד המישטר הגיזעני ברודזיה.

משקיפים באירופה מציינים שהצעדים נגד בריטיש פטרוליום לא ננקטו רק כדי ללחוץ על תאצ'ר, אלא גם כדי להעניש את החברה על־כך שסיפקה נפט לדרום־אפריקה ולרודזיה.

אין ספק שהתערבותה היעילה של ניגריה במשבר הרודזי העלתה אותה על מפת היחסים הבינלאומיים כמדינה מודרנית, המסוגלת להשתמש בעוצמתה הכלכלית ובפוטנציאל האנושי והצבאי שלה להשגת יעדים מדיניים מסובכים. ליוקרתה הגוברת תורמת גם תהליכי הדמוקרטיזציה המסתמנים והמעמיקים, שהביאו להחלפת המישטר הצבאי, ששרר בניגריה מזה 13 שנה, במישטר נשיאותי דמוקרטי, שסדריו החוקתיים עוצבו במידה רבה על פי הדגם האמריקאי.

חמש מערכות בחירות. החודש נסתיימה בניגריה סידרה מפרכת של חמש מערכות־בחירות. 48.5 מיליון בוחרים בניגריה נקראו לבחור בסינאט פדראלי, בבית־נבחרים, במושלי המדינות, בבתי־נבחרים איזוריים ובנשיא שהוא ראש הרשות המבצעת.

בניגריה הפדראלית 19 מדינות, ומיגוון אתני עצום. מומחים מצאו שבניגריה מדברים 200 שפות שונות. נשיא המדינה החדש, אל־חאג' שיהו שאגארי, ייכנס רישמית לתפקידו באוקטובר.

שאגארי, בן 54, מרצה למדעי הטבע ופוליטיקאי מנוסה, שכיהן בתפקידים רבים בממשלות־ניגריה בעבר, הוא מוסלמי, בן שבט ההוסה. הוא יקבל סמכויות־ביצוע נרחבות, כדי שיוכל להתגבר על המיכשול העיקרי העומד בפני כל שליט ניגרי: הצורך להתגבר על הניגודים האיזוריים, הדתיים והלשוניים, כדי לשמור על האחדות הלאומית. הפצע שנוצר על־ידי מילחמת־האזרחים בביאפרה כבר מתחיל להגליד, ושאגארי נהג בתבונה כשבחר בבן שבט האיבו הנוצרי, השבט העיקרי של ביאפרה, כמועמדו לתפקיד סגן־הנשיא. שלושת האיזורים העיקריים בניגריה הם הצפון, שבו שולט שבט ההוסה, המערב, שבו שולט שבט היורובה, והמיזרח, מיבצרו של האיבו.

מערכת־הבחירות הניגרית שיקפה היטב את הניגודים הללו. חרף צעדו המחוכם של שאגארי, שני המועמדים האחרים, צ'יף אובאפמי אוולו ונמאדי איזיקווה, ייצגו את איזורי־ההשפעה שלהם בשצף־קצף, ומערכת הבחירות היתה סוערת ביותר. עם זאת עשו השילטונות הצבאיים להעברה מסודרת של השילטון. החוקה דאגה לכפיפות של 19 המדינות למימשל הפדראלי, ושיטת־הבחירות דרשה מהנשיא הנבחר לצבור, נוסף על מירב הקולות במישור הכל־ארצי, 25 אחוז מהקולות ב־13 מדינות.

עיר־בירה חדשה. נשיאה הנבחר החדש של ניגריה יזדקק לכל נסיונו המינהלי ותבונתו המדינית כדי להתגבר על משימותיו הכבדות. תהליך התיעוש, העובר עתה על ניגריה, נתקל בקשיים רבים, בשל המחסור בכוח־אדם מיומן. הנסיונות לכינון מישטר של כלכלה מעורבת, הביאו אמנם ליצירת מעמד בינוני וטכנוקראטי, אבל גם להגברת חוסר־השיוויוניות ולהעמקת פערים.

ניגריה זקוקה עדיין לייבוא מזון בממדים עצומים, והחברות הבינלאומיות האמריקאיות נהנות מהשפעה ניכרת. זרימת כוח־אדם בלתי־מיומן לערים ראשיות, ובעיקר ללאגוס, גרמה לבעיות עירוניות חסרות־תקדים בניגריה. לאגוס זקוקה לפיתרונות נועזים לבעיות תשתית, כמו תחבורה, ובעיקר דיור. 30 אחוז מתושבי לאגוס חיים ללא פיתרון־קבע לדיורם.

השילטונות הגיעו למסקנה שבעיות־התשתית של לאגוס לא יאפשרו את הקמת המוסדות הפדראליים בבירה. הם דאגו להקצבה ראשונית של 50 מיליון דולר, לבניית עיר־בירה חדשה לניגריה.

הבעיות החברתיות והתסיסה הסוציאלית חיזקו את התנועות הסוציאליסטיות, אך ועדת־הבחירות סירבה להתיר למיפלגת־העבודה הניגרית של עסקן האיגודים המיקצועיים הוותיק, מייקל אימודו, להתמודד בבחירות. המאבק בין הפיתרונות הסוציאליסטיים לפערים החברתיים לבין האינטרסים הכלכליים של המעמד הבינוני, וזיקתו למערב, ידריך את מנוחת ניגריה זמן רב.

55 מיפלגות. בספטמבר 1978 התיר המישטר הצבאי את הפעילות הפוליטית החופשית בניגריה. הגנרלים נדהמו לראות 55 מיפלגות חדשות צצות בניגריה ממש בן־לילה. רק חמש מהן צברו די כוח כדי להשתתף בבחירות.

שאגארי המנוסה והפרגמטי יקצור כבר בשנה הבאה הישג ניגרי לאומי, בעל משמעות עצומה לעולם השלישי כולו. ב־1980 תיזכה ניגריה בחינוך־חובה חינם. תהליך האחדות הלאומית יימשך, אפילו אם הניסיון הדמוקרטי יתקל בקשיים בלתי־צפויים.

בנאומי־הבחירות שלו הביע שאגארי דאגה משיעור האינפלציה הגבוהה בניגריה: 25 אחוזים בשנה. המטרה הלאומית של הכלכלה הישראלית בעוד חמש שנים נראית עדיין „כסיוט ממאיר" בניגריה.

לניגרים הנאורים יותר יש משימה סבוכה וחשובה לא־פחות מהמילחמה באינפלציה. הם מתלבטים כיצד לחלק את השיגי הכלכלה לכל שכבות החברה בניגריה, ובכך להפוך את סיסמת „האחדות הלאומית" למנוף ליצירת הרמוניה חברתית של ממש. הצלחת משימה זו תלוייה לא רק בשינוי המיבנה הכלכלי־חברתי בניגריה, אלא גם בהשתחררות מהשלוחות הכלכליות העיסקיות של ההון המונופוליסטי הזר. עמדת המנהיגות שרכשה ניגריה לא רק באפריקה, אלא גם בעולם השלישי כולו, הופכת את התהליכים הפוליטיים בארץ זו למשמעותיים ביותר, כדגם אפשרי להתפתחויות כלל־עולמיות.

אולי ילמדו ממנה גם „כל מיני עיתונאים ישראליים".

הנשיא־הנבחר שאגארי, וחמון, באסיפת־בחירות
וגם גאבונים, סנגלים וכל מיני עיתונאים ישראליים

בריטניה: הלייבור

מפלה הומו־סכסואלים

ספר חדש, שיצא השבוע בבריטניה, מוקיע את האפליה השוררת במדינה זו כלפי הומו־סכסואלים. הספר, שהוצא לאור על־ידי האגודה לשיוויון עבור הומו־סכסואלים, מעלה מאות מיקרים של הפלייתם לרעה בתעסוקה, בשירות הציבורי, בעיתונות ובמישטרה.

מיקרה בולט במיוחד, שנתגלה עתה, גרם לסערה ציבורית עזה בבריטניה. עובד־מדינה הומו־סכסואל ב־שירות־התעסוקה לא זכה להעלאה בדרגה מזה 13 שנים. חברי־פרלמנט מסיעת מיפלגת־העבודה פנו בתלונה לשר־העבודה דאז, חבר מיפלגתם ומנהיג עתיר־זכויות, מייקל פוט. לתדהמתם השיב פוט שהומו־סכסואל איננו מתאים למישרה הכרוכה במגע יומיומי עם הציבור.

נראה שלדעת מייקל פוט, ההומו־סכסואלים אינם מסוגלים לשמור על ידיהם, והוא קיבל את ההנחה השמרנית הידועה שהיתה תמיד נר לרגלי נציבות שירות המדינה בבריטניה, שהומו־סכסואל אינו אלא היטרו־סכסואל בעל פגם נפשי חמור.

מחברי־הספר מודים שרוב הלוחמים לזכויות ההומו־סכסואלים בבריטניה באים משורות השמאל, אך הם מתלוננים, ובצדק, על הפוריטניות המאפיינת חלקים רבים במיפלגת־הלייבור הבריטית. מנהיגים רבים במיפלגה עדיין סבורים שהומו־סכסואליות, כמו שתיית יין (להבדיל מבירה), היא מאפיין שלילי של מנטליות בורגנית.

שיטת־הבחירות האיזוריות, הנהוגה בבריטניה, מאלצת נציגים סוציאליסטיים לא־מעטים להתחשב בדיעות הקדמות, המקובלות על ציבור־הבוחרים שלהם.

המאבק לזכויות ההומו־סכסואליים מתנהל בבריטניה במרץ רב ונתמך על־ידי רוב הציבור הנאור באמת בארץ זו, אבל המיכשולים עדיין רבים מאד.

אם זהו היחס כלפי בעייתם במיפלגת־העבודה, אין צורך בדימיון רב כדי לתאר את יחסם השלילי של ה־שמרנים, האוחזים עתה ברסן השילטון בבריטניה.

במאבקים למען זכויות־האדם בבריטניה פעילים מאד אינטלקטואלים ליברליים ושמאלניים. כמו בישראל, קיים גם שם תהליך עיקבי של תזוזת הסוציאל־דמוקרטיה המסורתית ימינה. היא מוצאת יותר ויותר שפה משותפת עם השמרנים בכל נושא — מחוץ, אולי, למאבקי האיגודים המיקצועיים.

חדש! שוקומינט.

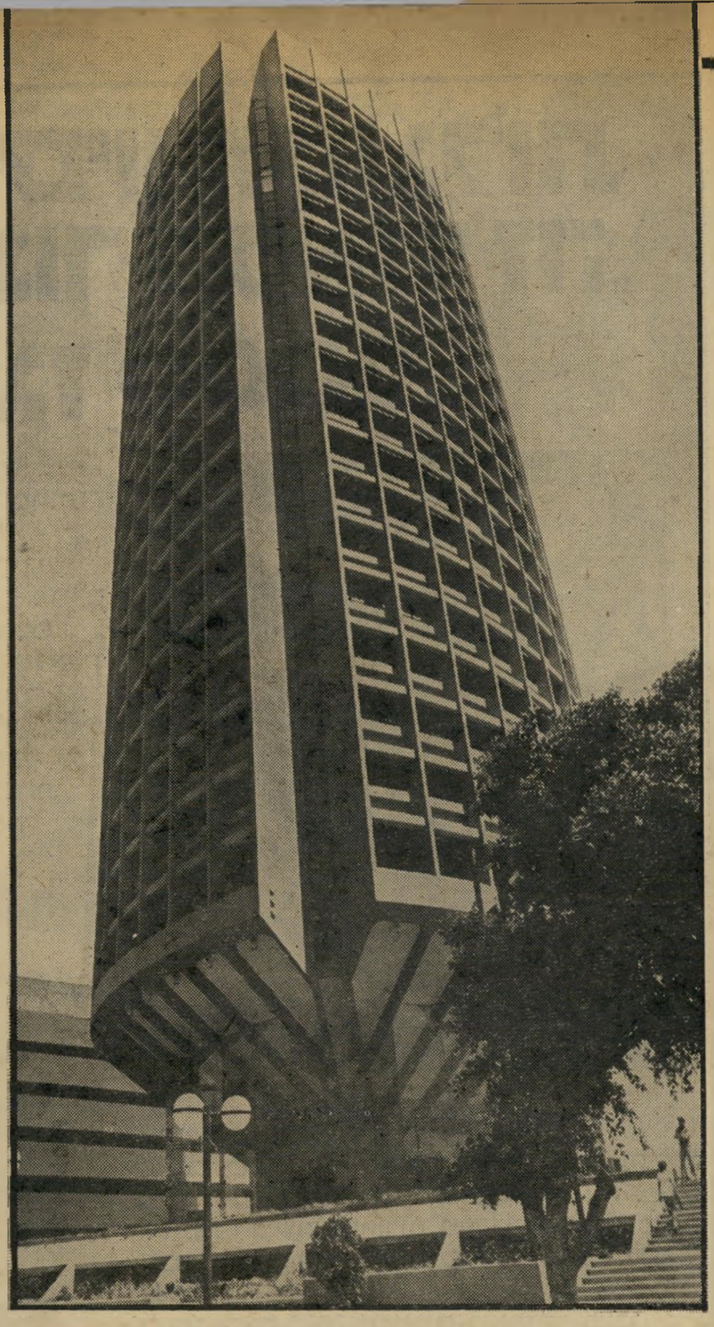
המתנה שתרצה לקבל בחדרה.

היא לא יכולה להתעלם ממבטך הנעוץ בעיגול השוקומינט המתמוסס בפיה. היא מציעה לך אחד. נגיסה קטנה, וטעם הפפרמינט המרתק מתמזג בפיך עם טעמו העדין של השוקולד המריר־מתקתק...

מהדברים הטובים של

צ'ך

תיכנון של ביזבוז

הם נכנסו לבניין היקר ביותר בעיר (מימין), הם מעסיקים מהנדסים ומתכננים שאין בהם צורך (למטה) - ומשלם־המסים הישראלי יצטרך לשלם 20% מהביזבוז

מ יראר דוזר, גם בתקופה של אינפלציה דוהרת ויריידה מתמדת ב־ערך הדולר, הם עדיין הרבה כסף. ו־כאשר חופן כזה של „ירוקים" נמצא ב־כווח של הישג־יד, עלולים להתרחש הרבה דברים מוזרים.

אחד מאלה הוא שיתופה של חברה, כמו חברת ההנדסה האמריקאית טאמס, באחד מתאגידי הבנייה של שדות־התעופה בנגב (משרתם של כל האוירים, העולם הזה 2191).

טאמס אינה, אומנם, החברה האמריק־אית היחידה, המשתתפת בפרוייקט בניית שדות־התעופה, שיש לה קשרים מסח־ריים עם מדינות ערב. כמעט לכל אחת מחברות ההנדסה והקבלנות, שזכו במיכרז של חיל־ההנדסה האמריקאי, יש קשרים ישירים או עקיפים, באמצעות שותפים או חברות־בת, בעסקים ובפרוייקטים במדי־נות ערב. וזה, כמובן, אינו צריך לפסול אותן מלבצע עבודות בישראל.

אבל לחברת טאמס יש מעורבות ישירה בביצוע פרוייקטים צבאיים במדינות עי־מות עם ישראל. משום כך עורר שילובה בתאגיד הבונה את שדה־התעופה הצבאי ברמת מטרד, שליד מצפה־רמון, תמיהה רבה בחוגים מקצועיים בארצות־הברית. תמיהה זו הסתמכה, בין השאר, על העוב־דה כי טאמס לא הסתירה מעולם את קשריה לפרוייקטים צבאיים במדינות־ערב. להיפך, היא מתגאה בהם ומבליטה אותם בכל הפירסומים הרישמיים שלה. אין כל צורך בעבודת מודיעין כדי לגלות אותם.

כמה ממתחריה של חברת טאמס, ביני־הם כאלה שלא ניגשו כלל למיכרז לבניית שדות־התעופה, משום שסיכוייהם לזכות בו נראו אפסיים בגלל הקשרים שיש להם לפרוייקטים צבאיים במדינות־ערב, ניסו לבדוק מדוע נתנה ממשלת־ישראל הכשר לטאמס. הבדיקה נערכה הן בקרב אנשי הצבא האמריקאי הן במשרד־ההגנה ה־אמריקאי בוושינגטון.

כתוצאה מבדיקות אלה מהלכת בשבו־עות האחרונים, בחוגים המקצועיים בארי־צות־הברית, גירסה מעניינת, שיש בה כדי להסביר את העיכוב שהיה בשעתו ב־פירסום תוצאות המיכרזים.

על־פי גירסה זו, שאין כל דרך, כמובן, להוכיחה, נערכה מעין עיסקה בין הפנטא־גון לבין ממשלת־ישראל, מאחרי גבו של חיל־ההנדסה האמריקאי, שנטל את האחר־יות המיבצעית לבניית שדות־התעופה ב־נגב. עיסקה זו היא שגרמה לעיכוב ב־פירסום תוצאות המיכרז. האמריקאים הס־כימו להעניק את תאגיד הניתול לקבוצת אפשטיין משיקאגו, תמורת הסכמתה של ישראל לבטל את התנגדותה לתאגיד ה־תיכנון והביצוע שבו שותפה גם חברת טאמס.

אין כל ראיות לביסוס טענה זו וייתכן שהיא מופרכת מעיקרה. אבל עצם השמו־עה, המהלכת כיום בחוגי חברות ההנדסה והבנייה הגדולות בארצות־הברית, אינה מוסיפה לשמה הטוב של ישראל. מה עוד, שבדיעבד הסתבר, כי צירופן של חברות תיכנון הנדסי לתאגידי הבנייה, היה מלכ־תחילה טעות, שכבר גרמה ועוד תגרום, ל־ביזבוז כספים רב.

רק לאשר את התוכניות

כאשר נטלו האמריקאים על עצמם לבנות לישראל את שני שדות־התעו־פה בנגב, בתמורה לשניים משדות־התעופה שתפנה ישראל בסיני, הם התכוונו לבצע את כל העבודה, מתחילתה ועד סופה, כולל תיכנון השדות והפיקוח המקצועי על בנייתם.

משום כך גם נתפרו המיכרזים של חיל־ההנדסה האמריקאי בצורה שתאגידי ה־בנייה יכללו קבוצות תיכנון מעולות, בע־לות נסיון בתיכנון שדות־תעופה, כמו חב־רות טאמס מניו־יורק, וולאיס ברגר מניו־ג'רסי.

מיד אחרי שפורסמו תוצאות המיכרזים הקימו התאגידים האמריקאים קבוצות־סקר, שיצאו בחודש יוני השנה לארץ. מטרת קבוצות אלה, שבהן נכללו מומחים מכל התחומים, היתה ליצור את המגעים הרא־שונים עם משרד־הביטחון הזיל־האוויר ה־ישראלי, כדי להכין, בשלב ראשון, תוכ־נית עבודה לביצוע הפרוייקט.

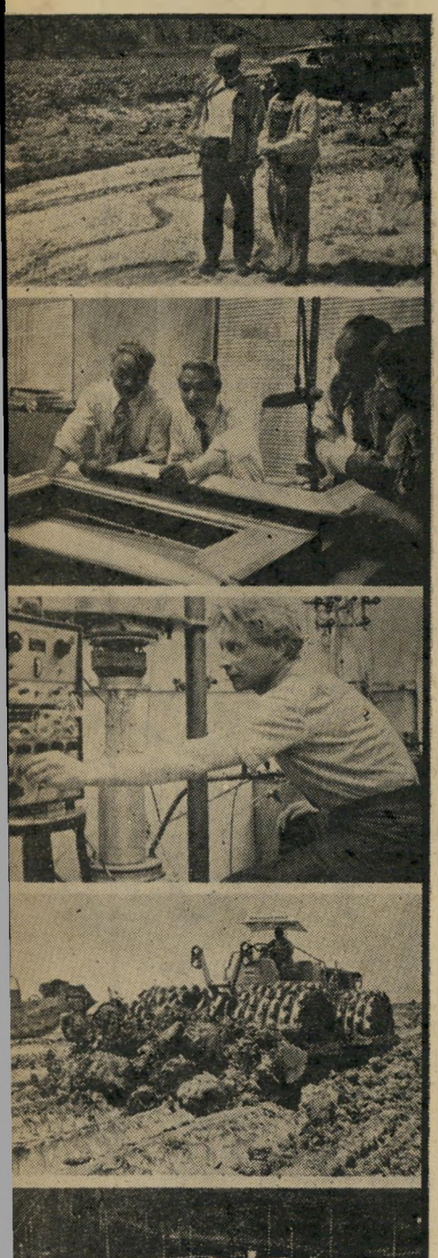
מרגע בואן של מישלחות־סקר אלה ל־ארץ התחולל באלאגן. המומחים שוכנו בבתי־מלון מפוארים, כמו מלון לרום ב־תל־אביב, אבל במשך מיספר ימים נאלצו לשהות בבתי־המלון מבלי לעשות דבר. מלבד מחיר המלון מדובר כאן במומחים שמשכורותיהם עבור ימים אלה מסתכמות באלפי דולרים. הסתבר כי כל המאמצים שעשו ראשי המישלחות כדי ליצור את הקשרים בין מומחיהם לבין אנשי משרד־הביטחון, היו לשווא. למומחים האמריק־אים פשוט לא היו אישורים בטחוניים ש־יאפשרו להם להכנס לבסיסי חיל־האוויר.

רק כעבור כשבוע בוטלה לפתע הגזי־רה. לא שהמומחים קיבלו אישורים בטחו־ניים אחרי בדיקה קפדנית. פשוט החליט מי שהחליט להתיר לכולם להסתובב חופשי בבסיסי ומתקני חיל־האוויר, לבדוק את תוכניות הבסיסים הקודמים, שבנה חיל־האוויר עצמו בסיני, ולעיין גם בתוכ־ניות־האב של הבסיסים החדשים.

לא שהיה בכך נזק בטחוני, למרות ש־לפחות אחד המומחים במישלחות אלה היה פאקיסטאני, שהוא אזרח אמריקאי מזה כמה שנים. אבל כמה אלפי דולרים בוז־בזו כדי להשיג אישורים בטחוניים ש־כעבור שבוע הסתבר שאין בהם צורך כלל.

רק אז, כשנוצרו המגעים בין נציגי תא־גידי הבנייה האמריקאים לאנשי משרד־הביטחון וחיל־האוויר, הוכו אנשי מישל־חת־הסקר האמריקאית בתדהמה. לפתע הסתבר להם שלפחות חלקם מיותרים. לא

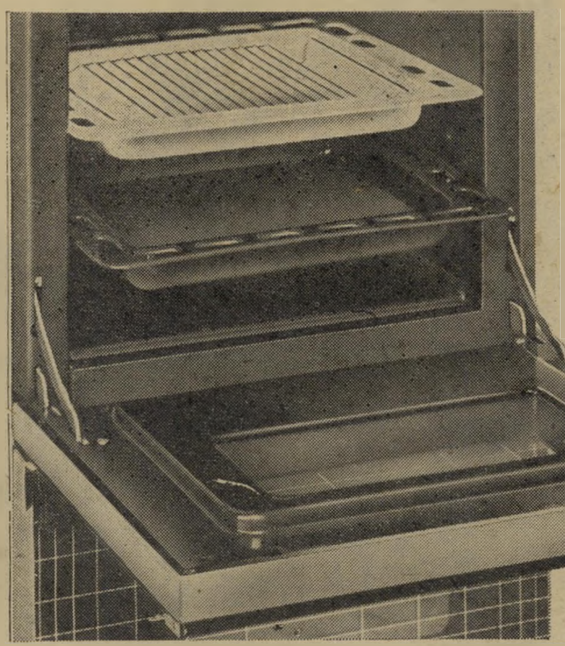
(המשך בעמוד 58)

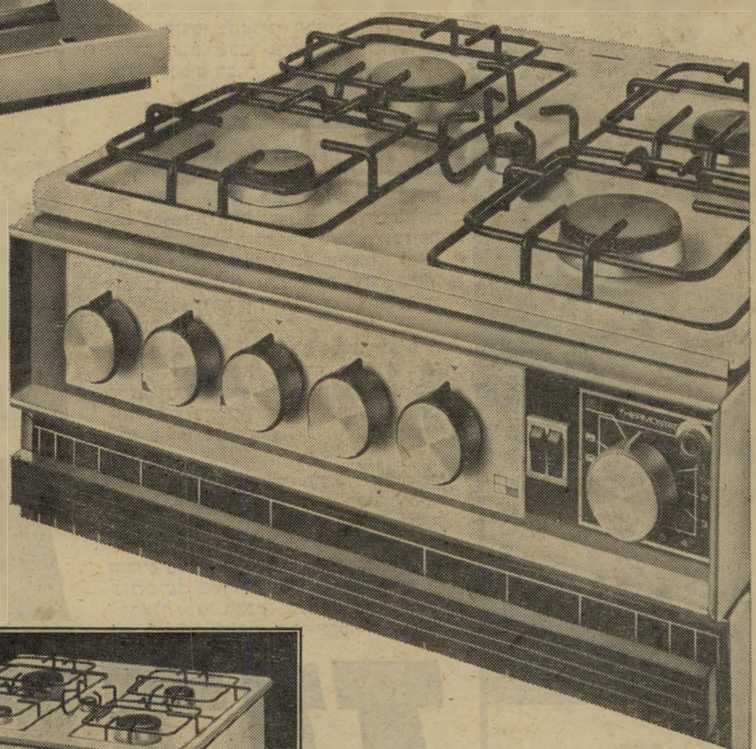

רק 30 שנות ניסיון מסוגלות להעניק לך תנור קלאסי זה.
אמישראגז 2000.

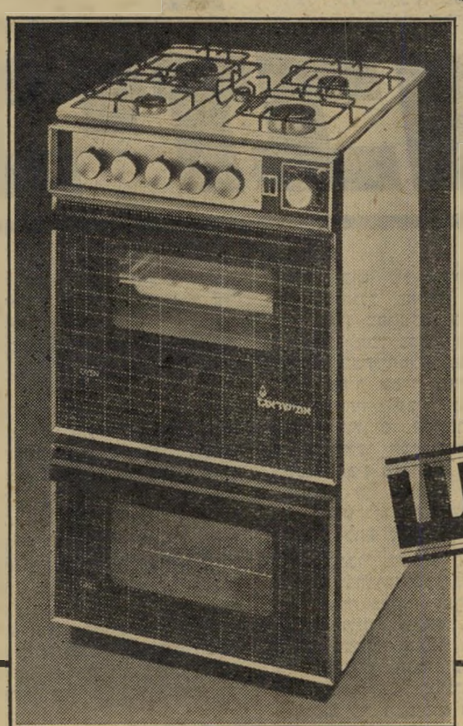

רק חברה המייצרת תנורים במשך 30 שנה יכולה להצהיר בלב שקט, שהיא מומחית לתנורים. אמישראגז היא חברה כזו.
אמישראגז התמחתה בייצור תנורי בישול ואפיה, כיריים לגז, מכשירי פיקניק ניידים ותנורי חימום לחורף. מיטב המעצבים והמתכננים של החברה שקדו על מלאכת ייצור התנור החדש, והתוצאה: תנור המעוצב בצורה קלאסית ואלגנטית, ללא עומס של ניקלים מיותרים, המתוכנן עפ"י כל עקרונות הנדסת אנוש - להבטחת מאמץ מינימלי בשימוש בו, והנאה מירבית מן הבישול.

הסתכלי היטב בתנור שלפנייך - אמישראגז 2000 הינו היחיד מסוגו, בעל שני תאים, כאשר תא האפיה העליון הוא בגודל מלא (Full Size).
רשתות הבישול מיוצרות מפלדה חסינה בפני שבר (Long Life), מתפרקות וניתנות לניקוי בנקל.
לאמישראגז 2000 מבערים מיוחדים בעלי תפוקת חום גבוהה ביותר לחיסכון בגז, יעילות בעירה (Super High Efficiency) וכושר וויסות ממינימום נמוך ביותר עד למכסימום בשיטת ה־Pilot Flame.

כל תנור מורכב ונבדק בפיקוח קפדני של מהנדסי החברה, בתהליך ביקורת איכות של "אפס ליקויים". פתחי וסגרי את דלתות תאי האפיה והגריל ותחושי את הדיוק והמסיביות של פעולת המנגנון, המאפיין באיכותו את כל עבודת הגימור המעולה שהושקעה בתנור נפלא זה.

חדש

להשיג בחנויות החשמל המובחרות ובסניפי אמישראגז ברחבי הארץ.

באמישראגז מאמינים, שזהו התנור הטוב ביותר שאת יכולה לרכוש תמורת כספך, ולכן הענקנו לו 3 שנות אחריות. מי מלבדנו הציע לך דבר כזה?

שירות ארצי

שירות אישי ואמין ומלאי חלקי חילוף מקוריים מובטחים לך על ידי אמישראגז בכל רחבי הארץ.

אם גז אז-

אמישראגז

פרסום מי־טל

אנשים בעולם

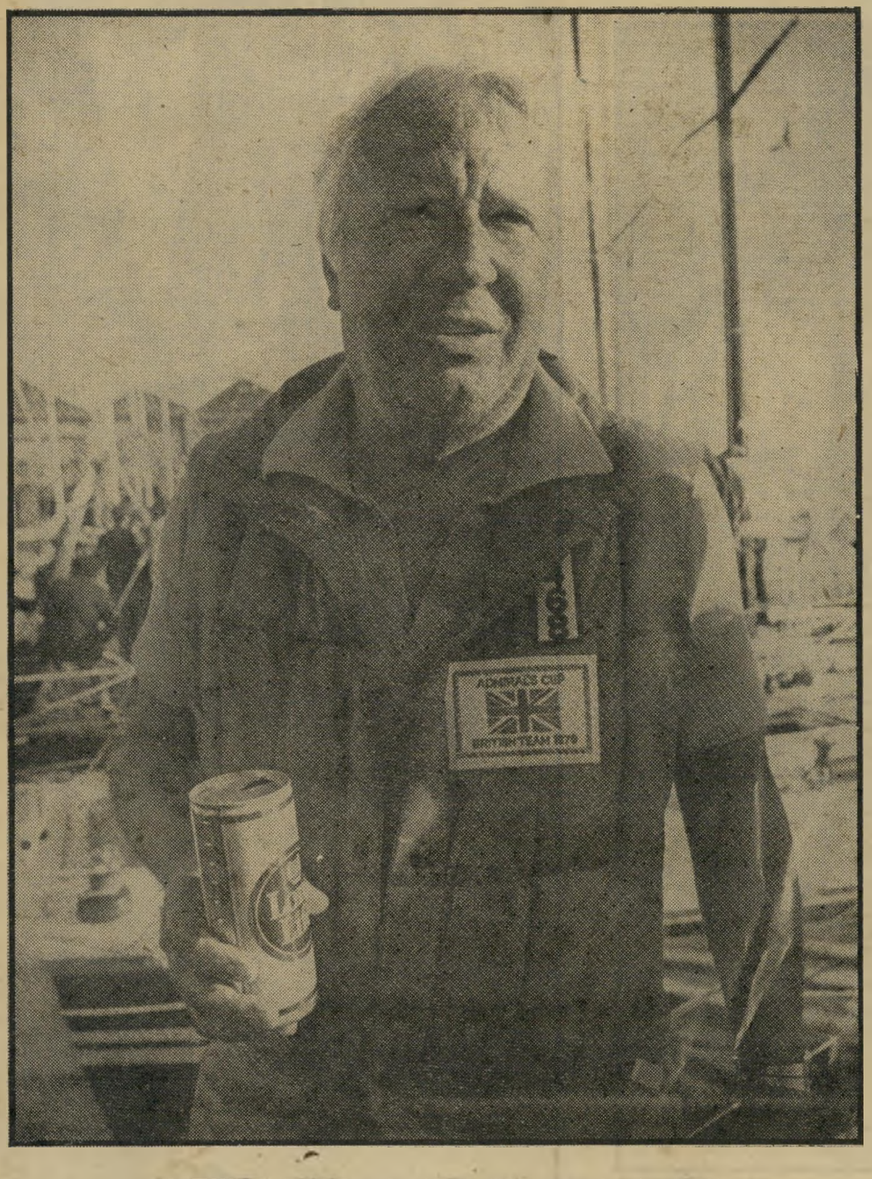

בטי פורד: צריך לחיות כל רגע לעצמו"

הגברת הראשונה של ארצות־הברית לשעבר, בטי פורד, שבעלה עשוי שוב להיות מועמד למישרת האזרח הראשון במדינה, מקבלת את העיתונות בסבר פנים יפות במקום הנופש שלה בקולורדו (בתמונה היא משתעשעת שם עם הכלב החביב עליה).

„לאחר שעברתי תהליך גמילה, מכאיב ומייגע, מאלכוהול, מסמי הרגעה ומגלולות שינה," היא מתוודה, „למדתי להעריך את המישמעת העצמית ואת הדרך הנכונה להנות מן החיים. צריך לחיות כל רגע לעצמו ולא לנסות ולהתנבא על הבאות."

בטי פורד, השואבת עידוד רב מהצלחת סיפרה האוטוביוגרפי הראשון, הזמנים בחיי, נהנית מבילוי עם נכדתה הראשונה שרה, התינוקת שנולדה למייק, הבן הבכור ואשתו גייל. אשר לבתה הצעירה סוזאן — היא נשואה באושר לאיש ביטחון המבוגר ממנה ב־17 שנים וכבר היה נשוי בעבר. בטי מודה כי שגתה בהתנגדה לנישואין אלה. „אך זה היה בתקופה שבה הרביתי להתנבא על הבאות, ובדרך־כלל, ראיתי שחורות."

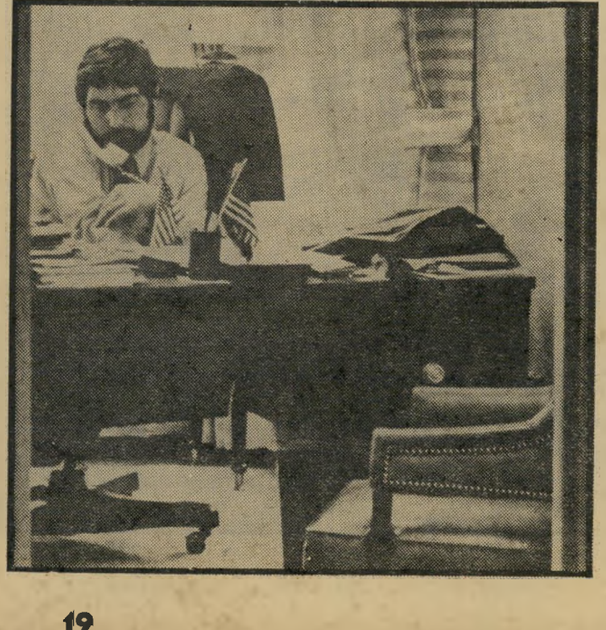
אדוארד הית: „חיבקתי את סכנת המוות!"

כשפחית בירה בידו, פניו חיוורים וקולו רועד, התוודה אדוארד הית, ראש־הממשלה של בריטניה לשעבר, על הרגשתו לגבי החוויה המזעזעת שעברה עליו. הוא השתתף בתחרות השייט בלאמנש, שהסתיימה באסון מחריד, כש־15 בני אדם טבעו למוות במי התעלה הסוערים. „מה דוחף את האדם להסתכן עד כדי כך?" ענה הית לשאלות העיתונאים: „וכי מה דוחף אדם לטוס באוויר? זהו דחף שאי אפשר להסבירו. זהו רטט החיים."

הארולד רובינס: מיספרים יש כסף אין

הארולד רובינס יושב לו בנחת על ערימת ספריו ומנסה לחשב את המיליונים הרבים שטרם הגיעו לכיסיו. „לדעת המחשב שלי, אגיע החודש לי מכירת הספר ה־200 מיליון שלי, אבל איני יודע משום מה, עוד לא ראיתי את הכסף." למעשה, קשה לדעת מי, מ־14 הספרים רבי־המכר שכתב, יעלה על מי בתפוצה. השאפתנים, שיצא לאור ב־1962, כבר נדפס במהדורתו ה־70 ונמכר ביותר מ־8 מיליון עותקים. פארק אבניו 79 מתקרב ל־6 מיליון. אך רובינס בן ה־67 אינו עייף. הוא כותב את ספרו ה־15, זכרונותיו של יום אחד, ומקווה שהמו"לים שלו יזדרזו לחשב את התמלוגים. איך יחגוג את הוצאת הספר? „בסנדוויץ' עם פאסטראמי ממיסעדה מסויימת בניו־יורק." ואם לא יהיה אז בניו־יורק? „אבקש שישלחו לי אותו." בכל זאת, לא הוא הסופר שיגווע ברעב.

פטריק ה. קאדל: להציל את קארטר!

היועץ השני בחשיבותו, לנשיא קארטר, אחרי רוזאלין, כמובן, הוא בחור בן 29 ושמו פטריק ה. קאדל. היה זה הוא שהזהיר את ג'ימי מפני משבר הצפוי לו באמון האנשים בו ובדעת הקהל, והיה זה הוא שהדריך את קארטר בכתיבת „נאום האנרגיה" ובעריכת סיורים דחופים בעיירות נידחות כדי לחוש את הדופק של האיכר הקטן. לקראת המירוץ של 1980 מתכנן קאדל את מסע יחסי־הציבור הנמרץ ביותר שהוא מסוגל להעלות בדמיונו, והחלטתו נחושה מראש — לפרוש ברגע שקארטר ייבחר שוב. כיועץ לתעמולה ומשכתב, הוא מרגיש שיכולתו מגיעה לקיצה, אף שהוא צעיר מכל יועציו האחרים של קארטר: „זהי עבודה השוחקת את האדם."

אנשים בעולם

קארולין ופיליפ ז'ונו ביום כלולותיהם

קארולין ביום השנה לנישואין, סופרת את שיברי הצלחות

קארולין ופיליפ
בחגיגת הפיראטים

כאשר ב־28 ביוני, לפני שנה, נישאה הנסיכה קארולין ממונקו לאיש־העסקים היפהפה, פיליפ ז'ונו, הוזמנו כל המי ומי באירופה לארמונם של גרייס (קלי לשעבר) והנסיך רנייה, לשלושה ימים של טכסים וארוחות מלכותיות. פיליפ ענב עניבה וקארולין זוהרה בשמלת חופה מסורתית לבנה.

אולי כנקמה פרטית בתדמית המכופתרת, שהתאמצה כוכבת הקולנוע לשעבר להעניק למישפחתה, חגג הזוג הצעיר את יום השנה הראשון לנישואין קצת באיחור ובצורה אינטימית לחלוטין. הם הזמינו את ידידיהם הקרובים, רוברטו רוסליני, בנם של הבמאי רוברטו, ואינגריד ברגמן, למסעדה מפוארת במונטה קרלו, ולאחר ארוחה של פרייים, קיימו „חגיגת פיראטים": פיליפ שלח לאוויר כמה מערכות של צלחות, כוסות וקעריות, השייכות לחשבון, וניפץ את כולן על הריצפה. קארולין הסתובבה בחדווה בין השברים: „כבר אמר סטנדאהל," ציטטה, „מי שמצליח להעלות חיוך על שפתי אשה, הוא הזוכה להיכנס אל מיטתה." ואמא גרייס ניסתה לחנך את בתה לפי עליסה בארץ הפלאות.

פיליפ ביום השנה, שובר צלחות

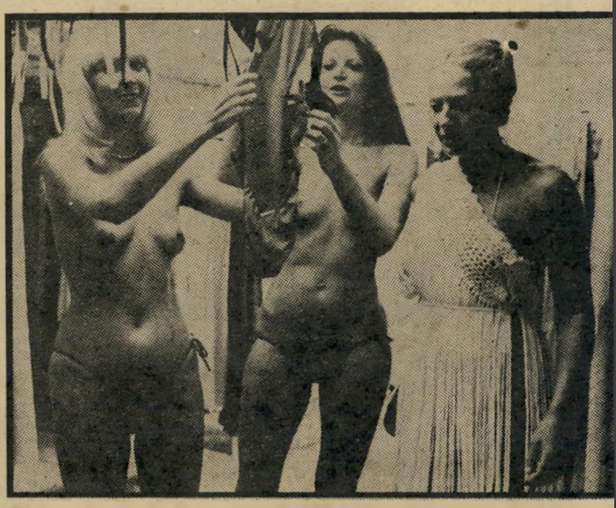
גרייס ממונאקו, קוראת לקארולין בת ה־3 סיפור

סופרת בריג'יט בארדו כותבת את זיכרונותיה בהשראת כלביה

משתזפת אולגה — בשמש העולם החופשי

סטודנטיות בחופשה, מוכרות בגדי-ים בבוטיק

הריביירה הצרפתית מורידה בגדים

מאז ומעולם נהגו הפריסאים לעזוב את עירם בחודש אוגוסט ולרדת אל הריביירה. אבל, אם פעם נהגו היפהפיות להדהים בבגדי־חוף מטורפים, הרי היום נזרקו הבגדים לים. את מקומם תפשו חוטים דקים הקושרים ביניהם סנטימטרים ספורים של בד, הנמכרים במחירים אסטרונומיים וביחס הפוך לגודלם, בבוטיקים הפורחים על החוף.

המילה האחרונה בתחבורה היא אופנוע, וכדי לא לטעות במינו של הנהג, פותחת הרוכבת את חולצתה לרווחה, ואילו אולגה, עולה חדשה מברית־המועצות, שלא מזמן נישאה לדיפלומט איטלקי, מכסה את ראשה ואת עיניה וחושפת את כל השאר. אך מי שעדיין נחשבת למלכת סן־טרופז אפילו כשהיא לבושה, היא ב.ב., המעדיפה את מכונת־הכתיבה, את הכלבים שלה ואת הגיטאריסטים הבאים מדרום־אמריקה לבקרה, בהפוגות שבין הכתיבה. אין מה למהר, היא הבטיחה לגמור בעוד חמש שנים.

אופנוענית יורדת לריביירה בחולצה פתוחה

הם רואים אותך...

ישראלי יקר,
אתה מתכונן לצאת לחו"ל?
בוודאי הכנת:
דרכון, כרטיסים, מטבע חוץ;
דרך צלחה והנאה מלאה!
אבל כדאי שתזכור דבר אחד:
בחו"ל רואים אותך
כשגריר מדינת־ישראל.
אנשים מסתכלים
איך אתה אוכל,
מתנהג ברחוב,
עומד בתור.
הם רואים את לבושך,
התנהגותך ונימוסיך,
ואומרים לעצמם: "כל הישראלים כאלה".
כדאי שהם יאמרו זאת בהערכה ובחיוב.
זה תלוי בך!

מוגש כשירות לציבור ע"י
בנק דיסקונט
הצד האנושי של המטבע

אנשים

וייצמן קורא לרבין „הפציינט שלי"

ואשר ידלין שלח תשובות לחידוני־ילדים

ישראל כץ שר־העבודה־והרווחה, נראה, לראשונה מאז מונה כשר, עובד עבודה פיסית באמת. היה זה כאשר השר לקח את אורחו, שר־העבודה האמריקאי ריי מארשל, לטעת עצים על שם מישפחתו של מרשל ביער הקרן הקיימת. אחרי שמרשל נטע את העצים שלו, החליט כץ אף הוא לעבוד קצת. הוא ביקש מעדר, הוריד את מיקטורנו, ונטע עץ.

רוברט סטראוס הפך כבר בן־בית בלישכת ראש־הממשלה. בשבוע שעבר, בביקור האחרון של השגריר המיוחד, הוא ישב על כורסה והמתין לבגין. אפשר היה להבחין כי סטראוס לובש גרביים ארוכים. כשהבחין שמצלמים אותו, התיישב ישיבה רגילה.

■ נראה כי שר־הביטחון, **עזר וייצמן**, לא התרגש כל כך מהעובדה שראש־הממשלה לשעבר, ח"כ **יצחק רבין**, מכנה אותו בשם ד"ר וייצמן. בשבוע שעבר, כאשר פגש וייצמן בישיבת ועדת־החוץ־והביטחון את רבין, הוא פנה אליו ואמר לו: „שלום פאצ־ייגט, איך אתה מרגיש הבו־קר?" רבין האדים, הפנה פניו מווייצמן ולא השיב.

■ אולם נראה כי וייצמן החליט שלא להרפות וליהנות עד כמה שאפשר מהריב שבין רבין וח"כ **שימעון פרס**, בעיקבות פירסום סיפרו של רבין. באמצע ישיבת ועדת־החוץ־והביטחון, שבה השתתפו גם רבין וגם פרס, שאל וייצמן את שניהם: „מי מכם יתן לי ראשון את הספר עם הקדשה?"

■ בישיבת סיעת־הליכוד אמר וייצמן, כי הוא מוכן לקבל על עצמו כל תפקיד ב־ממשלה. פנתה אליו ח"כ **שרה דורון** ואמרה לו: „זאת או־מרת שהשמועות על־כך, שאתה מוכן לקבל את תפקיד שר־האוצר, היו נכונות?" וייצמן חשב קצת ואמר: „אני לא רו־צה לפגוע ברב **שימחה אר־ליך**, לכן לא אענה לך."

■ באותה ישיבה טען וייצמן כי הוא טס בשבוע ש־עבר ברחבי הארץ. „ראיתי ש־יש לנו ארץ יפה שמתפתחת כל הזמן, בונים ועושים חק־לאות. אני חושב שהמצב שלנו הרבה יותר טוב ממה שאנחנו חושבים." קרא לעברו אחד מחברי־הכנסת של חרות: „אז תפסיק לטוס ותתחיל לנסוע במכוניות ותדע מה באמת ה־מצב בארץ."

■ בוועדה שהרכיבה את הנהלת תנועת־החרות, רבו שתי הנשים המרכזיות של מיפלגה זו, **צילה עמידרור** ו**יעל רום**, אשתו של ח"כ **משה רום**, במשך כל זמן הישיבות. לבסוף נמאס הדבר על חבר אחר של הוועדה, **אריה קר־מר**, שאמר להן: „אם אתן לא מפסיקות לריב, אני אזמין את שתיכן ביחד לארוחת־ערב." השתיים הפסיקו.

■ ח"כ **אברהם שריר** פנה אל ח"כ **גאולה כהן** ו־שאל אותה: „איך ההרגשה להיות בסיעה של שניים?" השיבה לו כהן: „אני בסיעה של שניים, אבל אתם בסיעת יחיד, של **מנחם בגין**."

■ כאשר רואיינה כהן על־ידי **מני פאר**, לתוכניתו מחני מני, שאל אותה המנחה: „האם את מודעת לזה שמצ־למת הטלוויזיה עושה לך עוול?" השיבה לו גאולה: „אני מודעת לזה שאני לא מודעת לזה."

■ **דן אלמגור** עוסק עתה במחקר על עיתוני־ילדים מ־שנות ה־30' והלאה. תוך כדי מחקרו נתקל בכמה שמות מעניינים במיוחד. התברר כי ילד בן 9, בשם **חיים פיינר**, כתב מיכתבי־געגועים לעיתוני־הילדים. היום קרוי חיים פיינר בשם **חיים חפר**. ילד אחד התמיד לשלוח שירים למער־כות עיתוני־הילדים. היה זה **יוסי שיינר**, הידוע כיום כ־ח"כ **יוסי שריר**, ואילו שני אחרים הקפידו לפתור מדי שבוע את כל החידונים: מי שהיה אחר־כך חתן־התנ"ך ה־ראשון, **עמוס חכם** ו**אשר ידלין**.

עידו מוזורסקי היה החניך המצטיין בטקס סיום קורס קציני־שריון, שנערך בשבוע שעבר אי־שם בארץ. את דרגותיו חשף הרמטכ"ל, רב־אלוף רפאל („רפול") איתן. כאשר ניגש רפול אל עידו, כשבידיו מיספריים, הוא התבונן במיספריים ואמר לחניך המצטיין: „במיספריים האלה אפשר לחתוך כל־מיני דברים." עידו, כקצין ממושמע, התאפק, ואפשר לראות על פניו את מאמציו לכבוש את הצחוק, אולם קצינים אחרים, שעמדו לידו, צחקו.

המלאכית תחת אשת הנשיא

המיצרי, ושיר הפרטיזנים תחת „התיקווה"

■ קיבוץ יגור לא יצא מופסד. אמנם הבטיחו לחברי הקיבוץ, כי **ג'והאן סאדאת**, רעיית נשיא מצריים, תבקר בו, אך בגלל תוכניתה העמוסה בוטל ביקורה ביגור. תחת זאת הוצע הביקור למלאכית של צ'ארלי, **פארה פיסט**, ש־אישרה אותו בכל לב.

■ קברניט אל־על, **אורי יפה**, הידוע בהברקותיו, ניר־אה כה מיואש מן המצב ב־ארץ, עד שהציע להחליף את הימנון־המדינה, התיקווה ב־שיר הפרטיזנים. מדוע? כי שיר הפרטיזנים מתחיל במיש־פט: „אל נא תאמר הנה דרכי האחרונה".

■ להקרנת הבכורה של הסרט הקוסם מלובלין, שנער־כה השבוע בתל־אביב, הגיע, בין היתר, העיתונאי **ישראל זמיר**. הסדרנים לא נתנו ל־איש להיכנס ללא הזמנה, ו־זמיר, שאיבד את הזמנתו, עו־כב בפתח אולם הקולנוע. גם כאשר הסביר, שהוא בנו של קיבלה מיברק מהונגריה, שבו מאשרים המארחים את בואה ומבטיחים כי תהיה אורחתם.

■ הו, יוליה, הפארודיה של **אפרים קישון** על רו־מיאו ויוליה, תהיה כנראה ה־שלאגר של כל הזמנים בגר־מניה. צמד השחקנים, **אריך לביא ושושיק שני**, המעלים עתה את המחזה זו השנה ה־רביעית בעיר קלן, הוזמנו להעלות אותו שוב, בשנה ה־באה, בבון, בירת גרמניה ה־מערבית.

■ **איבון מיכאלי**, כו־כבת הסרט יוצאים קבוע, ש־טענה כי הסכימה לקבל את התפקיד בסרט רק כדי שיהיה לה כסף לטייל בהו"ל, ממשת סוף־סוף את תוכניתה. היא אספה עוד קצת כסף, כדוגמנית צילום לנעליים (יחד עם שו־תפה לסרט, **יפתח קצור**), ועתה היא מודדת את רחובות ניו־יורק, בתיקווה שלא יקרה לה שם מה שקרה לה ברחו־בות תל־אביב, ולא יחטפו או־תה גם שם לסרט.

■ עוזר שר־החקלאות, **אלי לנדאו**, הופתע לקרוא בעיתונות, כי כמה מעוזרי ראש־הממשלה מאשימים אותו כאחראי להדלפות מישיבות ה־ממשלה, ובמיוחד להדלפות ש־התפרסמו בעיתונות לפני שבו־עיים. בדיוק באותו הזמן שהה לנדאו, עם אשתו וילדיו, ב־חופשה באי קורפו שביוון. „זה קצת מסובך להדליף מה קורה בממשלה דרך קורפו," התלו־צץ.

■ עוד פחות מאושר היה עיתונאי אחר, **חזי כרמל**, כתבו הישראלי של השבועון הצרפתי ל'אכספרס. חזי עלה לפני כשבועיים על סולם, כדי לתקן את אנטנת הטלוויזיה בביתו, צנח מגובה של שלושה מטרים ושבר את רגלו. אחרי ששכב כשבוע בבית־חולים ב־כפר־סבא, הועבר לתל־השומר, שם נותח אחרי שאובחנו לא פחות משישה שברים ברגלו.

■ בהקרנה מיוחדת של הסרט רגעים, בבימויה של **מיכל בת־אדם**, צפו ה־חי"כים **שולמית אלוני, יוסי שריד, עדי אמוראי** והסופ־רים **א.ב. יהושע** ו**יהושע קנז**. כולם הסכימו, שהסצנה שהצנזורה שמה עליה את ידה אינה פורנוגרפית, ובלעדיה קשה להבין את מערך היחסים שבין הגיבורים.

■ הפירסומאי התל־אביבי, **משה דיין**, שלח מיכתב לכל לקוחותיו, ובו הודיע להם ש־הוא נוסע לחופשה לארצות־הברית — עם מזכירתו. רק מעטים מבין הלקוחות יודעים, כי מזכירתו, **דבי**, היא גם רעייתו.

■ מי שהיתה פעם אחת הנשים היפות ביותר בתל־אביב, ואף זכתה בכינוי „גירה היפה", הגיעה ארצה לחופשת־קיץ. **גירה** ובעלה הרופא **עזיז ויינברג** מתגוררים ב־ארצות־הברית מזה כשבע שנים. הוא עוסק בחקר רפואי של מוח האדם והיא, שהיתה בעבר שחקנית, דוגמנית, צלמת ו־עיתונאית, לומדת עתה פסיכו־לוגיה והספיקה כבר לסיים תואר ראשון.

■ שחקן הקולנוע **דיוי־וויד סוה**, שהגיע השבוע ל־ארץ, המגין חוש אבהי מפותח ביותר. הוא הגיע עם בנו בן

מרשימותיו של מבקר מסעדות

הפעם היה בחברתי אורח מצרפת, ידיד ותיק ומבין גדול בארוחות וביין. המסע־דה זכתה למחמאותיו, ובמיר־חד הכיע פרנסוא את התפע־לותו מיין "פטיט סירה". זהו יין אדום חדש ומעולה של כרמל־מזרחי, והוא הת־אים נפלא למנה העיקרית, צלי בקר ברוטב.

לא מכבר טעמתי עוד יין חדש של כרמל, "טינטה אמרלה", גם הוא יין שול־חני אדום משובח. אני מס־ליץ על היינות האלה בפני כל אוהבי היין הטוב. כדאי לכם לזכור את השמות החדשים האלה.

פטיט סירה וטינטה אמרלה מיטיבים את הארוחות

יונה כסה

מי שהיה בשעתו מזכיר מפא"י וחבר־כנסת מטעמה במשך שנים רבות, היה אחד האורחים שהשתתפו בחגיגת הבר־מיצווה שערך המפיץ בן־ציון רבינוביץ', התגוררו מישפחות כסה ורבינוביץ' בשכנות, באותו הבניין בתל־אביב. מישפחת רבינוביץ' היתה אז במצוקה ומישפחת כסה סייעה אז לטפל בילד ולגדלו. כאשר נשאל כסה, מה הוא היום, השיב: „אני יושב בבית, חושב ומתרגז." בתמונה: יונה כסה ורעייתו מברכים את גידעון רבינוביץ'.

דורותי דורון

אשתו האמריקאית של אלוף (מיל.) אהרון דורון הגיעה ארצה עם בעלה, שאותו פגשה לראשונה בארצות־הברית. היא פתחה כאן מכון־יופי לנשים, בסיגנון אמריקאי. סודה הפרטי הגדול הוא הצימחונות. „כאשר פגשתי את אהרון, הוא לא היה צימחוני. אך אחרי שטי־פת־מוח של כמה חודשים, אני גאה בו. כעת הוא צימחוני כמוני."

כותב הסיפור, **יצחק בשביס־זינגר**, שעליו מבוסס ה־סרט, לא שוכנעו הסדרנים, אך קראו לאיש יחסי־הציבור, **מאיר שניצר** והוא, כמובן, התיר את כניסתו של בן ה־סופר הנודע, חתן פרס־נובל.

■ השחקן **אשר צרפתי** חזר השבוע מווינה, אוסטריה, לשם הוזמן על־ידי הניספחת לענייני תרבות בשגרירות ה־אוסטרית בישראל, **ברברה טאופר**, כשחקן צעיר ומב־טיח. „ראיתי שם הצגה שביים **מכסימיליאן של**, שבה הש־תתפה אחותו, **מריה של**," סיפר צרפתי. „ההצגה היתה כל כך רעה, עד שהזכירה לי את התיאטרון הקאמרי שלנו."

■ פסטיבל התיאטרון, שהסתיים בשבוע שעבר ב־אדינבורו שבסקוטלנד, נראה כמו כנס מחזור של מנהלי־תיאטרון ישראלים. **אביטל מוסינזון**, מנהל תיאטרון ירו־שלים, פגש שם את **אורי עיפר**, מנהל התיאטרון ה־קאמרי ואת **שמואל עצמון**, מנהל תיאטרון הבימה. מוסינזון חיפש שם מופעים לפסטיבל ירושלים, וחבריו חיפשו מחזות להצגה בתיאטרוניהם. יחד הם פגשו שם את אשר צרפתי, שבא לחפש מערכונים לחלטו־רות שלו, ואת **יעקוב אגמי**, שחיפש מחזה לפתיחת תיאטרון בית־לסין.

■ שחקנית התיאטרון והקולנוע **גילה אלמגור** נב־חרה לייצג את שחקני ישראל בקונגרס הבינלאומי של אי־גוד השחקנים, שייערך השנה בבודפסט, הונגריה. גילה כבר

אנשים

ה־כ, אך למסיבת העיתונאים שהתקיימה לכבודו, בא „בגפו. „הבן לא ישן כל הלילה, לכן השכבתי אותו לישון מוקדם.“ התנצל האב באוזני העיתונאים. למסיבה הגיעו רוב ה־עיתונאים עם ילדיהם. וסול לא התעצל. העניק חתימות לכל דורש מקרב הילדים. כל ילד אף זכה לליטוף ולמילה טובה מפי האצ', חברו המפורסם של סטארסקי.

■ פרק מאלף ביחסי־ציבור נוסח מצריים אפשר ללמוד מקטע קטן של רכילות, שכתב **אנים מנסור**, עורך השבוע הון המצרי הנפוץ ביותר, אוק־טובר, על ידידו הישראלי **יעקוב חזמה**, עורך־דין ו־איש המחלקה הערבית בטל־ויזיה, ששימש עד לפני כשנה וחצי עורך היומון הישראלי בערבית אל־אנבא. כתב מנסור: „מצרי הועמד לאחרונה בראש מערכת אל־אנבא הישראלי, **עובדיה דנון**, יליד מצריים, שבא במקומו של **דויד אג־מון**. אגמון החליף את יעקוב חזמה, עיתונאי ישראלי מוכ־שר, אשר מאמרי המערכת שלו באל־אנבא הצטיינו במתינות ובהתלהבות לשלום. חזמה, אדם פשוט וישר, לא הצליח להס־תדר עם השילטון החדש אחרי המהפך, מפני שהיה חבר ב־מפלגת העבודה. אחרי שהת־גלעו חילוקי דעות עם אנשי המימסד החדש, נאלץ העיתו־נאי המוכשר הזה לפרוש מה־עריכה בעיתון ולחזור לעבו־דתו כעורך־דין.“ כאשר מגיע מנסור לישראל נוהגים חזמה ואשתו, הזמרת **לילית נגר**, לארחו בביתם.

■ עולם הדוגמנות מושך לאחרונה כמה וכמה ספורטאים. אלוף ישראל בריצות 100, 200 ו־400 מטר, **מני רוזנברג**, הוא עולה חדש מארצות־הב־ריה. בין אימון לאימון החליט לעסוק גם בדוגמנות ותמונותיו מתנוססות בקטלוג של חברה לייצור בגדיים. גם **פנינה**, רעייתו של שחקן הכדורסל **אריק מנקין**, הספיקה להצ־טלם בבגדיים לפני שעזבה את תל־אביב ועברה עם בעלה להתגורר בקיבוץ כפר־גלעדי.

■ הדוגמנית הדרום־אמרי־קאית **אנדריאה**, שהוזמנה לישראל לשבוע־האופנה, הגי־עה עם זוג גלגיליות (סקטים). באחד מאימוניה נפלה ונפצעה באפה וברגליה, ונאלצה לוותר על הופעותיה בשבוע־האופנה. את מקומה תפסה הדוגמנית הישראלית **מירי אורן**, שילדה בת לפני כמה חודשים. מירי לא הצליחה למצוא שמרטפית לתינוקת, לקחה אותה עימה לעבודתה בירושלים. אחר כך התלוצצה ואמרה, שבתה תוכל בעתיד לומר, שהשתתפה ב־שבוע־האופנה בטרם מלאה לה שנה.

■ הדוגמנית **שלומית אמיר** הגיעה ארצה מפאריס, מקום מגוריה החדש מאז ני־שואיה. גם היא באה לשבוע־האופנה, לפי הזמנתו של ה־מכנן **גידעון אוברזון**. ב־הגיעה לנמל־התעופה בן־גור־יון פתח פקיד המכס את מיז־ודאשתו וגילדה בהן עשרות כובעים. לרגע חשב כי יש לו עסק עם מבריחה, עד שהשתכנע כי הכובעים הובאו לפי בקשתו של אוברזון, ל־מטרות דוגמנות.

■ העיתונאית **אריקה עיזרמן** הגיעה למסיבת עי־תונאיות בבית־מלון בתל־אביב בחברת הכלב הענקי שלה. כאשר הוגשה ארוחת־בוקר דאגה אריקה למרוח לח־מניות בחמאה ולהגישן לכלב. כאשר הוגש לה הקפה ביקשה אריקה שיכבדו את כלבה ב־צלוחית של מים.

■ **בועז כנאי** בן השנ־תיים חזר עם הוריו, **דפנה** והגשש החיוור **גברי**, מטיול בן חודשיים באמריקה. הבנאים מפטפטים אנגלית באורח חופ־שי, בעיקר סיסמות פירסומת שהופיעו בטלוויזיה האמרי־קאית. בועז קיבל במתנה מכו־נית קטנה, אך עליו להמתין שנה תמימה עד אשר יוכל לנהוג בה.

■ **דנה**, בתם של הזמר **אושיק לוי** ואשתו **אירית** הינחתה את יום־ההולדת הרבי־עי של אחיה **אריאל**. היא הכינה מוצץ, כדי להעניש ב־אמצעותו ילדים שיפריעו ל־מהלך המסיבה, אך חתן המסי־בה חטף אותו ושם אותו בפיו עד שהסתיימה החגיגה.

■ **שמואל ללקין**, מז־כיר התאחדות הספורט, פוקד את בריכת השחייה בצהלה, מקום מגוריו, לפחות פעם ב־יום, עם סיום העבודה. הוא בא כדי לראות את נכדיו, **טלי** ו**עימר**, וגם כדי לראות אם שומרים על רמת החתיכות ש־במקום. כנקודת תצפית בחר לקיץ בבית־הקפה שאותו מתפ־על **יוסקה שיינר**, מי שהיה שומר ראשו של **דויד בן־גוריון**.

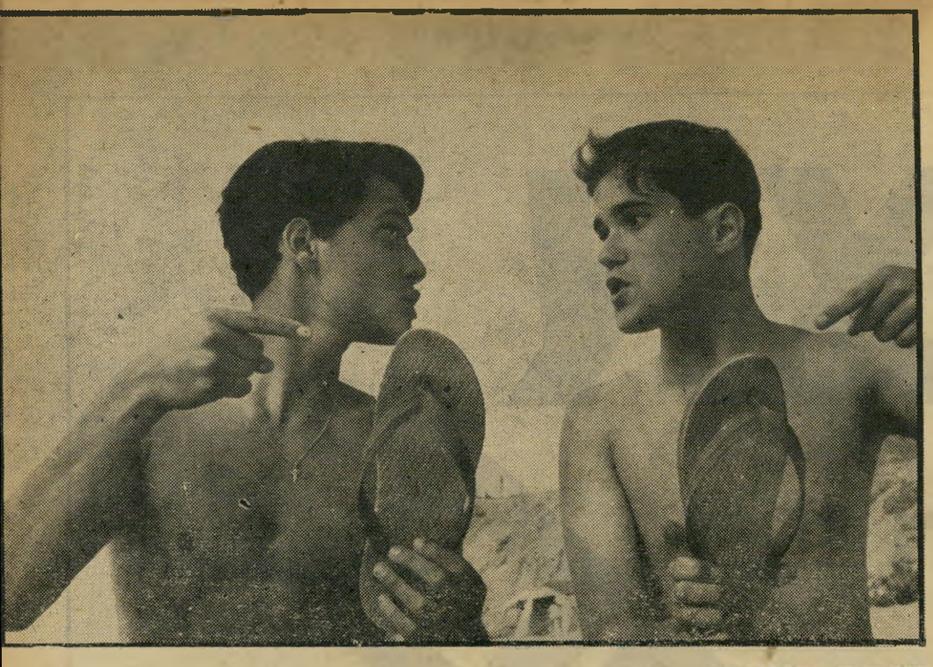
■ דוברת גלי־צה"ל, **בת־יה שושני־אגסי**, חוזרת ל־עבודה בתום חופשת־לידה בת ארבעה וחצי חודשים. את מקומה מילאה המפיקה **אתי אנטה**. עם שובה מתכוננת בתיה להפיק גם תוכנית בי־דור, בנוסף לעבודתה כדוברת.

■ עורך־המישנה של הארץ, **גידעון סאמט**, בדק במילואים את הכתובות על קירות בתי־השימוש הצבאיים. הכתובת שמצאה חן בעיניו ב־יותר: „אם זה בית־זונות — הביאו זונות. אם זה צבא — הביאו מפקד. אבל כאן יש מפקד־זונה!“

■ בנו של הפירסומאי **אריהו טז, שמוליק**, הח־ליט להפתיע את אשתו, **שימ־עונה**, ביום־הולדתה. הוא הז־מין את ידידיהם לבית־קפה תל־אביבי, וכאשר כולם ישבו, הגיעו שני ליצנים, הופיעו ב־הצגת־פנטומימה קצרה לפני ה־אורחים, וסיימו אותה בחלוקת מתנות לשימעונה. שמוליק קנה את כל המתנות יום קודם לכן.

■ בגלל החג המוסלמי, עיד אל־פטר, המסיים את צום הראמדאן, לא הגיעו שלושה פועלים ערביים לקפה־האמנים כסית, בעל־המקום, **משה אישי־כסית**, היה זקוק באו־פן דחוף לעזרה. אחרי חיפו־שים קדחתניים מצא ביום ה־ששי שעבר שלושה מתנדבים. שתיים מידידותיו עזרו לו ב־מיטבח, ועורך־הדין הפלילי, **שאול גרוסברג**, התנדב ל־אסוף את הכלים מהשולחנות. „הם עובדים טוב, בדיוק כמו הפועלים הנמצאים בחופשת חג,“ הצהיר הבוס בגאווה.

■ דוברת מכון הייצוא, **נהה יעקובי**, שטיפלה בעי־תונאים, בדוגמניות ובקניינים, הסתובבה במצב־רוח ירוד. כא־שר נשאלה מדוע, השיבה: „כרגע גמרתי לדבר עם בעלי בטלפון. עצוב לי מאד, כי שלושה ימים לא ראיתי אותו בגלל שבוע־האופנה.“ בעלה הוא חבר־הכנסת **גד יעקובי**.

מנחם באואר

ודויד גולדנברג למדו יחד בגימנסיה בתל־אביב, לפני יותר מעשר שנים, והתיידדו כאשר היו חוגגים את יום־הולדתם באותו השבוע באוגוסט. השניים לא חלמו אז, שיבוא יום והם ינחו תוכניות בטלוויזיה. כיום באואר הוא מני פאר, וגולדנברג הוא דודו טופז. דודו טופז מנחה את „שחק אותה“ ומני מנחה את „שעה טובה“.

שימעון עדן

נער־השעשועים הניצחי של העולם חמע־רבי, מצא דרך לפתור את בעיית חדלק. הוא החליט לרכב על אופניים, תחת לנהוג במכוניתו המפוארת. שימעון עושה זאת בברלין, עיר מגוריו, והוא משתמש באופניים לא שיגרתיים, מן הסוג שהיה נהוג בראשית שנות המאה.

אברהם בן־גיויה

המפקח, מפקד מחלק סיור במישטרת מרחב יפו, התאכזב מאד. כאשר אירע רצח המישפחה הערבית ביפו, הוא היה תורן ונאלץ לעבוד קשה במשך כל הלילה. שבוע לאחר מכן, כאשר שרפו צמיגים בכפר שלם, הוא היה שוב תורן. הוא בא לעבודתו בבגדים נקיים ומגוהצים, כהרגלו, אך נאלץ חיש מהר לסלק צמיגים בו־ערים מהכביש. רק אחרי שעזבה הניידת את המקום ומכונית עם חתן וכלה חלפה לידו, נזכר המפקח שבאותו היום, לפני 23 שנים, התחתן. את יום חנישואים בילה, כפי שרואים בתמונה.

אצלנו

מאחורי כל הצעה טובה תמצא גם טלוויזיה טובה

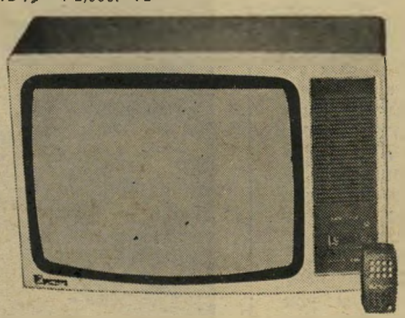
טלוויזיה צבעונית "26 ללא "שלט־רחק" -.37,500 ל"י בלבד במזומן.*
טלוויזיה צבעונית "26 עם "שלט־רחק" -.42,500 ל"י בלבד במזומן.*

-.37,500 ל"י הוא המחיר הנמוך ביותר המוצע היום בשוק עבור טלוויזיה מאיכות גבוהה של יצרן מוכר ובעל מוניטין דוגמת מץ.
תשלום סכום זה במזומן מבטיח לך טלוויזיה צבעונית "26 ללא "שלט־רחק" ומבטיח אותך בפני עליית מחירים מסחררת.
אם יש בידיך היום 37,500 ל"י במזומן כדאי לך להשקיע אותן בטלוויזיה הצבעונית של מץ, כי רק כך אתה יכול להפוך תוך שנה את שידורי הצבע לחלק בלתי נפרד מחייך, באיכות ובמחיר ללא תחרות.
שמורה לך גם האפשרות להקדים את מועד האספקה בעבור תשלום של -.2,000 ל"י על כל חודש של הקדמת המועד.
לפניך טבלת המחירים.

תשלום במזומן *	מועד האספקה
37,500 ל"י בלבד	כעבור שנה
39,500 ל"י	" 11 חדשים
41,500 ל"י	" 10 חדשים
43,500 ל"י	" 9 חדשים
45,500 ל"י	" 8 חדשים
47,500 ל"י	" 7 חדשים

* לא כולל מע"מ

המחיר המומלץ לצרכן לטלוויזית מץ-צבע "26 בספטמבר-.79,000 ל"י

אמת בפרסום TRUTH IN ADVERTISING

80 Metz מץ

האם מישהו הציע לך תכנית טובה יותר?

השבוע יועצי מץ ישמחו לפגוש אותך בסלון מרכזי, רח' בן יהודה 32 — בנין אל-על בתל-אביב

תחנות ההרשמה אך ורק בחנויות המורשות למכירת מוצרי מץ, אשר בידיהן חוזה קנייה רשמי של מץ לתוכנית „מץ צבע 80".

רשימת מפיצים חלקית: **מץ — אילם תצוגה מרכזי**: רחוב מודיעין 19, בני־ברק — רכת־גן. תל־אביב: סלון להיט, אבן גבירול 20; **שילה**, בן־יהודה 1; מ.ש.י., בן־יהודה 3; **סיפר**, אלנבי 122; **הללה את ורדי**, בן־יהודה 100; גזלר, דרך שלמה 39; **שיאף**, אצל 1, שכ' התקוה; צליל אור, אצ"ל 44, שכ' התקוה. **בת־ים**: סלון מאר, רוטשילד 32; סלון הוד, בלפור 48. **אילת**: שרות מהיר, מרכז חנויות כור. **אור יהודה**: שלים אהרן, רח' ההגנה 47. **אשדוד**: סיכניוּת דרום בע"מ, רוגוזין 31; **סלון ושרותים מבצ־יצבעוני, מרכז א' 118. אשקלון: סלון אלקטרוניקה — כחלון**, הרצל 9; סלון ברזילי, הרצל 37; **סעדון**, העבודה 27. **אופקים**: **רדיוי צאלח**, מרכז מסחרי. **באר־שבע**: סלון צברת בע"מ, החלוץ 144; **א.א. אלקטרוניקה העצמאות 48. בית־שמש**: שפיינברג, מרכז מסחרי. **גבעתיים**: נתנאלי משה, כצנלסון 12. **דימונה**: פלים יצחק, מרכז מסחרי 443. **הוד השרון**: חמר, דרך השרון 94. **חיפה**: סלון הבנקים, הבנקים 1; **סלון מץ**, הרצל 1. **חולון**: סלון סבוי, רח"ב סוקולוב 77. **חדרה**: רדיו הכס, רוטשילד 38. **פרדס כץ**: מרכז השמאל, ז'בוטינסקי 129; סלון ששוע, רחוב ז'בוטינסקי 114. **יפו**: אלקטרו יפו, שדרות ירושלים 121; **נרון ישראל**, יפת 103. **לוד**: באזו מוסה, הרצל 68. **צפת**: אחים ביכניק, רחוב ירושלים; חדר עמוס, ירושלים 20. **טבעון**: אלקטרו טבעון, מרכז מסחרי. **טפריה**: „סוכנות־כלי", ככר העצמאות. **ירוחם**: רוני פוריה, מרכז מסחרי. **ירושלים**: ספרון, בית כלל, רחוב יפו; **אלקטריק 2001**, רחוב המלך ג'ורג' 21; סלון ביני, בן־יהודה 6; **סלון השלום**, רח' יפו 68; **סלון אמציפל**, ככר ציון. **יהוד**: **אלקטרו רון**, קבוץ גלויות 47. **נס ציונה**: **א.ק. אלקטרוניקה**, ויצמן 14. **נתניה**: **שפטן**, עמק חפר 4; **כבם אוניברסל**, ויצמן 2; **אלחוט**, שד' בנימין 5. **עכו**: **ראובן ספ**, בן עמי 27; **אחים עובד**, חנות חשמל עכו העתיקה. **פתח־תקוה**: **סלון כרק**, חובבי ציון 30. **קרית־גת**: אלקטרו אלבז, מרכז מסחרי 44/48. **קרית־מלאכי**: **סלאח שלמה**, מרכז מסחרי. **קרית שמונה**: **בזק (כהנים יעקב)**, מרכז מסחרי 2. **קריית**: חזקיה דוד, מרכז מסחרי. **ראשל"צ**: רמזור (כדריה), רוטשילד 36. **רחובות**: נחום את מורחי, הרצל 187; **אלקטריק סנטר**, שפיינברג, בנימין 4. **רמלה**: יולזרי חיים, הרצל 77. **רמת־גן**: באלי, ביאליק 75; שמוליק אלקטריק, ביאליק 73. **רעננה**: **אלקטרוניקה בורוכוב** 15. **תל־מונד**: חקיה יוסי, מ. מסחרי.

גזור ושלח

לכב' מץ (ישראל) בע"מ
רח' מודיעין 19, ר"ג

ברצוני לקבל פרטים נוספים על תכנית „מץ — צבע 80" ללא התחייבות מצידי

שמי .....

כתובתי .....

טלפון .....

שלום (על) כיתה א'

בוזון המר אינו גרוע משרים אחרים. לזכותו אפשר לומר: כולם עושים זאת. זוהי השיטה. גם בממשלות הקודמות, גם בממשלה הנוכחית.

וזו השיטה: לשלוף מדי פעם שפן חדש מן המיגבעת.

להכריז על מיבצע. להציג תוכנית. לבשר בשורה מהפכנית. להקדיש לכך את יחסי־הציבור, המרץ, הכסף. לקצור מבול של כותרות בעיתונים והופעות בטלוויזיה. **ובינתיים נרקבת המערכת, שחשר ממונה עליה, מחוסר חמצן, מחוסר משאבים, מחוסר תשומת־לב.**

אך זה לא חשוב. כל עוד אין שערוריה גדולה — אלוהים ישמור! — לא איכפת שהעסק אינו מתפקד. מי ישים לב לכך? זה לא חדשות!

■ ■ ■

ה שבוע נפתחה שנת־הלימודים החדשה. השר הוּפיע בכלי־התיקשורת, נמרץ, בוטח ושבע־רצון. הכל מצויין. הכל שפיר.

היו בפיו תוכניות חדשות של יום־לימודים ארוך, ומיספרים מרשימים שהעידו על התקדמות ושיכלול. ההרגשה הכללית היתה, שמערכת־החינוך מתפקדת כראוי, בהנהגת שר צעיר היודע את מלאכתו. והעיתונאים ישבו ורשמו ופירסמו.

אוּם התמונה האמיתית שונה לגמרי. אין היא מגיעה אל כלי־התיקשורת.

אין היא תלוייה גם בהשתייכותו המיפלגתית של השר ובהשקפת־עולמו. יש הרבה מה לומר על המאמץ המתמיד והבלתי־נלאה להלביש את הכיפה הסרוגה על החינוך הישראלי. אך לא על כך מדובר הפעם.

מדובר על הריסת התשתית האמיתית של החינוך, בשקט, מתוך אי־איכפתיות וחוסר־אחריות — כשם שנהרסת בהתמדה התשתית של שאר מערכות החברה והכלכלה של מדינת־ישראל.

■ ■ ■

ל תר מכך דוגמה אחרת, אופייני לכך מה שמתרחש עתה בכיתות א' של בתי־הספר היסודיים בתל־אביב.

בראשית שנות ה־50', ימי העלייה ההמונית הכבירה, נדחסו לתוך הכיתות האלה 40, 41 ואף 45 תלמידות ותלמידים. פשוט לא היתה ברירה. לא היו די מיבנים. לא היו די מורים מוסמכים, ואף לא בלתי־מוסמכים.

הילדים סבלו. המורים סבלו. החינוך סבל. אך הכל הבינו שאין מנוס מכך, וכי יש לעשות מאמץ גדול כדי להתגבר על מצב זה.

מי שמתלונן כיום על תוסר־החינוך של רבים מגילאי 30—20 בארץ, על תוסר־הגימוסים, על התנוונות השפה העברית בפיהם — יתכן שכדאי לו לחזור ולבחון מה קרה אז בכיתות הדחוסות, כאשר לא היתה למורה האפשרות להקדיש זמן לכל תלמיד, ואף להשתלט על הכיתה מבחינת הסדר והמישמעת.

מדברים על הרשלנות, האופיינית לחלק ניכר משיכ־בתי־גיל זו. טוענים שאין הצעירים האלה מסוגלים לעשות עבודה נקיה, לגמור דבר בצורה מדוייקת — לא במוסך, לא במישרד, לא בצבא. בקיצור, שאין להם הרגלים של דייקנות ומישמעת עצמית — הרגלים הנרכשים בכי־תות הראשונות של בית־הספר. אולי יש לכך קשר עם המצב ששרר אז בכיתות — מיספר התלמידים והרמת הירודה של מורות רבות, מהן רבות בלתי־מוסמכות, או חניכות של סמינרים שהיו בתי־מחסה לפליטות מהגימ־נסיות.

גרוע מזה: רבות מן התלמידות של אז כבר הפכו בינתיים מורות, והן „מחנכות" דור חדש לפי ההרגלים שרכשו אז. צרה של כמה שנים הופכת עתה צרת־המדינה.

אוּם לא היתה ברירה. כזה היה המצב. חכך הבינו שהוא רע, ושיש לתקן אותו במהירות האפשרית.

ואכן, עם חלוף השנים השתפר המצב. הכיתות ירדו ל־36, ל־32 ואף ל־28 תלמידים ברוב בתי־הספר.

■ ■ ■

ל ירידה זו היתה משמעות מייוחדת, כי הלכה בד בבד עם שינוי התיאוריה הפדגוגית.

עד לא מכבר שלטו בכיפה שיטות ישנות, שראו את העיקר בחומר־הלימודים, אשר על המורה היה לשפוך אותו אל תוך ראשי התלמידים.

לפי השיטות החדשות, התמיד עומד במר־כז. תפקיד המורה הוא להתאים את החומר ליכולתו של כל תלמיד, לקצב התפיסה שלו.

במקום כיתה שהיא קהל אחיד, הלומד כולו בקצב אחיד, ובשיטה אחידה, בא מיספר של תלמידים אינדי־ווידואליים, שלכל אחד מהם צרכים משלו.

משום־כך יש בכיתה החדשה חשיבות מכ־רעת למיספר התלמידים. מה שקשה בכיתה של 25, הופך בלתי־אפשרי בכיתה של 40.

הכיתה הרגילה מורכבת — לפי חלוקה גסה — מתלמידים חזקים, בינוניים וחלשים. לפי השיטה הישנה, נאלצת המורה לכוון את דבריה אל הבינוניים. החזקים משתעממים, מתפרעים ומפסיקים ללמוד. החלשים מש־תעממים אף הם, מתפרעים עוד יותר ומרגישים שאינם מסוגלים להדביק את הקצב. הדבר מחבטא אצלם בהר־גשה של נחיתות קשה, ההופכת במקרים רבים לאלימות, להסתגרות, לאיבה כלפי החברה וכלפי כל לימוד, למשך כל החיים.

זוהי הדרך לפשע. זוהי גם התחנת הנשירה, שהיא מכת המערכת כולה.

רק הבינוניים יכולים לתפקד בכיתה כזו — וגם זה בקושי, מפני שבעיות המישמעת תופסות את המקום

בדרך לכלא תל־מונד?

המרכזי בכיתה. איך יכולה מורה לעניין בעת ובעונה אחת 40 (ארבעים!) בני־אדם קטנים בגושא אחד ויחידי?

לפי השיטה האינדיווידואליסטית, המורה משתדלת להתאים את עצמה לכל קבוצה, ולכל ילד בתוך כל קבו־צה. היא תיתן לחזקים עבודה מייוחדת, תעבוד עם החלשים ותעסיק את הבינוניים בעבודה לפי יכולתם.

ושם כך דרושות פינות־עבודה. ובעיקר — זמן.

■ ■ ■

א חרי שנות ה־50' חל שיפור במיספר התלמידים בכיתות. שרי־החינוך מסורים הקדישו לכך את כוחם ומירצם.

אולם שיפור זה לא נרשם על גבי הנייר. הוא התגשם רק בפועל, ברוב האיזורים.

מבחינת התקן, נשאר הכל כפי שהיה בראשית ימי־המדינה. במשך כל השנים היה מותר למישרד־החינוך לדחוס יותר מ־40 תלמידים לתוך הכיתות.

מדוע לא שונה התקן? אינני יודע. וכי מי היה צריך להאבק על כך? מי ביקש? מופקד במדינה זו, על האינטרסים של צרכני־החינוך?

(ואפשר לשאול: מי מופקד על האינטרסים של צר־כני הסחורות והשרותים, של צרכני התחבורה הציבורית ושל ציבורים מדוכאים אחרים בארץ, שאיש אינו בא ודופק על השולחן למענם?)

אמנם, הסתדרות המורים היתה צריכה להאבק לשי־נוי התקן — אם לא לטובת התלמידים, הרי לפחות לטובת המורים, המעוניינים לעשות את מלאכתם נאמנה, ושאינם רוצים להפוך תוך כמה שנים גרוטאות אנושיות ופקעות־עצבים.

הסתדרות המורים עשתה אך מעט. התקן הרשמי צומצם בשניים־שלושה תלמידים בכל כיתה.

מדוע פעלה הסתדרות המורים כה מעט?

אולי חשבה שהעניין אינו אקטואלי, מאחר שמיספר התלמידים בכיתות רבות ירד במילא, עם התרחבות המערכת. לשם מה להילחם על בעייה תיאורטית, שאינה אקטואלית, כשיש כל־כך הרבה בעיות בוערות העומדות על הפרק?

אחת הבעיות הבוערות היתה — ונשארה — בעיית המשכורות. הסתדרות המורים היא אגודה מיקצועית, ותנאי השכר של חבריה עמדו, כמובן, בראש דאגותיה. היו שנים שבהן הצליחה יותר, היו שנים של רפיון. שכר־המורים, שהשתפר בתקופה מסויימת, נשחק בשנים האחרונות, ועכשיו הוא מצוי שוב בשפל המדרגה. מורה בעלת תואר אקדמאי משתכרת עבור שעת־עבודה פחות מאשר עוזרת־הבית המנקה באותו הזמן את ביתה, או המטפלת העוסקת בילדיה בשעה שהיא נמצאת בין כותלי בית־הספר.

בין דאגות הפרנסה נדחה העניין של תקן הכיתות. זה נשאר על כנו, כימעט כמו בימי־השיא, כאשר המוני־המונים של עולים מאפרוקו, מעיראק, מתימן וממיזרח אירופה הציפו את המדינה הצעירה.

הפירצה נשארה קיימת. והפירצה קוראת — כידוע — לביורוקראט.

■ ■ ■

ה שבוע, כאשר חזרו המורות לבתי־הספר, ניגוחות ומאוששות אחרי החופשה השנתית הארוכה, חיכתה למורות של כיתות א' החדשות — וגם בכיתות אחרות — בשורת־איוב.

הביורוקראטים של מערכת החינוך גילו מחדש את התקן הישן. וכך, בשקט, במחיך החופש, הם ביצעו הפיכה במערכת־החינוך — הפיכה ריאקציונית שפירושה נסיגה־רבתי, קפיצה אחורה ב־25 שנים.

כימעט בכל בתי־הספר בעיר — ואני מניח שגם בארץ — נדחסו שוב 40 תלמידים אל תוך כיתות א'. גם בכיתות גבוהות יותר קרה דבר דומה.

איך הושג הדבר? פשוט מאד: במקום שהיו שתי כי־תות מקבילות, בוטלה אחת. אם מיספר התלמידים עבר את גבול המותר על פי התקן, הופנו ה„עודפים" לבית־ספר אחר — ולא פעם הורחקו ילדים מבית־הספר הסמוך למקום־מגוריהם למוסד מרוחק יותר, ועל ההורים מוטל התפקיד להובילם לשם ומשם בכל יום.

מי שפנה לדוברי מישרד־החינוך כדי לברר את פשר המעשה, זכה בתשובות חלקלקות. הדוברים — כדרכם של דוברים של מישרדים ממשלתיים — התבצרו מאחרי חומה של טענות נכונות לכאורה, אך כוזבות בעיקרן.

מיספר התלמידים הוגדל? חלילה! להיפך, הוא הוק־טן! מותר להכניס לכל כיתה 41 תלמידים, והכניסו רק 40. הם לא שמעו על כל שינוי לרעה.

מובן, נעשה הכל כדי לקמץ. המדינה נמצאת במצב קשה, כידוע. אבל המישרד התגבר על כל הבעיות, ובראי־שות השר הצעיר והנמרץ הוא פועל למען וכו' וכו' וכו'.

וכך, מאחרי מסך־העשן של המלל הביורוק־ראטי של שכירי־פה, נדחסו התלמידים לכי־תות כמו סרדינים לקופסה.

אם נותר מקום אחד בכיתה, הוא בוודאי יתמלא במהרה. תמיד יש עוד מישפחה החוזרת ארצה מאחרי התחלת השנה, או העוברת מאיזור לאיזור. ומי יסגור את הדלת לפני הפעוטים הנחמדים?

■ ■ ■

ה גדלת מיספר התלמידים בכיתה — בכל כיתה ביכלל, ובכיתה א' בפרט — מ־30 ל־40 אינה הרעה של 33%, כפי שנדמה.

זוהי הרעה של 100%.

כי החשבון אינו כמותי, אלא איכותי.

יש קן אדום מסויים. המחמירים יגידו: 25 תלמידים. המקילים יאמרו: 30. כיתה א' שהיא גדושה מזו, אינה כלי כיתה. היא קיומנה.

(המשך בעמוד 38)

11 התכונות המופלאות של "רן" לטובת הכביסה ומכונת הכביסה

1.
שלושה סוגי דטרגנטים + אחד
ב"רן" יש שלושה סוגי דטרגנטים:
אחד — מיועד להסרת שומנים.
אחד — להסרת כתמים צמחיים.
אחד — להסרת כתמים מחלבונים,
ואחד נוסף — להסרת לכלוך הנגרם מיין, מקקאו, מתה ואפילו מדם...

2.
פעולת ריכוך מים
חומרים נוספים שהכנסנו ב"רן" הם פוספטים, המיועדים לרכך את מי הכביסה ומאפשרים הגברת יעילות הכביסה.

3.
דחיית כתמי חלודה
חומר מיוחד ב"רן" דוחה כתמי חלודה, הנוצרת בצנרת ובמכונות הכביסה. חומר זה מפרק אותה, ולא נותן לה סיכוי לבוא במגע עם הבד.

4.
טיפול מיוחד בצואה
כתמי זיעה עקשניים מתהוים על הצוארון ובאיזור בית השחי.
ב"רן" — חומר פעיל המסיר את הלכלוך, ללא צורך בשפשוף האיזור לפני הכביסה.

5.
מניעת שקיעה חוזרת של לכלוך
במי הכביסה מתהווה משקע של לכלוך, הנפלט מן הכבסים.
חומר מיוחד — CMC — שהוספנו לאבקת הכביסה, מונע שקיעת לכלוך זה על הבגדים.

6.
ב"רן" אין אף גרגר אחד של מלח
המלח, כידוע, גורם להחלדת חלקי מכונת הכביסה.
לכן, ב"רן" אין אף גרגר אחד של מלח!

7.
פעולת הלבנה, בכביסה בטמפרטורות גבוהות
פיתוח מיוחד באבקת הכביסה "רן", הוא חומר הלבנה, הפועל רק עם הפעלת המכונה בטמפרטורות גבוהות (כביסת לבנים ומגבות). כך שאין צורך לקנות אבקת הלבנה יקרה!

8.
רענון צבעי הבד
חומר נוסף ב"רן", מרענן את צבעי הבגדים:
האדום — אדום יותר, והלבן — לבן יותר.
כך שגם לאחר כביסות רבות, הבגד נראה חדש.

9.
הבטחת פעולה תקינה של המכונה
ישנן אבקות כביסה רבות, המפריעות לפעולתה התקינה של מכונת הכביסה.
אחד מהחומרים הקיימים ב"רן", מיועד ליצור שכבת מגן על משטח התוף ולמנוע יצירת קורוזיה.

10.
מניעת יצירת גושים לפני פתיחת האריזה
באבקות רבות את נתקלת בגושים, שנוצרו עוד לפני השימוש הראשון באבקה.
ב"רן" יישמנו לאחרונה פיתוח מיוחד, לפיו האבקה עוברת תהליך סינון.
כדי שלא תפגשי גושי אבקה, המסרבים לצאת מן האריזה.
גם זה — פיתוח מיוחד ל"רן".

11.
בושם עדין ומרענן
ל"רן" בושם עדין ו"נקי", החשוב כל־כך לתחושת הנקיון.

"רן"-אבקת כביסה
שיש בה הכל חוץ ממלח

"רן"-אבקת כביסה
שיש בה הכל חוץ ממלח

אבנר | פרסום ועיצוב

אתה והלירה

מאת יגאל לביב

רוצים למכור אחוז אחד בקאזינו בלאס־וגאס

במרכז רצועת בתי־המלון וההימורים של לאס־וגאס, מול מלון „מטרו־גולד־ווין־מאייר", עומד להיפתח בסוף השנה מלון וקאזינו חדש, בשם „שנצדוא". ה־משקיע העיקרי הוא **מוריס וקסלר**, עורך־דין יהודי והרוח החיה. האיש ש־יפעיל את המקום הוא הזמר והשחקן

משקיע ינגר
הימור בטוח

הידוע ויין ניוטון, שרכש 10% מן המניות. בין המשקיעים מצוי גם היש־ראלי **דויד לנגר**, המחזיק ישירות אחוז אחד, ובעקיפין עוד 2.5%, ובידו אפשרות להשפיע על מכירות עוד 8% שנותרו כרגע לא־מכורים.

הקאזינו הוקם כחברה סגורה, שהנ־פיקה 100 אלף מניות, והמוכרת אלף מניות ב־100 אלף דולר. בשלב הראשון תפתח החברה קאזינו ומלון בן 157 חדרים. ההכנסה הצפוייה בשנה הרא־שונה היא 20 מיליון דולר. נסיון השנים האחרונות בלאס־וגאס הראה, כי ה־השקעה עשוייה להכניס לבעליה, באר־בע השנים הראשונות, פי כמה. כלומר, מי שירכוש עתה מניות במאה אלף דולר, שהיא ההשקעה המינימלית, עשוי להרוויח יפה.

דויד לנגר, מפעיל את החברה הגדולה בחוף המערבי ליבוא משחקי־מבוגרים, כמו שש־בש, ומחזור עסקיו הוא יותר מ־4 מיליון דולר לשנה. אם יצליח להכ־ניס עוד אנשים לחברה, יוכלו יחד לקבל השפעה בהנהלה, ולקבל תמורה גדולה יותר להשקעתם.

התנאי היחידי, שעל המשקיע להיות נקי וצח כיהלום מכל עבר או קשר עם בעלי עבר פלילי. כל משקיע עובר בדי־קות של מועצת־ההימורים של לאס־וגאס, שלעומתן מחווירות בדיקות אח־רות. זו גם הסיבה לכך שלנגר התקשה למצוא בין הישראלים באמריקה מוע־מדים שיוכלו לעבור את הבדיקות.

„ישראליסינג" אינה מעבירה ללקוחות הטבות האוצר

חברת „ישראליסינג" קיבלה אישור של מיפעל מאושר, למימון ציוד־לתע־שייה בילבד. מבקר־החברה גילה כי על הלוואות במטבע זר, שהיא לוקחת ל־מטרות אלה, היא מקבלת ביטוח־שער מן האוצר, משלמת פרמיה לאוצר ברי־בית הנמוכה בשני אחוזים מגובה ה־פרמיה שהיא משלמת על ביטוח הלוואות אחרות. המבקר גילה כי החברה אינה מעבירה ללקוחות את ההנחה, למרות שקיבלה את ההנחה בגלל הלקוח שהוא מיפעל תעשייתי, ומשלשלת את ההפרש הניכר לכיסה.

עוד גילה המבקר, כי החברה נוהגת להלוות עודפי מזומנים שיש לה בשוק החופשי, כאילו היא בנק.

החברה, הפועלת כיחידה של קונצרן „כלל", הוכרה על־ידי האוצר כמיפעל מוכר בשנת 1975, בתנאי שתלווה כספים להחכרת ציוד למטרות תעשייה בילבד. לחברה אושרו הלוואות בביטוח האוצר, בגובה 20 מיליון דולר. למרות הגבלת האישור, הלוותה החברה יותר מ־20 מיליון לירות לעיריות, והפרה את ה־תנאים להכרה במעמד של מיפעל מוכר.

עסקי ביטחון בניירובי

מי ששאל מה עושה בימים אלה **עמנואל הניגמן**, יכול להירגע. הוא הקים חברה לאבטחת דירות ומישרדים בניירובי, קניה, ומקדיש את זמנו להגנת כספם של אחרים.

הניגמן השאיר בישראל כמה בעלי־חוב, שאמרו מזמן נואש לסכומים שהת־פתו להפקיד בידיו. לפני כשנה החל עוסק באירגון קבוצת ישראלים לנסיעות מאור־גנות לקניה. משהגיע לשם, היו לו כמה הסתבכויות עם בעלי־מלונות, שכתוצאה מהן פרש מעיסקי־התיירות.

לפני כמה שבועות הקים בניירובי חברה בשם „אוסיקה", שבה הוא שותף עם צעיר המחלק כרטיסי־ביקור, שעליהם כתבו „רב־סרן **אליעזר אורן**". החברה מוכרת בקניה את שיטת האבטחה של החברה הישראלית „מוקד", שעיקרה החזקת צבא־שומרים פרטי, המזנק ל־אירוע עם הפעלת־אזעקה. כרטיס־הביקור של הניגמן נושא את התואר „מנהל חבר־דירקטוריון".

„טפחות" מסבסד את „כלליט"

במדור זה פירסמתי לפני כמה שבו־עות ידיעה, כי „בנק טפחות" מבטח את לוקחי ההלוואות ממנו באמצעות סוכנות־הביטוח „כלליט", השייכת לקבוצת „כלל". הבנק הוא נותן־ההלוואות הגדול במדינה, וכך גם מספק את היקף ביטוחי־הדירות הגדול במדינה. הבנק לא פנה לחברות־ביטוח בהצעות זולות יותר, אלא מעביר את הביטוחים דווקא ל„כלליט".

הבנק מחייב את הלווה לבטח את כל שווי הדירה, ולא רק את גובה ה־הלוואה, וההפרש הוא במאות אחוזים. הבנק גם כופה על הלווה לקבוע את שווי הדירה בשיטת־שמאות מיוחדת־במינה, המייקרת שוב את הביטוח.

במאזן „בנק טפחות", שפורסם לפני שבוע, מופיע הנתון, שבשנת 1978—1979 קיבל הבנק מלקוחות 68.8 מיליון לי־רות בגין ביטוחים. כך שמדובר בסכומים נכבדים ביותר, שהבנק הממשלתי מעביר ל„כלליט" על חשבון הלקוחות.

קונצרן „כלל" מחזיק ביותר מ־20% ממניות „בנק טפחות", ולנציגי „כלל" בהנהלת „טפחות" השפעה רבה ביותר על מעמד מנהלי הבנק.

אי־סדרים בספרים ב„אלקטרה"

רואי־החשבון של חברת „אלקטרה", קסלמן וקסלמן, כתבו דין־וחשבון המגלה שורה של אי־סדרים כספיים חמורים ביותר בסניפי החברה בירושלים ובבאר־שבע. בין היתר כותבים המבקרים: „בבי־קורת השוטפת, שערכנו בסניף ירושלים, מצאנו שסוכן הסניף, **א. שוחט**, נסע לחו"ל וסך 18,468 לירות, בגין נסיעה זו, מופיע בספרי הסניף בהוצאות נסיעה לחו"ל, כנגד הקטנת עמלתו. נציין ש־הסוכן אינו עובד־החברה. משום־כך עלו־לים שילטונות המס שלא להכיר בסכום זה כהוצאה עסקית. הדבר נראה כאילו מחפה החברה על הסוכן, על־ידי רישום הוצאותיו הפרטיות כהוצאותיה העס־קיות של החברה."

בביקורת השוטפת של רואי־החשבון לשנת 1977 הם מצאו בסניף ירושלים עבירות חמורות על נוהלי הרישום ב־ספרים. במיקרים רבים מוציאים ללקו־חות, ובמיוחד לסוחרים, חשבוניות ב־מחירים שלא לפי המחירון שהיה בתוקף. כך, למשל, נמצאה הזמנה של סוכן־מכירות של הסניף, שהוא בעל חנות בעצמו, שהזמין 10 מכונות־כביסה, ו־המחיר בהזמנה היה נמוך ב־600 לירות ליחידה, לעומת המחיר במחירון. לאותו סוכן הוצא חשבון נוסף עבור חמש מכו־נות־כביסה, תוך שינוי דגם־המכונה ה־אמיתי.

בספירת המלאי של מוצרים מוגמרים נמצאו הפרשים רבים, אשר לחלק מהם לא היה כל הסברים.

בסניף באר־שבע התברר כי אין הת־אמה בין ספרי החשבונות ובין ההמ־חאות שנמצאו בעין. התגלה מיקרה שבו רכש סוחר חמישה מדיחי־כלים, במחיר של 7200 לירות האחד, והחזירם בעבור שנה, במחיר של 9000 לירות האחד. בספירת המלאי התגלו הפרשים גדולים בין הספירה בפועל לבין ספרי־המלאי של הסניף.

בתגובה על המימצאים שלח מבקר־החברה, **יוסף פויכטוונגר**, מיכתב למנכ"ל חטיבת־התעשיה של „כלל", **צבי צור**, ובו הצביע על הליקויים החמורים שהתגלו, וביקש לדווח לו מה היו המס־קנות שהוסקו.

משחמשים בבקבוק חד־פעמי שש שנים!

אגודת־הכורמים של יקבי ראשון־לציון משתמשת בבקבוקים חד־פעמיים לשיווק היין. אלה בקבוקים שנרכשו במיוחד ממיפעלי־הזכוכית של „טמפו", ואשר נו־עדו לשימוש חד־פעמי בילבד. לכן מחירם זול יותר, והם מאיכות פגומה יותר. האגודה גם השיגה בשעתו ממישרד־התעשיה היתר להכללת מחיר הבקבוק החד־פעמי במחיר היין, שהיא מוכרת לצרכן, בנימוק כי עבור כל בקבוק־יין עליה לרכוש בקבוק חדש, וכי אינה מש־תמשת שימוש חוזר באותו הבקבוק.

לפני כמה שבועות („העולם הזה" 2184) דווח, כי חברי־הכנסת **פסח גרו־פר** גילה, שאגודת־הכורמים מרמה את הממשלה, ורק הרוויחה מהסכם רכישת־הבקבוקים החד־פעמיים. גרופר סיפר כי למעשה משתמשת האגודה בבקבוק חד־פעמי שימוש חוזר כמה פעמים, ובכל פעם היא גובה מן הצרכן מחיר של בקבוק חדש.

עתה הגיע לידי מיכתב פנימי של מנהל המעבדה של מיפעל־הזכוכית „טמפו", שבדק תלונות של אגודת־הכורמים, כי בעת מילוי היין נשברים בקבוקים, והם אינם נקיים. מנהל המעבדה, **אלי אל־פונטה**, ערך בדיקות מקיפות בקווי מילוי היין של יקבי ראשון־לציון. הוא גילה כי היקבים משתמשים בבקבוקים חד־פעמיים משנת 1973! כלומר — שש שנים מאז נרכש הבקבוק החד־פעמי עדיין ממשיכים למלאו, כאילו הוא בק־בוק בשימוש חוזר! בקבוקים אלה אינם מתנקים בשטיפה, בגלל השימוש הרב בהם, בניגוד לייעודם!

ובר מנכ"ל „בנק הספנות"

בעלת־המניות החדשה של „הבנק ל־ספנות", קבוצת **שאול אייזנברג**, מינ־תה את **מנחם ובר** לתפקיד מנכ"ל הבנק. ובר היה עד כה מישנה־למנכ"ל. כיושב־ראש מועצת־המנהלים של הבנק התמנה ד"ר **ארתור ברגמן**, במקומו של **שאול בר־זאב**, מי שהיה מנכ"ל מישרד־התחבורה.

ישראלי בונה שדות תעופה בסעודיה

המהנדס הישראלי **דב פלן**, המשמש יועץ לצה"ל ומשרד־הביטחון בהקמת שדות־תעופה, משמש יועץ גם להקמת שדות־תעופה בארצות־ערב, באמצעות חברה השייכת לו והרשומה בלוכסמבורג.

פלן מייצג בישראל את חברת „באטלר" האמריקאית,

DOV A. PALAN
VICE PRESIDENT FOR ENGINEERING
MARWAIS STEEL COMPANY
14, rue des Bains
P. O. Box 132
Luxembourg, G.-D.
Tel. 218 71 - Telex 298
14, E. Bernstein St.
Tel Aviv, Israël
Tel. 22 70 73, 22 59 31
Cables : Copalan

כרטיס הביקור של דב פלן
גם בסעודיה

טבק אוריגינל

"כרטיס האשראי" היעיל ביותר בעולם

טבק אוריגינל הוא LEADER*
וכך גם אתה.
אם אתה גבר של"טבק אוריגינל"— אתה
זוכה לאשראי בלתי מוגבל בחברה,
בעסקים ו... אצל נשים.

*מוצרי הטיפוח לגבר "טבק אוריגינל"
זוכים מזה שמונה שנים ברציפות בתוארים
"המוצר הנבחר" "והקניה הטובה ביותר"

מי קולון, אפטר שייב, פרי אלקטריק שייב, (לפני גילוח חשמלי)
דיאודורנט ספריי, מקלון דיאודורנט (סטיק), אנטי פרספירנט ספריי,
טלק, מי שיער, קרם לשיער; משחת גילוח, קצף לגילוח, תכשיר לחות
לגוף, סבון תפנוקים.

TABAC
ORIGINAL

גם באריזות שי מהודרות

שוש וסרמן/יקי הלפרין

פרסום צימט

שרים־לשעבר בכנס וושינגטון

לפחות שני שרים־לשעבר בממשלות ישראל ישתתפו בכנס הישראלי־פלסטיני, שערוך הירחון ניו־אאוטלוק בוושינגטון בחודש הבא.

נוסף על חברי־הכנסת ממפ"ם שהוזמנו לכנס, ישתתפו במישלחת מפ"ם לכנס גם ויקטור שם־טוב, שר־הבריאות לשעבר ונתן פלד, לשעבר שר־הקליטה.

החלטת ריכוז מפ"ם לשגר מישלחת לכנס, למרות התנגדותם של מאיר יערי, יעקב חזן, מארק גפן ואימרי רון, הצילה למעשה את הכנס, שהיה מתבטל, ככל הנראה, ללא מישלחת של מפ"ם, שאיש אינו מטיל ספק בציונות חבריה.

השתתפות מפ"ם בכנס וושינגטון פותחת פתח לאישים נוספים, שהיססו עד כה להשתתף בכנס, להיענות להזמנה.

יבקשו לחקור את הרמטכ"ל

בית־המישפט העליון, במושבו כבית־דין גבוה לצדק, יתבקש ביום החמישי השבוע, להעניק רשות לחקור את הרמטכ"ל, רב־אלוף רפאל ("רפול") איתן, מעל דוכן העדים בבית־המישפט, על התצהיר שהגיש לבית־המישפט בפרשת ההתנחלות באזור־מורה.

את הבקשה לחקור את הרמטכ"ל תקירת שתי־וערב יגישו עורכי־הדין אליאס חורי, המייצג את התושבים הערביים שאדמותיהם הופקעו לצורך ההתנחלות, ועורך־הדין אמנון זיכרוני, שהצטרף לעורך־הדין חורי בייצוג בעלי הקרקעות.

צפוי פילוג בתנועה הדמוקרטית

תוך שלושה חודשים, לכל היותר, תעמוד התנועה הדמוקרטית של ייגאל ידין ושמואל תמיר לפני משבר נוסף, כאשר קבוצת חברים, וביניהם כמה ח"כים, יפרשו ממנה ויצמצמו את יצוגה בכנסת. קבוצת הפורשים טרם החליטה אם להצטרף לליכוד, כסיעה עצמאית, או להיכלל במיסגרת "המרכז הליברלי" המתוכנן, אם יקום עד אז. אך ברור שהפילוג הוא בלתי־נמנע.

כתוצאה מצימצום מיספר הח"כים שלה, תיאלץ הפעם התנועה הדמוקרטית לוותר לפחות על שר אחד בממשלה. הקורבן יהיה שר־העבודה־יהרווחה, ישראל כ"ץ.

רוצים את בומה כשר־אוצר

נשיא התאחדות התעשיינים, בומה שביט, הוא כיום המועמד הרציני ביותר לתפקיד שר־האוצר, במקומו של שימחה ארליך, שהתפטרותו הקרובה מהתפקיד היא שאלה של עיתוי מתאים בלבד. למרות ששר־האנרגיה, יצחק מודעי, לוטש עיניו לתפקיד זה, נראה כי המיפלגה הליברלית תחליט שאף אחד משריה לא יירש את ארליך. לעומת זאת תשאיר המיפלגה בידה את זכות־הווטו על בחירת שר־האוצר החדש.

המועמד הנראה ביותר לראשי הליברלים, וגם לאנשי־חרות, כשר־האוצר הבא, הוא בומה שביט, אלא ששביט אינו שש לקבל על עצמו את התפקיד כמצבו הנוכחי של המשק, ויחיה, כנראה, צורך במלאכת־שיכנוע ארוכה וממושכת כדי להניעו ממירובו.

אלפיים ישראלים ביקרו במצריים

על־פי סיכומי ממשלת מצריים, ביקרו עד כה במצריים כאלפיים אזרחים ישראלים, מאז תחילת יוזמת־השלום של הנשיא אל־סאדאת, לפני כשנתיים. מיספרים אלה כוללים גם עיתונאים, פקידי־מימשל ומבקרים רישמיים אחרים, הנושאים דרכונים ישראליים.

מיספר הכניסות של מבקרים ישראליים למצריים היה, כמובן, גדול יותר, שכן חלק מהמבקרים ביקרו כבר במצריים פעמיים, שלוש או יותר.

ועידת הליברלים חדחה שוב

כימעט ברור שוועידת החטיבה הליברלית שבליכוד, שנועדה להתקיים ברצמבר השנה, תידחה לתקופה נוספת של שנה, במטרה להרגיע את הרוחות במיפלגה ולמנוע את מאבקי־הכוח הפנימיים בה.

הוועידה היתה אמורה להתקיים עוד בשנה שעברה, אולם בשל סעיף בתקנון, הקובע כי הוועידה לא תיערך בשנת בחירות, היא נדחתה בגלל הבחירות העירוניות. למרות ההיערכות במיפלגה לקראת הבחירות, תוך יצירת גושים חדשים, נראה כי תתקבל הצעתו של יו"ר המזכירות, צבי רנר, לדחות את הבחירות. רק מועצת־המיפלגה יכולה להחליט על־כך. המועצה אינה יכולה להתכנס כיוון שראשה, שמואל רכטמן, יושב בכלא, ובניגוד לידיעות טרם הגיש את התפטרותו מתפקיד זה. ללא רכטמן רשאים רק ראשי מוסדות המיפלגה להחליט ביניהם על דחיית הבחירות, ובין אלה אין הסכמה על עריכתם במועד קרוב.

"רבין הורס חדמית בן־גוריון"

זעמם של אנשי רפ"י־לשעבר במיפלגת־העבודה כלפי ראש־הממשלה לשעבר, יצחק רבין, עלה השבוע לשיא חדש, אחרי שפורסם פרק נוסף מספרו של רבין, פנקס שירות.

בפרק זה, שבו מספר רבין על תקופת־ההתנתקות שקדמה למיבחנת ששת־הימים, הוא מציג את דויד בן־גוריון באור מגוחך, כשהוא מכנה את עוזריו מקרב אנשי־רפ"י "אנשי תככים, שבמיקצוע המאום הזה קנו מומחיות מרשימה."

רבין מספר כי בן־גוריון ניסה לשכתב את ההיסטוריה, כאשר טען כי נתן לרבין רשות להשתתף בכנס הפלמ"ח, ב־1949, אירוע שבגללו הועמד רבין לדין על הפרת פקודה וקידומו בצה"ל נעצר. לטענת אנשי רפ"י־לשעבר מבקש רבין לפגוע בתדמיתו של בן־גוריון, "ועל כך לא נוכל לסלוח לו."

שריר נגד שחל

היחסים בין ראשי הסיעות הגדולות של הקואליציה והאופוזיציה התערערו, דבר שיקבל ביטוי במושב הבא של הכנסת. ראש סיעת־הליכוד בכנסת, ח"כ אברהם שריר, טוען, כי אינו יכול עוד לעבוד בשיתוף פעולה עם ראש סיעת־המערך, ח"כ משה שחל.

לטענת שריר מפר שחל הסכמים, מתכחש להבטחות, ונוקט בטכסיסי עורמה בלתי־פרלמנטריים.

המתח בין השניים הגיע לשיא כאשר השתתפו בוויכוח רדיופוני שהוקלט בשדה־התעופה רפידים שבסיני, בהנחיית יצחק רועה. שריר ושחל התווכחו על נושאי כלכלה ומשק, כאשר לפתע נאלץ שריר להסיר את טענותיו, נוכח הודעתו של שחל כי "מזכיר ההסתדרות, ירוחם משל, השיג הסכם עם שובתי חברת־החשמל." רק כשהסתיים הוויכוח הסתבר לשריר, לטענתו, שלא היה שום הסכם, ושהסיכסוך לא חוסל. הוא התלונן כי שחל נקט טכסיס פסול של סילוף עובדות במודע.

שחל הגיב על כך באומרו: "עניתי תשובה עובדתית נכונה לאותו יום. זוהי סערה בצלוחית־מים. להיפך, שריר החמיא לי על התשובות האינטליגנטיות שלי."

תוקם פרקליטות לעניני מס

פרקליטות המדינה הוציאה לאחרונה מיכרז למישרת פרקליט־מחוז חדש, שלא יהיה לו כל מחוז. הכוונה היא, לתקים פרקליטות פיסקאלית, שתטפל אך ורק בתיקים של העלמות־מס ובתיקי־מירמה מסובכים. פרקליטות זו, שהעומד בראשה יהיה בתקן של פרקליט־מחוז, תעסיק רואי־חשבון ומומחים כלכליים ותתמסר לטיפול בתיקים כלכליים שהחזיחו עד כה.

פרס רוצה ברית עם אנשי הרוח

פגישה מצומצמת, בנוכחות עשרים איש, נערכה ביום־השבת האחרון, בין יו"ר מיפלגת העבודה, שימעון פרס, ובין קבוצה של שחקנים, אמנים, סופרים ועיתונאים.

הפגישה נערכה במיפגרת מפע שמארגנת השחקנית בקי פריישטאט עבור פרס, שמטרתה המוצהרת היא "לחדש את הקשר בין מיפלגת־העבודה ובין אנשי־הרוח."

בפגישה השתתפו הסופרים חנוך ברטוב ויגאל מוסינזון, שחקנים כמו גילה אלמגור, שלמה ברי־שביט, וזהרירה חריפאי, מנהל בצלאל, רן שחורי, והעיתונאים הדה בושס ועימנואל בר־קדמא.

ה"פוסט" עובר מ"הכפול" ל"עדיף"

מילחמת המודעות הקטנות בין שני הצהרונים נכנסה לסיבוב נוסף, אחרי שהיומון בשפה האנגלית, ג'רוזלם פוסט, נטש מחנה אחד ועובר למחנה היריב. עד כה היה הפוסט שותף זוטר בלוח הכפול, שבו שותפים גם ידיעות אחרונות והארץ. כתוצאה ממחלוקת כספית החליטו בעלי העיתון להיפרד מהלוח הכפול ולהצטרף, החל באחד באוקטובר, ללוח העדיף של מעריב ודבר.

תיאטרון חדש בת"א

תיאטרון חדש עומד לקום בתל־אביב, בחסותה ובמימונה של מועצת פועלי תל־אביב. התיאטרון, שייקרא בשם תיאטרון בית לסין, יוקם ויופיע בבית־לסין בתל־אביב, שעתה מסיימים בו את עבודות ההכשרה והשיפוץ של אולמו הראשי.

התיאטרון, שיעלה מחזות, יציג קאברט סאטירי ויהיה גם מועדון־תיאטרון, יתחיל לפעול בחודש דצמבר השנה.

כמנהלו שכרה הנהלת בית־לסין את יעקב אגמון.

האלוף טמיר נחבל מעל קאהיר

האלוף אברהם ("אברשה") טמיר, יועצו של שר־הביטחון לעניני תכנון לאומי, ניצב ביום החמישי שעבר מתאונה אווירית מעל נמל־התעופה הבינלאומי של קאהיר, אולם נחבל קלות.

האלוף טמיר המריא, בתום ביקור במצריים, כמטוס קל מדגם "ביצ'קראפט". בעוד המטוס ממריא, הסתבר כי טייסיו חוטעו בידי מקחי האוויר המצריים. אלה הינחו אותם למסלול שזה עתה המריא מעליו מטוס־סילון סעודי גדול.

מטוסו של טמיר נקרע למערבולת אווירית שיצרו מנועי הסילון של המטוס הסעודי, והוא החל לצנוח מטה. כדיוק לאותה השעה השתחרר האלוף מחגורת־הבטיחות שלו והתרומם כדי לקחת משחו ממיוודתו. כתוצאה מהסיחרור של המטוס הוא נפל, נחבל בצורה קלה בשפה ובברך.

טייסי המטוס הציחו להשתיט עליו, אך ציינו כי רק בנס נמנע אסון.

משקיף

הפגישה הבאה

בעלמה

נשיא מצריים, אנוור אל־סאדאת, וראש־ממשלת ישראל, מנחם בגין, יקבעו, כמהלך הדיונים שיערכו בחיפה, את מועד הפגישה הבאה ביניהם.
הפגישה תיערך בשדה־התעופה עלמה, על־פי בקשתו של אל־סאדאת.

יבקשו כור

לאנרגיה־חשמלית

אחרי שהתערערו בעיות רבות בהכשחת הערבויות האמריקאיות לאספקת נפט לישראל, הועלתה בחוגים בכירים ההצעה לדרוש מארצות־הברית סיוע להקמת כור־אטומי לאנרגיה־חשמלית, תחת חלק ניכר מהערבויות לאספקת־הנפט, המבוקשות ביום עלידי ישראל.

בדרגים מדיניים בכירים עדיין לא החליטו אם להפנות בקשה כזו לממשל האמריקאי, מאחר שידוע שהקונגרס ידרוש, לפני אישור סיוע כזה, פיקוח אמריקאי על כל הכורים הקיימים, ואותם שיקומו בישראל.

דיין הציע החפטרות

אחרי הפירסום הרב שבו זכתה פגישת שר־החוץ, משה דיין, עם אוהד־אש"ף מעזה, חיידר עבד־אל־שאפי, הגיעו אל דיין שמועות על מורת־רוח שהביע ראש־הממשלה, מנחם בגין.
דיין הציע להגיש את התפטרותו לבגין בעיקבות הפרשה, אולם בגין דחה את ההצעה.

עוד מאבק

בנאות־סיני

קרע גדול פרץ בין שתי קבוצות־מתיישבים בנאות־סיני, על רקע חלוקת 20 מיבנוני הלוחות שקיבלו חברי המשק כפיצוי עבור גן־הירק. מזכיר המשק, יצחק רגב, החליט על חלוקה בית־שווה בין המישפחות, שעל־פיה כשליש מהמישפחות במשק יקבלו סכום קטן יותר מאשר האחרות. המישפחות שקיבלו פחות פנו לח"כ עורך־הדין רוני מיזוא, שאיים בתביעה משפטית נגד הקבוצה שבראשה עומד רגב.

אופירה רצתה

חזרה לשימלה

רעיית נשיא־המדינה, אופירה נבון, הזמינה ביום השני האחרון צלם, כדי שיצלם אותה בשימלה שעמדה ללבוש למחרת־היום, בארוחת־הערב שערכו היא ובעלה, הנשיא, לכבוד נשיא מצריים ורעייתו.

נבון רצתה לדעת כיצד תיראה הופעתה בשימלה זו לפני מצלמות הטלוויזיה.
רק אחרי שהצלם הגיע לישכת הנשיא ביטלה אופירה נבון לפתע את החזרה.

בגין תומך בארידור

אחרי שנפוצו שמועות בקרב עסקני חרות, כאילו ראש־הממשלה, מנחם בגין, תומך במועמדותו של ח"כ מיכאל דקל לתפקיד יושב־ראש ההנהלת חרות, ולא בסגן־השר יורם ארידור, הורה בגין למזכיר־הממשלה, אריה נאור, ולראש לישכתו, יחיאל קדישאי, להירתם למערכת־הבחירות של ארידור, כדי שיהיה ברור שהוא תומך בו.

באחרונה נעשו נסיונות להציע לארידור תפקיד בכיר במיגזר הממשלתי, כדי למנוע ממנו להתמודד על תפקיד יושב־ראש ההנהלה של חרות. אולם הוא דחה את ההצעות.

הנציבות אמרה

לא לתמיר

נציבות־שירות־המדינה הודיעה לשר־המישפטים, שמואל תמיר, כי אינה מסכימה לכך שתמיר ימנה את אישאמונו, חיים סמט, כסמנכ"ל מישרד־המישפטים לתפקידים מיוחדים.

סמט, הידוע כאחד מאחרוני נאמניו של תמיר, מכהן היום כדובר מישרד־המישפטים וכעוזרו האישי של תמיר.

ארליך איים

על זובר

שר־האוצר שימחה ארליך חודיע דנציד „בנק ישראל" משמה זנבר, כי עליו להפסיק „התעלם מאמי־היים עלי נושאי כהונה ביומין „בע־היב". מאמריו של זנבר תוקפים מדי כלך את מדיניותו הכלכלית של ארליך. ארליך רמז מנבר שאם לא יפסיק כפירסום מאמרים, יפגעו המענקים של המדינה לתמרת „פרוטאהם", שזנבר מכהן בה כיושב־ראש מועצת המנהלים.

עובדיה נידה

את בניו

חרב הראשון־לציון עובדיה יוסף, נידה שלושה מתוך 11 בניו, הטיל עליהם חרם, מפרס לפגשם ונמנע מלבוא לאירועים מישפחתיים שאליהם מוזמנים השלושה.

המדובר ברב הצבאי אברהם יוסף, הרב הירושלמי יעקוב יוסף ובתו, הנשואה למאיר ששון, מי שהיה שליח הסוכנות בארגנטינה.
מקורביו של הרב מסרבים להסביר את מניעי החרם, המעורר סערה גדולה בקרב החוגים הדתיים־ספרדיים.

אכזריות חיילות

בצה"ל

פרשת התאכזרותן של שלוש חיילות, מגוייסות חדשות, בחיילת רביעית, שהסעירה את צה"ל — הגיעה בימים אלה לסיומה.
שלוש חיילות, כאחד מכסיסי־ההדרכה של צה"ל, התעללו בחיילת הרביעית, אחרי שגילתה להן כי היא עדיין בתולה. קורבן ההתעללות מאושפזת בבית־חולי נפש, ואיש כל אחת מן המתעללות נידונה לשנת מאסר, שאותה היא מרצה בבית־הכלא האזרחי נווה־תרצה.

הושעתה

חקירת מיזרחי

הידיעות שהופיעו השבוע בעיתונים, על־כך שהחקירה המישטרתית נגד בצלאל מיזרחי נכנסה לחיזוק גבוה, אינן נכונות. מיזרחי יצא לחופשה בחו"ל והחקירה הוקפאה עד שובו.

הסוכנות - מכשיר

לירידה מהארץ

גל של ירידות מהארץ עובר עתה על שליחי מחלקת־הנוער והחלוץ של הסוכנות היהודית.
שלוש שליחות לארצות־הברית נישאו באחרונה לאזרחים אמריקאיים, ואינן חוזרות לארץ. שליח נוסף, יסף־פרנציסקו, הודיע כי הוא מתפטר מעבודתו ואינו חוזר לישראל, ואילו שליח אחד לאנגליה רכש דירה בלונדון, ואף הוא אינו מתכוון לחזור לארץ.

סמל חדש

למבקר המדינה

מבקר המדינה, הד"ר יצחק נבנצל, החליט לאמץ לעצמו סמל חדש, והטיל על גראפיקאי להכינו. עד כה השתמש המבקר בסמל הרגיל של המדינה.
המבקר עדיין לא החליט אם הסמל החדש יהיה של מישרד מבקר־המדינה עצמו, או רק של האגף לתלונות הציבור, שבמישרד המבקר.

לפיד פסל

את אחימאיר

מנהל מחלקת־החדשות של הטלוויזיה, חיים יבין, הודיע לממלא־מקום מנהל הטלוויזיה, יוסף („טומי") לפיד, על צאתו לחופשה בת חמישה שבועות בחו"ל.
לפיד אישר את החופשה, אך ביקש מיבין לדאוג לכך שממלא־מקומו לא יהיה יעקוב אחימאיר. אחימאיר הוא סגן מנהל מחלקת־החדשות, ועורך „מבט".

יבין הודיע ללפיד כי לא עולה כלל על דעתו למנות מישהו אחר כממלא־מקומו. אם לפיד יחליט, על דעת עצמו, על ממלא־מקום אחר, או שימנה את עצמו גם לתפקיד זה, יגרום הדבר לשערורייה במחלקת־החדשות.
לפיד נכנע בסופו של דבר, והסכים למיקוי המקום עלידי אחימאיר.

צוות־אוויר מבריחים

מאות מיקרים של הברחות־מכס, שנעשו עלידי צוותי־אוויר של „אל־על", נתגלו בשבועות האחרונים בלבד.

אחרי שהתפוצצה פרשת הקברניט עקיבא פרסמן, התחילו עובדי־המכס לבדוק בקפדנות רבה את צוותי־האוויר של אל־על, וגילו מקרים רבים של הברחות, בעיקר קסנות, שנעשו על־ידי צוותי־האוויר.

„אל־על" מלינה שכר

הדיונית מיכל אדר עומדת להגיש השבוע תביעה לבית־הדין לעבודה נגד חברת „אל־על", בגלל הלנת שכר.

עוד לפני שאדר נעצרה, היא קיבלה חופשת־מחלה לשלושה שבועות ואישור לחופשה, המגיעה לה, לחודשיים נוספים. כאשר נודע דבר מעצרה, מיהרה חברת אל־על לשלוח לה הודעה כי היא מושעית.
רק אחרי שעורך־דינה של אדר הודיע לאל־על, כי ההשעייה אינה חוקית, ביטלה אל־על את ההשעייה, אך טענה שאי־אפשר לשלם לה משכורת, משום שאינה טסה, בגלל החרמת הדרכון שלה.

יוסי ינאי

במדינה

העם

איזה הבדל!

מה קרה ליהודים וליערבים — תוך דור אחד?

יתכן שהיתה זאת מלאכת־מחשבת של בימוי טלוויזיוני. יתכן גם שהיה זה פרי המיקרה בלבד.

בזה אחר זה הופיעו על המירקע, במה־דורת־החדשות מבט, שר־האנרגיה של סעודיה ושר־האנרגיה של ישראל.

הם הוכיחו מה קרה ליהודים ולערבים, תוך דור אחד.

חיוך בעיניים. הערבי, השייח' זקי אל־יימאני, רואיין על־ידי השדרנית ה־בלונדית ברברה וולטרס.

לעומתו נראתה גם האמריקאית המשופ־שפת, בעלת־משכורת־מיליון־דולרים, כ־אשה פרימיטיבית. שר־הנפט בעל הזקו־קן ישב נינוח, כשחיוך ערמומי משחק בפינות פיו, וברק פיקחות נוצץ בעיניו.

האם מפעילה סעודיה סחטנות כלפי אר־צות־הברית? האם היא מאיימת עליה ב־צימצום אספקת הנוזל החיוני, אם לא תפחות ארצות־הברית את הבעייה הפלס־טינית?

חס וחלילה, אמר השר, כשעיניו אומ־רות: בוודאי, אלא מה?

אנחנו ידידים של ארצות־הברית, אמר. ידידים צריכים לעזור זה לזה. לכן אנחנו עוזרים לאמריקאים, והעלינו את כמויות־הנפט שאנחנו מספקים לעולם המערבי. אבל יש לנו גם בעיות משלנו. למשל, ה־בעייה הפלסטינית. אנחנו מצפים שהידי־דים האמריקאים יעזרו לנו בבעייה זו.

וכך, באדיבות עילאית, תוך שפע של רצון טוב וידידות, בלי שמץ של פרובו־קציה, אמר אל־יימאני את אשר ביקש לאמר: נפט תמורת מדינה פלסטינית.

עיניים בוחות. מייד לאחר מכן הו־פיע על המירקע עמיתו הישראלי של אל־יימאני, יצחק מודעי. בעיניו לא היה חיוך או ברק. הן נראו כבוהות.

שפתו היתה שפת הפרובוקציה הגסה. בלי כחל ושרק, ב„דוגריות" צברית מחוספסת, בלי הקוסמטיקה שאותה מכר פעם כמנכ"ל חברת רבלון, הודיע מודעי: אסור למלא את ההסכם ולהחזיר למצ־ריים את שדות־עלמה, אם לא תספק לנו מצריים שני מיליון חביות נפט לשנה, במ־חיר שנקבע. אין לקבל את ההצעה המצ־ירית, המדברת על מיליון וחצי חביות.

הדברים נאמרו בצורה אולטימטיבית, מעליבה ופוגעת. ימים מעטים לפני ש־הגשיא אנוור אל־סאדאת היה אמור לבקר בחיפה (ראה מיסגרת). קשה היה להעלות על הדעת סיגנון פרימיטיבי יותר. „צרי־כים לקצץ לו את הלשון!" אמר איש־צמרת בירושלים, שיש לו נגיעה ליחסי ישראל־מצריים.

השייח' אל־יימאני היה, בוודאי, מנסח את הדברים קצת אחרת. אבל אין הוא תוצר של מערכת־החינוך הישראלית.

הממשלה

חפוס את המדל"ף!

חלק ניכר מעיסוקי הממשלה סובב סביב ההדיפות והדלפות־הנגד

מזכיר־הממשלה, אריה נאור, פרץ ל־ישיבת־הממשלה נרעש ונסער. מבטי כל השרים הופנו אליו.

נאור החזיק בידיו גיליון־נייר, וקרא לעבר השרים: „הישיבה עוד לא הסתיי־מה, וברדיו כבר מודיעים מה הולך כאן..."

השרים נדהמו. היתה זו הישיבה ש־נערכה לפני כחודש, שבה דנו בעניין הפרות הסכם־השלום מצד המצרים. מנחם בגין היה עדיין חולה, וייגאל ידין ניהל את הישיבה.

מתוך הגיליון שבידו קרא נאור את תוכן הדברים שנאמרו, לטענתו, ברדיו, בעוד הישיבה בעיצומה. היו אלה הדב־רים שנשא שר־החקלאות אריאל שרון. השרים היפנו מבטים מאשימים לעבר שרון, שלא ידע כיצד להגיב. היה ברור

((המשך בעמוד 36)

ד יוגנס, החכם היווני הקדמון, סבב בעולם עם פנס בידו כדי לחפש את הצדק.

עד שהגיע לרומניה.

מאז, מספרים, הוא מחפש את הפנס.

בדיחה מעין זו, אחת מרבות, משקפת את הנטייה ליחס לרומנים, על דרך ההשמצה, תכונת־אופי שלילית בתחום המוסר החברתי. הדבקים בדיעה קדומה וחסרת יסוד זו, יכלו השבוע למצוא חיזוק לאמונתם בהופעתה המחודשת של רומניה בזירת הסיכסוך המזרח־תיכוני.

מאחרי הופעה זו, שהתבטאה בפירסום רעשני סביב שליחותו של שליח רומני, חשאי כביכול, לישראל, הסתתר, לדעת פרשנים, ניסיון לגנוב את ההצגה ולהציג את רומניה כמי שממלאת כיום, שוב, תפקיד מרכזי בהשכנת שלום בין ישראל לבין שכנותיה.

היה זה ביקורו של ואסילי פוגנאן, לשעבר שגריר רומניה בלונדון ובשנים האחרונות יועצו של הנשיא ניקולאי צ'אוצ'סקו, שעורר את ההמולה. פוגנאן ביקר בעבר בישראל פעמים רבות, תמיד בשליחויות חשאיות ומיוחדות מטעם נשיא רומניה לראשי הממשלה בישראל. מעולם לא ניתן פירסום לביקוריו, לא בארץ ולא בחו"ל. הפעם, בדרך פלא, גילו כל אמצעי התיקשורת את דבר שליחותו, עוד לפני שנפגש עם ראש־הממשלה, מנחם בגין. צוותות הטלוויזיה ארבו לו בפתח משרד ראש־הממשלה כשעמד להגיע לשם. מישחק החתול והעכבר שערכו מלוויו כדי להעלימו מעיני העיתונאים, נועד ליצור מיסתורין ומתח סביב מיפגש שלא היה יותר מאשר דיווח דיפלומטי שיגרתי.

למרות שההדלפות והעדר־היכולת לשמור סוד הם מסימני הזיהוי המובהקים של ממשלת־הליכוד, הרי שהפעם נראה כי האחראים למהומה שנוצרה סביב ביקור השליח החשאי הם הרומנים עצמם. הם היו המעוניינים העיקריים בדרמטיזציה של הביקור. כי מה שסיפר פוגנאן למנחם בגין, יכול היה לספר לו, באותה מידה של אמינות, גם שגריר רומניה בישראל.

ההערכה בירושלים בתום ביקורו של השליח הרומני היתה כי רומניה מבקשת ליצור את הרושם שיש לה חלק מרכזי במה שמתרחש בחודשים האחרונים מאחרי הקלעים של המשבר המזרח־תיכוני.

בגין וצ'אוצ'סקו
שליחות או פארסה?

על כל פנים, צ'אוצ'סקו נקט במהלך שיעמיד אותו לאור הזרקורים ושעשוי לחזק את תדמיתה של רומניה כמעצמה בעלת מדיניות עצמאית, שיש בכוחה לתווך בין אוייבים.

שליחו של צ'אוצ'סקו אל בגין לא הביא כל הצעה ממשית לישראל. הוא ביקש רק לדווח לראש־ממשלת ישראל על התרש־מויותיו של נשיא רומניה מפגישותיו עם אל־אסאד ועראפת. אולי גם מתוך רצון לרכך את התגובה הישראלית הנזעמת על הצהרותיו המשותפות עמם.

ההתרשמות, מהמעט שהסתנן מפגישת ארבע העיניים שבין בגין לבין ואסילי פוגנאן, היתה שבגין לא היה מוכן אפילו לשמוע פרטים על שיחותיו של צ'אוצ'סקו עם עראפת. הוא „דחה את הדיווח על הסף" כלשונו, כיוון שחשש כי אפילי האזנה לדיווח עקיף כזה יכולה להתפרש כמשא־ומתן עקיף עם אש"ף. לעומת זאת הסכים בגין לשמוע דיווח על שיחת צ'אוצ'סקו—אל־אסאד. ההערכה הרומנית לא היתה שונה מההע־רכות האחרות שהגיעו לישראל באחרונה בצינורות שונים: סוריה תהיה מוכנה להסדר של שלום עם ישראל תמורת החזרת רמת־הגולן ותמורת הכרזה ישראלית על הכרה בזכות ההגדרה העצמית של הפלסטינים.

רעיונות מסוג זה הם בלתי מקובלים לחלוטין על בגין, מה עוד שהוא שרוי עתה באחת מתקופותיו הגרועות ביותר מבחינה פיסית ונפשית. זהו סוד ידוע לכל, שבגין שוב הפסיק

אוטונומיה — ותיאטרון־בובות

א ין אדם רציני בעולם, או בישראל, המצפה שפריצת הדרך להמשך ההסדר־המדיני בין ישראל ושכנותיה תיעשה בוועדת האוטונומיה המשותפת לישראל ומצריים. כולם, מלבד, אולי, ראש־הממשלה, מנחם בגין, השלימו עם כך שלא ניתן למצוא אפילו פלסטיני אחד שיסכים לדון עם ישראל על הצעת האוטו־נומיה של בגין. מצד שני ברור לכל שלא ניתן להמשיך לאורך ימים בהצגת תיאטרון־בובות זו. הסיבה היחידה שהמצרים ממשי־כים ליטול בה חלק היא, שכל משבר שייווצר בדיוני הוועדה עלול להיראות ככישלון הסכם השלום הישראלי־מצרי, ומכאן, כישלין יוזמת־השלום של סאדאת. מצריים תעשה הכל כדי לא להגיע למצב מעין זה.

אבל גם המצרים וגם האמריקאים אינם יכולים להשלים עם קיפאון. מכיוון שברור להם כי ישראל לא תסכים לשיתוף אנשי אש"ף בשיחות האוטונומיה, מופנים המאמצים, מזה כמה חודשים, לנסות ולהשפיע, הן על ירדן והן על סוריה, להצטרף לשיחות.

לטענת המומחים המצריים זוהי רק שאלה של זמן עד שה־ירדנים והסורים יכירו בצידקת דרכם שלהם. על פי ראייתם, הולכת חזית־הסירוב ומתמוטטת. המשבר עם עיראק והתערערות מישטרו מבפנים, מאלצים את נשיא סוריה, חאפז אל אסאד, לחפש דרכים חדשות כדי לחזק את יוקרתו ולבסס את שילטונו. הוא יכול לעשות זאת בדרך שבה הלכה מצריים, טוענים המצרים הרואים גם סימנים לכך שאסאד נוטה לעשות זאת.

על־פי ההערכה המצרית, אילו היתה ישראל מציעה כיום לסוריה להחזיר לשליטתה את רמת־הגולן ולמצוא נוסחה בלתי־מחייבת שתכיר בזכות ההגדרה של הפלסטינים אך לא תתפרש בהכרח כהכרה בזכותם למדינה עצמאית, היה נשיא סוריה הולך היום להסדר־מדיני עם ישראל. אולי לא באופן ישיר. ייתכן כי בשלב ראשון הוא היה מסיר את לחצו מירדן ומאפשר לחוסיין להידבר עם ישראל תחילה. כעבור פרק־זמן קצר היתה סוריה מצטרפת אל ירדן בשיחות עם ישראל ומצריים.

נראה כי גישה זו, הרואה את נקודת המפתח למציאת הסדר־כולל במזרח־התיכון בסוריה, ולא באש"ף או בפלסטינים, מקובלת כיום הן על מצריים, הן על ארצות־הברית והן על כמה שרים בממשלת ישראל. ההנחה המקובלת בקרב בעלי גישה זו היא שאם תסופקנה כמה תביעות בסיסיות של סוריה והיא תזכה גם לסיוע אמריקאי מאסיבי, בדומה למצריים, היא תפקיר את הפלסטינים ותסתפק בנוסחות שהן מס־שפתיים בלבד לגביהם.

הסדר עם הסורים עשוי גם לפתור את בעיית לבנון, לחסל את החזית בדרום־לבנון ולהרחיק את הכוחות הפלסטינים המזוינים מגבולות ישראל.

עד כה אין סימנים מובהקים לכך שסוריה עצמה נוטה לקבל גישה מעין זו. אולם הגישושים נערכים כל הזמן במישורים שונים ובמיפגשים חשאיים ישירים ובאמצעות מתווכים, וההנחה המקובלת היא שככל שיגדלו מצוקות המישטר בסוריה כן תגדל נכונותה להסדר.

אוזניים לו — ולא ישמע

נ ראה כי במגעיו בחודשים האחרונים, הן עם נשיא סוריה והן עם מנהיג אש"ף, למד נשיא רומניה, ניקולאי צ'אוצ'סקו, על הגישושים והמגעים מאחרי־הקלעים, שטרם התגבשו למשהו מעשי. לא מן הנמנע גם שבפגישתו עם עראפת, העמידו זה על חששות אנשי אש"ף מפני מהלך סורי שיפקיר אותם וישאיר את הבעייה הפלסטינית ללא פתרון.

לתפקד, אחרי תקופת התאוששות, מאז המשבר שפקד אותו בסוף 1978.

בעוד שבקרב כמה שרים בממשלה, ובמיוחד אצל שר־החוץ משה דיין, מתגבשת הדיעה שיש להעריך מחדש את המדיניות הישראלית בנושא הפלסטיני, כפי שנתחמה בהסכמי קמפ־דייוויד, כיוון שהתנאים השתנו מאז, נשאר בגין נוקשה בעמדתו, דבק ברעיון האוטונומיה, שהפך לגביו מעין אידיאה פיקס.

בעוד האמריקאים והמצרים רואים באוטונומיה רק שלב מעבר, קצר ככל שניתן, לקראת הסדר־כולל שלם וסופי, רואה בה בגין מטרה בפני עצמה ופתרון סופי.

לפיכך, כל מה שיכול היה בגין להשיב לצ'אוצ'סקו באמצעות שליחו החשאי, היה חזרה על עקרונות האוטונומיה לפלסטינים כפי שהוא רואה אותם.

אלא שאין זה משנה מה אמר בגין. איש לא קיווה כי ישנה את דעתו בעיקבות הדיווח הרומני. מה שחשוב היה, לרומנים בעיקר, שתובלט פעילותם ומעורבותם כמתווכים, ערב מיפגש הפיסגה על הר־הכרמל.

טימטום — לא אולטימטום

ב עוד האמריקאים הם הפעילים העיקריים מאחרי הקלעים, במטרה לצרף מהר ככל האפשר את סוריה וירדן לשיחות השלום עם ישראל, לא נראו המצרים מודאגים במיוחד מהקיפאון בשיחות האוטונומיה, או מהבעיות שהתעוררו בדרך למימושו של חוזה־השלום עם ישראל.

המצרים מעוניינים להציג בפני העולם הערבי הישגים רבים יותר ככל האפשר. לשם כך הם מעוניינים לקצר את לוח הזמנים של שלבי הסכם־השלום. הם יהיו מוכנים לוויתורים, הן בנושא אספקת הדלק לישראל והן בהקדמת הנורמליזציה, תמורת נסיגה ישראלית מהירה יותר משטחים בסיני, כפי שנקבע בלוח הזמנים של הסכם־השלום.

גם בשאלת כוח החירום של האו"ם בסיני, אין המצרים קיצוניים כמו ישראל. כבר עתה מסתבר שפיקוח ישראלי־מצרי משותף על קיום הסכם־השלום בשטח, עשוי להיות תחליף טוב יותר לכל פיקוח של אנשי האו"ם. לא מן הנמנע כי הסכם על פיקוח משותף מעין זה — עד שארצות־הברית תצליח להרכיב את הכוח הבינלאומי שהתחייבה להרכיבו — יושג כבר בפגישת הפיסגה בחיפה.

דבר אחד אין המצרים מוכנים לסלוח בשלב זה: עלבונות. ובתחום זה מספקים להם כמה משרי ממשלת ישראל סיבות רבות להתרגז. הצהרתו האחרונה של שר־האנרגיה, יצחק מודעי, בדבר הצורך לעכב את הנסיגה משדות הנפט במיפרץ סואץ עד שמצריים תסכים לספק לישראל שני מיליון חביות נפט בשנה. התפרשה במצרים כאולטימטום. הניסיונות הנעשים להסביר, כי מדובר בסתם טימטום ולא באולטימטום, אינם משכנים את זעמם של המצרים, שכמו ישראלים רבים נוטים לייחס למילים ערך לא פחות מאשר למעשים.

תדיראן
אוטומטי וחצי

הצלחה גוררת הצלחה
תדיראן 400...תדיראן וחצי...ועכשיו...

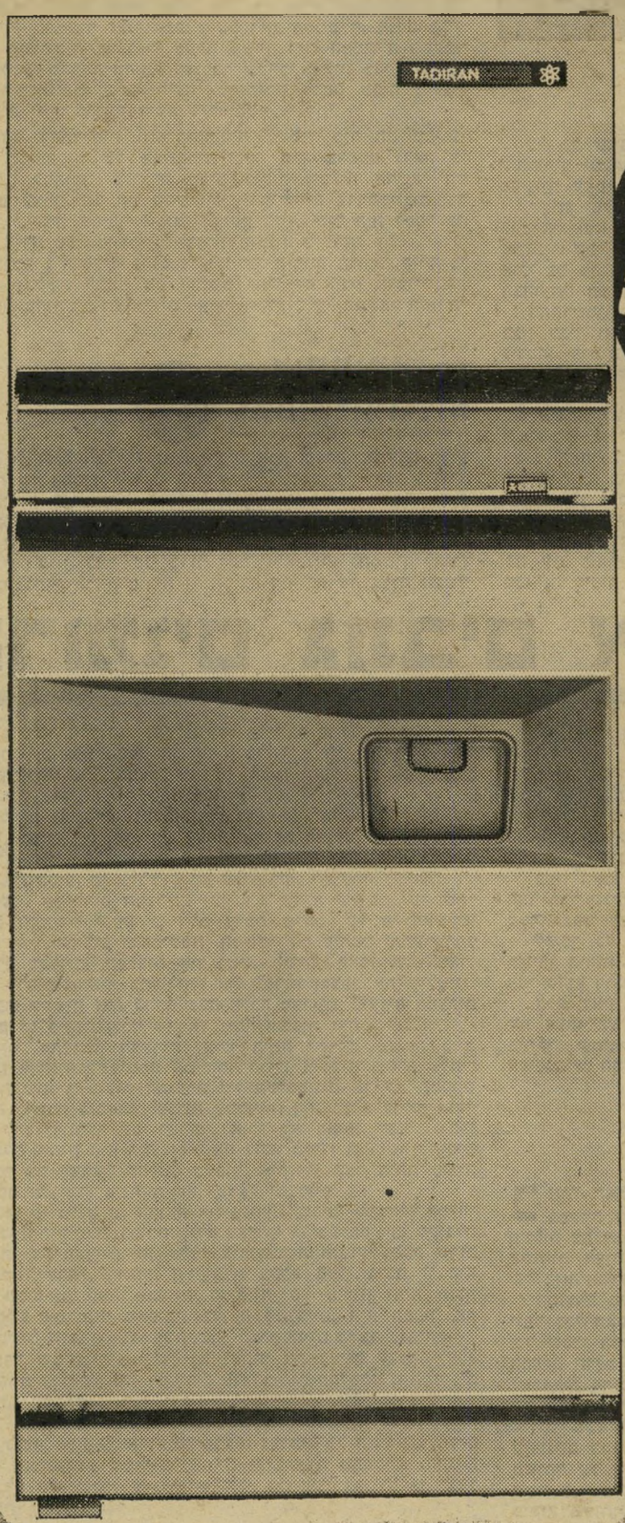
אנו גאים להציג את תדיראן אוטומטי וחצי המקרר עם הקיוסק הפרטי

תדיראן אוטומטי וחצי

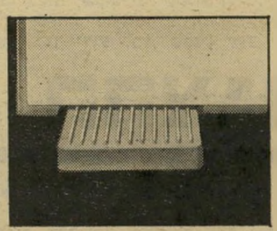
כל היתרונות של המקררים האמריקאיים ובנוסף גם התאמה לדרישות המיוחדות של המשפחה הישראלית.

תדיראן אוטומטי וחצי

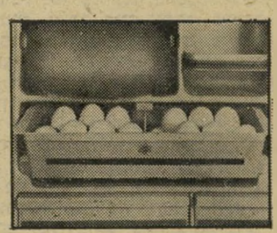
נו-פרוסט NO FROST בתא ההקפאה; הפשרה אוטומטית בתא האחסון, להשגת חסכון בחשמל, באנרגיה ובהוצאות.

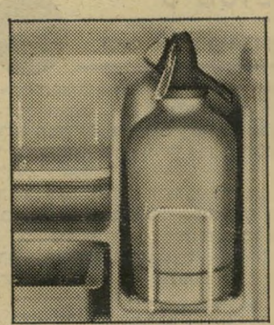
חידוש! no-frost בתא ההקפאה

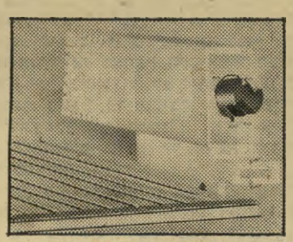
דוושה לפתיחת המקרר ברגל.

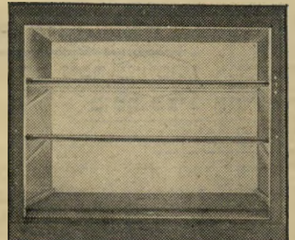
מקום לאחסון עד 25 ביצים.

מקום מיוחד לסיפון/גאז

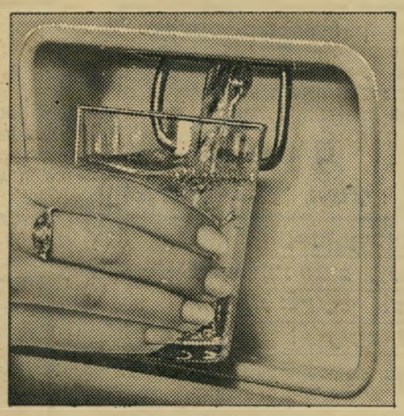
מפסק שבת מיוחד לשומרי מסורת

מדפים מתכווננים בתא ההקפאה ובתא המזון הטרי.

תדיראן אוטומטי וחצי
הסוד הגדול שכולם ידברו בו

עם הקיוסק הפרטי

תדיראן אוטומטי וחצי
המקרר היחיד עם הקיוסק הפרטי – מיכל של 3.5 ליטר (18 כוסות) המותקן בגוף המקרר וברז בצידה החיצוני של הדלת, לאספקה שוטפת של משקאות, מיצים, שוקו קר, קפה קר וכו'. ללא צורך בפתיחת הדלת ובבזבוז החשמל הנגרם מכך.

תדיראן אוטומטי וחצי
תא הקפאה ענק NO FROST ושטח אחסון מירבי, עיצוב חדשני, ניצול נפח מושלם, שכלולים טכניים, מדפים מתכווננים, מקום לסיפולוקס ועוד.

המקרר היחיד עם הקיוסק הפרטי ללא צורך באינסטלציה

תדיראן אוטומטי וחצי הצלחה גוררת הצלחה.

במדינה

(המשך מעמוד 33)

שכולם מפנים אליו אצבע מאשימה, כמי שהדליק לרדיו מראש את תוכן דבריו.

פרט מאלף. לא היתה זו הפעם הראשונה, שבה הואשמו אריק שרון ועוזריו בהדלפות. הפעם החליט אריק לגלות מי המדליף, אפילו אם יתברר שזה אחד מאנשיו. בתום הישיבה הוא פנה לקול ישראל, ביקש לקבל את תוכן ההודעה שנמסרה במהדורת החדשות, שודרה במהלך ישיבת־הממשלה.

במקביל הוא פנה גם לצנזורה, כדי לקבל את תמליל אותה ידיעה, כפי שהועברה לאישור הצנזורה לפני השידור. אז הסתבר פרט מאלף. אריה נאור לא סיפר לממשלה את תוכנה המלא של הידיעה. בשידור צוטטו לא רק דבריו של אריק שרון, אלא גם דברים שאמרו השרים דיין, תמיר, זבולון המר וייגאל ידין.

מאליה התעוררה השאלה: מדוע סיפר נאור לשרים רק על שידור דבריו של אריק, בצורה שעוררה את הרושם כאילו היה זה שרון עצמו שהדליף את הדברים?

אריק מחכה להזמנה. אריק החליט לגלות מי מסר את הידיעה על תוכן דיוני הממשלה לרדיו, בעוד הישיבה נמשכת. הסתבר כי היה זה אחד מהנוכחים בישיבה, שיצא במהלכה החוצה.

במשך השבועות שחלפו מאז, הבחינו אנשי מישרד־החקלאות כי בעיתונות מופיעות ידיעות שונות, שנועדו ליצור את הרושם, כי הודלפו מקירבתו של אריק, במטרה להאדיר את שמו.

בישיבת הממשלה, שנערכה בשבוע שעבר, לא יכול היה עוד אריק להבליג. „בשבוע האחרון התפרסמו ידיעות," אמר, „כי הצעתי לתפוס שטחי־קרקע נרחבים ביהודה ובשומרון. אין בכך בושה, אילו הייתי עושה זאת. זה דבר לגיטימי. אך לא היה דיון בנושא. אני לא הצגתי נושא כזה, ולמרות הכל הדליפו נגדי דברים שלא אמרתי."

שרון לא הסתפק בכך. הוא פנה לבגין ישירות ואמר: „לצערי, נמסרו הדברים לכלי־התיקשורת ממישרד ראש־הממשלה. אני מוכן למסור לראש־הממשלה את שם המוסר, למי מסר ואיך מסר."

בגין לא הגיב. למרות שהוא עצמו טען לא פעם, כי ההדלפות הן מכת ממשלתו, הוא לא הרים את הכפפה שהשליך אריק לעברו, לא ביקש לדעת מי מאנשי מישרדו מדליף את סודות הממשלה, לפי טענתו של השר שרון.

אילו היה מבקש את אריק לגלות לו מי הוא, לדעתו, המדליף, היה שר־החקלאות מפתיע אותו. הוא גילה, לטענתו, בחקירותיו, כי מדליף הידיעה ששודרה במהלך ישיבת־הממשלה לא היה אלא מזכיר הממשלה, אריה נאור, בכבודו ובעצמו, שהתפרץ כה נרגש אל תוך ישיבת־הממשלה. נאור היה בישיבה בתחילתה, לטענת העדויות שבידי שרון, יצא החוצה, מסר את תוכן הדברים שנאמרו על־ידי השרים לאחד מכתבי הרדיו, המתין עד השידור, ואז התפרץ לישיבה כקוזק נגזל בוערה: „תיפסר את המדליף!"

„קישקוש גמור!". מנחם בגין התעלם מרצונו של אריק לגלות לו את זהות המדליף. אבל למחרת היום פורסמה הסטנוגרמה המלאה של חילופי־הדברים ביניהם, באחד מעיתוני הערב.

בישיבת־הממשלה השבוע שוב עורר שר־החקלאות את עניין ההדלפות. „אני רוצה להזכיר," אמר, „שהצעתי לראש־הממשלה לגלות לו מי הוא המדליף מישרדו, ועד כה לא קיבלתי כל תשובה על הצעתי." בגין התעלם גם הפעם מהערתו של אריק.

ממזכיר־הממשלה, אריה נאור, לא נעלמה העובדה שאריק שרון רואה בו את המדליף שבמחיצת ראש־הממשלה. אמר נאור השבוע: „שאריק יספר לבגין. כיוון שכל זה קישקוש גמור, לא איכפת לי שיספר את זה."

בינתיים נראה, שציד־המדליפים הפך אחד העיסוקים המרכזיים של ממשלת־הליכוד.

למה הוא מתכוון?

שוב הצליח משה דיין להפוך את עצמו לחידה המושכת תשומת־לב

ייגאל ידין נטש בזעם את ישיבת הממשלה, מפני שהחליטו מאחרי גבו להקים ארבע התנחלויות חדשות.

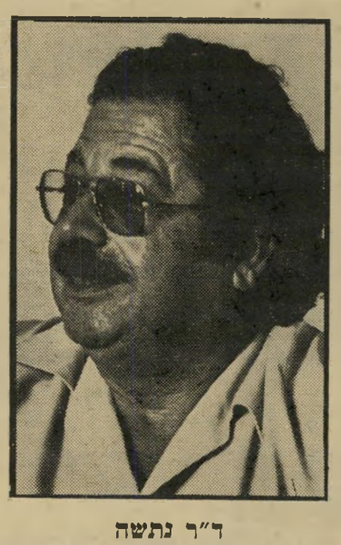
משה דיין מביע את זעמו על עמיתיו בממשלה בצורה אחרת. פעם בשבוע הוא נפגש עם אישיות ערבית בשטחים הכבושים, בצורה הפרובוקטיבית ביותר.

בכל פעם הוא משיג את מטרתו: גלים של תמיכה ומחאה, כשכל הארץ שואלת: „מה הוא עושה? למה הוא מתכוון?"

אגב שתיית תה. בשבוע שעבר עשה זאת בעזה, כאשר נפגש באופן הפגנתי עם האיש הידוע כתומך הנלהב ביותר של אש"ף ברצועה, חיידר עבד־אל־שאפי. כאשר נשאל על כך בצאתו מן הפגישה, הפליט כמה מישפטים של זילזול תהומי על חבריו בממשלה, באמרו שאין טעם שיהודי ישוחח עם יהודי על האוטונומיה אגב שתיית תה. צריכים לדבר עם הערבים, כדי לשמוע מה על ליבם.

דיין ידע, כמובן, שבכך הוא חוזר כימעט מילה במילה על טענותיו של אנדרו יאנג, שפוטר זה עתה תחת לחץ ישראלי, מפני שרצה לשמוע מה על ליבו של נציג אש"ף בניו־יורק.

לא היה צורך לנחש הרבה כדי להבין למי התכוון דיין, בדברו על היהודים הערתים תה. זהו עיסוקם של השר יוסף בורג, וחבריו השרים, חברי הוועדה המנהלת את המשא־ומתן על האוטונומיה, שלא נפגשה אף עם ערבי אחד.

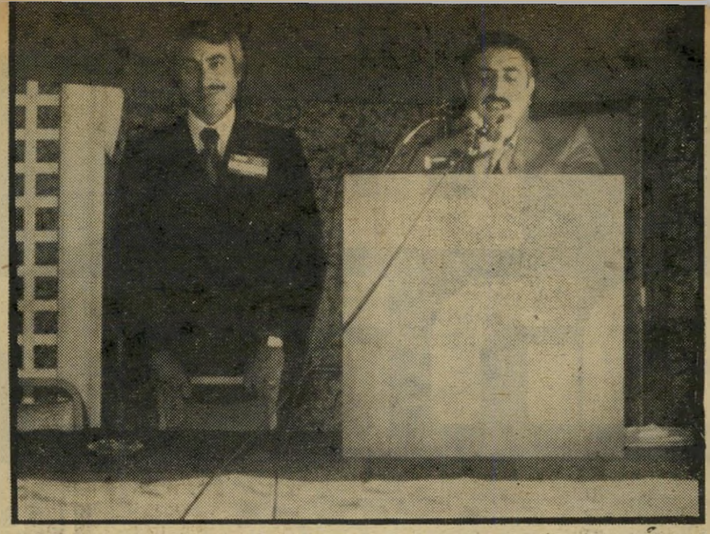

ד"ר נתשה
גם דיין

מישחק עדין. עזה היא מקום רגיש במיוחד, כי המצרים מציעים להקים בה את הדגם הראשון של האוטונומיה, מתוך תיקווה שישראל תהיה שם גמישה יותר מאשר בגדה המערבית.

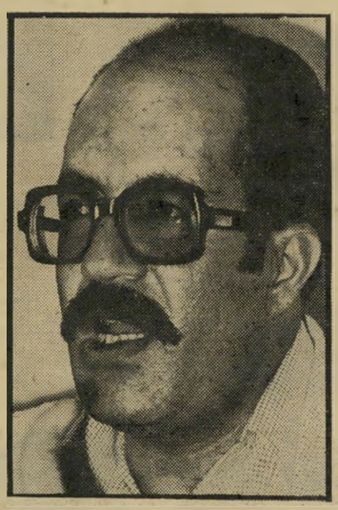
עזר וייצמן, האחראי על השטחים המוחזקים, כמי שמופקד על הממשל הצבאי, מקיים יחסים הדוקים עם ראש עיריית־עזה, רשאד אל־שאווה, שהוא יריבו של עבד־אל־שאפי. אל־שאווה משחק מישחק עדין בין וייצמן, המלך חוסיין ויאסר עראפאת. לפני כמה חודשים ביקר אצל עראפאת בביירות. ערב צאתו נתקבל לשיחה על־ידי וייצמן, בלישכתו.

ביקורו של דיין בעזה יכול היה להתפרש גם כתקיעת יתד במרכבת גיסו־לשעבר.

ראש־עירייה חף (משמאל) בוועידה בוושינגטון*
המשולש הפלסטיני: העם, האדמה, המנהיגות

שוב במרכז. השבוע עשה זאת דיין שוב. הפעם נפגש עם ד"ר אחמד חמזי נתשה, אחד ממנהיגי המחנה הקומוניסטי בגדה (ראה להלן). נחשה הוא מתחרהו־בכוח של ראש־עיריית חברון, פאהד קוואסמה, המקיים יחסים סבירים עם עזה. אנשי קריית־ארבע הפגינו נגד דיין ב־

מגן ראש־עירייה חזמון
רק אש"ף

מקום, אך הלה רק חייך. הוא השיג את שלו. יום לפני בואו של אנוור אל־סאדאת לחיפה, עמד דיין שוב במרכז החדשות.

יחסים מרחביים

רמאללה בוושינגטון

ראש עיריית רמאללה היה אורח־הכבוד של „הזובי הפלסטיני" החדש בארצות־הברית

יתכן כי ראשי־העיריות בגדה וברצועה לא יוכלו להשתתף בוועידות בארצות־הברית, שאליהן הוזמנו, וביניהן ועידת הירחון הישראלי הציוני ניו אאוטלוק. אבל אחד מהם, כרים חלף מרמאללה, כבר נמצא בבירת ארצות־הברית.

חלף היה הנואם המרכזי בוועידה אשר יוזמיה לא היו ציונים, אלא להיפך. המקום לא נבחר במיקרה. היה זה מלון שורהם בוושינגטון, שבו מתכנסת בכל שנה, בחודש מאי, „הוועדה האמריקאית־ישראלית לענייני ציבור", הגוף הקרוי בשפת־העם „הלובי היהודי". במקום זה התכנסו 300 צירים, פלסטיניים שהם אזרחי ארצות־הברית וקנדה, כדי להקים את „הלובי הפלסטיני", שייקרא „הוועידה הפלסטינית של צפון־אמריקה".

„אנחנו גוף לתמיכה באש"ף", אמר מרכז־הוועידה, עורך־הדין הוושינגטוני ג'וואד ג'ורג', אחרי תום הוועידה הכוונה, שסיימה תקופה ארוכה של הכנות (העולם הזה 2189).

לא חבר אש"ף. ראש־העיר, חלף, שנוכחותו עוררה תשומת־לב מיוחדת בקרב צעירי הוועידה, שרבים מהם צאצאי מהגרים שבאו לארצות־הברית מרמאללה, דיבר במירירות על המדיניות האמריקאית. „מאז 1943 ועד עכשיו לא היה שינוי בעמדה האמריקאית כלפי העניין הפלסטיני," אמר. „הם קברו את השלום בקמפ־דייוויד, והם קברו את השלום בבית הלבן, מפני שהם רצו להימלט מן המשולש של הבעייה הפלסטינית: העם, האדמה והמנהיגות."

כשנשאל חלף אם ייפגש עם פקידי משרד־החוץ האמריקאי במהלך שהותו בת שישה־השבועות בארצות־הברית, אמר כי יסרב להיפגש. „הם צריכים לדפוק על הדלת הנכונה — אש"ף. אני לא איפגש עימם."

אולם בתשובה לשאלותיהם החקרניות של העיתונאים האמריקאיים הנמרצים, הודיע חלף שהוא מוכן להכיר בישראל. „אם הישראלים יכירו בזכויותינו הלאומיות, אין לי כל התנגדות להכיר בישראל," אמר, אחרי שהצהיר, כי אינו חבר אש"ף.

השטחים

קומוניסטים עלי"ך, אש"ף!

עיתון ערבי טען כי הקומוניסטים עומדים ל„התחרות בתומכי אש"ף. „זהו שקר!" עונים אלה

הפילוג החל ממאמר שפורסם בעיתון אל־קודס („ירושלים") ביום השלישי לפני שבועיים. יש אומרים שלמעשה היה הפילוג קיים עוד קודם לכן, במשך כל החודשים האחרונים. אחרים טוענים שלמאמר היתה כוונה אחת בלבד: לפלג, ושכוונה זו אמנם זכתה בהצלחה. מול כל אלה עומדים תומכי התנועה הקומוניסטית בגדה המערבית, האומרים: בתנאים הקיימים, לא היה ולא יהיה פילוג.

במאמר שפירסם עורך אל־קודס, מחמוד עבד־אל־נולוף, צויין שבבחירות הקרובות של ראשי־הערים בגדה, יופיעו פעילי התנועה הקומוניסטית כמתחרים למועמדים שהם תומכי אש"ף.

יומיים לאחר מכן פורסם בעיתון המתחרה, אל־פג'ר („השחר"), מאמרו של בא־שיר ברגותי, מי שמזוהה כמנהיג קומוניסטי, ומי שהוזכר כמועמד לבחירות לראשות עיריית רמאללה, כמתחרהו של כרים חלף.

ברגותי העניק לכתבה באל־קודס את הכינוי „ידיעה מזוייפת", וציין שהבחירות של ראשי־הערים „לא מעניינות אף אחד."

בעיקבות דו"קרב מילולי זה הופיעו כתבות בעיתונות העיברית. באחת מהן הופיעה רשימה שמית, שפירטה מי הולך להתחרות במי, ולאיזה זרם קשורים המועמדים. על כל הכתבות היה קו ברור אחד: הקומוניסטים מעלים את נציגיהם לראשות־העיריות, על רקע המגמה של צמרת אש"ף לזוז ימינה, להתפשר עם המלך חוסיין ולהיכנס להידברות עם ממשלת ארה"ב. אך כל אותם האישים שהוזכרו טוענים: „לא היה ולא נברא."

„אני מאשים!" ברגותי, עורך השבועון אל־טליעה („החלוץ") המזוהה עם הקומוניסטי, נעצר על־ידי המימשל הצבאי ב־1974, בטענה של פעילות עויינת. הוא ישב בבית־הסוהר עד למישפט, וממנו יצא זכאי מחוסר הוכחות.

„מנסים לפלג את האנשים," מסביר ברגותי את פשר הכתבה באל־קודס. „אני מסתכל על זה כעל נסיון להחליש את ההתנגדות. לאפשר לתומכי אל־קודס ל־השתתף במה שקרוי אוטונומיה. האנשים האלה רוצים לתת לראשי־הערים את ההרגשה שקמים נגדם, לזרוע אי־אמון הדדי." ברגותי מבקש לציין כי אינו „דובר התנועה הקומוניסטית", שהרי בשטחים המוחזקים אסורה התאגדות מסוג שכזה. „אני תומך בקו הקומוניסטי."

ברגותי טוען כי הרעיון לכתיבת המאמר באל־קודס לא יצא ממערכת העיתון, אלא „מדרגים גבוהים יותר. אני לא רוצה לציין ברורות את מי אני מאשים. הכוונה היא לתת הרגשה, שהקומוניסטים מתכננים משהו נגד ראשי־הערים. אלה הם דברים ידועים בעולם. ישראל לא המציאה את זה. זה קיים בכל המישטרים הקולוניאליסטיים והאימפריאליסטיים בהיסטוריה של העמים. ישראל, שירותי־הביטחון והמימשל

* מימין: מרכז הוועידה, נציג אש"ף בכווית.

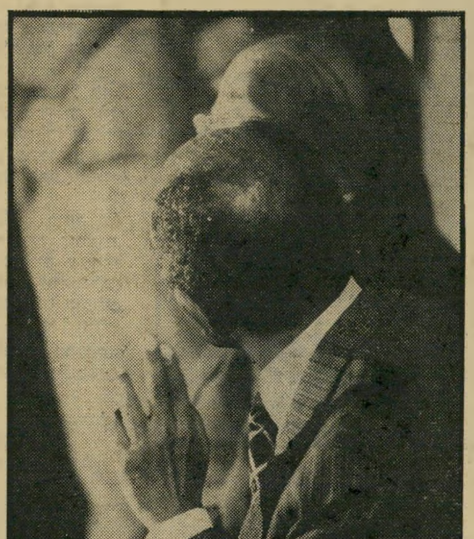
אין ענים בחיפה

מן הרגע שבו דרכו רגלי הזוג הנשיאותי על אדמת חיפה, הופנו העיניים אל האשה הזוהרת.

ג׳יהאן אל־סאדאת כבר הפכה אגדה בישראל. אף שלא היתה בארץ מעולם, ריתקה את הדימיון של הישראלים. היא הצליחה, ממרחקים, להקרין את אישיותה — נשית, הומאנית, אינטליגנטית.

היתה זאת ג׳יהאן שפתחה את הדף החדש, שבו נרשם לאחר־מכן מעשהו הנועז של כעלה. האשה המצריה, בת לאם אנגליה שנפטרה לפני שבועיים, הכשירה את הקרקע הנפשית ליוזמה ההיסטורית.

היה זה אחרי מלחמת יום־הכיפורים. אם ישראלית

אל־סאדאת וכנין
וסהלן

הצליחה לכתוב אליה במישרין, לבקש את עזרתה בבירור גורל בנה, שנעדר בחזית־הקרבות. מבלי להתייעץ עם איש, השיבה אשת־הנשיא לאלמנה הישראלית מיכתב אנושי, שבו הביעה את תיקוותה העמוקה שהשלום בין שני העמים בוא יבוא, ולא יפלו עוד בנים במילחמה.

ג׳יהאן ספירה לבעלה על המיכתב שקיבלה, ושאלה לעצתו. הוא היסס, יעץ להמתין מעט. רק אז גילתה לו ג׳יהאן שכבר שלחה את תשובתה. השיב אנוור, לדברי ג׳יהאן: „אם כן, בשביל מה את מתייעצת עימי?״

לדבריה, לא התייעץ עימה בעלה, מצידו, על יוזמתו ההיסטורית. היא שהתה אצל ידידים באותו יום היסטורי וכאשר חזרה הביתה באה בתה לקראתה בהתרגשות ושאלה: „שמעת מה שאבא עשה? הוא הודיע כי יסע לירושלים!״

ג׳יהאן פרצה אל חדר־העבודה של אנוור ושאלה אותו: „האם זה נכון?״ כאשר חשיב בחיוב, אמרה לו: „זהו המעשה הגדול ביותר שעשית בימי חייך!״

התיקוות שנגוזו

מאז עברו שנה ותישעה חודשים — תישעה חודשים עד לחתימת הסכמי קמפ־דייוויד, שנה מאז חתימה זו. איך נראית יוזמתו ההיסטורית של אל־סאדאת עתה, כאשר ג׳יהאן אל־סאדאת באה לביקורה הראשון בישראל?

ההתלהבות הראשונה חלפה — הן במצריים, הן בישראל. ההרגשה, כאילו נפתחו שערי השמיים, פגה.

המצרים קיוו כי מעשהו הנועז של נשיאם, שאין לו אח ורע בהיסטוריה, יוציא את ישראל משיגרת הפחד והשינאה, וישכנע אותה להעדיף את הסיכוי הכביר של שלום על פני התפיסות הקודמות. הם היו בטוחים כי הישראלים יעוטו על ההזדמנות להשתלב במרחב מבחינה כלכלית ומדינית, ויהיו מוכנים לשם כך להקריב בנקל את השטחים שכבשו. אחרי כינון השלום הכולל והסדר ישראלי—פלסטיני, כך סברו, יתאחד העולם הערבי סביב אל־סאדאת, כשם שהתאחד בימי־מילחמה סביב גמאל עבד אל־נאצר.

תיקווה זו מתה זה מכבר.

ואילו הישראלים קיוו כי השלום הישראלי—מצרי ישבור את החזית הערבית ויפטור את ישראל מלהביא קורבנות נוספים. בלי מצריים, כך האמינו, אין חשיבות לשאר העולם הערבי, מפני ששום צירוף של מדינות ערביות אינו מסוגל לפתוח במילחמה, בהיעדר מצריים. במילא יחזרו הפלסטינים אל תהומות־הנשייה, איש לא יתעניין בהם עוד, ואילו הסורים ייאלצו לעשות שלום תוך קבלת חלק מרמת־הגולן בחזרה, לכל היותר. כך יקום השלום, על אפם ועל חמתם של שאר הערבים.

גם תיקווה זו מתה זה מכבר.

שני הצדדים יודעים עתה, כי ההסכם שנחתם הוא חוזה־שלום נפרד, דו־צדדי. המצרים יודעים כי אין כימעט כל סיכוי לכך שממשלת־ישראל תשנה את עמדתה, ותוותר על שליטתה המוחלטת על הגדה המערבית ורצועת־עזה. הישראלים יודעים כי מצריים נותרה מבודדת לחלוטין בעולם הערבי, וכי תומת האיבה הערבית לא רק שלא נפלה, אלא להיפך, אף נוספו עליה נידבכים נוספים. הם גם יודעים כי הלחץ על ישראל מצד הקהילה הבינלאומית, למען החזרת השטחים הכבושים והקמת מדינה פלסטינית, גובר והולך.

הפחדים נעלמו

אם נגוזו התיקוות הגדולות, נעלמו גם הפחדים המוגזמים.

לפי כל הסימנים, לא צפה הנשיא אל־סאדאת מראש את חומרת התגובה הערבית על מעשיו. עד הרגע האחרון קיוו המצרים, כי העמדה העויינת של סעודיה אינה אלא העמדת־פנים, וכי ברגע המכריע תצטרף סעודיה, יחד עם ירדן ונסיכויות־הנפט, אל יוזמת הנשיא. היתה זאת טעות חמורה — מחדל מדיני־מודיעיני ממדרגה ראשונה.

אם חששו המצרים, לעומת זאת, כי לא יוכלו לעמוד מול המכה החוזרת של המדינות שהתאחדו בוועידת־בגדאד, הם נרגעו בינתיים. מצריים ממשיכה לתפקד, בעזרת ארצות־הברית. למרות היחס העויין של חלק גדול מן האינטליגנציה המצרית, שהיא שמאלית או מוסלמית־קנאית, נראה שמישטרו של אל־סאדאת הוא יציב. הגאווה הלאומית העמוקה של המצרים, המאמינים כי ארצם לבדה חזקה מכל שאר העולם הערבי גם יחד, עזרה להם לשמור על ביטחונם העצמי.

יתכן כי המצרים מגזימים בתחושת־הביטחון הזאת, ובזילזולם בחשיבות הנידוי והחרם הכלכלי הערבי. יתכן שיש בכך מידה מסויימת של אחיזת־עיניים, כלפי עצמם וכלפי זולתם.

אך נראה כי מצריים אכן יכולה להחזיק מעמד, במצב הנוכחי של בידוד, בטווח הקצר, ואולי גם בטווח הבינוני. אין היא נחפזת. הסכי־לנות המסורתית של מצריים עומדת בעינה.

יש המגדירים זאת על דרך השלילה: „גם אילו השתכנע אל־סאדאת כי טעה ביוזמתו ההיסטורית, וכי מנחם בגין סידר אותו, אין הוא יכול להודות בכך. נגזר עליו להמשיך ביוזמתו בטוב וברע. לכן לא יוכל להגיב בחומרה על פרובוקציות ישראליות. עליו להעמיד פנים שהכל בסדר, שהדברים מתקדמים כראוי, כי דיוגי־האוטונומיה אינם בדיחה תפלה, שאריק שרון אינו קיים. אחרת יצטרך להודות בטעות היסטורית — ולכן בוודאי אינו מוכן.״

ואכן, בימים האחרונים בילבד, ערב בואו, נאלץ אל־סאדאת לבלוע כמה וכמה צפרדעים. לפני שבוע בילבד ישב כמה פעמים בבתי־סוהר בערי הגדה, כאשר הטענה הרשמית נגדו היא „פעילות עויינת״. בפעם האחרונה נאסר ב־1974. או ישב בכלא בבית־לחם.

„אני חושב שישראל מתכננת פירסומים כאלה, כדי לעזור לאנשים שלה בגדה, שהם גם האנשים של ירדן. כולם יודעים מי הם האנשים האלה. הם סיעת־הליכוד שלנו. הם האנשים שמקבלים את האוטונומיה. זה התחיל למעשה כבר באוקטובר, בשנה שעברה. או פירסם עורך־הדין עזיז ראש עיריית בית־לחם, אליאס פרייג׳, חזבון מבקש גם הוא להבהיר: „דיעותי פרטיות. אני אוהד את הקו הקומוניסטי. אני לא מדבר בשם תנועה קומוניסטית.״

„בשבילי ברור שהיה פה צעד משותף של הירדנים ושירותי־הביטחון של ישראל,״ קובע סגן־ראש העיר, מתגדו של ראש־העיר הנוצרי של בית־לחם. לאחרונה היה בין אותם שהביאו באופן עקיף להתפט־רותו של פרייג׳ ממועצת־המנהלים של חברת־החשמל הערבית בירושלים. חזבון הצבאי לוקחים בזה חלק. יש נסיון לחלק את הלאומנים לשני מחנות — אותם שרו־צים עצמאות ואותם שלא רוצים. זה יתכן?״

על השמועה כאילו הוא מועמד התנועה הקומוניסטית לראשות העיר רמאללה הוא אומר: „הרי אני בכלל לא אזרח רמאללה! אני גר באל־בירה (הסמוכה לרמאללה), אבל אני תושב כפר קטן. אני לא יכול להגיש מועמדות לעיר שאני לא אזרח בה!״

מי שהוזכר כמועמד אחר של התנועה הקומוניסטית הוא ג׳ורג׳ חזבון, סגנו של

ג׳יהאן

אהלן

השמיע שר־האנרגיה הישראלי, יצחק מודעי, אולטימטום מחוצף ופרובוקטיבי — שאין להחזיר למצריים את בארות־הנפט של שדה־עלמה, על פי ההסכם, אלא אם כן תתחייב מצריים לספק לישראל נפט בכמויות ובמחירים הרצויים לישראל. אחד מאנשיו אף הגדיל לדבר ותבע פומבית שלא להחזיר את השדה, אלא אם כן תתחייב מצריים מראש לספק את כל תצרוכת הנפט של ישראל, במחיר שייקבע על־ידי ישראל.

ערב בואו של אל־סאדאת התפוצצה פצצה גם בגושא הרגיש ביותר: ההתנחלויות. נתגלה כי ממשלת־ישראל החליטה להקים בגדה עוד ארבע התנחלויות חדשות, במסווה של הונאה נוסח אריק שרון. ואילו ברצועת־עזה „התאזרחה״ התנחלות, כששר־הפנים, יוסף בורג, מנהל צוות האוטונומיה, מכריז בפה מלא כי איזור זה לא יוחזר „לעולם״.

לשחק עד הסוף

אם חשש (או קיווה) מישהו בצמרת ישראל כי יוזמת־השלום המצרית לא תחזיק מעמד מול פני פרובוקציות כאלה, הרי טעה.

עצם בואו של אל־סאדאת בנסיבות אלה מוכיח זאת. נסיבות הכיקור — ההפלגה הנינוחה בספינה, הבאת הרעייה הנשיאותית — מעידות, כי למרות הכל מנוי וגמור עם אל־סאדאת לשחק את המישחק עד הסוף.

איזה סוף? האופטימיסטים בישראל האמינו כי אל־סאדאת יתמיד בדרכו, יהיה אשר יהיה, גם אם לא תהיה שום התקדמות שהיא בכיוון לשלום כולל ולפיתרון הבעייה הפלסטינית. אופטימיזם ישראלי זה הזדהה עם הטענות של הקיצוניים באוייבי־סאדאת בעולם הערבי, שטענו כי הנשיא בגד מזמן בעניין הערבי, וכי דיבוריו על העניין הפלסטיני אינם אלא מס־שפתיים.

אחרים בצמרת ישראל היו משוכנעים, כי מנוי וגמור עם אל־סאדאת לקבל בחזרה את כל חצי־האי סיני, וכי אז יערוך חשבון חדש ויחליט איך לכלכל את מעשיו מכאן והלאה, בהתאם לנסיבות בעולם הערבי ובוושינגטון.

אנשים יותר פסימיים האמינו כי אל־סאדאת ימתין רק עד להחזרת מערב חצי־האי, לפי קו ראס־מוחמד—אל־עריש, באביב הבא — או עד לבחירת הנשיא הבא של ארצות־הברית, בסתיו הבא. אז צפוי, לדעתם, עריכת מאזן־בינויים בקאהיר, ואין לדעת מה תהיה התוצאה.

כך או כך, שום דבר לא העיב על היחידות בטווח הקצר. לא היו ענינים קודרים בשמי חיפה. היו הרבה חיוכים, זמעט חיכוכים. הבעיות הגדולות היו חבויות עדיין מעבר לאופק. שני הצדדים יכלו להעמיד פנים, בחיבוק חדרי, שאינן קיימות.

(המשך מעמוד 27)

אין כיתה א' דומה לכיתה י'. הנערים והנערות יכולים לעבוד עבודה עצמית בזמן שהמורה עסוק עם חלק מהכיתה. הילדים בכיתה א' זקוקים לתשומת־לב, להדרכה ולעזרה בכל רגע. כושר־הריכוז שלהם מוגבל ביותר. הם דומים עדיין לילדי הגן.

הניסויים המודרניים, שמישרד־החינוך השקיע בהם מאמצים כבירים, כגון העבר־דה בקבוצות, מודגמים בדרך כלל בכיתות של 20 ילדים. מי מסוגל לבצע ניסוי כלשהו בכיתה של 40? למי יש הזמן לכך, הכוח, העצבים — שלא לדבר כלל על האפשרות הטכנית?

■ ■ ■

א פשר לחוק — במידה מסויימת של שרירות — את עבודת המורה לשלושה: החינוך, ההוראה, קיום המשמעת.

החינוך מחייב התמסרות לפרט. המורה אינו צריך רק להכיר את פניו ושמו של כל ילד, אלא גם את בעיותיו, את ריקעו המישפחתי, את מעלותיו ואת חולשותיו. על המורה להתמסר לו, לשים אליו לב, לעזור לו להתגבר על קשיים, להקנות לו ביטחון עצמי, לפתח את הפוטנציאל ה־גלום בו.

בכיתה א', מונח היסוד ונקבע היחס ללימודים, לעתים, למשך כל החיים. אם מוחמצת הזדמנות זו, אין תקנה לנער בכיתה י'.

בכיתה של 40, אין שום אפשרות לכך. משמע: נהרס כאן משהו, שאין לו תקנה. נהרסת התשתית של החינוך.

אפשר לומר, בדי שום הנזמה: נהרסת התשתית של העם. כי יְדִים אלה הם האזרחים של מחר.

הוראה? בכיתה של 40 אפשר להורות. אך בוודאי. אך האם אפשר לוודא שהכל ילמדו? האם אפשר לבחון מי קלט ומי לא, ולעזור למפגרים להדביק את קצב חבריהם? האם אפשר לחבר בצורה יסו־דית ונאמנה 40 תעודות, מן הסוג החדש, המחייב הערכה מילולית מפורטת בכל מיקצוע?

מה שלא נלמד כראוי בכיתה א', מת־גלה בכיתה ג'. ואז תצטרך המדינה להו־ציא — פי כמה וכמה — את סכומי־הכסף שחסכה, כביכול, בכיתה א'. יהיה צורך בכיתות־עזר, אשר יתקנו את מצבן של כיתות שרוב תלמידיהן נחשלים במיקצו־עות מסויימים. שלא לדבר כלל על הכסף שיבוזבז על־ידי הורים דואגים (בשכבות האמידות, כמובן), שישכרו מורים פר־טיים, כדי להתגבר על הפיגוד של יקי־ריהם.

זה יגביר את הפער. זה ירוקן מן התוכן את כל הפיטפוטים על „אינטגרציה". הפיגור של הנחשלים יגדל ויגדל, והמו־נים ייפלטו לרחוב, מפני שלמורה לא היה זמן עבורם.

מי מרמה כאן את מי?

המדינה מרמה את עצמה. ליתר דיוק: השר של היום מרמה את השר שיכהן בתפקיד זה מחר.

אך עיקר המרומים הם הילדים והוריהם. הם מאמינים, כתמימו־תם, שהמדינה מעניקה לילדים את זכות־היסוד — הזכות לחינוך. אך זהו חינוך מזויף, כשם שהלירה הישראלית הפכה מזויפת. הלירה שווה עתה 10 אגורות של אתמול, וזהו גם מצב החינוך.

■ ■ ■

ה משימה השלישית היא הפשוטה והשיטחית ביותר: קיום הסדר וה־משמעת בכיתה.

אחד המנהלים, שכל תלמידי־א' שלו נדחסו לכיתה אחת של 40 ראש (הנותרים נשלחו לבתי־ספר אחרים) ניחם את ה־הורים: „אין דבר. יש להם מורה מצויי־נת. היא תשתלט!"

אימרה נוראה: „היא תשתלט!"

אפשר לומר זאת על רב־סמל בצבא. הוא ישתלט. הוא יודע איך לאלף בני־אדם.

אך מה פירוש הפסוק, כאשר הוא מכוון למורה בכיתה?

פירושו שלא יהיה שם רעש. שהתל־מידים לא יריבו זה לזה. שהכיתה לא תתפרע יתר על המידה.

זה טוב. בוודאי. אך האם בזה נבחנת הצלחתה של המורה?

אם תצטרך המורה לחקדיש את מרבית 50 הדקות של השיעור ל־קיום הסדר והמישמעת בכיתה צפופה, שבה חלק ניכר מהתלמי־דים אינו מדביק את הרמה ומש־תעמם — מה נותר להוראה, קל וחומר לחינוך?

איזה סיפוק יש למורה, שכל מאמציה מוקדשים לתפקיד זה בילבד? שלא להז־כיר את העובדה שמורה של 25 משתכרת בדיוק כמו מורה של 40.

שמו הטוב של בית־הספר יישמר. לא תהיינה שערוריות. השר יוכל לנוח בכיס־או בשלום, ולהגות תוכניות גראנדיוזיות להופעתו הבאה בטלוויזיה.

אך מה נותר מן החינוך? איך יישתקף הדבר בהישגיהם של תל־מידים אלה בעוד 15 שנים, באוני־ברסיטה? איך ישפיע הדבר עך התנהגותם בחברה, בעבודה? איך הוא יישתקף מחר בסטטיסטיקה של הפשיעה?

■ ■ ■

ד הו רק אמצעי אחד של „חיסכון". אפשר להביא דוגמות רבות אחרות. למשל: בבתי־הספר היו כיתות מיוחדות הנקראות „טיפוליות" או „מקדמות", ובהן מרוכזים תלמידים קשים, אלימים בעלי הפרעות אורגאניות או קשיי־הסתגלות. הדבר נעשה לטובתם — ולטובת שאר התלמידים בבית־הספר.

ילד אחד כזה יכול להרוס כיתה של 25. ועל אחת כמה וכמה כיתה של 40.

עתה פוזרו כיתות אלה, אם חסי־רו תלמידים לתקן המקא. הילדים הוחזרו לכיתות הרגיות. ישמור האל עליהן — ועליהם.

כל כיתה שנחסכה, תוסיף תא לכלא תל־מונד.

■ ■ ■

ך כך אנחנו חוזרים אל ההתחלה. אל כבוד השר.

השר אחראי על מערכת־החינוך. אין הוא אחראי על בתי־הסוהר. לכך יש שר אחר. אמנם מאותה המיפלגה, אך אחר. אין הוא אחראי גם על ענייני־הסעד. גם לכך יש שר אחר, וזה אף אינו חבר המיפלגה שלו.

מדוע, אם כן, ידאג שר־החינוך לכך שלא יהיה צורך בהוספת תאים ביבית־הסוהר כתלימונה, וקאחר־מכן לבלא רמזה? אין זה העניין שלו. שהחוא ישבור לו את הראש, בבוא העת.

ואם עוד כמה אלפי נערים ינשרו תוך כמה שנים ממערכת־החינוך, וייפלו כמע־מסה על הזרועות השונות של מישרד־הרווחה־והסעד — מה זה נוגע לשר־החינוך? שההוא ידאג למדריכים לחבורות־רחוב, ולקציני־מיבחן, ומה עוד.

זוהי עקבאכיות של הממשלה: אין ממשלה. יש רק אוסף של שרים, שכל אחד מהם דואג רק לעצמו.

כל אחד מהם מצוייד בדוברים ובקציני־יחסי־ציבור. אלה דואגים לכך שתהיה לו פירסומת חיובית. שמדי פעם יידהים את הציבור בחידושים נועזים ומרשימים. ושלא תהיינה שערוריות.

הנה, השבוע, כשנפתחה שנת־הלימודים — מטר מרענן של בשורות טובות. הכל בסדר. לא היו כימעט תקלות. מיליון תלמידים נקלטו בכיתות. ראש־הממשלה נאם לפני הפעוטות ואמר להם שיהיו יהודים גאים וזקופי־קומה.

מי דיבר על חריקבון המתפשט במערכת מלמטה?

על המיליונים שקוצצו השנה מן התק־ציב, במקומות שהציבור הרחב אינו רואה אותם — ושיהיה צורך להוסיפם מחר, פי כמה מונים, בתקציבי המישטרה, שירות בתי־הסוהר והסעד?

על השחתת איכות־החיים במדינה?

על הורדת הרמה האנושית?

על הפגיעה ביסודות הקיום של החברה — פגיעה שאין לה תקנה?

לא, על כך לא דיברו. זה לא בגדר „חדשות". אין בכך „סקופ". ולעם־ישראל אין קציני־יחסי־ציבור שיש בכוחו להתחרות עם קציני־יחסי־הציבור של השר.

שלום לך, כיתה א'.

(המשך מעמוד 38)

האוטונומיה. טוען ד"ר אחמד חמזי נתשה, שהוזכר בכתבה באל־קודס, כמי שעומד להיות מתחרהו של ראש־עיריית חברון, פאהד קוואסמה. „כל מה שכתוב באל־קודס זה המצאה. אין שום בסיס לכל השטויות שלהם. זה רעיון דימיוני של הערוכים ועוד כמה ישראלים. בגדה לא מדברים על בחירות. זה לא נושא שמעניין מישהו בכלל. אין דבר כזה. וזה בדיוק מה שהפריע לנוגעים בדבר. זו היתה פרו־בוקציה, כדי למשוך בלשונם של אנשים, שידברו על הנושא הזה."

ד"ר נתשה היה רופא בכיר בבית־החולים הצרפתי בבית־לחם. בבחירות לראשי־הערים, שנערכו ב־1976, הופיע כמתחרהו של השייח' מוחמד עלי אל־ג'עברי. לכן הוגלה לירדן, וישב בעמאן במשך 27 חודשים. אזי הופיע קוואסמה, והיכה את אל־ג'עברי שוק על ירך.

לפני שנה הוחזר לחברון. בבית־החולים לא אושר לו לעבוד, והוא פתח שתי מרפ־אות פרטיות. האחת בחברון והשנייה בבית־לחם.

ד"ר נתשה אינו מוכן לקרוא לעצמו קומוניסט. „אני שמאלי," הוא אומר. אין הוא יודע אם יציג את עצמו כמועמד לבחירות. „אני בכלל לא חושב על זה. מי יודע אם יהיו בחירות? איזה בחירות? מה התנאים? בכלל, אצלנו לא קיים הדיון הזה. כשיגיע היום — נדבר על זה."

עוד אחד מרשימת־המועמדים, או מי שקרויים מועמדים, הוא עטאללה רשמאווי, חבר מועצת בית־צאחור, שנבחר לתפקידו בעודו יושב במעצר מינהלי בכלא חברון. 18 חודשים אחרי הבחירות הוא שוחרר, אחרי 42 חודשי־מעצר. „מה שמפריע לכל מיני גורמים זה הכוח העולה של התנועה הלאומית הפלסטינית. הם רוצים לשבור אותה. אבל זה לא יהיה קל, בכלל לא! ובוודאי לא על־ידי מאמרים משונים. אני לא חושב שעורכי אל־קודס הם די חכמים כדי להמציא את מה שהם כתבו. מישהו עשה את זה בשבילם, ונתן להם לבלוע את זה..."

„מי שקובע — אש"ף!" כוחה של התנועה הקומוניסטית בגדה נתון לוויכוח. יש אומרים עשרות, ויש אומרים עשרות אלפים. ארבעת האישים, שניתן לייחס להם קירבה לקומוניסטים, גם הם אינם קובעים עד כמה חזקה התנועה ברחבי הגדה.

● חזבון: „כל הפלסטינים הם מרכסיס־טים, וכל המרכסיסטים הם קומוניסטים. מסקנה..."

● ברגותי, בחיוך: „כל הנציגים שלנו זכו בבחירות האחרונות, מסקנה..."

● ד"ר נתשה: „אל־קודס אמר 40—30. אולי הם צודקים..."

אם אמנם יהיו בחירות, והן יהיו לרא־שות־הערים בילבד — האם יוצגו מוע־מדים של הקו הקומוניסטי, כמתחרים לראשי־הערים של היום?

חזבון: „יש קובע אחד בלבד — אש"ף. המנהיגים יחליטו, ואנחנו נלך אחריהם. לא ראשי־הערים יקבעו. לא הקרויים קומו־ניסטים יקבעו. יש רק מחליט אחד, ומה שהוא יאמר כולנו נעשה."

נושא האוטונומיה — המתחבר, לדעתם, לבחירה של ראשי־הערים — הוא מוקצה מחמת מיאוס. „היחיד היודע טוב מאד מה זה אוטונומיה הוא אריק שרון," אומר ברגותי, „הוא היחידי בממשלת ישראל שהוא ישר עם עצמו וישר עם כל העולם. הוא יודע מה זה אוטונומיה, וגם מבצע את מה שהוא יודע. זה לא מה שהשמאל הישראלי אומר, ואפילו לא מה שבגין אומר. זה רק מה ששרון אומר.

„גם אצלכם וגם אצלנו יש ימין המתנגד לתנועות הדמוקרטיות. מי שמקבלים אצלנו את האוטונומיה, אם יש כאלה, הם מתנגדי הדמוקרטיה."

לדעתו של ברגותי, האוטונומיה היום, כפי שהיא כתובה, מובטחת על־ידי שלושה אישים בלבד — קרטר, בגין וסאדאת. „מי יודע, אולי מחר הם לא יהיו. מה שיישאר זה מה שקורה בשטח — כלומר, האוטונומיה של שרון."

„ישראל — ישות קיימת!" ברגותי טוען שיש כוח בעולם, שבסופו של דבר יביא לשינוי במאזן־הכוחות. רק אחרי שינוי כזה יוכל לבוא הפיתרון לבעיה הקיימת. „כשרוצים לסיים עימות, הבעייה היא שיוויון־הכוחות בין הצדדים. היום, אם שרון אומר משהו, הוא לא עושה חשבון, כי אין מי שידרוש ממנו את החשבון. אין היום כוח שעומד מולו. כשיהיה מאזן־כוחות אחר, ושרון, למשל, יצטרך לחשוב

עורך ברגותי
„זה לא מה שבגין אומר!"

הקישוטים כמישרדו של ברגותי
„רק אריק שרון יודע מה זה אוטונומיה!"

על המילים שלו שוב ושוב, תהיה אפשרות להגיע לתוצאות כלשהן."

נציגי הקו הקומוניסטי מתנגדים לדעה הרווחת ברחוב הישראלי, כאילו אש"ף לא הכיר במדינת ישראל. „אם אנחנו פונים אליכם ומבקשים מכם שתכירו בעם הפלס־טיני," אומר חזבון, „הרי אנחנו פונים ליישות קיימת, שאנחנו מכירים בה. אז מה הוויכוח? מלבד זה, אנחנו יושבים יחד באו"ם.

„אנחנו לא צריכים להכיר בהחלטה 242. כי הכרנו כבר בהחלטת העצרת הכללית 3326. וזה בא אחרי 242."

מחר.
מילה שעלולה לעלות ביוקר.

פלדלת-חתך

כך מלמד הנסיון.

פלדלת

פלדלת — חיץ של 50 ק"ג פלדה בין כל מה שיקר לך לבין אורחים לא־קרואים.
מוטות פלדה לכל אורך הדלת, מנעול הבטחון רב־בריח הנועץ 6 מוטות ל־4 צדדים ואל תוך משקוף הפלדה.
פלדלת מבודדת חום ורעש, ומצוידת בעינית טלסקופית ומעצור אל הרצפה. כל אלה אינם ניכרים בצורתה האלגנטית של פלדלת, אך הם יגנו היטב על משפחתך ועל רכושך, ויפה שעה אחת קודם. תני לאחרים לומר אילו ...

לפרטים והזמנות נא להתקשר:

תל־אביב —	טל: 03־853791, 854458
חיפה —	טל: 04־725111־2־3
טבריה —	טל: 067־92969, 20024
נתניה —	טל: 053־37766
פתח־תקוה —	טל: 03־919383
ירושלים —	טל: 02־422767, 423769
אשקלון —	טל: 051־24515
באר־שבע —	טל: 057־76840
אילת —	טל: 059־2750

פלדלת

של רב-בריח
יופיה מסתיר את עוצמתה

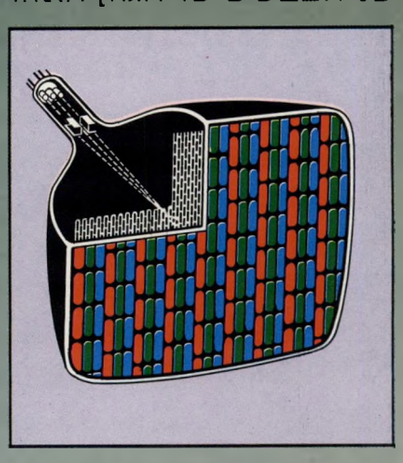
הקניה הטובה ביותר 1979

גרונדיג מ
צבעים שנעלמים

עד הגוון האחרון

נסה בעצמך להשוות ולבדוק האם תוכל למצוא עוד מכשיר טלויזיה צבעוני המציג בפניך תמונה צבעונית עשירה כמו זו של גרונדיג סופר קולור. שפופרת המסך הבלעדית המשולבת בשיטת HI-BRI IN LINE, מוציאה לאור באופן חד וברור את כל הצבעים עד הגוון האחרון. היא שומרת על מיקוד קבוע של התמונה ובעזרת מייצב מתח מיוחד נמנעות הפרעות ונשמרת אחידות ובהירות הצבע. מחשב קוורץ מיוחד בורר עבורך את קונטראסט הצבע האופטימלי ומציג בפניך את הדרגות הנכונות של חוזק ועומק הצבע.

עד הצליל האחרון

גרונדיג סופר קולור מצויידת במערכת צליל בעוצמה של 15 ואט R.M.S., וברמקול חזיתי באיכות HiFi. יחד עם כפתורי הבס והטרבל הנפרדים המאפשרים איזון מדוייק, מגיע אליך צליל מלא המלווה את התמונה העשירה.

עד השכלול האחרון

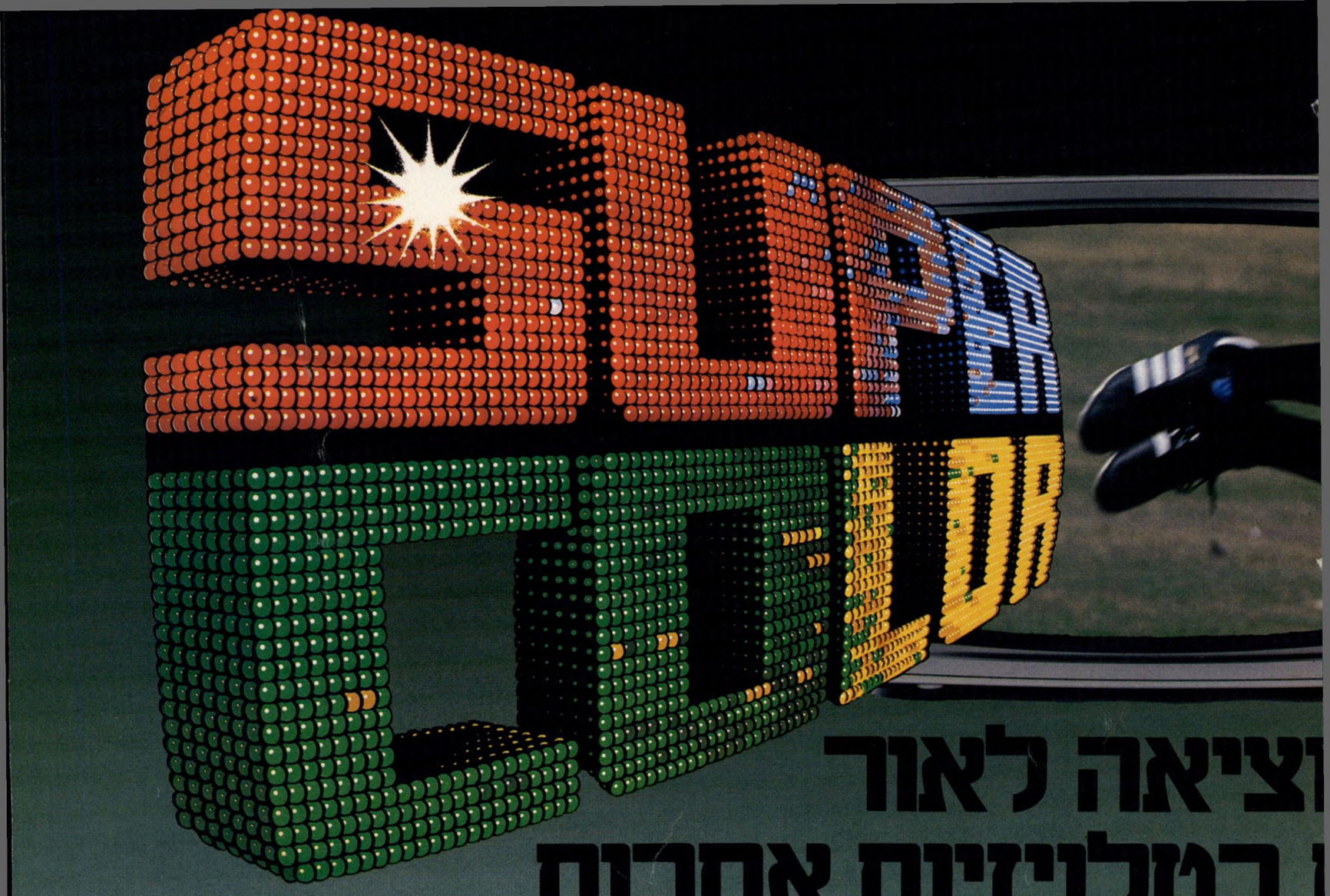
מאז נוסד מפעל גרונדיג הענק ממשיכים מהנדסי החברה להיות חלוצים בכל הקשור לשכלולים. כך גם בטלויזיה סופר קולור, מנגנון אוטומטי סורק ומאתר את התחנה הרצויה

NDIG

גרונדיג סופר קולור-תוצרת גרמניה.

להשיג בחנויות

יבואנים בלעדיים: גיל אלקטרוניקה

וציאה לאור
ו בטלויזיות אחרות.

בלחיצת כפתור (בעזרת פס הפלא AFC, המופיע על המסך) ובקרת התדר מכניסה את התמונה להתאמה מלאה.
כפתור נוסף "זוכר" את התחנה ויכול להחזיר אותך אליה במדוייק.
שכלול נוסף מאפשר חיבור מכשיר הטלויזיה למערכות סטריאו וכן למכשיר וידאו טייפ. **שלט רחוק — (REMOTE CONTROL)** המתוחכם של גרונדיג, המוכנס כקסטה לגוף הטלויזיה, מאפשר 25 פעולות שונות כולל שליטה ב־16 תחנות, התאמת צבע, כיוונון בהירות, עוצמת צליל,

הפעלת וידאו־טייפ ותמונה ללא קול.
בלחיצת כפתור "מעלה" השלט רחוק על מסך הטלויזיה שעון קוורץ דיגיטלי.

עד הפרט האחרון

קשה לדמיין עד כמה עושה גרונדיג כדי להבטיח את איכותן הגבוהה של טלויזיות סופר קולור. כל רכיב אלקטרוני, כל מכשיר וכל מסך־צבעוני נבדק ונבחן עד הפרט האחרון.
טלויזיה גרונדיג סופר קולור עוברת סדרת "עינויים" כולל מבחן הטבלה ברטיבות במשך 24 שעות, מבחן עליית מתח חשמלי, מבחן זעזועים פיסיים, תנאי חום וקור קיצוניים, 200 שעות הפעלה ו־1000 הפעלות וכיבוי של המכשיר. כך שאליך מגיעה גרונדיג סופר קולור, אמינה ומוכנה להוציא לאור את כל הצבעים עד הפרט האחרון.

GRU

הטלויזיה הנמכרת ביותר באירופה.

המובחרות
בע"מ, אבן גבירול 18 תל־אביב.

יש לנו
קטשופ
מתוק טוב.

טל-ארויו

סוגטפל

העיתונים הגרמניים טוענים: אבי עופרים ברח מפני הגובים של מס־ההכנסה הגרמני וביגלל אישום בתאונת פגע־וברח.

ואילו אבי נזכר בימים הטובים ונשבע לדאוג להבא אך ורק לעצמו

אבי עופרים השבוע, בתל־אביב

„אני לא ברחתי!"

היא חיה עיפר צעיר ונלהב, שליווה עופרית צעירה, בעלת קול מלהיב, הם עזבו את תל־אביב לטובת קאריירה בגרמניה. עוד לפני שזה היה מקובל. היום נשאר הקול ויש זמרת, אך בלי העופר. ויש מלווה, מבוגר יותר, מעוגל, עם הרבה צרות, הרבה חובות. לא כל־כך מזכיר עופר, אך בכל זאת — אבי עופרים.

הוא שב הביתה. כן, מאז השבוע שעבר הוא נקרא: תושב חוזר מיספר 0713679.

„בעצם, בנשמתי," אומר העופר, „תמיד הייתי ישראלי, תמיד הייתי פה. ברבים לא היה לי האומץ להודות שפה זה החיים שלי. עכשיו זהו זה, תמיד גופי הרגיש שהוא בארץ. אנשים לא הבינו. הם רק ידעו: אבי, בתי־מלון מפוארים, נשים יפות, הצלחה. את האמת ידעתי רק אני."

העיתונות הגרמנית טוענת כי ברח מגרמניה ביגלל חובות כספיים גדולים, שאינני מסוגל לעמוד בהם, ביניהם חוב־ענק למס־ההכנסה.

הטענה היא, שלאבי אסור לחזור לגרמניה. אותם שאינם אוהדים אותו במיוחד בארץ טוענים: אבי הגיע לכאן מפני שאין לו לאן ללכת. הוא שרף את עצמו בכל אירופה. אנשים לא מאמינים לו עוד. אין לו מה לחפש שם. ברח.

כסף ועורכים

אבי מספר סיפור ארוך ומתמשך. הוא מודה בחובות למס־הכנסה, אך מסביר אותם. הוא מודה בחובות לאנשים פרטיים. הוא מודה שיש לו בעיות במינכן, אך לא מודה שברח. „אני אחליט מתי לחזור לשם. בינתיים, אין לי מה לחפש שם יותר." הוא הואשם בתאונת פגע־וברח. ישב בכלא על שימוש בסמים. הסתבך במישפט עם זמרת. הכל נכון, לדבריו, מילבד — הסיפורים.

הוא נולד בתל־אביב, בשם רייכשטאט. כשהיה בן 4, עברו הוריו לחיפה. בגיל 11 התחיל לרקוד בלהקת־נוער. „אז היה לי גוף של רקדן, עכשיו יש לי גוף של דובון," אומר העופר בן ה־41. כשהיה בן 17 נפטר אביו, ועול־המישפחה נפל עליו. „אני, הבכור, החזקתי את המישפחה והמשכתי להחזיק את אמא שלי כל החיים."

אביו הותיר בית־מלאכה עמוס־חובות. הצעיר עבד וחיסל אותם. ביום עבד בבית־המלאכה, ובערב רקד, שר ובידר. „החובות שהיו אז הם כמו חמישה מיליון של היום," אומר אבי. „חיסלתי אותם."

כשהיה בן 20 נשא את אסתר. ההצלחה בארץ היתה מסחררת. צמד העופרים שר שירי־מולדת, שריגשו את השומעים. יוד־עי דבר אמרו להם, שעם קול כמו של אסתר, ועם שכל עיסקי כמו זה של אבי, הם עוד יגיעו רחוק, וחבל להישאר בתל־אביב. הם צדקו. הזוג נסע לגרמניה. תחילה החליטו בשידורי ישראל להחרים אותם. „לא רק יורדים, ועוד לגרמניה..."

אחרי שלוש שנים נגמר הטאבו. לאט־לאט, אבל בטוח. הם הופיעו בגרמניה ומשם פשטו בכל רחבי אירופה. הלהיט שנקרא סינדרלה רוקפלה כבש את העולם ואת שווקי־התקליטים. אירופה הסתחררה מן הזוג השחרחר והצעיר.

הייחסים ביניהם, בניגוד לכתבות יחסי־הציבור, לא היו מזהירים כל־כך. בשלב מסויים, בשנת 1970, חשב כל אחד מהם שההצלחה נמצאת בכיסו, והוא יוכל להצליח, באותה מידה, גם בלי עזרתו של העופר השני.

הנפילה היתה הדרגתית. היא הופיעה בקונצרטים באירופה. נשארה בעלת קול אלוהי אך בלי יחסי־ציבור טובים. הוא נשאר בעל יחסי־הציבור, וניסה במשך שנים אחדות למצוא את המחליפה המסחררת לעופרית.

„יש לה קול משגע," אומר אבי בימים אלה. „אבל הקול, לבדו, לא מוכר. היא עד היום עושה את מה שאני עשיתי איתה. היום הסיגנון שלה לא הולך. כל השנים היה לי תסביך של 'המלווה של אסתר'. לא הודיתי בכך. כתבו שהיא עזבה אותי. למעשה אני הוא זה שברח מאנגליה. לא יכולתי לשקר יותר. לא חיינו טוב. שיחקנו כל הזמן. עשינו הרבה מאד כסף ביחד. לא היו לי ערכים. היום זה הפוך. הכסף הצטמק והערכים גדלו."

סמים ומגן־דויד

בשנים האחרונות הוא ניסה את מזלו אצל זמרת גרמניה, מרגוט וור־נו. העופר אימץ אותה וניסה לעשות ממנה סופר־סטאר נוסח העופרית. ההתחלה היתה מוצלחת. ההמשך — מישפטים, בית־סוהר והרבה־הרבה בעיות.

„היה לי איתה איזה סטוץ לפני 11 שנה. היא חשבה שהפעם אנחנו נתחתן. אבל אני התחתנתי עם טקסי. זה הרג אותה.

„יום אחד נדבקו אליה איזה שני יהודונים מחברת מאמא קונצרט. הם הבטיחו לה הרים וגבעות. אצלי היא התחילה ב־300 מארק להופעה, ובסוף קיבלה 20 אלף. היא איבדה את הראש מההצלחה שהיתה לה ממני, והודיעה לי על תנאים חדשים. צחקתי לה בפרצוף והודעתי לה שאתבע אותה לדין על הפרת־חוזה. היא חשבה שאני צוחק אחר־כך התברר לה שעל אבי לא עובדים.

„בסוף היא עברה אליהם. הם התפרקו אחרי ארבעה חודשים. היתה לה הופעה — היא נכשלה. היא תירצה את זה בכך, שהיו לה בעיות, שהיא הפילה. בגרמניה עשו על זה מחקר — לא היה ולא נברא. היא הלכה לדבר עם מס־ההכנסה. רצתה להכניס אותי להסגר.

„הייתי דחוק באותו הזמן, הייתי לגמרי בטוסיק. זה קורה לי הרבה בחיים. לא הלך לה עם מס־ההכנסה, ואז היא התעוררה עם רעיון חדש — סמים."

אבי מחייך, מחליק את שיער־ראשו הארוך, שנפל על עיניו הכחולות.

„אני לא אומר שאף פעם לא עישנתי סמים, אני הרי מוסיקאי. אין מוסיקאי

אבי לפני 9 שנים בביקור בתל־אביב, בליווית חתיכות צמודות

„אני לא ברחתי!"

(המשך מעמוד 43)

בעולם שלא עשה את זה. אנחנו, הקומ־פוזיטורים, חושבים שמזה תבוא לנו ה־השראה. עכשיו אני יודע את האמת. עכ־שיו, אחרי הכלא, אחרי הסבל וכל מה שעבר עלי. אני יודע שהמוסיקה זה אני. אני זה המוסיקה. אני המרכז של הדב־רים, לא צריך משהו אחר. הכל ממני. והכל כתוב בשיר שאני עומד לפרסם בקרוב.

Believe me, I believe in myself.
"I understand without your dan-gerous touch".

אבי נעצר והוכנס לכלא. הוא ישב ארבע שבועות, הודה בהאשמה המיוחסת לו ונש־פט.

„הודיתי, כדי לא לשבת שנתיים במעצר עד למישפט. בסוף קיבלתי 4000 מרק קנס, ולהיות ילד טוב שנה שלמה."

אבי שוחרר. הופיע אבי אחר. לא עוד בעד סמים, אלא נגד סמים. „אני הולך לעזור לאלה שהסתבכו. אני לא אספר להם

סיפורים. אני אראה להם את אבי ואספר להם על אבי. אני אספר מה עבר עלי. שיידעו ויבינו. אני הולך לבקש מאגודת אל־סם שיאפשרו לי את זה. בכלל, תמיד הייתי בעד צדקה. סרטן, אבעבועות, מגן־דויד," אומר המוסיקאי.

Much too Much I was the best.

תאונת הפגע־וברח. אבי: „המצאות, כל הסיפורים המצאות. היתה תאונה, שריטות קטנטנות, נתתי לו מיד 1000 מרק. נסעתי. העיתונים סיפרו סיפורים. אפילו הגיע לאמא שלי שאני שוכב בבית־חולים, פצוע קשה. הכל דימיוני. כל ההאשמות דימיו־ניות. כן, יש עדיין מישפט, אבל זה שטו־יות. לא רציני בכלל."

שיר אהבה לאמא

לאור החמרת היחסים שלו עם שיל־טונות גרמניה, הוחלט לא לאפשר לו הארכה אוטומטית של אשרת־השהייה. היה עליו להתייצב כל שלושה חודשים ולקבל אשרה זמנית. גם לזה יש לאבי הסברים, אולי אפילו מעט מוכרים.

„אף פעם לא רציתי להודות שיש אנטי־שמיות. תמיד ידעתי. אני יודע שאין גר־מניה אחרת. אני יודע שלכל הצרות שעשו לי יש חלק בזה שאני יהודי, ישראלי ומצליח," אומר אבי, אחרי שבילה את 17 שנותיו האחרונות בערי גרמניה.

ובענייני כספים. גם מזה לא משך ידו העופר המזמר. וגם כאן — יש את מי להאשים. הזמר נתבע על אי־תשלום מי־סים. „אני איש־עסקים עלה־כיפאק. אבל אני לא איש־מישרד. את העניינים האלה העברתי לאחרים, ובסוף אכלתי אותה חזק. יש לי חוב קטן, של 80 אלף מרק למס־ההכנסה. זה עוד מהשנים של אסתר. היא עזבה את גרמניה, אני נשארתי. הכל נפל עלי. אני משלם את כל המיסים. הממשלה הגרמנית לוקחת את כל כספי־התמלוגים שלי, עד לפרוטה האחרונה. אני אשלם כל מרק.

„היה לי שותף, ד"ר פון־ראוישון. הוא היה גם עורך־דין במיקצועו. הענקתי לו 25% מהעסק, כדי שיעסוק בענייני מס־ההכנסה. בסוף התברר שמשהו שם לא היה תקין. בינתיים הוא נעשה אלכוהו־ליסט. ואני הרי נתתי לו זכות־חתימה על כל הרכוש שהיה לי. הוא קנה ניירות־ערך במאות אלפי מרקים. הסתבר שהוא קיבל אחוזים טובים מהעניין. הוא בנה וילה ענקית. ואני — שוב הייתי בתחתית. בסוף הוא ראה שיש בעיות ורצה ללכת. הוא הכריח אותי לחתום על מיכתב המשחרר אותו מכל תביעה או עניינים בעתיד. חתמתי. עכשיו את הטעויות שלו אני אוכל."

יש עוד כמה אשמים ישירים למצבו הנוכחי של אבי. „המזכיר האחרון שלי ניצל את התקופה שהייתי במעצר וברח לספרד. בכלל, כל החברים הטובים שלי היו עסוקים בלגנוב לי דברים מהבית."

I was a super joker lookin for a queen.

I have become a plastic card and broke other hearts.

„אני חושב שאני איש חכם," אומר אבי עופרים, „אילו הייתי טיפש — או־קיי. אבל אם אני חכם, ואנשים הולכים נגדי, אני אשם. בטחתי באנשים, ובמקום לבדוק ולבדוק נתתי להם יד חופשית. היום אני יודע — יש לי עצמי. אם אין אני לי, מי לי. עכשיו אני איתי יותר מאי־פעם. היום אין לי יותר מחר. יש אבי ויש היום."

בחודשים האחרונים הוא היה בארץ כמה פעמים. „אמא שלי חולה, היא שוכבת בבית. אני חייב לטפל בה ולהיות איתה. היא צריכה אותי לידה." בתוכניתו החד־שה, שבה הוא מתכנן לצאת בקרוב, הוא שר שיר המוקדש לאמו. שמו של השיר: מאמא. „אני אומר שם שלא קיבלתי ממנה די אהבה. שהייתי רחוק, ולכן אמא לא היתה איתי."

בשירו הוא מבקש לחזור שוב לחיק אמו, ומבקש ממנה לא להרחיק אותו.

בביקורו הפעם הוא בא בלי נשים מלוות. „פעם הייתי צריך את התפאורה הזאת על־ידי. חשבתי שאני לא מספיק. היום — אני, אני, אני העיקר, וכולם אחר־כך."

לא שחלילה הוא נותר לבד. מתלווה אליו דוגמנית חתיכה ובלונדית — פסי. „אני עוד נשוי לטקסי. אבל..."

העיתונות הגרמנית טענה שאשתו ברחה ממנו, כשהכירה אותו קצת יותר טוב.

אז אבי עופרים לפני שבע שנים, בעת ביקור בארץ, בלבוש אופנתי. „אני אוכל את הטעויות של אחרים."

עכשיו אבי עופרים השבוע במלון בתל־אביב, כשהוא מתכנן את דרכו בחיים, כשהבסיס הוא ישראל.

אבי: „אני וטקסי עוד בראש אחד. היא אפילו חשבה להתגייר למעני. אבל ההת־נהגות של הרבנים..."

גם הרומן של הפעם הזאת הוא סיפור אהבה. היא שמעה את המוסיקה שלו, את המילים שלו. היא ביקשה לשמוע עוד.

התושב החוזר אבי עופרים מתכוון להת־יישב „לא קבוע" בארץ. „אני מחפש בית ליד הים. זה הדבר הכי חשוב לי היום. אני במשא־ומתן עם גורמים שונים. אני הולך לפתח את עצמי. חסל העניין שאבי עושה מקטנים גדולים ומעצמו אפס. אני אהיה עכשיו העיקר. המוסיקה שלי טובה, אני שר טוב. אני גם איש־עסקים טוב. אך אני סיפוס שלא יודעים איך לאכול אותו."

"Much too much I was the best".

בינתיים רואים אותו נהוג ב„קטנטונת", אוטוביאנקי שכורה. אך לכל הידידים אומר אבי: אל דאגה. המכונית העגקית והנו־צצת — בדרך ארצה.

■ ■ ■

גם אסתר עופרים אינה שוקטת על שמריה. השבוע היא בישרה שהיא פו־תחת ב„קאריירה שניה".

בעודה שרועה על ספה, בווילה שלה בעיירה אוטוברון, בפונה מיזרחית מפתה, סיפרה הזמרת בת ה־38 לעיתונאים גר־מניים על חייה, כדי להפריך את הפירסו־מים כאילו גם היא גמורה.

היא התפארה בכך שבעוד שאבי איבד את הכל, היא קיבלה בעת הגירושין 3.8 מיליון מרק.

טענה אסתר: „יש לי מזל עם כסף. עכשיו אני שרה רק למען התענוג. מבחינה כספית אני לא זקוקה לזה."

ביום החמישי, לפני שבועיים, הופיעה בטלוויזיה הגרמנית, באחת מתוכניות הכל־בו. היה בפיה שיר של המלחין היהודי־הגרמני פליכס מנדלסון, על פי מילים של המשורר היהודי־הגרמני היינריך היי־נה. היא שרה גם את שירה הישן, „ירושלים".

יש לה מנהל חדש בשם האנס בייארליין, שהבטיח: „לאסתר צפוייה קאריירה גדו־לה, חדשה."

Die Talfahrt begann mit der Scheidung von Esther

Abi Ofarims Steuerflucht – Ende eines Absturzes in Raten

Von Paul Sahner

ההתדרדרות קטע בעיתון גרמני, תחת הכותרת „ההתדרדרות במידרון התחילה עם הגט מאסתר — אבי עופרים ברח מהמסים — סוף הנפילה בהמשכים." התמונה מראה את צמד העופרים בשיא הצלחתו.

Die Sängerin startet in Ottobrunn zweite Karriere

Esther Ofarim mit neuer Stimme und neuem Gesicht

Von DANIELA

פנים חדשות קטע בעיתון גרמני, תחת הכותרת: „הזמרת מתחילה בעיירה אוטוברון קאריירה שנייה — אסתר עופרים בעלת קול חדש ופנים חדשות." הכתבה כתובה בנימה אוהדת, אם כי ספקנית.

תכריכים לטלית

(המשך מעמוד 47)

נית סובארו צהובה התקרבה אליו. שני יהושביה היו לוטים במסכות פורים, אך העוזי שנשא אחד מהם היה אמיתי. יריו תיו פילחו את ליבו של וועדש, והרגו גם את סוסו. למרות גילו הצעיר, נחשב וועדש כעילוי בעולם־הפשע הנתניתי. נראה היה כי הוא החליט להיכנס לעולם הסמים, ושאירגן לו כנופיה משלו. מותו נגרם על רקע זה.

זו היתה גירסתה של המישטרה. כמה אנשים נעצרו בעיקבות הרצח. דוד דהרי, שמעון גניש וגבריאל ארביב. אף הועמדו לדין על רצח זה. בבר היה יחידם של השלושה, וגם הוא נחשד כקשור ברצח.

דוד דהרי ברח ממעצרו, והמישפט נגדו הופסק. המישפט נגד שני האחרים הסתיים בזיכויים, מחמת הספק, בחג הפסח, חודש לפני שובו של בבר מפאריס. דוד דהרי הסגיר את עצמו למישטרה מייד לאחר שהתפרסמו נימוקי פסק־הדין המזכה.

הטבעת של מנדי

ב אותו יום שבו אירע הרצח, נפתח בנתניה מועדון־לילה חדש ומפואר, בשם המועדון. בפתיחה החגיגית היו כאלף איש, ביניהם גם בבר ומישפחתו.

מנדי רייס־דייויס־שאולי, שהיתה מאורחות־הכבוד של המועדון, נשדדה באותו לילה. כאשר חזרה לביתה, חיכו לה שני בחורים. האחד תפס בצווארה, והשני שלף בשיניו יהלום ענקי מתוך טבעתה. ה־שניים נעלמו ולא נמצאו. המישטרה חשדה בבבר גם בביצוע שוד זה.

בין יתר הפרשיות שיוחסו לו היתה שריפת מלון פארק בנתניה, במאי 1976, שבה קיפחו את חייהם חמישה אנשים. אך הסתבר כי בבר לא היה כלל בארץ כאשר קרה המיקרה. אחד מהאנשים ש־הורשעו היה אחי ידידו ושכנו, ג'קי סופר, אך נגד בבר לא נערכה מעולם חקירה.

יש לשער כי גם המישטרה הישראלית וגם המישטרה הצרפתית לא שוכנעו כליל כי בבר לא היה קשור בדרך כלשהי בהרואין שנמצא בדירת חנן. האם חזר ארצה והתחיל בקשירת קשרים בינלאו־מיים חדשים, או שמא ניסה לחזור ולת־פוס את מקומו הקודם בחברה העבריינית בנתניה? צדיין מוקדם לומר זאת. על כל פנים, אחד החשודים, אשר נעצרו בעיקבות הרצח הוא ג'קי סופר, החבר הטוב, ומי שהשאיל את הג'יפ לאחים. ג'קי עצמו נעצר רק לפני חודש, באשמת החזקת 200 גרם הרואין. כתב־אישום על כך תלוי ועומד נגדו, אך מאחר שזו עבירה־תו הראשונה, שוחרר עד לתום ההליכים.

האם נרצחו האחים עמר כנקמה על־ידי מישהו מחבריהם של האחים חנן, החרש־דים כי בבר היה קרוב לרוצחים?

האם נשלח מישהו מצרפת כדי להשלים את ה"עבודה", שלא גמר בצרפת?

האם זוהי הסיבה שבבר מיהר לחזור לישראל, למרות שידע כי המישטרה כאן מחכה לו? הוא אף טרח והוציא תעודת־מעבר מיוחדת ליום אחד, כדי לשוב אר־צה, מאחר שתוקף דרכונו פג, והוא הופקד בשגרירות בפאריס.

או שמא זוהי עבודה ישראלית נתנייתית טהורה, ללא קשר לפשע הבינלאומי? האם אחת מכנופיות־הסמים, אשר התבססו ב־שטח בעת היעדרו של בבר בשנה האח־רונה, סירבה להשלים עם שובו ונסיונו להשתלט על עולם־הסמים הנתנייתי?

דובר מחוז־המרכז הנמרץ, אלי זילבר, טוען כי בינתיים הוטל איפול על החקירה.

"איזה פרחים הלכו!"

מ ה שברור הוא כי המישטרה תת־חיל עכשיו לפשפש בקן־הצרעות של הפשע הנתנייתי. כבר היה מי שהישווה את נתניה לשיקאגו של שנות העשרים, ואת רצח האחים עמר ל"יום ולנטין ה־קדוש". אולי אין זו השוואה מדוייקת, אך היא מתאימה לעולם־הפשע המתוחכם והאלים של נתניה.

מישפחת עמר נמחקה, כנראה, מעולם הפשע הנתנייתי. מילבד האחות הצעירה נותר רק קוקו, שאשתו התעלפה גם היא בהלווייה. כאשר השיבו את רוחה במים, מילמלה: "איזה פרחים הלכו, איזה פרחים!"

את הטלית שאינה־כוללת־תכלית החליף בבר בתכריכים לבנים.

דרכי חיים

ברית מהסוציאלית

בניגוד לשכל הישר ולרצון ההורים התעקשו פקידי מישרד הסעד להכניס את הילדות למוסד וגרמו לטרגדיה נוראה

מרי הקטנה אחזה בשתי ידיה במעקה המירפסת, בקומה השנייה, וקפצה מעליו אל החצר. גופה הקטן חלף במרחק סנטי־מטרים אחדים מחומת אבנים, וצנח אל תוך שביל עפר, העובר מתחת למירפסת.

היא שכבה מעולפת על ביטנה, כשרג־ליה וידיה פשוקות. שכנים שהבחינו בה, מיהרו להזעיק אמבולנס. המישטרה, ש־הוזעקה גם היא, ביקשה שלא לפנותה עד שתגיע. כתוצאה מכך נאלצו אנשי מגן־דויד־אדום להשתהות במקום. משהגיעו השוטרים, ציוו לפנותה מייד לבית־החו־לים.

בבית־החולים רמב"ם קבעו הרופאים כי מרי נפגעה קשה, בעיקר בגבה ובקרסו־לה, אך חייה ניצלו. היא אושפזה וי־בור עוד זמן רב עד אשר תירפא.

רחמי השוטרים התעוררו. מרי בת ה־12, ואחותה רינה, בת ה־9, נמסרו לפני שבע שנים למישפחה אומנת. מישפחת ביאנקה ואברהם ויינטראוב. הילדות מצאו בביתן החדש, בנווה־שאנן בחיפה, חמימות ואהבה, שכה היו חסרות להן עד אז.

בני־הזוג ויינטראוב, בני חמישים בערך, יוצאי רומניה, מקבלים לטיפולם, מזה שנים רבות, בנות הזקוקות למישפחה אר־מנת. למרות שיש להם שתי בנות משלהם, קיבלו ביאנקה ואברהם בנות במצב של פיגור קשה ובעיות אחרות, וגידלו אותן יחד עם בנותיהם. כל חייהם מוקדשים לשיקומן של הבנות, הבאות אליהם במ־צוקתן ממשפחות שלא רצו בהן, או שלא יכלו לגדלן.

מרי ואחותה נקשרו עד מהרה להוריהן החדשים. הן כינו אותם "אמא" ו"אבא". בבית מישפחת ויינטראוב נמצאות כיום 11 בנות חוסות. מרי ואחותה נקשרו גם לאחיותיהן החדשות.

לפני חודשיים החליטו פקידי מישרד־הרווחה להעביר את מרי ורינה למוסד הילדים אהבה שבקריית־ביאליק. הילדות סירבו בכל תוקף לעזוב את אמא ואבא ויינטראוב. כשבאה עובדת סוציאלית כדי לקחתן, ברחו השתיים מן הבית.

שעות אחדות אחרי בריחתן, מצאה אותן המישטרה מסתתרות בחצר בית־הספר בארי, שבקרבת הבית. רחמי השוטרים הת־עוררו למראה הילדות המפוחדות, וכדי להרגיען, הבטיחו להן כי ידאגו שישארו בבית מישפחת ויינטראוב. ואכן, הודות להתערבותו של רב־פקד אברהם פטוקה, סגן ראש לישכת־סיור במישטרת חיפה, השעתה העובדת הסוציאלית את רוע הג־זירה, ומרי ורינה נשארו בבית המיש־פחה.

אולם במישרד הרווחה לא ויתרו על התוכנית להעביר את הילדות למוסד. ב־יום החמישי, בשבוע שעבר, הופיעה שוב העובדת הסוציאלית בבית מישפחת ויינט־ראוב. הפעם היא היתה נחושה בדעתה, להוציא את הילדות מן הבית, אפילו בכוח.

העובדת הסוציאלית, רבקה קלטר, בי־קשה לשוחח אישית עם הילדות ולשכנען לעזוב את הבית. ביאנקה ויינטראוב ניס־תה לדבר על ליבה להניח לילדות, אך זו עמדה בשלה. בלית ברירה, קראה האם לשתי הילדות.

סיפרה מרי: "העובדת הסוציאלית אמ־רה לנו שהיא באה לקחת אותנו למוסד. אני אמרתי לה שאנחנו לא רוצות לעזוב. היא אמרה שאנחנו צריכות. שאלתי אותה: למה אנחנו צריכות?' אז היא צעקה עלי ואמרה שזה לא הבית שלנו, ובגלל זה אנחנו צריכות לעזוב.

"אמרתי לה שהיא מכשפה. היא ענתה לי שלא יעזרו לי כל השטויות, ואם אנח־נו לא נבוא, אז היא תביא מישטרה, שתיקח אותנו בכוח. אמרתי לה שאני צריכה להתלבש בשביל לבוא איתה. יצאתי למירפסת וקפצתי למטה. קפצתי כי היא אמרה שהמישטרה תבוא לקחת אותי בכוח. לא רציתי שיישאר להם מה לקחת. רציתי למות."

מאז אושפזה בבית־החולים, ממעטת מרי לאכול. ביאנקה מבלה שעות רבות כל יום ליד מיטתה, ומעודדת אותה כי הסכ־נה חלפה, ומעתה תישאר עימה לתמיד.

העובדת הסוציאלית, רבקה קלטר, אשר היא זו שבגללה ניסתה מרי להתאבד, נמנעה עד עתה מלהראות את פרצופה ליד מיטתה בבית־החולים. ביאנקה, שעם תחילת שנת הלימודים, עסוקה בסידור בנותיה בבתי־הספר השונים, מבלה כל רגע פנוי ליד מיטתה של מרי.

התדרדרה יזנות בסופר. מישפחת ויינטראוב הגיעה לפני 16 שנה עם בנו־תיה, לבית ברחוב אדם הכוהן 11 ב־נווה־שאנן. תחילה הסתייגו השכנים מן המעון בזעיר אנפין, שמנהלת ביאנקה בביתה. אולם עד מהרה נדבקו גם הם ב־שיגעונה. כיום הפכו 11 הבנות לחלק בלתי־נפרד מהשכונה. השכנות, מצידן, משתדלות לעזור לביאנקה ובנותיה, עד כמה שאפשר. האחת תורמת את בגדיהם הישנים של ילדיה, השנייה מוסרת לבנות עיתוני־בידור אחרי קריאתם, וכן הלאה.

לפני שנים אחדות רכשה מישפחת ויינ־טראוב גם את הדירה הסמוכה בקומתם. כיום הם מתגוררים בשישה חדרים מרוו־חים, המאפשרים ל־11 הבנות לגדול ולהת־פתח בתנאים מתאימים. כאשר אחת מ־בנות הטיפוחין נישאה, לפני שנתיים, לא ידעה השימחה בבית המישפחה גבול.

ביאנקה אינה מבינה עד היום, מה הניע את מישרד הרווחה לדרוש את מרי ורינה בחזרה, כדי להעבירן למוסד. "אנחנו קשו־רים לילדים שלנו מאד, והם קשורים אלי־נו," סיפרה. "כבר מזמן אמרנו שאנחנו מוכנים לטפל בבנות גם בלי לקבל את התקציב עבורן. אני לא מבינה למה הם התעקשו כל הזמן להעביר את שתי הילדות!"

מרי בבית־החולים
"לא רציתי —

קופצת מרי והאם־האומנת
— שיישאר להם מה לקחת!"

למישרד־הרווחה נימוק משלו להעברת הילדות: "טובת הילדות מחייבת הוצאתן, עתה, מהמישפחה האומנת, והעברתן למו־סד, שכן המשך החזקתן במחיצת הילדות המוגבלות, עלול להשפיע על המשך התפ־תחותן," טוענים במישרד.

בעבר כבר הוצאו שתי ילדות אחרות מבית מישפחת ויינטראוב, ונלקחו, לפי הוראת העובדים הסוציאליים, למוסד. ה־אחת התדרדרה לזנות והשנייה מתחננת עד היום, כי יחזירו אותה למישפחה האו־מנת. אך במישרד הרווחה ממשיכים להת־עקש.

"למה שיקחו אותנו?" למדיניות מישרד הרווחה קיים הסבר הגיוני אחד: מרי ורינה הן ילדות פיקחיות וחמודות מאין כמותן. מישפחות רבות היו מוכנות לקבלן לטיפול. ביאנקה ויינטראוב, לעו־מת זאת, אינה בוררת את הבנות. היא מקבלת אותן גם במצב פיגור קשה, ורואה אתגר בשיקומן. סביר להניח כי מישרד הרווחה רצה להחליף את שתי האחיות בשתי ילדות אחרות, במצב קשה יותר, שלא בנקל ניתן למצוא להן מישפחה אומנת.

ההוכחה לכך היא שיחת טלפון, שקיב־לה ביאנקה מייד אחרי ניסיון ההתאב־דות של מרי. במישרד הרווחה עדיין לא ידעו על האסון, והניחו שהעובדת הסוצ־יאלית הצליחה, הפעם, להוציא את ה־ילדות. הם הודיעו לביאנקה, כי הם שול־חים לה שתי ילדות אחרות תחתיהן.

כיום, אחרי שניצלה בנס, ואחרי שהוב־טח לה כי תישאר אצל "אמא" ביאנקה ו"אבא" אברהם, היא מתכננת מחדש את עתידה. "אני רוצה לצאת מהר מבית־החו־לים וללכת לבית־הספר. אני עולה לכיתה ז', ובשנה הבאה אלך לחטיבת הביניים. אחרי זה אני רוצה להמשיך ללמוד ולהי־שאר שהמי תמיד אצל ההורים שלי עם אחותי רינה, והאחיות האחרות שלנו. טוב לנו שם."

מישפט

מה זה פסק־דין?

"זהו עירעור־נפל!"

טוען פרקליטו של

בצלאל מיזרחי. "זה דרוש"

משיב פרקליט "הארץ"

האם החלטת השופטת במישפטו של בצלאל מיזרחי נגד הארץ היתה פסק־דין או החלטת־ביניים בלבד? התשובה לשאלה זו תקבע את גורלו של העיר־עור, שהגיש עורך־הדין של הארץ, שלמה ליבליך, לבית־המישפט העליון.

לפי החוק יש זכות עירעור על כל

(המשך בעמוד 55)

„איני טלית שכולה תכלת!" אמר בבר עמר

לפתוח דף חדש - כעבור ארבעה חודשים

תבריכים לטלית

אל קבר הבנים

מובלת האם בלוויית בנה הנותר, יעקוב „קוקו". „אין אלוהים," זעקה בדרכה לקבר, „אם לקח לי את שני הבנים יחדיו." מאות קרובים ואלפי חברים השתתפו בהלווייה.

„אמם לא טלית שכולה תכלת, אך בגיל 23 יש עוד מקום לשיפורים," — כך הסתיימה כתבת העולם הזה (2174) שהכילה ראיון עם בבר (אברהם) עמר עם שובו לישראל מפאריס, לפני ארבעה חודשים.

בשבוע שעבר נגמר הזמן שנועד לשיפורים. בבר ואחיו דויד („דדה"), 20, נורו למוות כאשר חזרו עם שחר לביתם.

השניים הגיעו לחצר ביתם בנתניה בג'יפ של חבר, ג'קי סופר. באותו ג'יפ הסתובבו כל הערב בעירם נתניה. אחר־כך בילו במועדון־הלילה גולדן גייט, השייך לידידם צ'רלי.

בחמש, בערך, עזבו את המועדון, הביאו חבר לביתו, וחזרו לביתם.

מישהו ארב להם שם. בטרם הספיקו להחנות את המכונית, פגעו בהם צרורות־עוזי רבים, שנורו מטווח של מטר אחד. פניהם הושחתו ללא הכר. הדם שזרם מגופותיהם הכתים את החצר והרחוב. המראה היה כל־כך נורא, עד שהעיריה שלחה מכונית־כיבוי אש לשטוף את הדם מהכביש.

שני האחים נותרו שכובים במכונית. אביהם ואחיהם יעקוב („קוקו") הגיעו בריצה למשמע היריות. האב הספיק להחזיק בידיו את ראשו של אחד הבנים, אלי וועדש, בפורים לפני שנה. שימעון גניש, גבריאל ארביב ודודו דהרי. המישטרה טוענת כי היו חבריו הטובים של בבר, ולכן חשדה כי גם הוא מעורב ברצח. גניש וארביב זוכו מאשמה בפסח השנה. דהרי, שברח מבית־הסוהר, הסגיר עצמו למישטרה אחרי הזיכוי בבית־המישפט.

היהלום

של מנדי ריים־דייוויס, נשלף בשיניו של השודד מטבעתה. המישטרה חשדה בבבר.

שפירפר עדיין. המישטרה שלחה את הסיגים מייד לבית־החולים לניאדו. אך שם נקבע מותם.

נערה התעלפה

למרות שהיה ברור כי המוות נגרם ממיספר גדול של כדורים שפגעו בשניים, ומחסנית ריקה של עוזי אף נמצאה בג'יפ, ביקשה המישטרה לבצע בגוויות ניתוח שלאחר־המוות. בראשונה התנגדה המישפחה, אך שוכנעה כי במבט קדימה יש צורך בניתוח כזה. המישטרה הזהירה הכינה כבר את הרקע המישפטי להרשעת הרוצח או הרוצחים, אם וכאשר יימצאו. תוצאת הניתוח תשמש לחביעה הוכחה כי המוות אמנם נגרם מכדורי העוזי, ולא מגורם אחר.

השניים הובאו לקבורות יום אחרי הרצח, מייד אחרי שהושלם הניתוח שלאחר־המוות. הלווייה כזו לא ראתה נתניה. רבים מבתי־הקפה ננעלו ונשארו סגורים. בני־מישפחה עברו וביקשו זאת, מתוך כבוד למתים, ובעלי העסקים לא סירבו.

למרגלות ביתם של האחים, ברחוב וייצמן 7, נאספו מאות אנשים. בני־תשחורת רבים ונערות צעירות מילאו את המדרכה, את הכביש ואף את המדרכה שממול. התנועה ברחוב, עורק־תנועה ראשי בנתניה, נעצרה כליל, אך המישטרה כימעט ולא התערבה.

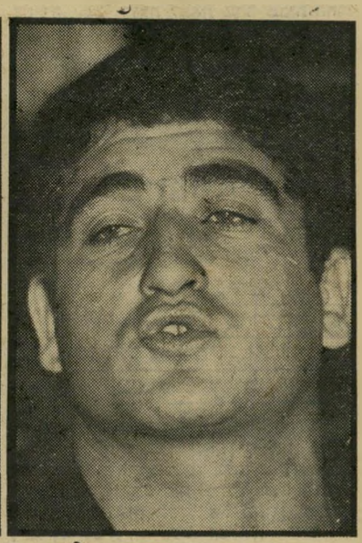
מהכניסה לבניין רב־הקומות נשמעה יבבת מקוננות. בנות המישפחה, לפי מינהג יהודי מרוקו, השמיעו את זעקות־האבל המסורתיות.

הארונות הובלו מבית הנרצחים אל בית־הכנסת הספרדי בנתניה, ומשם ליווה אותם קהל של אלפים לבית הקברות הישן. למרות שהיה ברור כי המישטרה מצלמת כל משתתף, ומשגיחה על האנשים, היתה השתתפות מלאה.

שני הבחורים היו צעירים ויפים. נראה כי היתה להם גם הצלחה גדולה בקרב המין היפה. נערות רבות, לבושות שחורים, הזילו דמעות. אחת מהן, סוניה, נערה נתנייתית צעירה, אף התעלפה ליד הקברים, ואנשים התיזו עליה מים מציגור־השקייה של בית־הקברות. ידידים סיפרו כי היא היתה, לאחרונה, נערתו של בבר.

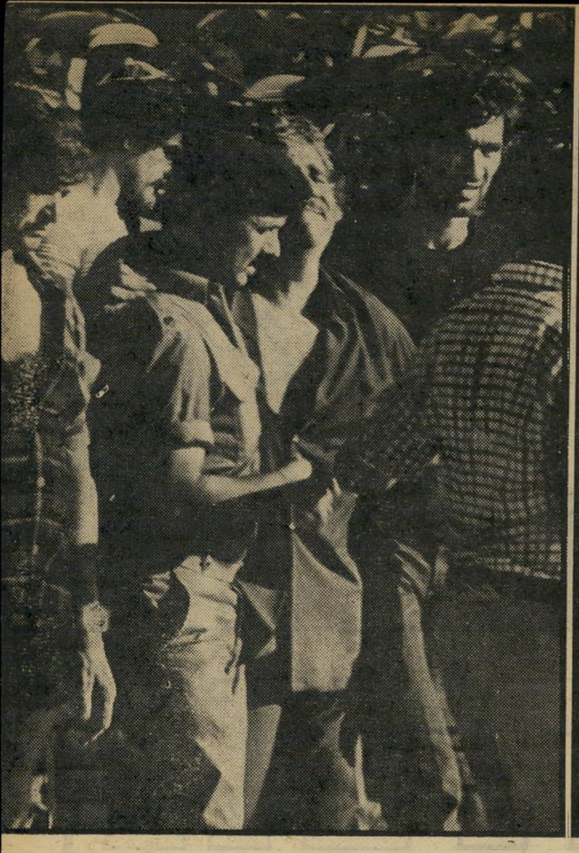

3 שהואשמו ברצח

יריות בפאריס

בר אמנם נשא לאשה, לפני שנה, צרפתיה צעירה בפאריס. אולם יש אומרים כי הוא נשא את בריז'יט רק מכיוון שהיה מעוניין להשיג, בזכותה, היתר־שיבה בצרפת. הנערה היתה מאוהבת בו עד שיגעון. היא הכירה אותו בישראל, בהיותה בחופשה, לפני כשלוש שנים. מאז היתה חוזרת ובאה לישראל. מאחר שבבר לא דיבר צרפתית, טרחה ולמדה למענו עברית. הם נישאו בפאריס בנישואין אזרחיים. מכיוון שרק אביה של בריז'יט הוא יהודי, אמה היא נוצריה, ולכן לא יכלו להינשא ברבנות. הזוג קיבל דירה בפאריס מאבי הכלה, והשניים התמקמו

ל"העולם הזה" והבטית שכב בשלולית דם

גוררו בה. בבר לא עבד שם, ואת מקורות כספו לא גילה.

ייתכן שבבר היה נשאר עם בריז'יט בפאריס, אלא שמיקרה דרמאתי שלח אותו בחזרה לישראל. הוא הכיר בפאריס את האחים דויד ומרקו חזן. השניים היו יוצאי באר־שבע, והתעסקו בפאריס בעיסוקים מפוקפקים.

לדברי בבר, בראיון שנתן להעולם הזה, הכיר את השניים באופן שטחי ביותר. מרקו הזמינו ערב אחד למועדון־הלילה

האחות

שנותרה בחיים מצד למת עם בבר בעת תחנתו בפאריס. בעת הלווייה התעלפה.

אבא עם חיקווה

היה עמר לפני ארבעה חודשים, כשעזר לבבר לקום על רגליו, בפעם הראשונה, בפני מצלמות העולם הזה. היה זה אחרי הפציעה בפאריס.

אבא בהלווייה

שבור מצער וייאוש נגרר האב לקבר בניו, שהאחד ניצל פעם בנס ממוות, והשני שוחרר מבית־הסוהר.

ארצה. כדור ננעץ ברגלו, והוא שמע שריקה של כדור נוסף ליד אוזנו. הוא שמע שני אנשים משוחחים, ואז הסתלקו השניים.

למרות שאיבד הרבה דם, הצליח להגיע למדרכה בחזית הבית, ומשם גלקח לבית־החולים. גופותיהם של שני האחים חזן נתגלו בדירה רק אחרי כן. אז קישרה המישטרה את המיקרים, ובבר הבין מדוע נורה.

הפצע ברגלו של בבר היה חמור מאד. הוא נזקק לניתוח מסובך ולהכנסת פיסות פלאסטינה ומסמרי־חיזוק לרגלו. שלושה ימים אחרי פציעתו הגיעו לפאריס אביו ואחיו קיקו. אחיו הצעיר, דדה, היה באותו

הכלה הצרפתיה

בריז'יט הבלונדית, נישאה לבבר בפאריס, לפני חודשים אחדים. מכיוון שאמה אינה יהודיה, נישאו בנישואין־אזרחיים. הכלה למדה עברית, כדי לשוחח עם בעלה, והחלה בהליכי גיור.

מרידיאן, מועדון־יוקרה אכסקלוסיבי. הם קבעו להיפגש בדראג־סטור מאטיניון. בבר ובריז'יט חיכו שם זמן רב. וכאשר נמאס לבבר, תפס מונית ונסע לדירתו של מרקו, לראות מה קרה. הוא לחץ על האינטרקום בחזית הבניין, ודלת־הכניסה נפתחה. הוא עלה לקומה השלישית, שם היה הסטודיו של מרקו. הדלת עמדה פתוחה־למחצה, וחושך היה בפנים.

תוך שהוא אומר: „מרקו?" נכנס פנימה, שם תפסוהו זוג ידיים חזקות והטילוהו

זמן כלוא בבית־הסוהר, באשמת פריצה.

המישטרה הצרפתית חקרה את מעורבות בעניין, בייחוד אחרי שבדירת חזן נתגלתה כמות של הרואין חום. המישטרה הצרפתית חשדה כי היתה כאן כנופיה ישראלית, שניסתה להיכנס לעולם־הסמים הצרפתי, נתקלה ביריבות חזקה וחוסלה בעודה באיבה.

לא היה ברור לחוקרים אם בבר היה בין המיועדים להיות קרבנות, או שהיה אחד מהרוצחים. הוא נחקר, אך המישטרה

השתכנעה כי אמנם לא היה מעורב בריצת. עדותו לא עזרה הרבה למישטרה, והיא הציעה לו למהר ולהסתלק מצרפת, מאחר שחייו בסכנה, עקב היותו עד־ראייה יחידי לרצח הכפול.

כיום לא ברור אם להטה האדמה מתחת לרגליו הפצועות של בבר, או שהחליט לשוב ארצה מסיבות אחרות. עיתוני הארץ היו מלאים, באותו זמן, בסיפורים על מעלליו של הצעיר המשופם. מסתבר כי למרות גילו הצעיר, ולמרות שהרשעותיו בפלילים היו מועטות למדי, נחשב בבר לאחד מראשי הפשע בנתניה.

בבר היה יליד נתניה. הוא גדל בעיר בחברת נוער עבריין. מגיל צעיר הסתבך בצרות עם המישטרה. אולם בבר היה בחור אינטליגנטי וממולח מאד. כאשר נפגש עם כתבת העולם הזה היו עימו שניים מידידיו, שבאו לבקרו ושסיפרו בשיבחו. אך כאשר הגיע הרגע להצטלם, ביקשו השניים שלא להופיע בתמונות. בבר עצמו הצטלם ברצון, והראה למצלמה את הצלקת הארוכה והמכוערת, שנותרה לו מפציעתו. הוא אמר כי הוא מחכה לאשתו, ואז יתחיל דף חדש בחייו.

מוות על סוס

כאשר הגיע בבר ארצה על אלונקה, חיכתה לו המישטרה בנמל־התעופה, כשבידה צו־מעצר משנת 1975. למרות בכיות האם ומחאות המישפחה, לקחו את הצעיר ישר לתחנת־המישטרה. כאשר ראו את מצבו שלחהו לבית־החולים ושיחררוהו בבוקר. לדברין, לא נחקר כלל באותו לילה. לדברי המישטרה נחקר בעניין רצח אלי וועדש.

בין המעללים אשר ייחסה לו המישטרה, יש שניים שקרו באותו יום ממש. בערב־פורים 1978, נרצח אלי וועדש (17). הוא רכב על סוסו בנתניה, בעת שמכוון

(המשך בעמוד 48)

החברים בהלווייה

למרות שצלמי המישטרה צילמו את כל המשתתפים, באו אלפים לחלוק כבוד אחרון לאחים. הזוג שבתמונה התעלף, ובכוח מנעו בעד הגבר מלחזור אל קבר האחים.

מלחמות

דווייד סול: „היא לא מעניינת אותי!"

פיטר סטראוס: „היא בסך הכל דוגמנית!"

פיטר אוטול: „היא רק עושה סקנדלים!"

פארה פוסט: „הם חברים טובים שלי!"

„ה צחקתי לחוץ לה את היד," אמר בהתרגשות רבה השר לשעבר, משה כרמל. „נגעתי בה, נגעתי בה," צרחה ממש, צעירה, שרק כמה דקות קודם לכן התבוננה ממרום תסרוקתה, כשהיא שעוגה על זרוע החבר שלה, כאילו העולם כולו לרגליה. „היא חייכה אלי, היא הסתכלה לי ישר אל תוך העיניים," התנשף אדם נמוך־קומה, עם כרס בולטת ושערות ספורות על הראש.

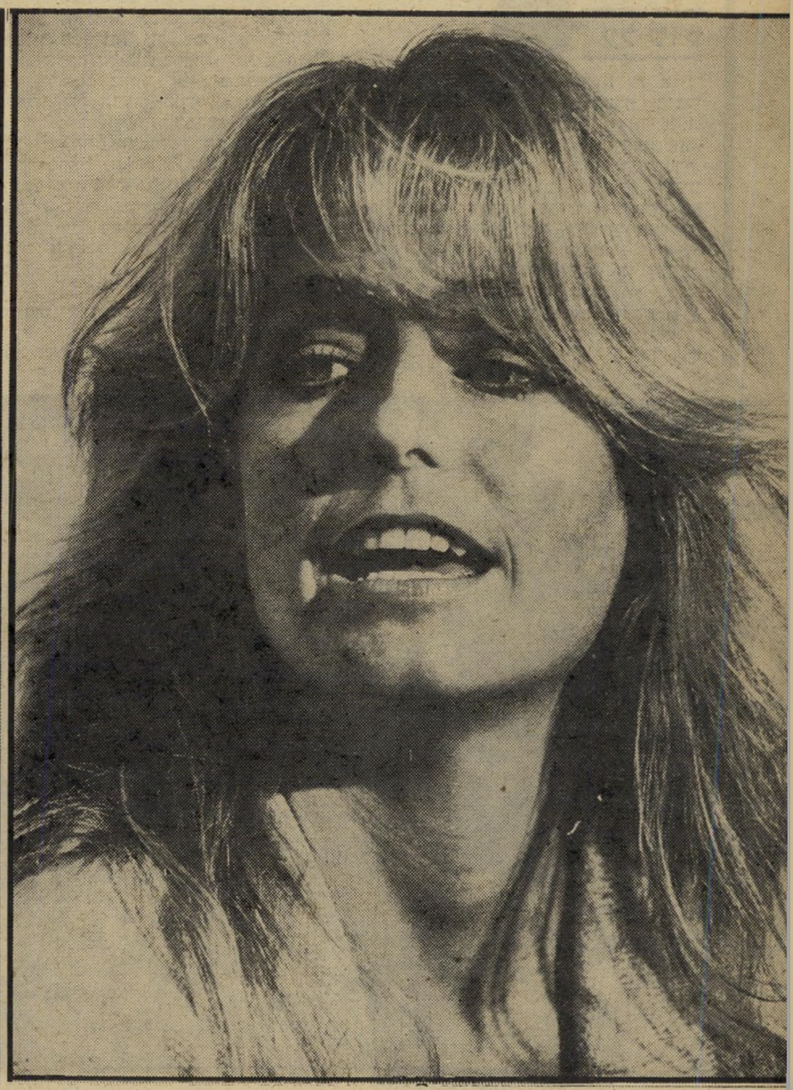
כל אלה התרגשו ונכנסו להיסטריה של ממש, כמו מאות ואלפים אחרים, שפגשו את המלאכית של צ'ארלי, פארה פוסט, בימים הראשונים בביקורה בארץ.

הם, ועשרות הילדים שצרו על מלון שרתון בתל־אביב בתקווה שיוכלו, אולי, לראות את האלילה לשבריר של שניה, יצאו ממש מהכלים. אולם אורחים אחרים של אותו מלון, שחקנים של ממש, לעגו לפארה, אותה הכירו קודם לכן, ויותר מכך, לעגו לישראלי הממוצע, שהתגלה עם ביקורה של פארה במלוא טימטומו.

דוודי סול, האץ' מסטארקי והאץ' הגיע לארץ באותו יום שבו הגיעה פארה, והשתכן באותו מלון. כשנשאל האץ' אם הוא יבוא למסיבת הקוקטייל של פארה, השיב: „היא בכלל לא מעניינת אותי. אני אבוא אולי למסיבה שלה, אם היא תבוא למסיבה שאני עורך." אחר־כך הסביר סול כי הוא לא מתכוון כלל להזמין את פארה למסיבה שלו. „אם אני אפגוש אותה במעלית והיא תאמר לי שלום, אולי אענה לה."

לא היתה זו רק קנאת כוכבים רגילה

הישראלי שהצליח להשתחרר מההיסטריה הבחין שפארה אינה כל־כך יפה

פארה פוסט עמדה בדחיפות, מכות וחנק, המשיכה לחייך והמתינה שהסיוט יסתיים

בין סול לפארה. שתי הסדרות שלהם, המלאכים של צ'ארלי וסטארסקי והאץ', רצו באותו הזמן בתחנות הטלוויזיה של ארצות־הברית, והתחרו על אהדת הציבור והמפרסמים. סול ופארה נפגשו פעמים רבות בעבר. „כשהכרתי אותה," אומר סול, „חשבתי שהיא מוכרחה להיות שחקנית מצויינת, אחרת אי־אפשר להבין את ההצ־לחה שלה, משום שהיא בטח לא יפה."

לא רק סול חושב שפארה פוסט אינה יפה במציאות. כל אחד מהישראלים שהב־חינו בה והצליחו להשתחרר לרגע מההיט־טריה ולהתבונן בה היטב, הבין עד כמה המצלמה יכולה לשקר ולהחמיא. פארה, נמוכת־קומה, דקת־גוף, פנים לא יפות במיוחד. רק שתי שורות השיניים המבהי־קות, המזכירות פירסומת לשיניים תותבות, והאסוציאציה הראשונה שהן מעוררות היא המילה מלתעות, מזכירות כי זו בעצם המלאכית המפורסמת. פארה הזוהרת של המסך הקטן, רחוקה מאוד מלהיות דומה לפארה האפורה שבמציאות.

רוצה שהסיוט ייגמר

מיחמת הכוכבים בין פארה לסול, התפשטה לעבר כוכבים אחרים, שהת־גוררו אף הם במלון שרתון בתל־אביב. פיטר סטראוס, סנטור ג'ודי ג'ורדאש, מעני ועשיר, ופיטר אוטול, מככבים בסיד־רת הטלוויזיה המצולמת עתה בארץ, מצדה. בין אתרי הצילומים במצדה וביער בן־שמן, מגיעים שחקנים אלה לשרתון ללינת לילה. גם הם פגשו את פארה, אותה הכירו קודם לכן.

אמר עליה סטראוס: „היא בכלל לא שחקנית, היא דוגמנית. אני לא מתייחס אליה בכלל." פיטר אוטול, אחד השחקנים הטובים שביקרו אי־פעם בארץ, כן התייחס אל פארה: „עד שהיא הגיעה היה הכל כאן נחמד ושקט. כשהיא באה התחילו הסקנדאלים והמהומות. כולם השתגעו. אני לא מבין אתכם, הישראלים. ממה אתם מתרגשים כל כך? היא לא שחקנית ואפילו לא יפה. כל מה שהיא עושה זה להציק. עכשיו כבר אי אפשר לישון במלון בגלל הרעש."

עוד לפני ששמעה פארה על דיעות שלושת השחקנים האחרים עליה, וכשנש־אלה על היחסים בינה לבין סול, סטראוס ואוטול, היא השיבה: „הם ידידים שלי." אחרי שסיפרו לה מה פשרה של ידידות זו מצידם, הגיבה ברוגז בכל פעם שהזכירו את שמו של מישהו מהם לידה.

פארה היתה כעוסה בביקור. זה לא היה בדיוק מה שהיא רצתה. פארה אוהבת הער־צה, אך לא אוהבת שמתנפלים עליה, דוחפים, חונקים אותה וצווחים מסביבה. „בארצות־הברית מזהים אותי ברחוב וזה נעים, אבל לא קורה מה שקורה כאן." פארה גם אוהבת את הרעיון שארבעה גברתנים „שומרים" עליה. היא לא אוהבת שאותם גברתנים דוחפים אותה, „בשם בטחונה האישי", מצד אל צד. פארה גם לא אוהבת שמציגים לה שאלות אישיות מדי, מחוץ לטקסטים של השאלות להן היא רגילה „מה את אוהבת יותר..." היא פשוט לא יודעת לענות עליהן.

למרות כל החיוכים, פארה אינה מאושרת בארץ־הקודש. לפני המלווים האישיים והצמודים שלה היא התוודתה: „אני רק רוצה שהסיוט הזה ייגמר כבר."

„לא להזכיר" את שמותיהם של דווייד סול, פיטר סטראוס ופיטר אוטול, ביקשה הכוכבנית, שעוררה היסטריה בארץ, אחרי שנודע לה מה אמרו עליה.

„לא לבכך" דווייד סול, הוא האץ', זילזל בגלוי בפארה פוסט, אשר גרפה את מירב תשומת־הלב. הוא סירב לבוא למסיבה וסירב להזמינה אליו.

שבוע לפני שדליה, העריקה מצה"ל, עמדה להתאסלם ולהינשא כדת לאהובה הערבי, קיפחה את חייה בתאונה קטלנית

חתונת הדמים

ג'מיל
„אני גמור!"

„דליה, תחזרי!"

נשמעה הקריאה הנואשת. דליה הסתובבה. ג'מיל עמד בפתח חדר־המיון, לבוש בפיג'אמה של בית־החולים, וקרא לה.

דליה שבה על עיקבותיה. השניים התקדו בחיבוק סוער. „אל תעזבי אותי, דליה!" ביקש ג'מיל. „אל תעזבי אותי לבד!" דליה הבטיחה שתחזור למחרת היום אל אהובה, שלקה בהתקף־לב, והצטרפה לאמו ולאחותו, שחיכו לה במכונית המכונית זזה מן המקום.

שעה ארוכה עמד ג'מיל ובהה החוצה. לפתע שמע קול צופר. אמבולנס בא בדהרה.

שני רופאים אחזו בג'מיל, ונתנו לו זריקת־הרגעה. הוא נרדם...

■ ■ ■

למחרת בבוקר נודע לג'מיל על התאונה. אמו ואחותו נפצעו קשה, נאמר לו. ואהובתו נהרגה.

עתה נמצאים ג'מיל, אמו ואחותו בבית־החולים מאיר בכפר־סבא. ג'מיל אושפז שם ביום החמישי, שעה קלה לפני התאונה, ביגלל התקף־הלב שלו. אמו, פאטמה, סובלת מזעזוע־מוח עקב התאונה, ואחותו, צובחייה, סובלת משברים ברגליים ובצלעות.

„אני גמור! לא איכפת לי מהחיים!" אמר ג'מיל בקול שקט, כימעט אדיש, לרופאים ולאחיות. „הייתי מדורדר! לקחתי סמים! הייתי עבריין! אבל כשהכרתי את דליה הפכתי לאדם חדש. היא היתה הכל בשבילי, ועכשיו היא איננה יותר!"

ג'מיל מורעב מג'לג'וליה, בן ה־21, הכיר את דליה סבטון היהודיה לפני שלושה חודשים בבית־החולים איכילוב. דליה שהתגייסה לצה"ל לפני חצי שנה, עבדה שם ככוח־עזר במחלקת־עור. ג'מיל בא לבקר קרוב־משפחה. הם נפגשו במיזנון.

ג'מיל: „ראיתי אותה עוברת ומשוחחת עם חברה שלה. פיתאום היא ראתה שאני מסתכל עליה. היא לחשה משהו לחברתה ושאלה אותי: 'נכון?' שאלתי אותה: 'מה נכון, על מה אתן מדברות?'

היא מצאה חן בעיני. רציתי להתחיל איתה והזמנתי אותה לקפה. באותו הערב כבר שטנו בסירה ביירקון. מאז לא ניפרדנו."

דליה באה ממישפחה מיעוטת־אמצעים ממוצא מצרי. אמה עובדת כפקידה בבנק ישראל. אביה חולה. היא היתה הבת השמינית במישפחה.

אחיה היחיד משרת במישמר־הגבול.

לפני 17 שנה אירעה טרגדיה במישפחה. אחיה הצעיר של דליה, שהיה אז בן 7, יצא עם המישפחה לשפת־הים ונעלם. כל החיפושים אחריו העלו סרק. כתוצאה מהאסון התערערו עצביה של האם. האב התחיל לשתות.

הוריה של דליה לא ידעו בהתחלה על אהובה הערבי. דליה וג'מיל יצאו בסתר. היא נפקדה מהבסיס, וטיילה איתו בכל הארץ.

מספר ג'מיל:

הכרנו זמן קצר, אבל התאהבנו עד כדי סירוף. היינו מבלים הרבה, מטיילים, רוקדים, הולכים לסרטים. אחר־כך גילתה מישפחתה של דליה שאנחנו יוצאים. הורי לא התנגדו לכך, אבל הוריה לא רצו לשמוע מהעניין. דליה רבה עם אמה וברחה מהבית אל אחותה, אסתר, ברמת־גן. המישטרה הצבאית תפסה אותה שם. עצרו אותה לארבעה ימים, וכשיצאה סיפרה לי כי המפקדת שלה אמרה לה שהיא משחררת אותה על תנאי: 'תבטיחי לי שאת עוזבת את הערבי הזה, ואז לא נעשה לך בעיות'. כך ביקשה המפקדת.

דליה הבטיחה לה בלית ברירה, אבל ביום שיצאה הלכה לפגוש אותי. לקחתי אותה אלי הביתה. לקחתי את ההורים שלי, ובאנו אל ההורים שלה. אמרתי לאמא של דליה: „אתם חייבים להבין שהכל בא מהלב. בלב, באהבה, אין ערבי ואין יהודי. הכל שווה והגיע הזמן שתניחו לבת שלכם לעשות את מה שהיא רוצה. היא כבר מבוגרת."

בסוף הסכימו הוריה, ערכנו הסכם־נישואין, שחתמו עליו הוריה של דליה, הורי שלי ועוד שני עדים. רצינו לעשות את זה ממש רשמי, ודליה היתה צריכה להתאסלם.

אז התחילו הבעיות. ממישרד־הדתות ביקשו מדליה שלא להתאסלם. לא רצו לעזור לה. שלחו מיכתב להוריה שלה, וסיפרו להם שהיא רוצה להיות מוסלמית.

הוריה שלחו אלי אנשים לחפש אותי. איימו עלי ברצח. הלכתי לאבא שלה ואמרתי לו: „לא יעזור לכם שום דבר. אנחנו כבר נשואים. אם אתם רוצים לפגוע בי לא תצליחו. תלכו לאן שאתם רוצים, תחפשו אנשים שיהרגו אותי. לא תמצאו. בכל מקום אני מכיר את העבריינים הכי גדולים. כולם חברים שלי, ואין כוח שבעולם שיוכל להפריד בינינו.

היינו כבר מאורסים, קניתי לה טבעות וזהב. גרנו אצלנו בבית. מה עוד רצו ההורים שלה? הם רצו להפריד בינינו.

פעם, כשקבענו להיפגש אצל הוריה בבית ההורים, הזמינו את המישטרה הצבאית. אבל אני הייתי חכם יותר, באתי לבד ואמרתי לשוטר הצבאי שאנחנו כבר נשואים, שיש ניירות, ושיש לה גם תעודת־מחלה על הנפקדות מצה"ל. אז השוטר הזמין אותי לבוא למחרת היום עם הניירות, כדי לשחרר אותה מצה"ל. הסכמתי. אבל למחרת היום קרה האסון.

ביום החמישי שעבר זה היה. לא הרגשתי טוב, היו לי כאבים חזקים בכל הגוף, הייתי מטושטש, כבר הרבה זמן אני סובל מהלב.

דליה, אמי ואחותי קראו לשכן שלנו, פייצל, והם לקחו אותי לבית־החולים. לפני שהם הלכו, היתה לי הרגשה מוזרה. כשדליה כבר התרחקה קראתי לה לחזור, ואז נישקתי אותה את נשיקת־הפרידה. לא ידעתי שזאת הנשיקה האחרונה.

אחר־כך, כששמעתי את הצופר וראיתי את האמבולנס, הרגשתי שמשהו קרה לה. אבל הרופאים נתנו לי זריקות הרדמה.

בבוקר בא איזה רופא גדול ואמר לי שלאשתי קרה אסון.

עד כאן סיפורו של ג'מיל.

סיפרה אחותו של ג'מיל, צובחייה, בעברית:

כשיצאנו מבית־החולים נהג השכן שלנו, פייצל, פיתאום עצר אותנו מישהו, וביקש שניקח את אשתו לבית־היולדות הסמוך. הסכמנו.

אמא שלי ישבה ליד הנהג. אני ודליה היינו מאחור.

„או בטוב — או בכוח"

בדרך חזרה מבית־היולדות רציתי לשבת בצד ימין, אבל דליה ביקשה ממני לשבת שם. היא אמרה לי „אל תכעסי!" איך יכולתי לכעוס עליה? היא היתה כמו אחותי!

נתתי לה לשבת שם. המילים האחרונות שהיא אמרה היו: „צבחייה, מחר בבוקר בחמש נלך לבקר את ג'מיל."

אמרתי: „אין־שה־אללה". גם היא אמרה „בעזרת השם." ואז הרגשתי פיתאום מכה בבטן.

אני הועפתי אחורה, שמעתי את אמי צועקת, ואמרתי לעצמי: אם היא צועקת, זה סימן שהיא לא מתה.

הסתכלתי על דליה. היא היתה על הריצפה, ניסתה לקום. הכל קרה נורא מהר. חשבתי שמכונית עלתה עליה. אני לא יודעת מה קרה. התעלפתי. כשהתעוררתי סיפרו לי שדליה מתה. ביקשתי מהם שיקחו את אחי למעלה, כדי שלא יראה אותה. אחר־כך ניתחו אותי, סיפרו לי שגם אמי בבית־החולים.

עד כאן סיפורה של צובחייה.

אמו של ג'מיל, פאטמה, המומה. היא שוכבת במיטתה ובוכה. „הלכה חביבתי הלכה הבת שלי." ייבבה, בערבית כפרית. היא אינה מוטרדת מהכאבים העזים בגופה. „עד שחיתנתי את הבן שלי, ועכשיו מתה אשתו, מתה!"

„הכרתי אותה, פיתאום ככה, הבן שלי היה מאושפז בבלינסון. דפקו בבית אצלנו. דליה נכנסה. אמרה לי: 'אני החברה של הבן שלך, ובאתי לספר לך שהוא בבית־החולים. אני אוהבת אותו, אל תכעסי עלי, אבל אני מיואשת, ההורים שלי לא רוצים לשמוע ממני, אם לא תתני לי את הבן שלך אקח אותו, או בטוב או בכוח.'

„אמרתי לה: 'יא חביבתי, אני לא כועסת, אם את אוהבת אותו, לא איכפת לי. אני רוצה שיהיה לכם טוב.'

„אחרי שיצא מבית־החולים עשינו אירוסין, ואז היא גרה איתנו, אכלה וישנה אצלנו. כולנו אהבנו אותה, זה טבעי אצלנו. יש הרבה זוגות מעורבים בכפר. היא עזרה הרבה לבן שלי. הוא נעשה בחור טוב. היה בא הביתה, עובד, דואג לאשתו, ועכשיו היא מתה."

„אל תלכלכו משפחה יהודית!"

ג'מיל זוכה בהרבה מבקרים בבית־החולים. הרופאים מנסים ככל האפשר למעט בביקורים, אבל ג'מיל זקוק למבקרים. עולמו נהרס עליו בבת אחת.

לא כל המבקרים דורשים בשלומו, והרופאים מודאגים. „באו אלי אחרי ההלוויה וסיפרו לי שההורים של דליה מאשימים אותי שרצחתי אותה. הם רוצים להתנקם בי, מחפשים אותי. במקום לבוא ולנחם אותי, הם רוצים את רעתי. רציתי לבוא להלוווייה, אבל לא יכולתי, אני אדם חזק, אבל זה הדבר היחידי, שקשה לי לעמוד בו, לראות את הקבר של אשתי. בכל זאת אני רוצה שההורים שלה יבואו."

בני מישפחתה של דליה אינם מוכנים לדבר עם עיתונאים. „לא ידענו משום דבר," טען הגיס, אריק, „לא רוצים לדבר על זה, ואל תלכלכו מישפחה יהודית!"

ג'מיל אצל אמו בבית־החולים
„הערבי הזה!"

דליה
„אל תעזבי אותי לבד!"

רחל מרחלת על כל העולם

יהודית אמרה לא!

אני לא יודעת מה קורה לכל מיני זוגות בקיץ הלוהט הזה, אך מהדיווחים המגיעים אלי, המצב אינו כל כך לוהט. זוגות רבים מדי נפרדים ולבבות רבים מדי נישברים.

השחקנית היפה **יהודית סוזה** מתגוררת לה בשקט ביפו, עם בנה ועם בעלה, מפיק סרטוני הפירסומת **רפי אדר**. היא אפילו נמצאת בחודש השישי להריונה. אך ביום קיץ חם אחד בא רפי הביתה והודיע לה שחיי הנישואים לוחצים עליו יותר מדי, והוא זקוק לקצת חופש. אמר ועזב את הבית. יהודית נישארה בבית עם הבן וציפתה בשקט לצעד הבא.

כעבור שבועות ספורים, גילה רפי, שהחופש הוא אמנם נפלא, אך חיי־הנישואין נפלאים עוד יותר. אז בא שוב אל יהודית והודיע לה הפעם, שהחופש תם והוא

יהודית סוזה
לא סולחת

מוכן לחזור הביתה ולחדש ימיהם כקדם. אך כאן ציפתה לו הפתעה קטנה. הפעם החליטה האשה, שאמנם אין כמו החופש לבן־אדם והודיעה לו שדווקא עכשיו היא התחילה ליהנות מהמצב. למרות הכל יש לי הרגשה, שהיא תיתן לו, בסופו של דבר, לחזור הביתה, אך לא לפני שיסבול קצת. אחרי הכל, זה לא היה רעיון שלה לקחת חופש.

יונתן, שוב הביתה

פעם היתה נערה צעירה ויפה, שקראו לה **נורית מקובר**. היא שכבה שנה שלמה בגבס, מה שלא הפריע לכל גברברי תל־אביב והסביבה לחזר אחריה במלוא המרץ. מי שכימעט זכה בה היה **יהורם גאון**. מי שזכה בה בסופו של דבר היה המשורר־סטיריקן־בדרן **יונתן** („יותי") **גפן**, בן־אחותו של **משה דיין**.

אבל זה היה לפני עשר שנים. נורית

ענת עצמון
מרווקות —

ויונתן היו בין הזוגות היציבים ביותר שהכרתי בבוהמה, ולשני הילדים שלהם היה אבא ואמא כמו שצריך.

אז מה קרה? אני לא יודעת מה היה התהליך, אבל אני מוכנה לספר לכם את הסוף שלו. בשבוע שעבר יכלו נוסעי מטוס ארקיע מתל־אביב לאילת להבחין בזוג אוהבים יפהפה, המתגפף במשך כל הטיסה. היו אלה יונתן ו... לא נורית, נורית היתה בבית. עם יונתן היתה האהבה החדשה שלו, השחקנית המבטיחה **ענת עצמון**, שחוץ מזה שאיזה חצי מיליון צופים ראו אותה עירומה בסרטים, אסקימו לימון וזינגוף 99, היא גם הבת של השחקן **שמוליק עצמון**.

יונתן ונורית גפן
— לשבירת מישפחה

אז מה מסתבר? בעניין הזה יש רומן. נורית ויונתן נפרדו כבר לפני איזה שלושה חודשים, ואז יונתן הפנוי הסתובב והסתובב, עד שמצא את ענת.

נורית לא נשמעה לי עצובה מכל העניין. היא מלאה־מרץ כתמיד, ועכשיו היא מתכוננת ללימודים באוניברסיטה.

אבל אני בטוחה שיונתן ייזכר יום אחד ברפרטואר שלו, ובעיקר בשיר שכתב יונתן שוב הביתה, והוא אכן ישוב. אחרי הכל, הוא רק קרוב־רחוק של משה דיין.

ידין כבש את החתונה

מאז נפטרה **כרמלה ידין**, יש כל מיני שמועות על־כך שסגן ראש־הממשלה, **יגאל ידין**, עומד לשאת אשה. פעם דיברו על עוזרת־הבית שלו, אחר־כך על **גיטה שרובר**, אלמנת המיליונר, שהיא ידידה טובה של ידין, ואחר־כך על רופאה בהדסה.

אני לא יודעת איזה מהסיפורים האלה נכונים, ואם בכלל רוצה ידין להתחתן, אבל מה שאני בטוחה זה שידין אוהב חתונות.

בשבוע שעבר הוא היה אורח־הכבוד בחתונת אחת ממזכירותיו הרבות, **ג'ואן אוחיון**, עם כתב הרדיו לענייני מישטרה, **שמוליק טל**. החתונה נערכה בבית הוריה של ג'ואן, בירושלים, ומחצית הקציניס של מישטרת ירושלים היו אורחים בה, מלבד המישפחה רבת־הממדים של ג'ואן.

ברגע שהגיע ידין, הפסיקו הכל לשים לב לכלה הנאה ולכתב הזריז. הכל הסתערו על ידין. בבית אוחיון הוא אישיות. ידין, שמזה חודשים רבים אינו נתקל בגילויי הערכה והערצה, ניצל את העניין עד תום.

הכל שכחו את החתן והכלה, ועמדו בתור כדי לקבל אוטוגרף מסגן ראש־הממשלה, שכולם קראו לו שם „אדוני המכובד". ידין, בין נשיפת־מקטרת ללגימת־כוסית, חילק את חתימתו, ובטעות כימעט וחתם גם על הכתובה.

אולי חתונה זו תלמד לקח את אותם שאוהבים שמות מפורסמים בחתונות שלהם.

יגאל ידין, ג'ואן ושמוליק טל
אוטוגרפים מול כתובה

עקיצת העקרב

הם מצהירים בכל מקום על האהבה שלהם, ושולחים רמזים עבים מאוד לכל הכיוונים, כאילו הם יתחתנו לבסוף. „הם" זה הזמרת **יהודית רביץ** ומי שמטפל בענייני העסקים שלה, מאז שהאמרגן הפרטי שלה **רודן איהרר** גירש אותה, **יעקב גילעדי**. החברים האמיתיים שלהם אומרים שזה לא נכון, ופשוט בלתי אפשרי שהם יתחתנו, וכי כל הסיפור נועד כדי להסתיר אהבות אחרות.

יהודית רביץ ויעקב גילעדי
עקיצה רגישה

אבל אני החלטתי שאולי החברים האמיתיים שלהם לא כל כך יודעים. זה היה בשבוע שעבר, כשראיתי את יהודית מודאגת ועוד יותר עצבנית מאשר בדרך כלל. התברר, כי בדיוק באותו היום ליווה אותה יעקב להופעה שלה בביקעה. יהודית שרה בפני החיילים ואני לא יודעת מה בדיוק עשה או לא עשה אז יעקב. אבל תוך כדי שהוא עושה או לא עושה הוא חטף עקיצת עקרב בישבן.

הדאגה של יהודית היתה כל כך אימהית ועמוקה, שאני מתחילה לחשוב, שאולי בכל זאת הם איכשהו אוהבים.

כן קיבלה כסף

לפני כחודש סיפרתי לכם על הגירושין של נערת־הזוהר הישראלית היושבת בארצות־הברית, **ניבה קימחי**, לשעבר ניבה גריל מכפר־סבא. הציפור הקטנה האמריקאית שלי לחשה לי אז כי ניבה יצאה עירומה לגמרי, בכל הנוגע לממון, מהגירושין שלה. **זה די מפתיע**, משום שבעלה של ניבה הוא אחד הגברים העשירים ביותר שאיתם התחתנו אי־פעם נערות ישראליות.

אז אני לא יודעת איך, אבל כבר למחרת היום שבו הופיע העיתון, הגיע הגיליון אל ניבה, השוהה עתה בניו־יורק. ניבה לא התעצלה, וטילפנה אל חצי מהידידים שלה בארץ כדי להכחיש. היא לא הכחישה את זה שהיא התגרשה, ולא הכחישה את נסיבות גירושיה. אבל היא הכחישה שהיא לא קיבלה מבעלה אף סנט אחד.

ניבה לא רצתה לאמר כמה היא קיבלה, אבל הסכימה לספר שזה בסביבות ה־100 אלף דולר. אני לא יודעת מה אפשר לעשות עם סכום כזה באמריקה, אבל כאן זה שווה הרבה כסף.

אז אולי היא תחזור למולדת? לבחורה יפה כמוה יש תמיד מקום כאן, בייחוד כשיש לה שניים וחצי מיליון ל"י פלוס.

ראשונה במחלקה האורתופדית

האבא פרופסור קלמן מן, מנכ"ל הדסה טוען, כי מעולם לא היו לבנו פריבילגיות, וגם לא תהיינה.

„ה וא קפץ עלי ובעט בי בצלעות, רופאים כמוהו הם סכנה לציבור!" זעם הדוקטור אוסקר וועג, כשהוא מס־תובב בדירתו המפוארת כארי בסוגר ומאיים, כי יעזוב את בית־החולים הדסה ברגע שיחזור לשם יריבו.

„אני מפחדת להיות איתו בחדר אחד, בגללו התפטרתי מעבודתי," הסבירה ברוגז האחות מאיה פוזנר, ומזגה לעצמה כוס מים קרים.

הדוקטור גידעון מן, המואשם בתוקפנות על־ידי עמיתיו, היה היחידי ששמר על קור־רוח. הוא ישב בדירתו הצנועה בשי־לוב ידיים ואמר בשקט: „הם קשרו קשר נגדי. לשניהם היתה סיבה. הם החליטו להאשים אותי, שמפני שאבי הוא מנכ"ל הדסה אני יכול לעשות ככל העולה על רוחי. זהו שקר מתועב."

לולא היו למתלונן, הדוקטור וועג, ידי־דים, שלחצו עליו לפנות לעיתונות, היתה פרשת בית־החולים הדסה הר־הצופים, ש־דמתה לסרט היפאני ראשומון, שבו מתו־ארת עלילה אחת בכמה גירסות, נשכחת לגמרי. העניין היה נסגר בתוך המחלקה. הרופאים היו משלימים ביניהם. האחות המתלוננת היתה עוזבת את בית־החולים. וזהי דעתו של האחראי על המחלקה, ה־פרופסור חיים ויינברג.

„אך עתה, כשכל העניין התפוצץ, אין דרך נסיגה, וזה חבל," אמר הפרופסור. „אני משוכנע, שהם היו מעוניינים, בעצם, ללחוץ ידיים ולשכוח מכל העניין."

„לשכוח? ללחוץ יד? כך רוצה דוק־טור מן!" פסק וועג, מגודל הגוף, בכעס. „לעולם לא אשכח. עלי לחשוב על הציבור בארץ. מה יקרה אם יום אחד ירצה דוק־טור מן להרביץ גם לחולה?"

וועג בן ה־32, הוא עולה חדש מארצות־הברית. יליד גרמניה, שלמד רפואה ב־ספרד ומזה שנתיים מועסק כמתמחה בהר הצופים.

סיפר הדוקטור וועג:

זה היה לפני חודשיים, ב־21 ביוני. הייתי אחרי משמרת־לילה, עייף, ולקחתי ספר יקר־ערך הביתה. אני יודע שהיו גם רופאים אחרים שרצו את הספר לעיון, אבל חשבתי שזה לא נורא. הרבה רופאים בכירים נהגו לעשות כמוני.

בעיטה בצלעות

ח שבתי להחזיר את הספר למחרת בבוקר, אבל המכונית שלי התקלקלה ולא יכול הייתי לבוא לעבודה באותו היום. בצהריים צילצל אלי הדוקטור מן וביקש את הספר. אמרתי לו, שאביא אותו ביום השישי בערב. הוא בכלל מר־גיש את עצמו אחראי על כל בית־החולים. זו הבעייה שלו. הוא הגיע לעבודה זמן מה אחרי והוא מקנא בי.

עשיתי לו טובה ובאתי בערב להחזיר את הספר. אשתי, רחל, חיכתה למטה, ב־מכונית. הוא היה תורן, ישב בחדר הרופ־אים. נכנסתי ואמרתי: „שלום, הנה ה־ספר", ותכוננתי ללכת, אבל הוא ביקש ממני לעשות בירור. אמרתי לו שאין לי זמן, שנעשה בירור ביום הראשון. אבל כשרציתי לצאת הוא לא נתן לי. הוא תפס לי את הרגל והשכיב אותי על הריצפה ונתן לי בעיטה בצלעות.

הרגשתי כמו היהודים שהנאצים היו מרביצים להם. שתי אחיות, ששמעו את הרעש, דפקו על הדלת. הוא פתח להן והן עזרו לי לקום. ירדתי למטה. אשתי נבהלה וביקשה ממני ללכת להיבדק בחדר מיון. לא רציתי, אבל הלכתי.

למחרת בצהריים ערכו בירור במחלקה. מנהל בית־החולים, הדוקטור אורי חסיס, התחיל להאשים אותי שזו לא הפעם הרא־שונה שאני רב עם אנשים. הוא הזכיר שני מיקרים. התפלאתי שרק אז נזכרו לדבר איתי על התלונות האלה. חשבתי שזה בגלל שמנסים להשתיק אותי, בגלל שגידעון מן הוא הבן של מנכ"ל בית־החולים, הפרופסור קלמן יעקוב מן, אז משתיקים אם העניין.

הדוקטור חסיס קרא לפרופסור חיים ויינברג, האחראי על המחלקה האורתו־פדית, שאל אותנו מה יש לנו להגיד. דוקטור מן רצה ללחוץ איתי ידיים, אבל לא הייתי מוכן.

בחודש יולי נערך בירור נוסף. לא הייתי מוכן לשכוח. הרגשתי שמנסים לגי־מור את הפרשה ולא להוציא את זה החו־צה. דיברתי עם כמה ידידים שלי והם הציעו לי לפנות למישטרה ולעיתונות. ידעתי שיש אחות נוספת שהתלוננה נגד מן — מאיה פוזנר. לא דיברתי איתה אבל הצעתי לעיתונאים לדבר גם איתה.

עד כאן סיפורו של וועג.

אשתו של וועג, רחל, הוסיפה: „תש־אלו, תשאלו עליו, כל אחד מכיר אותו. הרבה רופאים ואחיות התקשרו, כדי להז־דהות איתנו. הם יודעים עליו הכל ואני חושבת שהוא זקוק לאישפוז."

כשנשאלה מי יכול למסור פרטים נוס־פים, ענתה: „למה שאני אעזור לכם? אתם לא עזרתם לנו. תחפשו בעצמכם, תחפשו אנשים ששונאים את הדוקטור מן ושמוכנים לדבר איתכם עליו. אני לא אתן לכם שמות. תלכו לעבוד בעצמכם."

מכה מזווית השולחן

מ תוך כך עובדי המחלקה האורתופ־דית לא נמצאו רופא או אחות שהיו מוכנים לדבר בגנותו של מן. „אף פעם לא היו בעיות איתו," סיפרה אחת האחיות, תוך נענועי־ראש של הסכמה מצד חב־רותיה. „אף פעם לא היו לנו בעיות גם עם וועג. שניהם נחמדים. שניהם רופאים טובים."

היחידה שדיברה בגנותו של מן היתה האחות מאיה פוזנר.

היא סיפרה:

אין לו נימוסים. כל האחיות לא סבלו אותו במחלקה. עד שהוא הגיע לא היו לנו בכלל בעיות כאן. ברגע שהגיע, חשב שהוא הבוס. היה נותן לנו הוראות, מעליב אותנו, מתערב בעבודה שלנו. זה הגיע

זירת המאבק בין הדוקטור מן ושתי האחיות במחלקה האורתופדית פוזנר, בעט בה הדוקטור מן. באחד החדרים הסמוכים, לטענת הדוקטור וועג, תקף אותו מן.

ד"ר מן (מימין): „מעולם לא הייתי!"

האחות פוזנר (למטה): „הוא מסוכן לציבור!"

הד"ר וועג (משמאל): „הוא התנהג כמו נאצי!"

לשיא כמה ימים אחרי שהתקיף את ה־דוקטור וועג.

היינו אני ועוד אחות במחלקה. היתה לנו חולה, שהיה לה סיבוך אחרי ניתוח. היא לקתה בשיתוק קל ונתנה שתן ב־בגדים.

ראינו את דוקטור מן. האחות שהיתה איתי, שולה בנימין, שאלה אותו אם אפשר לשים לחולה צנתר*, כדי להקל על העבודה שלנו וכדי שהיא לא תסבול. הוא לא הסכים. צעק עלינו. הזין בקבוק של אלכוהול מהשולחן ואיים על שולה. אמרתי לשולה: „תזהרי, הוא עוד יעשה לך מה שעשה לדוקטור וועג." אז הוא התעצבן ובעט בי.

האמת היא שאני עובדת את בית־החו־לים בגלל טיפול כושל בכל הפרשה. הם ניסו להשתיק אותי, לגמור את העניין בבית־החולים, ואז פניתי למישטרה. ה־פרופסור ויינברג אמר לי, שהוא מציע לי להתחשב בדוקטור מן בגלל שאביו הוא המנכ"ל.

אחר־כך צילצל אלי דוקטור וועג, סיפר לי שיש לו פגישה עם עיתונאים ורצה שגם אני אבוא לפגישה. בכלל, אחרי כל העניין התחלנו אני ודוקטור וועג לחשוב על זה, והחלטנו שצריך לפוצץ את זה, שכולם יידעו.

חבל לי שדוקטור וועג עוזב עכשיו את בית־החולים. הוא רופא מצויין, אני חושבת שכל הסיכסוך בינו לבין מן היה בגלל שדוקטור מן קינא בו.

עד כאן סיפורה של האחות פוזנר.

הגיבור הראשי בפרשה, הדוקטור מן, עובד מזה שנתיים כמתמחה ראשון ב־הדסה. עתה הוא נמצא ברוטציה בעין־כרם ועומד לחזור להר־הצופים בעוד כמה חודשים. לדבריו הרופא והאחות קשרו קשר נגדו.

סיפר הדוקטור מן:

הרקע לסיכסוכי עם דוקטור וועג הוא שיזמתי השתלמות במחלקה. יזמתי סמי־נרים פעמיים בשבוע. כל רופא היה צריך להתכונן לסמינרים על־ידי קריאת ספ־רים. היו מיקרים שרופאים לקחו ספרים מהספרייה הביתה, ולכן יצאה הוראה שלא להוציא את הספרים.

ביום המיקרה הייתי תורן. רציתי לקרוא בספר שמדובר בו. לא מצאתי אותו ב־מקומו. צילצלתי לכל הרופאים, כדי לברר היכן הספר. לדעתי זהו חוסר־אחריות לקחת ספר הביתה ולא לאפשר לאחרים לעיין בו.

כשצילצלתי לדוקטור וועג הוא אמר לי, שיביא את הספר מאוחר יותר. כש־הביא את הספר, דרשתי ממנו להסביר מדוע לקח אותו. הוא ענה בגסות, שיתן לי תשובה ביום ראשון. סגרתי את ה־דלת, כדי שלא ישמעו את חילופי הדברים מבחוץ, ואז הוא עמד ליד הדלת. פחדתי ממנו, הוא היה פעם מתאגרף, והוא שוקל כ־40 קילו יותר ממני. ברור, לכן, שלא עלה כלל על דעתי להתחיל איתו. חשבתי שהוא עומד להרוג אותי. הוא התקרב אלי והנחית לי מכה בפנים. נאבקנו, ותוך כדי היאבקות הגענו לשולחן. דחפתי אותו והוא קיבל, כנראה, מכה מהזווית של השולחן ונפל.

כאשר יצא מהחדר אמר לי: „זה לא יעבוד לך בשקט, אני אדאג שיפטרו אותך!" הזמנתי את המישטרה וצילצלתי לפרופסור ויינברג. הפרופסור ביקש ממני לא להגיש בינתיים תלונה במישטרה, כדי שננסה ליישב את העניין במחלקה.

עכשיו מאיים וועג לעזוב את הארץ. הסיבה לכך, לדעתי, היא שהוא צריך בקרוב להתגייס לצבא, ויעבור על החוק אם לא יתגייס, לכן הוא רוצה לנסוע.

החולה היה מעולף

לי חבל על כל העניין, חבל שזה נופח מעבר לכל פרופורציה. חבל לי ש־דוקטור וועג עוזב. הוא בחור מכשר ורופא טוב. אפשר היה לסיים את כל העניין בשקט. זה יכול לקרות לכל אחד, בגלל המתח בעבודה מהסוג הזה. ולגבי האחות — היא נאשמה כבר בעבר ברש־לנות. היה ביקור־חולים במחלקה. היה לנו חולה, שהיו צריכים לבדוק לו את לחץ־הדם כל כמה שעות. היא לא בדקה, וכשבאנו מצאנו אותו מעולף.

הפרופסור ויינברג נוהג, בדרך כלל, לתת לעובדים צ'אנס נוסף. לי, אישית, היו התקלויות נוספות עם אותה אחות. אינני מעוניין לפרט, כי היא שקועה כבר במספיק צרות. היא עלולה להסתבך ב־מישטרה במתן עדות־שקר, וגם יהיה לה קשה עכשיו למצוא עבודה במקום אחר, בגלל שפנתה לעיתונות. חבל לי עליה, היא אחות טובה. קורה שאדם עושה שגי־אות שאחר־כך פוגעות בו בעצמו.

ולעצם העניין — באותו הערב היו ב־מחלקה שתי אחיות. החולה, שבה מדובר, היתה חולה מבוגרת. כשבאתי למחלקה סיפרו לי האחיות שולה ומאיה, שהחולה נתנה כמה פעמים שתן ושהן רוצות לשים לה קטטר.

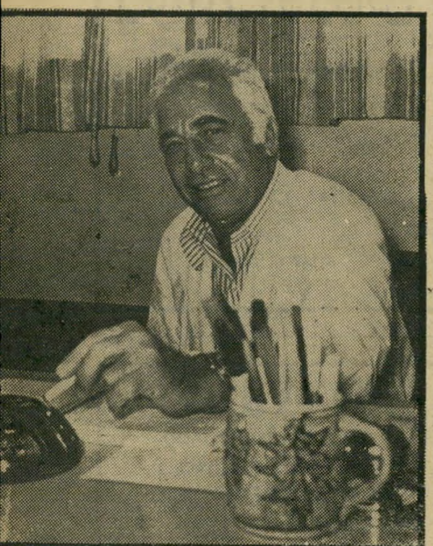
ניגשתי למיטת החולה. שאלתי את הבת שלה על העניין. היא סיפרה לי שאמה נתנה שתן בבגדיה, אחרי שביקשה סיר והאחיות לא מיהרו להביא לה את הסיר. התרגזתי. לא רק שהן שיקרו לי, כדי להקל על עבודתן, אלא סיכנו את חיי החולה, כדי שלא יצטרכו להביא לה סיר. הכנסת קטטר לחולה מבוגר עלולה להביא לסיבוכים מסוכנים, ואפילו למוות. לא הסכמתי להכנסת הקטטר, ואז הטיחו בפני: „בגלל שאבא שלך הוא המנכ"ל אתה מרשה לעצמך הכל."

התרתחתי. לא איימתי על אף אחת עם בקבוק אלכוהול. פשוט העלבתי אותן. אפשר, אולי, להאשים אותי בריב עם גבר, אבל להרים יד על אשה? — לעולם לא!

במבט לאחור אני יודע שלא הייתי צריך לצעוק עליהן, אבל ההתנהגות שלהן הרתיחה אותי. זאת היתה רשלנות פושעת. אני מכיר את עצמי, אני יכול להבין למה התנהגתי כך. הבעייה שלי היא, שתמיד אני צריך לחשוב על עצמי גם כגידעון מן וגם כבנו של הפרופסור.

אני נתקל בהערות מאנשים שונים, על היותי בנו של אבי. זה לא קל. זה רודף

(המשך בעמוד 54)

המנהל

הפרופסור חיים ויינברג טוען, כי העובדה שה־דוקטור, הוא בן המנכ"ל אין לה חשיבות.

* קטטר — צינור לכיס השתן.

ראשומון במחלקה

(המשך מעמוד 53)

אותי. בגלל זה אני חושב שלוש פעמים לפני שאני עושה משהו. צר לי רק על כך שהכניסו את שם אבי לפרשה. הוא כבר עבר את גיל השישים, הוא אינו בר־תחרות למישהו ואין כל סיבה לפחד ממנו. לכבד אותו כן, אבל לפחד? אני חושב שמי שפוחד מאבי, מצבו גרוע. מי שמכיר את הסדרים אצלנו יודע גם, שעל אבי יש פיקוח. הוא בעצם האדם היחידי ש־אותו אפשר לפטר מייד, למרות ותק של שלושים שנות עבודה. מספיק שהוועד המנהל של נשות הדסה יחליט לפטר אותו, והעניין ייגמר.

עד כאן סיפורו של מן.

בחדרו, שבמחלקה האורתופדית, ישב הפרופסור חיים ויינברג וחייך בהבנה. „קורה שאנשים מתקוטטים," אמר, „זה קורה בכל מקום עבודה. הסיבה שרצינו להשתיק את העניין היתה, שזה לא מוסיף לגו כבוד. אני גם לא חושב שיש כאן עניין לציבור. זהו בסך הכל סיכסוך בין שני רופאים, שניהם טובים, שניהם מסו־רים לעבודתם.

„דעתי במיקרים כאלה היא אחת — אינני יכול להרשות לעצמי ששני רופאים יריבו כאן. יש לי ארבעה רופאי־בית. אם שניים מתוכם רבים, אין עבודת־צוות. זה לא יתכן שבזמן ניתוח יבוא אחד הרופאים ויגיד לי שאינו מוכן לעבוד עם חברו.

„אני מנסה להרגיע אותם, ליישב את העניין. חשבתי שאוכל ליישב גם את הסיכ־סוך הזה. לא ראיתי בו עניין כה חמור, שבשבילו צריך לפנות למישטרה.

„את הדוקטור מן אני מכיר מהיום שבא

ד"ר גידעון מן
„הם קשרו קשר נגדי!"

לעבוד כאן. הוא רופא מצויין, בעל פוטנ־ציאל גבוה. יש לו מוסר־עבודה גבוה מאד ולפעמים, הצורה שבה הוא רואה את הטיפול בחולה עדיפה לגביו על היחס לרופאים או לאחיות.

„בקשר לאחות מאיה, מעולם לא אמרתי לה שבגלל שאביו של דוקטור מן הוא המנכ"ל עליה להשתיק את הפרשה. אינני מוכן להיות אומר־הן של אדם אחד.

„צר לי רק שהעניין חרג מהמחלקה ב־צורה כל כך טיפשית, כששניהם עדיין המומים ולא יודעים מה שהם עושים."

הפרופסור קלמן מן, מנכ"ל הדסה, שמע על כל הפרשה בשבת שעברה, בעודו בארצות־הברית. „אני חושב שדברים כא־לה יכולים לקרות," אמר בשיחה טלפונית, „אך איננו יכול להרשות לעצמי להתערב. לעולם לא אקח צד בדבר כזה. אף פעם לא היו לבני פריווילגיות בגללי, ואף פעם לא יהיו."

יאירה יסמין ■

alba איטליה מביאה לך את נעל הספורט החדשה שלך

כשחיפשנו נעל ספורט אמיתית... מצאנו את הנעל שהולכת לכל מקום
למגרש הטניס, למשחק כדורסל או לריצה בערב,
לבית הספר, לדיסקוטק, לטיול ואפילו לעבודה...

נעל הסכלית שהולכת אחד לבל מקום.

נעל ללא תחרות במחיר ובעיצוב
הנעל המצטיינת בחוזק וגמישות
הנעל שתהפוך חלק בלתי נפרד ממך
הנעל שלך מהמבט הראשון

שילוב

alba® sport שווק והפצה: נעלי אמו

להשיג: המשביר לצרכן, שקם, ש.א.ל, כל־בו שלום וחנויות הספורט והנעליים המובחרות

ערבי צעירים
במועדון 5
לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל־אביב.
טל' 297263

ביום ג', 11.9
פרטו של יגאל תיבון
„אל הגבעה"
בתום ההקרנה דיון עם הבמאי

הדקליה מציינה לך:

בתאריכים 1.9 — 21.9.79

* לפנויים ופנויות (עפ"י רישום בתעודת זהות): 15% הנחה על כל יום שהייה ב„דקליה"!
* ב־6.9.79—5: ימים ולילות ירח ל„מהמרים על האהבה", במחיר של 1000 ל"י + מ.ע.מ.!
* לבני מזל „בתולה" — ביום הולדתם שי מ„הדקליה": ארוח חינם לבעל השמחה שיביא עמו 10 אורחים וכן 10% הנחה ל־10 מאורחיו (פרט לסופי שבוע).

ו ל ח ג י ם:

* חופשת ראש השנה 24.9—21, במחיר של 5000 ל"י לזוג (כולל מ.ע.מ.).
* חופשה ל„חוזרים בתשובה" 2.10—28.9, במחיר של 6000 ל"י לזוג (כולל מ.ע.מ.).
* חופשת סוכות ושמחת תורה 14.10—12 במחיר של 3000 ל"י לזוג (כולל מ.ע.מ.).

הקיץ קצר והנופש מרובה...
מהר והתקשר לטל. 057-87177, 03-830157
(ת.ד. 47 ימית) להזמנת מקומות
ולקבלת פרטים נוספים.

בעיות ולבטים
בחיי המין

מ א ת
ד"ר מרדכי זידמן

הוצאת רשפים

לומדו קצרנות
עברית ו/או אנגלית
במהירות ובהצלחה מובטחת
ב„אופקן גרג" (בר־קמא)
ת"א: רח' וייצמן 22, טל. 254826
(באיזורים אחרים — לפי פניות)
קורס חדש נפתח ב־9.9.79

במדינה

(המשך מעמוד 45)

פסק־דין בדרגה ראשונה. תוך 45 ימים יכולים הצדדים לערער מבלי לבקש רשות לכך. אולם על החלטות־ביניים במישפט אין זכות־ערעור. כדי לערער עליהן יש צורך לבקש רשות־ערעור מבית־המישפט שהחליט, או מבית־המישפט של הערעור. ללא רשות כזו אין אפשרות לערעור.

הארץ התייחס למיסמך רב־הדפים של השופטת שולמית ולנשטיין (העולם הזה 2184) כאל פסק־דין חלקי במישפט. לכן הגיש עירעור, מבלי לבקש רשות. הוא חשב כך מכיוון שהשופטת עצמה הכתירה את המיסמך בתואר: „פסק־דין חלקי", והיא גם קבעה בו הוצאות ושכר־טירחת עורכי־הדין, דבר המקובל בתוך פסק־דין.

סוף או ביניים? רם כספי, עורך־הדין של מיזרחי, אינו מקבל פירוש זה. לדבריו היתה זו החלטת־ביניים בלבד. כאשר החליטו בקדם־מישפט על חלוקת המישפט לשני שלבים, היה ברור כי אלה שלבים בלבד. החלוקה היתה לנוחיות הצדדים. בשלב הראשון נקבעה חובת ה־אחריות, ובשלב השני ייקבע הפי־צוי, ורק שלב זה הוא אשר יסיים את המישפט בפסק־דין סופי.

מאחר שהארץ **לא** ביקש רשות־עיר־עור, הגיש כספי בקשה למחיקת העיר־עור על הסף, מאחר שזהו „נפל שהוגש טרם זמנו."

עורכי־דין זהירים, הנתקלים בבעייה כזו, נוהגים לעשות את שני הדברים כאחד. הם מגישים עירעור רגיל, ובו־זמ־נית הם מבקשים רשות־עירעור. כך הם מבטיחים כי לא יפלו בין שני הכסאות.

עורך־הדין מיבי מוזר, ממישרדו של ליבליך, הסביר לעומת זאת, כי כל מבו־קשם היתה לשמור על זכות־העירעור. שכן אם זהו פסק־דין, והם לא היו מער־ערים תוך התקופה הנקובה בחוק, היו מחמיצים את אפשרות העירעור. אולם אם זוהי החלטת־ביניים בלבד, הרי שאין הם מפהרים, ויספיקו לערער עליה אחרי המישפט כולו.

צעד מאקטי. לכן, אפילו יבוטל ה־עירעור כעירעור־נפל, וביתי־המישפט יקבע שהחלטת השופטת ולנשטיין היתה הח־לטת־ביניים המצריכה רשות־עירעור, לא הפסיד הארץ מאומה. תישמר לו זכותו לשוב ולערער בתום המישפט.

בטווח ארוך אין כל משמעות למחיקת העירעור הנוכחי. אם אומנם יימחק, יהיה זה רק צעד טאקטי נוסף בין שני יריבים מישפטיים מנוסים, המשחקים את המישחק המישפטי על כל דקויותיו, והמ־נצלים את כל הנקודות הטכניות לטובת לקוחותיהם.

עיתונות

מעשה ובלה

פעם ניסו לזייף מיסמכים חסויים. היום מזייפים גם מיסמכים גלויים

פירסום הקטעים מסיפורו של יצחק רבין, פינקס שרות, עורר תגובות נסע־רות. במיפלגת־העבודה עדיין לא נרגעו מההאשמות הבוטות, שהטיח ראש־הממ־שלה לשעבר במי שהיה שר־הביטחון ב־ממשלתו, שימעון פרס. למערכת דבר זרמו עשרות מיכתבי־תגובה. חלקם תמך ברבין. אחרים הביעו תמיכה בפרס.

בין שאר המיכתבים, שפירסם דבר ב־נושא זה בשבוע שעבר, היה גם מיכתבה של רינה לוסטיג מחולון. „היה מי ש־דאג להפיץ בציבור הוכחות שונות על חתרנותו של שימעון פרס," כתבה רינה. „היות והוזכרו בהקשר זה יומניו של משה שרת* — אני מבקשת להעמיד דברים על דיוקם: היומן מספר על קצין מבטיח, המתגלה גם כחתרן מצליח, שמו — לא אחר מאשר יצחק רבין."

ואז ציטטה רינה לוסטיג את הקטע מיומן שרת בנוסח: „סיפרתי לאיסר על

* שרת כתב ביומניו על פרס: „אני שולל תכלית שלילה ורואה בעליית קרנו קלקלה מוסרית ממארת ביותר."

... היה מי ש„דאג" להפיץ ב־ציבור הוכחות שונות על חתרנותו של שמעון פרס. היות והוזכרו בהקשר זה יומניו של משה שרת — אני מבקשת להעמיד דברים על דיוקם: ה„יומן" מספר על קצין מבטיח המתגלה גם כחתרן מצליח, שמו — לא אחר מאשר יצחק רבין. ביומן שרת (כרך ג' עמוד 681) כתוב: „סיפרתי ל־איסר על הנבלה שנעשתה במס־כ"ל ע"י יצחק רבין ראש מה"ד במסירת הסוד הכמוס ביותר של הבטחה בכתב על שחרור ג'יבלי לכתב של „למרחב", למען ייעשה מזה קרניים לנגח את ראש ה־ממשלה".

אינני יודעת אם יש דבר חמור יותר מאשר ניצול סודות צבאיים לשם ניגוח, הדלפות וחתרנות. על כן, בבואי לשפוט את טענת רבין על „החתרן הבלתי נלאה" — אינני יכולה להתייחס ברצינות לאדם הפוסל במומיו מומים (כב־יכול) של אחרים.

המיכתב ב„דבר" (20.8.79)
קצין מבטיח

רינה לוסטיג
חולון

עוד ציטטה מיומן שרת

מיכל אופנהיימר („הארץ" 22.8) מביאה דוגמאות על חתרנותו של שמעון פרס. היא מצטטת להוכחה מיומן משה שרת ז"ל.

אם מיכל אופנהיימר מגלה בקי־אות כל כך מופלגת, מדוע אינה מצטטת קטעים נוספים מיומנו של שרת? למשל, בכרך ג' עמוד 681 (יומן שרת) נאמר: „סיפרתי לאיסר (הכוונה לאיסר הראל) על הנבלה שנעשתה במטכ"ל ע"י יצחק רבין ראש מה"ד במסירת הסוד הכמוס ביותר של הבטחה בכתב על שחרור ג'יבלי, לכתב של „למרחב" למען ייעשה מזה קרניים לנגח את ראש הממשלה".

אברהם אתזור
יהוד

המיכתב ב„הארץ" (28.8.79)
חתרן מצליח

הנבלה שנעשתה במטכ"ל על־ידי יצחק רבין, ראש מה"ד, במסירת הסוד הכמוס ביותר של הבטחה בכתב על שיחרור ג'יבלי לכתב של למרחב, למען יעשה מזה קרניים לנגח את ראש הממשלה."

למרות שיומני שרת אינם מהספרים הנפוצים במדינה (שמונת כרכי המדורה הראשונה הודפסו באלפיים טפסים, ש־טרם אזלו), נמצא מי שהלך לבדוק את הציטטה שהביאה רינה לוסטיג בשם שרת. הסתבר כי הנוסח המצוטט היה מוטעה. במקום המצויין (כרך ג' עמוד 681) מר־פיע אומנם הקטע המצוטט, אבל בנוסח הבא: „סיפרתי לאיסר על הנבלה ש־נעשתה במטכ"ל (על־ידי יצחק רבין? או שמא ביוזמת הרמטכ"ל?*)..." כתב דן שיינפלד מתל־אביב לדבר: „הכותבת שיפשוט זייפה את הדברים. רינה לוסטיג שיפצה לצורך התזה שלה את הציטטה. שרת לא היה בטוח מי הדליף את הסוד הכמוס, ואילו רינה לוסטיג זייפה את הציטטה כדי להטיל את האשמה על רבין."

כשביקשו במערכת דבר לברר מדוע זייפה רינה לוסטיג מחולון את הציטטה, הסתבר כי אין במירשם־התושבים תושב־בת בשם זה בחולון.

שתי מהדורות שונות. אבל פיר־סום הזיוף הגלוי לא הרשים, כנראה, את תומכי שימעון פרס.

כמה ימים אחרי חשיפת זיוף הציטטה מיומני שרת בדבר, פירסם הארץ מיכתב שעליו חתום אברהם אתזור מיהוד. נוסח מיכתבו היה מעט שונה מנוסח מיכתבה של רינה לוסטיג. לעומת זאת, הציטטה שמצא הוא ביומני שרת היתה זהה בדיוק לזו שמצאה רינה לוסטיג.

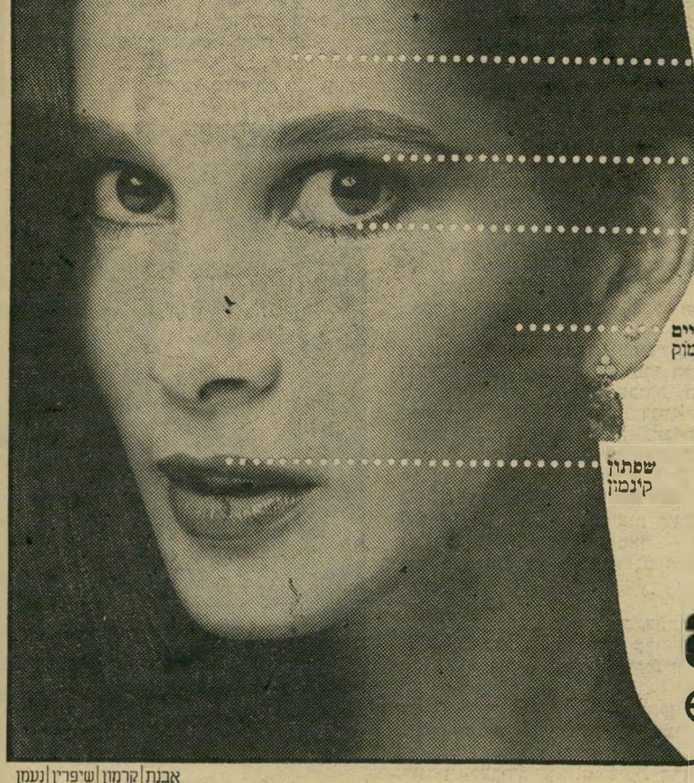
כתב אתזור: „נאמר: סיפרתי לאיסר (הכוונה לאיסר הראל) על הנבלה ש־נעשתה במטכ"ל על־ידי יצחק רבין, ראש מה"ד, במסירת הסוד הכמוס..."

לא היה מנוס מהמסקנה: או שקיימות בשוק שתי מהדורות שונות של יומני שרת, או שתומכי שימעון פרס מפיצים, בזעם, בעיתונות ציטטות של מיסמכים מזוייפים, מתוך הנחה שאיש לא יטרח ויבדוק את מהימנותם במקור.

* הכוונה למשה דיין.

הדם לוהטת ונועזת.

הקיץ הדם מחזירה אותך אל המדבר. אל המקורות.
אל גוני בראשית, עם קוי האיפור החדשניים של
אקסקלוסיב.
קרם הבסיס על פנייך—בגוון חום בז' וסומק לחייך—
כאגוז עמוק.
צלליות לעינייך—בחום קפה משולב עם שנהב, בחום
אדמה וכברק הנחושת.
מסקרה—בחום, ולאוהבות אייליינר—צבע תואם.
לשפתייך—קינמון, מוקה או מנדרין.
סדרת **אקסקלוסיב** מבטיחה לך קיץ שוף, אוהב ולוהט.
סדרת תכשירי היופי החדשה של הדם **אקסקלוסיב**
משווקת ע"י לון.
להשיג בתמרוקיות מובחרות, בשק"ם, במשביר לצרכן
ובכל־בו שלום.

adas
exclusive

אבנת | קרמון | שיפרין | נעמן

קולנוע

כוכבים
החשפנית הפכה חושפת

הבשורה שג'יין פונדה עומדת לבקר בישראל לא רכבה על גלי הפירסום של הסינדרום הסיני. להיפך, כוונתה לעשות כן קשורה דווקא בדמותו של בעלה, תום היידן, ובהכנותיו למירוץ הפוליטי לאחת המישרות המובילות בקליפורניה, אחרי שב־1976 הובס על־ידי מתנגדו המושבע, הסנטור הרסובליקאי האיאקוואה.

הציניקנים טוענים, שג'יין עובדת בקצב היסטרי (שני סרטים לשנה במשך שלוש השנים האחרונות), כחלק ממסעו הפוליטי של בעלה, מה גם שלסרטיה האחרונים תכנים פוליטיים מובהקים. כך או כך, ג'יין טוענת שעבודתה מהווה בעצמה הצהרה פוליטית. „ברצוני להוכיח לקהל," אומרת ג'יין, „שאני מסוגלת להצליח למרות כל המחלוקת שאני מעוררת. אנשים הכניסו לעצמם לראש, שאם את פעילה למען שינויים חברתיים או מהפכות פוליטיות עליך לשלם על כך בעתידך המיקצועי. לפי מוסכמה ארורה זו אינך יכולה להיות כוכב־קולנוע ויצור פוליטי גם יחד. ברצוני להוכיח להם ש־אני מסוגלת להשיב מילחמה שערה, ו־להיוותר בכל זאת בחיים כשחקנית." **ג'יין הבוגדת.** וההוכחה, אכן, לא איחרה לבוא. תפקידה של ג'יין כסאלי היידּ, בסרט שהיתה שותפת בהפקתו, גם במימון וגם בתסריט, השיבה הביתה, זי־כה אותה בפרס האוסקר. בעת מילחמת וייאט־נאם היתה היא, בתו של אחד מכוכבי הקולנוע הממוסדים ביותר של ארצות־הברית, הנרי פונדה, דוברת השמאל הקיצוני נגד הפוליטיקה הרישמית של אמריקה. הקונגרס זעם עליה עד כדי כך, שהיו רבים מחבריו שטענו כי יש לשלול מן הבוגדת את אזרחותה האמריקאית. מפגינים דרשו את ראשה בכרזות בנוסח: „עירומה באה הבוגדת", „הם יורים גם בבוגדים", על שם הסרט ששתה עם סידני פולאק הם יורים גם בסוסים (ראה עמ' 63—62) ו„ג'יין — שליחת הקומוניזם". בהוליווד, חממה של מוסכמות פוליטיות מיושנות, טענו שג'יין לא תיזכה עוד בעבודה לעולם. „הרבה מחברי לעבודה חשבו שאני קוץ בישבן," מודה ג'יין בגילוי־לב, „זה כאב לי. הרי אנשים אלו הכירו אותי מאז הייתי ילדה קטנה."

היום, כששני תפקידיה האחרונים מצינים אותה כלוחמת עם מיקרופון ביד — האחד בסינדרום הסיני, השני בסרטו של פולאק הפרש המחושמל (שבו היא יוצאת בעיקבות הפרש שגנב את הסוס מתחרות מיסחרית בלאס־וגאס ובכך חיבל בחוזה של מיליונים עם החברה שקנתה אותו) לא זוכר איש את מה שהיתה ג'יין בעבר: פצצת סכס שעוצבה בתור שכזו על־ידי בעלה, הבמאי הצרפתי רוז'ה וא־דים.

נידמה כאילו פונדה של קאט באלו או של בארבארלה שייכת לגילגול הקודם. בגיל 41 היא נראית בשלה כשחקנית אך צעירה יותר במראה מאשר היתה בגילגולה הקודם, לפני 15 שנים, בעירום ובמגפי עור.

„לעזאזל הפרט". הוליווד נאלצה להסתגל לג'יין פונדה. היום היא המבוקשת ביותר בין שחקניות ארצות־הברית. מכתיבה לא רק את תנאי השכר, כי אם גם את התפקידים, את הפארטנרים, את הבמאי ואת הסרטים שבהם היא מסכימה לשחק. אין זה מיקרה שגם בסינדרום הסיני וגם בפרש המחושמל היא משחקת עיתונאית המתעקשת לגלות את האמת שמאחרי האגדה הנקראת אמריקה. ואם היא מתקבלת אמינה בתפקיד של עיתונאית שאיכפת לה, הרי זה משום שבאמת רטה מקרוב, כי מאני, שחי בפחד נורא מפני הבריגדות האדומות והטרור שכוון נגד עיתונאים ואנשי קולנוע באיטליה, נשא איתו אקדח לכל אשר הלך. הוא לא נטשו אפילו על בימת הצילומים. הירייה היתה תאונה אומללה, שקרתה לאדם דוקא בשעה שהיה להוט אחרי החיים: הוא הופיע בסרטו של פליני בתפקיד פלייבוי מיזדקן, מול 200 נשים שונות ומשונות שאסף הבמאי במיוחד לצורך סרט זה.

● הכוכבים זוכים לפירסום רב בעוד שאנשי המיקצוע עושים את עבודתם בצינעה. דוגמה מאלפת לכך אפשר למצוא בין עשרות המיקצוענים העובדים בהפקת מצדה, בדמות **מרי הלן,** ישראלית ממוצא רומני העובדת זה שנים רבות כמאפרת ראשית בפאריס, אבל הסכימה להיות מאפרת מן השורה תחת בוס אמריקאי, רק כדי לזכות בחופשת־מולדת ולעשות משהו גם בישראל. מרי הלן עשתה במו ידיה את כל עבודת האיפור בסרטו של **אלן רנה** פרובידנס, שהיתה מעשה אמנות שזיכה אותה בהכרה בינלאומית. את המחמאה המיקצועית ביותר קיבלה מרי הלן מאשתו של **קונסטנטין גאברס,** על האיפור שעשתה ל**אן בנקרופטין:** „את הצלחת להראות שאלן היא לא רק שחקנית מוכשרת מאד — עובדה שכולם מכירים בה — אלא גם אשה יפה מאד."

● הדבר הטוב ביותר שקרה ל**פיטר או'טוּל** בכל הקאריירה שלו, לדעתו, היא הצטרפותו, כחבר מן־המניין, ללהקת התיאטרון המהולל אולד ויק, טרם צאתו לישראל, כבמאי וכשחקן ראשי. „בכך התגשמה שאיפת חיי," אמר. „מעתה ואילך אקדיש חצי שנה לישיבה בלונדון ולעבודה זו." המשימה הראשונה: בימוי הדוד ואניה לצ'כוב, והופעה בתפקיד מאקבת.

יומן החדשות
השחקן אטורה מאני
שמת משום שכל כך רצה לחיות

● מאחרי הבשורה המרה על מותו של השחקן האיטלקי **אטורה מאני,** שגרמה להפסקת צילומי הסרט עיר הנשים של **פדריקו פליני,** מסתתרת אמת מחרידה. העיתונות סיפרה כאילו מאני התאבד ביריה מאקדחו, אך האמת היא, לדברי צלמת סטילס, שליוותה את ההס־

שחקן אטורה מאני
מול 200 נשים

שחקנית ואשת־פוליטיקאי ג'יין פונדה
„אני מסוגלת להשיב מילחמה"

מפגינים נגד ג'יין פונדה בעת מילחמת וייאט־נאם
„הם יורים גם בבוגדים"

עם הבן טרוי והבעל תום
„שליחת הקומוניזם"

עם ואנסה, בתו של ואדים
„קוץ בישבן"

איכפת לה. כשהסינדרום הסיני קיבל תנו־פה מיסחרית אדירה, בגלל התקרית בכור האטומי בהריסבורג, שהפכה את הסרט נבואה, הגיבה ג׳יין: „לעזאזל הסרט שלי. מה שקורה היום באמריקה חשוב בעיני שבעתיים מן הסרט.״

משום כך מהווים היא ומפיק־סרטים צעיר בשם ברוס גילברט, זוג לא שיגרתי בקרב מפיקי הסרטים של הוליווד. „אנחנו מתחילים לעבוד מן הנושא שאותו אנו רוצים לתקוף. רק אחר כך אנחנו ממצי־אים את הסיפור שמסביבו, ושוכרים לנו תסריטאים.״ ההפקה הבאה של הצמד פונדה־גילברט מתשע עד חמש (שעות העבודה הרשמיות במישרדים אמריקאים) תהיה סאטירה חברתית על הנושא של מזכירות. לאור השערוריות הפוליטיות השונות, שיצאו לאור באמצעות מזכי־רות פרטיות ואחרות, אפשר לנחש לאיזה כיוון תנשב הרוח.

משהו עליו. בת 41, נשואה בשנייה, עם שני ילדים מסרסי אוסקר (נערת הטלפון ו־הבלש והשיבה הביתה) ושני ילדים (ה־אחת, ואנסה, בת ה־8, של ואדים, השני טרוי, בן ה־5, של היידן) מרשה לעצמה ג׳יין לבחור: „אני משתדלת לעשות שני סרטים בשנה, כדי שתהיה לי האפשרות לבחור תפקידים כראות עיני, גם בסרטים שאינני מעורבת בהפקתם.״ כזו היתה ג׳וליה, שבה עיצבה פונדה בתבונה וב־רגש את דמותה של הסופרת ליליאן הל־מן, וכזה היה בא פרש — שני תפקידים כבדים. „לכן חשבתי שהגיע הזמן לעשות משהו עליו. וכך עשיתי את מלון ב־קליפורניה, שסיפק לי את האתגר לשחק דמות שאינני סובלת, ושהיא שונה ממני עצמי ומכל התפקידים ששיחקתי קודם לכן. אני נהנית לשחק תפקידים המכרי־חים אותי להיכנס לעורה של דמות, ש־אינני מסוגלת להזדהות איתה מבחינה נפשית ולהיות דומה לה בצורה כלשהי.״

ואמנם, התנהגותה של ג׳יין בחייה ה־פרטיים תואמת את הצהרותיה. „אני עוב־דת באינטנסיביות אך רק בסביבת הבית. בשבילי הקאריירה, המישפחה, הפוליטי־קה וסיגנון החיים הם מיקשה אחת.״ כשהיא מצהירה שנישואיה לתום היידן, הנמשכים כבר שש שנים, ייארכו לנצח, לא חושד בה איש שהיא אומרת זאת מן השפה ולחוץ.

„אלה הם נישואים מתובלים בפוליטי־קה.״ טוענים חבריהם הקרובים של בני הזוג. תום הוא טיפוס בעל מזג אירי ושכל חריף די הצורך, כדי להרשים את הנשיא קארטר, שכבר שוחח עימו פעמיים במשך השנה האחרונה על בעיות משבר האנר־גיה. אחד הנושאים העיקריים שבהם עוסק הזוג פונדה הוא ניצול אנרגיית השמש העשוי, לדעתם, להביא ישועה כלכלית לאמריקה הנמצאת במשבר.

לחיות בפשטות. גברת תום היידן מסרבת לגור בבוורלי־הילס ומעדיפה להסתפק בבית קטן יחסית, לפי הסטנדר־טים המקובלים בהוליווד. היא מכבסת את כביסת המישפחה בעצמה, מבשלת בעצמה, עושה את הקניות ככל האדם, ב־סופרמרקט, ומביאה בעצמה את שני ילי־דיה לבית־הספר ובחזרה.

פונדה עם אביה הנרי (מימין), בעלה, ואשתו של האב שירלי
„הקאריירה, המישפחה והפוליטיקה —

„אם כי היינו יכולים להרשות לעצמנו אורח־חיים של מותרות, דוגמת שכנינו, אנו מעדיפים לחיות בפשטות. מעולם לא אהבתי את ההרגשה של מעמד היחסים בבוורלי־הילס, אף שנולדתי בתוך ש־כזאת.״ לכן, לא התקשתה נפשית להס־תגל להיידן, שנולד בבית עני וכתב כבר חמישה ספרים על נושאי חברה וכלכלה, שאחד מהם נקרא: „אהבת הרכושנות וה־מגיפה הבאה בעיקבותיה״. גם תוכניתו, לניצול אנרגיית השמש, שהביאה לו תומ־כים רבים (ביניהם בני הזוג לולה ורוברט רדפורד), כוללת תוכניות לרפורמות חב־רתיות וכלכליות. פונדה גאה מאד בהיש־גיו של היידן בשטח זה, שגשאו פרי כ־אשר מושל קליפורניה, ג׳רי בראון, מינה אותו לעמוד בראש סוכנות לפיתוח אנר־גיית השמש.

לשחק ולממן. אם היו ציניקנים ש־הלעיזו על פונדה, שהיא מנסה לרכב על גל פוליטי כדי להגביר את כוחה בקופה, הרי היום ישנם האומרים, כי למעשה זו היא שצריכה לרוץ לבחירות תחת בעלה, שהיא מטיבה לנאום ממנו ואישיותה ניחנה בכאריזמה גדולה משלו.

פונדה מעדיפה לשחק ולממן את ה־אמביציות הפוליטיות של בעלה. היא חו־שבת שהיידן הוא גאון פוליטי צעיר, ש־עתידו לפניו, ואינה חוסכת כל מאמץ, כסף או מילים, כדי להוכיח זאת קבל עם ועדה. משום כך היא ניזהרת שלא לומר דבר העשוי להביך אותו בצורה כל־שהי, ועומדת על כך שכל ראיון שלה לעיתונות יוקלט ויצוטט בדיוק מירבי. „הפוליטיקה נותנת לי את הכלים להב־חין בין טוב לרע. אני חושבת שכל אדם חייב שתהיה לו ישות פוליטית, כדי ש־יהיה אדם טוב יותר ואמן טוב יותר. אני רוצה להוכיח בעבודתי, שככל שאתה נעשה יצור אנושי, בעל התחייבויות גדו־לות יותר, אתה נעשה אמן טוב יותר.״

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — **צייד הצבאים, ימים ברקיע, החתונה, סרט פרט, ה־משימה מונרייקר.**

ירושלים — **פרובידנס, צייד הצב־אים, המשימה מונרייקר, מיכוד 22.**

חיפה — **צייד הצבאים, המשימה מונרייקר, חברות.**

תל־אביב

★★★★ **צייד הצבאים** (מוגדבי, ארצות־הברית)״ — התמוטטות הערכים המקודשים של הגבר האמריקאי, כפי ש־הדבר בא לידי ביטוי בגורלם של שלושה צעירים שהולכים להילחם בוויאט־נאם ו־שבים משם שונים, פיסית ורוחנית.

★★★★ **החתונה** (פאריס, ארצות־הברית) — רוברט אלטמן מצייר תמונה רחבה של החברה האמריקאית, דרך טכס חתונה. סרט מבריק ומלא רעיונות מקוריים.

פונדה בתפקיד כתבת טלוויזיה ב„מינדרום הסיני״
מיקשה אחת שאין להפריד״

נבואת הזעם

הסינדרום הסיני (דקל ואו־פיר בתל־אביב, ארצות־הברית) — זהו סרט מן הסוג שאיש אינו יודע לעשותו כמו האמריקאים. מותחן שבו הכל מתנהל ביעילות מירבית, כל תמונה מובילה את העלילה קדימה, אין זמן לגניחות של יפי־נפש ולהתפלספויות של משכילים. ואם הסרט מתכוון לדבר על נושאים קצת יותר מורכבים מאשר פיתרונה של חידה בלשית, אין זה מפריע לתמצי־תיות של החידה עצמה.

היום אין מי שלא שמע על הסרט הזה. תאונת הכור הגרעיני בהריסבורג, שקרתה ימים ספורים אחרי בכורתו, שימשה כפירסומת הטובה ביותר שסרט יכול לזכות בו. כי הסינדרום הסיני מתאר תאונה בכור גרעיני, ונסיונות נואשים של נציגי מימשל שונים, שהיו מעורבים בבניית הכור וממונים על אחזקתו, לטשטש את הפרשה ולהסתירה מעיני הציבור.

כתבת טלוויזיה נמרצת וצלם שאינו מוותר, מתעקשים להתחקות אחרי רמזים ולבדוק אפשרות של דליפת כוח גרעיני מן הכור. בסופו של דבר הם מגלים מהנדס בעל מצפון, האיש שבנה את הכור, שאינו יכול למלא פיו מים נוכח אפשרות של אסון כה גדול, שקשה לנבא את ממדיו.

מכאן והלאה הכל ברור. המימסד מנסה להפעיל לחצים, כדי למנוע את פירסום הידיעה, ומוכן אפילו להשתמש באלימות קיצונית, כדי להשיג את מטרתו — שחרי הרבה מאות מיליוני דולרים קשורים בגורלו של הכור הגרעיני, וכן שאלת הקמתם של כורים דומים בעתיד. אולם באופני־מיזם אופייני לקולנוע האמריקאי, המאמין היום, כפי שהאמין בעבר, כי הפרט האמיץ והבלתי־תלוי מסוגל להתגבר על המימסד המתוחכם ביותר, יוצאת בסופו של דבר הידיעה אל המירקעים (כלשון האקדמיה ללשון העברית) וקשר־השתיקה מופר. וכאשר ג׳ק למון וג׳יין פונדה בתפקידים הראשיים, איש לא יפקפק באמיתות הדברים.

תיכנון של ביזבוז

(המשך מעמוד 17)

היה צורך בתוכניות שיכינו מומחי שדות־התעופה האמריקאים, מהסיבה הפשוטה שהתוכניות כבר היו מוכנות. הן תוכננו כולן בידי מהנדסים ומומחים ישראלים.

משרד־הביטחון וצה"ל לא המתינו עד לתוצאות המיכרזים של חיל־ההנדסה האמריקאי. אחרי שנחתם ההסכם עם האמריקאים על בניית שדות־התעופה, נתן משרד־הביטחון אור ירוק. התוכניות השונות של שדות־התעופה ליד אילת וליד מצפה־רמון חולקו בין כחמישים משרדי הנדסה ואדריכלות ישראליים, שכבר ביצעו עבודות דומות בעבר עבור חיל־האוויר הישראלי. עד שהגיע חיל החלוץ האמריקאי לארץ, כבר היו רוב עבודות אלה בשלבי סיום. למומחים האמריקאים לא נותר אלא להתבונן בתוכניות, לחפש אגשים שיתרגמו להם את הכתוב על גביהן לאנגלית ולאשר אותן במנוד ראש.

המפקחים על המפקחים

תגלית זו היכתה את ראשי המישלחות של התאגידים האמריקאים בהלם. הם טענו שנאמר להם בפירוש שעליהם יהיה גם לתכנן את שדות־התעופה. לשם כך שכרו את שירותיהם וקבעו את התעריף המגיע להם. ועתה הסתבר להם שכל עבודות התיכנון נמצאות כבר בשלב מתקדם.

המישלחות נשארו בארץ עוד מיספר שבועות. ראשיהן החליטו כי אם הישראלים כבר תיכננו בעצמם את השדות ואת כל הקשור בהם, יסתפקו הם בפיקוח על התיכנון. הם יבדקו את רמת התוכניות ואת המיפרטים השונים ויאשרו אותם. זהו, כמובן, פיקוח מיותר לחלוטין, שכן בעבר נבנו על פי תיכנון דומה שדות־תעופה מעולים וחדישים גם ללא אישור של מומחי חברות הנדסה אמריקאיות מסחריות.

מה שקרה הוא שנוצר מצב מגוחך: חברות שזכו במיכרז האמריקאי כדי ל־תכנן את שדות־התעופה, יסתפקו רק ב־פיקוח, שהוא מיותר כמעט לחלוטין. שלושת התאגידים האמריקאים השונים יעסקו בפיקוח, כשמשרד־הביטחון וחיל־האוויר הישראלי עושים את אותו הדבר ביעילות לא פחותה. נוצרה כפילות משולשת. שכן, מלכתחילה נועד תפקיד הפיקוח לתאגיד הניהול (M.S.A) ועתה יבצעו את מלאכת הפיקוח שלוש חברות שונות משלושת התאגידים. ספק אם היא תתרום לייעול בניית השדות. אבל ללא ספק היא תייקר את מחיר הבנייה שלהם.

לכאורה, אין ישראל צריכה להיות מודאגת מהביזבוז האמריקאי. שכן, ה־אמריקאים הבטיחו לבנות את השדות על חשבונם. על פי התחשיב הראשוני יהיה המחיר מיליארד דולר. 80% ממנו ישולמו כבכספי מענק אמריקאי מיוחד. את עשרים האחוזים הנותרים יממנו האמריקאים בעזרת מילווה נוח. פירושו של דבר הוא שמכל דולר, שיוצא על בניית שדות־התעופה, יצטרך משלם המיסים הישראלי לממן 20 סנט. שכן מילווה צריך להחזיר באחד הימים. 200 מיליון דולר מסכום הבנייה המשוער מוטלים על האיצר ה־ישראלי, אם כי באמצעות מילווה.

זה יהיה גם המצב לגבי כל דולר נוסף שיעלו השדות. ישראל תצטרך לפרוע ב־אחד הימים עשרים אחוז מכל הסכום ש־ירשקע בבניית השדות. וכבר עתה, לפני שהתחילו בבניה, מפורים את הכספים ביד נדיבה, כפי שמוכיחה פרשת התיכנון ההנדסי.

חברת לואיס ברגר מניו־ג'רסי, למשל, מקבוצת פריני הבונה את שדה־התעופה עובדה ליד אילת, היא חברה שהידע ה־עיקרי שלה הוא תיכנון שדות־תעופה. אחרי שנכללה באחד התאגידים במיכרז נשאלו מנהליה על־ידי קציני חיל־ההנדסה האמריקאי: „כמה מהנדסים תהיו מסוגלים להביא לישראל?" מנהלי החברה ערכו חישוב והודיעו כי כדי להחיש את התיכ־נון, יעסיקו לצורך זה כ־150 מהנדסים.

אחרי שמישלחת הסקר סיימה את ביקו־רה המוקדם בארץ רצו מנהלי החברה לפרוש מהפרוייקט. הסתבר להם שאין להם מה לעשות כאן כמעט. לבסוף הם שוכנעו להישאר בתאגיד ויעסיקו במיסגרתו כ־עשרה מהנדסים בלבד, „לצרכי פיקוח". „הבטיחו לנו הרים וגבעות," אמר אחד מאנשי החברה, „אחר־כך קיצצו לנו את העבודה לרבע ועכשיו רוצים שאנחנו נפקח על הישראלים, בעוד שישראלים אחרים מפקחים על הפיקוח שלנו."

כתוצאה מכך היה צריך לשחרר כבר כמה מהנדסים, שהחברות דאגו להבטיח לעצמן, לצורך העבודה בארץ.

המישרדים היקרים ביותר

דוגמה אחרת, שמביא דווקא הצד האמריקאי, לביצוע פרוייקט שדות־התעופה, לחוסר היעילות ולביזבוז הממ־גלה כבר בשלבים הראשונים, היא פרשת מיקום המטה של החברות האמריקאיות הקשורות בפרוייקט, בישראל.

חלק מתפקידה של מישלחת הסקר של קבוצת אפשטיין ושות' משיקאגו, בביקו־רה בישראל, היה לאתר שטח מגורים ועבודה לכל הצוותות האמריקאים שיגיעו לארץ. תחילה עלה רעיון לרכז את ה־מגורים והמטה במיבנה אחד, בניין של אחד מבתי־המלון בתל־אביב, שיוכשר ל־מטרה זו. העובדים יגורו בחדריו ויעבדו באולמותיו. הרעיון נפל תוך זמן קצר. חלק מהעובדים האמריקאים שיבואו ל־ישראל, יגיעו לכאן עם משפחותיהם. לא ניתן להחזיק מישפחות שלימות במשך שלוש שנים בבית־מלון. בסופו של דבר הוחלט לשכור את אחד מבתי־המלון ל־מגורי הרווקים, ולבעלי מישפחות להע־ניק דיור במקומות אחרים.

לצרכי משרדי המטה של החברות הוצע בניין המישרדים שבנתה חברת איי.בי.אם. מול הקריה בתל־אביב. שרבות מקומותיו עדיין ריקות. אנשי מישלחת הסקר בדקו את הבניין ומצאו כי מחירי השכירות ה־נדרשים בו הם הגבוהים ביותר בתל־אביב. ההצעה, שבאה מלכתחילה מצד אנשי משרד־הביטחון, נפלה. אנשי המישל־חת חיפשו מישרדים אחרים.

כמה שבועות אחר כך הוחלט במפתיע שהמשרדים בבניין איי.בי.אם. ישמשו את האמריקאים. מחיר ההשכרה שלהם לא הוזל. ניתן היה למצוא תחליפים אפילו במצוקת המיבנים למשרדים השוררת ב־תל־אביב.

מה גרם לתפנית?

על־פי הגירסה הרישמית השתכנעו ה־אמריקאים כי הקירבה למשרד־הביטחון שבקריה תייעל את עבודתם, ולכן הכריעו אחרי שיקול נוסף לטובת בניין איי.בי.אם. הגירסה הבלתי רישמית, שבפי כמה מאנ־שי החברות האמריקאיות, שהופעל לחץ על קבוצת הניהול לשכור את המישרדים בבית איי.בי.אם. על־פי סיפוריהם, נרמז להם כי לאדם, או לקבוצת אנשים המקור־בים לשילטון, יש אינטרס פרטי להשכיר את המשרדים בבניין זה. והם קיבלו את הרמז. הסיפורים שבפי האמריקאים מאזכ־רים גם חברי־כנסת שהיה מעורב בעניין. אולם בדיקת הנושא לא העלתה כל קשר בין אחד מחברי־הכנסת לבין הבעלות על הבניין.

אך העובדה שהמומחים האמריקאים ה־עובדים כאן מסוגלים לחשוב שכך נחת־כים העניינים בישראל, צריכה לגרום דא־גה.

מיכרה של זהב

לגבי החברות האמריקאיות, המשתת־פות בבניית שדות־התעופה, זהו מיכרה של זהב. רווחיהם מחושבים תמיד לפי שי־טת הקוסט פלוס: כלומר, החזר ההוצאות הממשיות בתוספת שיעור רווח קבוע מ־ראש. למרות הפיקוח הקפדני, הן מצד ה־פנטאגון והן מצד מינהל שדות־התעופה הישראלי, שהוקם לצורך זה על ידי מש־רד־הביטחון, על כל הוצאה והוצאה, כדי לא לנפח את תקציב ההוצאות, מסתבר כבר עתה שקשה למנוע את הביזבוז. ככל שיגדל הביזבוז יגדלו ההוצאות. ככל ש־יגדלו ההוצאות יגדלו גם רווחי החברות. ככל שחוסר היעילות יהיה גדול יותר, כך ירוויחו כל הקשורים לפרוייקט, יותר. עם ישראל יצטרך לפרוע בסוף את ה־חשבון. אומנם רק עשרים אחוזים ממנו, ובתשלומים לטווח ארוך בשיעורי ריבית נמוכים. אבל גם כך זה עלול להסתכם בכמה מיליארדי לירות נוספות שיתווספו לחובות החוץ שחייבים אזרחי ישראל.

אלי תבור

לבריאותך ויופיך
הרשמי מיד לקורס מרוכז
לשיפור הגוף
* התעמלות לגמישות, חיזוק שרירים ויציבה יפה.
* התעמלות מכוונת להרזייה.
* הרזייה מובטחת.
הקורסים מתקיימים בשעות הבוקר ואחר הצהריים.
אולפן לאה פלטשר
אבן גבירול 50, תל־אביב, טל. 267682

געזונט
ג'ינס תל־אביבי מדליק
דיזנגוף 247 טלפון 450838

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תוגעי עץ, חרקי ספרים ובגדים. כשמירה על בריאותך ורכושך.
רמת־גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 6-790114-5 רש' מס' 21 עסק 481/75
ירושלים-664015 , אילת-059-3012

המבצע החד פעמי של טלמוסיקה

הסטריאו הטוב בעולם

עכשיו 15,255.- ל"י

פתוח!

בתנאי יבוא אישי

לראשונה בישראל ניתנת לך הזדמנות לרכוש מערכת סטריאו★ High fidelity אמיתית בתנאי יבוא אישי מהחברה בעלת המוניטין: **טלמוסיקה**.

מערכת יוקרה משוכללת זו, שהותאמה במיוחד עבורך והמוצעת לראשונה בארץ, מורכבת מיחידות מתוצרת החברות המובילות בעולם וכוללת:

★ טיונר/אמפליפייר סטריאופוני, AM/FM, דגם R-1030, מתוצרת LUXMAN, יפן (2×30W)
מחיר רגיל – 26,875 ל"י

★ פטיפון סטריאופוני, הנעת רצועה דגם 960ED מתוצרת B.I.C., ארה"ב, כולל בסיס ומכסה מקוריים, ראש מגנטי ומחט יהלום אליפטית דגם M-91 ED מתוצרת SHURE, ארה"ב
מחיר רגיל – 12,875 ל"י

★ זוג רמקולים דגם ATLANTIC מתוצרת ALTEC-LANSING, הספק שימושי עד 50W. הרמקולים ותיבות הרמקולים מיוצרים בארה"ב.
מחיר רגיל – 21,270 ל"י

מחירה הרגיל של המערכת הוא: – 61,020 ל"י

מחירה בתנאי יבוא אישי – 45,765 ל"י

כל המחירים כוללים מ.ע.מ.

התשלום במזומן וכולל את כל המיסים, שחרור, הובלה, והתקנה בבית הלקוח. כך אתה נהנה מחסכון ממשי ורוכש לך את מערכת היוקרה הידועה ביותר בשוק.

אתה נהנה גם מיתרונות נוספים:
- 3 שנות אחריות מלאה, ע"י מעבדות **טלמוסיקה**.
- תוך כשבועיים תהיה המערכת בביתך.

הכנס לאחד הסוחרים המורשים ובקש לראות ולשמוע את הסטריאו היי־פיי הטוב בעולם של **טלמוסיקה**.
האין זו המערכת שחלמת עליה?
ובחגים היא יכולה להיות בביתך...

המבצע בתוקף עד גמר המלאי.
★ לפי שער של –.27 ל"י לדולר

חסכון של 25%

ALTEC-LANSING
LUXMAN
B·I·C

טלמוסיקה

כורזין 1, גבעתיים, טל. 765071

הדגמה והזמנה רק אצל סוחרינו המורשים:

ג ב ע ת י י ם: „טלמוסיקה" — אולמי התצוגה — כורזין 1, פינת אלוף שדה (פתוח במוצ"ש 19.00—22.00).
י ר ו ש ל י ם: „לני — חנוך", מרכז כלל, רח' יפו 97. „אמפיסל", רח' יפו 43.
ח י פ ה: „סטריאו של שמחה", רח' אחד־העם 12 (פתוח מוצ"ש).
„טרמולו", שדרות הנשיא 137 (פתוח מוצ"ש).
קרית מוצקין: „סטריאו של שמחה", רח' דבורה 16 (פתוח מוצ"ש).
א ש ד ו ד: „החשמל כהן", מרכז מסחרי ד'. „אלקטרוטון", מרכז מסחרי א'.
ר ח ו ב ו ת: „חזי — השרות האלקטרוני", רח' בית הפועלים 4.
ח ו ל ו ן: „סלון סבוי", רח' סוקולוב 88.
ב א ר־ש ב ע: „מרכז המוסיקה", רח' קק"ל 197.

ורשבסקי פריליק

של מי הרעיון?

הרעיון הוא פשוט ועתיק:
רק בכוחות משותפים
יכולים בני האדם
להתגבר על הסכנות
העומדות בפניהם.

אבל הרעיון אינו שלנו,
הוא בעצם שלך.
האדם הכיר אותו
מאז הכיר את הסכנה.
מכוחו התארגנו כפרים
ושבטים, ערים וממלכות,
נולדו שיתוף הפעולה
והערבות ההדדית
ובתקופה המודרנית – גם הביטוח.

הביטוח הוא הקופה המשותפת
הגדולה,
המגינה עליך מפני נזקים וסיכונים,
בהם לא תוכל לעמוד לבדך.

את הקופה מנהלות עבורך
חברות הביטוח,
אבל הרעיון הוא שלך.

ביטוח.
הרעיון הוא שלך.

מוגש על-ידי

איגוד
חברות הביטוח
בישראל

הסוף המר של איש הסוכר

יאיר שטרן, קריין הטלוויזיה, עם עורכת **השבוע**, יעל חן. עם הופעתו של יאיר במסיבה הוכחשו כל השמועות על „התנגדותו" לארנון צוקרמן.

מודח א' שלכבודו נערכה המסיבה, מנהל הטלוויזיה לשעבר ארנון צוקרמן, עם המפיק אלכס גיל־עדי, שהפיק גם את המסיבה, שנערכה ב**בנייני האומה** בירושלים. לידם נראית רעייתו של מודח אחר, אשתו של מוטי קירשנבאום.

מודח ב' מנהל מחלקת התוכניות של הטלוויזיה, מרדכי („מוטי") קירשנבאום, ליד אשתו. קירשנבאום היה אחד ממארגני המסיבה ואף תרם לה את הופעת צוות **ערוץ שניים**, מצגתו המצליחה, הלועגת לטלוויזיה ולטיפוסים כמדיחיו.

הבאים בתור? עורך **מבט**, יעקוב אחימאיר, ומנהל מחלקת־החדשות, חיים יבין. אחימאיר הוא הדמות השנואה ביותר על ראשי המישטר החדש, וחסאו כפול, מפני שהוא נמנה על המישפחה הרוויזיוניסטית.

התחקירנית

התגלית של ה־**מסיבה** היתה תחקירנית חדשה העובדת ב**לחם חוק**, ג'ינ־ג'ית יפהפיה בשם יונה אשכנזי. נראה כי יונה תעבור לעבוד בקרוב **בעלי כותרת**.

ריבקל'ה מיכאלי ניסתה להצחיק. חיים חפר קרא מאקמה לכבודו של צוקרמן, יעקוב אחימאיר ערך מוקד פרטי עם ה־מנהל המודח. אולם גם זה לא עזר למצב הרוח הכללי. אולי להיפך. טוביה צפיר חיקה את משה דיין, אחר כך את הרב בנימין צביאלי, שנכח באולם. צביאלי צחק. יהודית רביץ עלתה לשיר. קודם לכן אמר לה מישהו, שצוקרמן ביקש ש־היא תבוא לשיר במסיבת הפרידה שלו. אולם רביץ נהגה כפרימדונה, ירדה מה־במה אחרי שלושה שירים. גם קולה לא היה טוב כמו בימים הטובים שלה, או שמא מעיקות עליה בעיות אחרות.

עוד לפני שהסתיימה התוכנית הרשמית כבר מיהרו רבים להסתלק מן האולם. אולי לא רצו לפגוש שוב את צוקרמן ול־הסתכל בעיניו, ואולי פשוט לא היה להם מה לומר לו.

הם הופיעו כולם. איש לא הכריח אותם לבוא. הם ידעו לבטח, שיהיה מי ש־ידווח על הופעתם ההפגנתית. אולם אלה שלא חששו לומר ליוסף לפיד שהוא „מז־נה את הטלוויזיה", לא חששו גם לבוא להיפרד ממנהלם המודח, ארנון צוקרמן.

אולם בניגוד לשמו של צוקרמן (איש מתוק — בגרמנית), היתה זו מסיבה עצו־בה. מפיקיה, אלכס גילעדי ומוטי קיר־שנבאום, עשו כל שיכלו כדי שתהיה מוצ־לחת, והיו לה סיכויים להיות מוצלחת. מפיקיה היו מפיקי האירוויזיון. המקום היה בנייני האומה, שבו נערך האירוויזיון. והקהל הוא אותו קהל הדואג לשעשע מדי ערב מאות אלפי צופים.

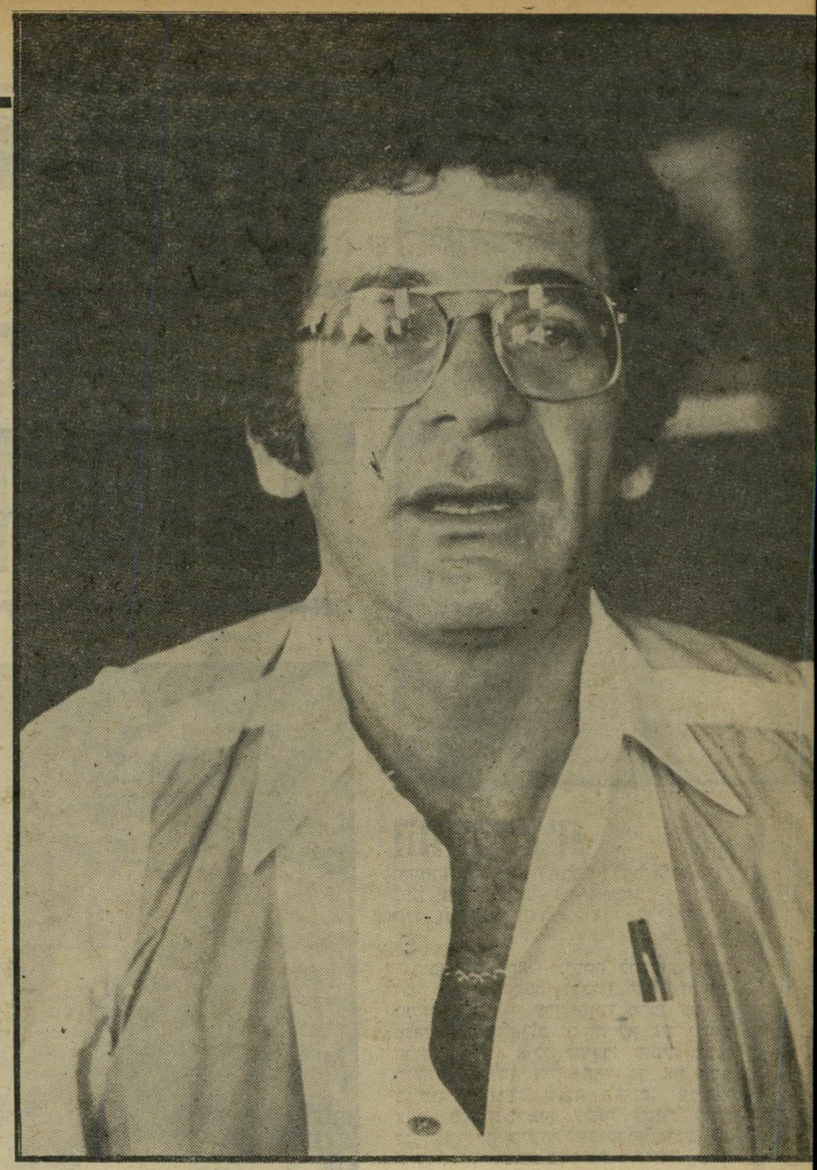
למרות זאת היה עצוב. יתכן שזהו או־פייה של כל מסיבת־פרידה, ויתכן גם ש־היה עצוב בגלל הצורה שבה נכפתה ה־פרידה. ואולי היה עצוב, משום שקשה היה למרבית האנשים להסתכל ישר בעי־ניו של „בעל־השימחה". צוקרמן עצמו. העובדים ידעו שלמרות כל המילים הי־פות, וההתרפסות נגד השליטים החדשים של הטלוויזיה, הם עצמם לא עשו די, ולא הלכו עד סופה של הדרך, למען האיש שתמיד נתן להם גיבוי והלך עימם.

לא עזרו הכריכים הנאים, ואף לא בק־בוקי היין. לא עזר אפילו סרט הטלוויזיה הצבעוני, **שהוקרן באולם ושבו אפשר היה לראות את עובדי הטלוויזיה בשעתם הי־פה ביותר, בעת ההפגנה למען צוקרמן.**

הירושה

מזכירתו החתיכה של ארנון בוקרמן, צעירה בשם דליה, עם חברה, יוסי ז'רז'בסקי.

הבמאי האמריקאי סידני פולאק, שעשה שותפות עם הישראלי ארנון מילצ'ין, מספר על הצד האנושי של הקולנוע

בוטלה בגלל מילחמת־יום־הכיפורים. עברו כמה שנים וכמה סרטים, וביום בהיר אחד מבקש שותפו החדש של פולאק, ארנון מילצ'ין, בחברה שזה עתה הקימו, פריסקל (צירוף של פריס וקליפורניה), לייעץ לו בבעיות הקשורות בהפקת מצדה לטלוויזיה. אותה מצדה שהביאה את פולאק לישראל בשעתו וש„באופן מוזר העירה בי זיקה יהודית לא מובנת.״ ומי עומד בראש ה־משימה? המפיק דיק אירווינג, איש יוני־

אתו הופיע אלמוני, ירוק עוד יותר וצעיר ממנו בשלוש שנים. „שנינו היינו בני־שנים, נפחדים עד מוות, ובמשך שבועיים לא הוצאנו מילה מפינו על בימת ההס־רטה. אבל אני חזרתי הביתה ואמרתי לאש־תי: ,הברנש הזה יהיה כוכב קולנוע.׳״

שמו של האלמוני, רוברט רדפורד. היום, לאחר ארבע הצלחות משותפות, משלים פולאק את סירטו החמישי עם רדפורד, אחד הכוכבים היקרים ביותר של ארצות־

סידני פולאק

הבמאי שעשה את **קרן אור באפלה**, סירטו הראשון לקול־נוע, ב־1965, ומאז שייך לשורה הראשונה של מיקצוענים על הבד האמריקני. הוא בעצמו צלם סטילס, שולט בציוד הקלטה ובתאורה.

הרומנטיקן המפוכח

רוברט רדפורד בתפקיד ששנא עד עמקי נשמתו ולא רצה לעשותו, ועשה בעל־כורחו בשל ידידותו עם פולאק. בן־זוגה של ברברה סטריסנד בכך היינו, שהיה ללהיט.

הבמאי שבא לייעץ

„א ומרים עלי** שהסרטים שלי חגים במעגלים. איני יודע להתפלסף. אני משתדל לשעשע את הצופים שלי בלי לפגוע באינטליגנציה שלהם״ — דבריו של הבמאי סידני פולאק עשויים היו להיי־שמע כהצטנעות מזוייפת אילו לא באו ישר מפיו, כשקולו העמוק והרגוע מלווה עצמו בסברי־פנים חם וכן. דמות שופעת אנושיות ולבביות, נדירה כל־כך באוכ־לוסיה המטורפת של אנשי קולנוע. נדי־רה שבעתיים, משום המעמד המיקצועי המזהיר של גבר בן 45 (הם יורים גם בסוסים, שלושת ימי הקונדור, ג'רמייה ג'ונסון ועוד), שהפך משחקן תיאטרון ל־

הזוג המוזר

פולאק מביים את רדפורד ב־סוס המחושמל. כמו בכל יצירותיהם המשו־תפות באו בלי תסריט, אך עם נשמה דומה.

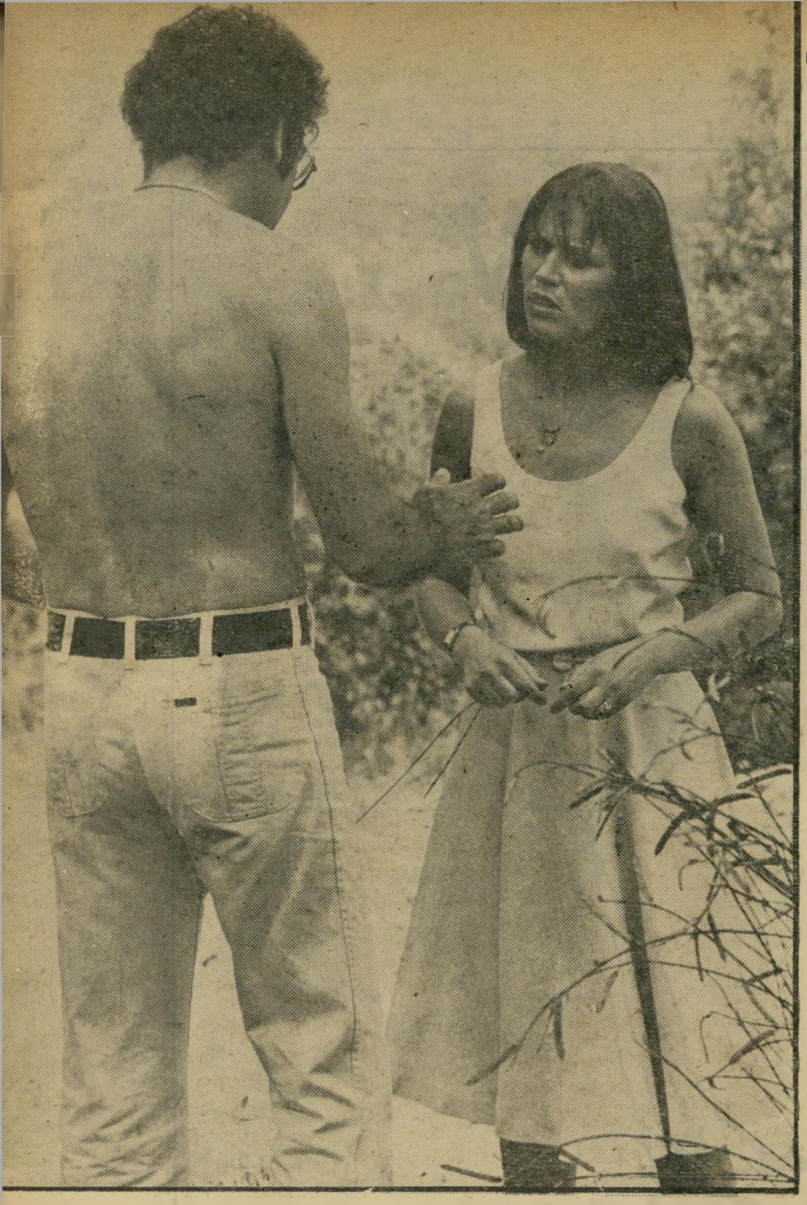
הצייד המתבודד

רדפורד בדמותו של ג'רמייה ג'ונסון, שבמקורה, בסיפור, היתה דמות אימתנית ומזוויעה של אדם שאכל אינדיאנים. בפיתוח הגיע לרעיון של אדם שרוצה להיות הבוס של עצמו.

במאי ולמפיק בעצמו את סרטיו, ושהח־ליט גם להפיק סרטיהם של במאים אחרים.

ואם לדבר על מעגלים: פולאק בא לישי־ראל לראשונה בשנת 1972, כי־התעתד לביים כאן את הסרט מצדה. התוכנית ברסל, שנתן לפולאק עבודה במשך 5 שנותיו הראשונות כבמאי טלוויזיה.

מעגלים נוספים? בשנת 1961 הופיע פולאק כשחקן בצייד מילחמה, סרט של האחים סנדרס, על מילחמת קוריאה. יחד הברית וידידו הקרוב ביותר. הסרט הפרש המחושמל ניתפר למידותיו של רדפורד: הוא מספר על קאובוי מזדקן המוכר עצמו לחברה מיסחרית המייצרת דגנים לארו־חות בוקר. ושעה שעליו להופיע במסע פירסום על גבי סוס מעופר בנורות חש־מליות ומולעט בסמי הרגעה, כדי שיהיה מסוגל לשחק היטב את תפקידו בליווי נע־רות־מקהלה בעיר־הממון, לאס וגאס, גונב את הסוס ובורח. „רוברט הוא יותר אמרי־קאי משהוא נראה. חיצוניותו בוגדת בו כמו שעושה זאת תדמיתה של אמריקה בכרזות התיירות. כאן נראה הכל כל־כך זוהר וכל־כך חלק. לא רואים את העוני שמאחרי העושר, את הגיטו, את הזוהמה, את הסבל ואת העצב. אבל רדפורד, כמו אמריקה, מסתיר מאחורי חזותו החלק־לקה אישיות מסובכת ומלאת מחשכים. הוא הרבה יותר אינטליגנטי משהוא נראה על הבד. הוא הרבה יותר מופנם ובעל עולם נפשי עשיר. אינני יודע כיצד הוא, הטי־פוס הבלונדי בעל המזג האירי, נמשך אלי, הכהה והיהודי, ואנחנו פועלים כשני תאו־מים זהים. שנינו התחלנו כשחקנים, התח־חנו באותו הזמן. עדיין אנו נשואים לאשה המקורית, הוא ללולה ואני לקלייר, ולכל אחד משנינו שלושה ילדים באותם הגילים. כל סרט שאנו עושים ביחד גורם לנו לכאבי בטן כאילו היינו יולדים ילד חי. תמיד יש לנו רעיון מזהיר ולעולם אין לנו תסריט. תמיד אנחנו בהיסטריה לפני הצילומים. תמיד אנחנו רבים בלילה ועובדים נפלא ביום, ושוב רבים בלילה. ובסופו של כל מסע יסורים שכזה, שלמע־שה זהו התענוג הגדול ביותר שאנחנו מכירים, אנחנו גומרים סרט ומתעשרים.

העיתונאית

ג'יין פונדה בתפקיד כתבת הטלוויזיה היוצאת בעקבות הפרש שהסתלק עם הסוס המחושמל השווה מיליונים.

הפרש המכור

רדפורד כפרש מזדקן על רקע פירסומת מיסחרית של דגנים לארוחת־בוקר. „הוא היה גבר נפלא עד שחברה מיסחרית קנתה אותו.“ הוא מגלה את עצמו דרך אהבתה של עיתונאית הרודפת אחריו.

כשאני עובד עם רדפורד אינני זקוק לדיסלומטיה. אינני מבזבז זמן כדי להכיר אותו ואת תגובותיו ואיני צריך לשלוח לו פרחים כדי לפייסו או לחזר אחריו — אני יודע כיצד הוא צוחק וכיצד הוא בוכה. אני יודע שקשה לו להתעורר משנתו בבוקר, ושהוא קם כמו זקן, שבור ורצוץ — אז בסוס המחושמל בניתי לו מעמד כזה של ארוחת־בוקר, אלא שבמקומי, תהיה זו ג'יין פונדה שתעיר אותו בגערות נמרצות.“

האם זה יעבוד? שמועות שונות שהסתננו מבימת הצילומים של הסוס המחושמל, כבר מספרות שכמו „כל התעלולים של היא, נועדה להיות העיתונאית ההולכת לחפש את הסנסציה שמאחורי הקאובוי שגנב סוס השווה מיליונים, ומוצאת אהבה — המשך רעיוני לדמות שהלכה לחפש חלום וגילתה שהוא סיוט, בהם יורים גם בסוסים. אך צפוי היה שג'יין פונדה תחזור לחיקו של רוברט רדפורד שעימו הופיעה בהצלחתו המיסחרית הראשונה על הבמה: המצחיקון יחפים בפארק.

אצל סידני פולאק, נפתח המעגל הישראלי, או אפילו, הקשר היהודי. הוא לא גדל בבית מסורתי, אם כי אמו, ממנה ירש את האהבה לאמנות, ידעה אידיש. בגיל 15 החליט לעשות בר־מיצווה. קצת סידני גם זה משעשע עד כדי דמעות.“ משום כך מעריצות אותו החברות הגדולות כמיקצוען, בן־טיפוחים של המימסד, אבל אחד שיצא לעצמאות. קולגועני הוליווד המסורתיים רואים בו ילד רע השובר מיסגרות — איך הוא מעז לעשות קומדיה רומנטית שיש בה פיכחון כמו כך היינו, או מערבון שמפסיק לזרום לפי המירשם כמו ג'רמיה ג'ונסון, או מותחן בעל רבדים פוליטיים כמו שלושת ימי הקונדור?

גיבורים שאפשר לחלום עליהם

„האירופים סוגדים לו כמה שנים ורחושבים שאם הם אומרים עליו שהוא הבמאי האירופאי שבין הבמאים האמריקאים, ומזמינים אותו לפסטיבלים, זו מחמאה. „בוודאי שזו מחמאה. אבל אני חושב שהם טועים. אינני במאי של פסטיבלים ואיני חושב עצמי לאמן גדול. אני חושב שאני אמריקאי מאד, עם כל הכבוד לאירופה, ואיני מאמין בסרטים הבאים ללמד ולחנך בכוח. אני מאמין שאפשר ללמד רק בדרך שבה מספרים לילד סיפור, והוא בעצמו צריך להבין את המוסר שבו. אני רוצה לספר סיפורים, כמו שאהבתי לשמוע כשהייתי ילד. בחושך, מעל המסך, עם גיבורים שאפשר לחלום עליהם, כמו גרי קופר, ועם שקית של פופ־קורן ביד.“

מעגל אחר? ג'יין פונדה. מי, אם לא

סידני פולאק מביים

פולאק מדריך את מארת קלר בבובי דירפילד, סרט שהביקורת הסתייגה ממנו. „לא רציתי לעשות סרט על נהג מירוצים, כי אם על אדם הלומד לחיות עם עצמו לבדו.“

האמת העצובה

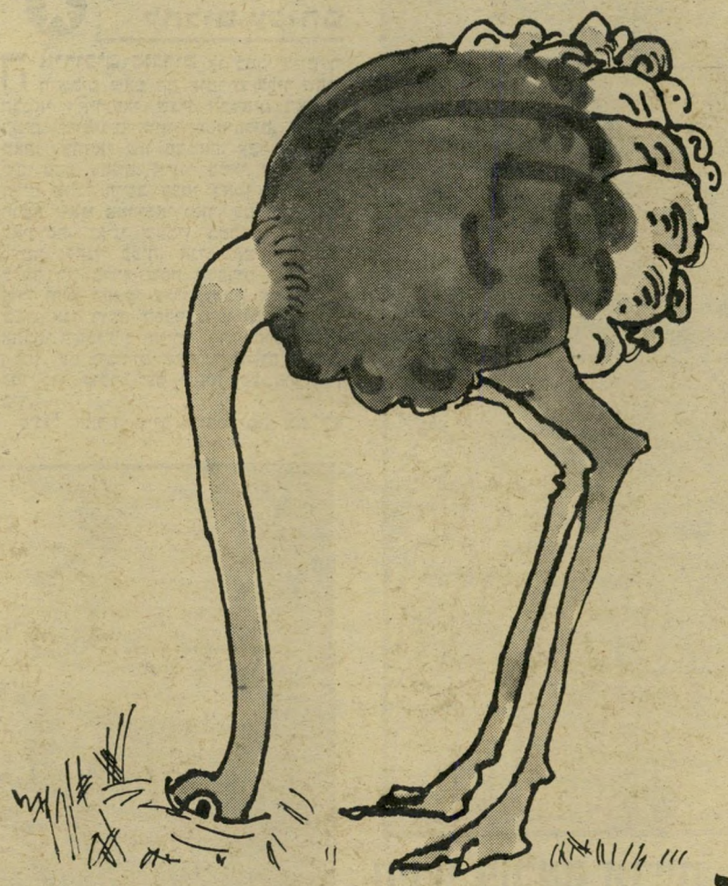
ג'יין פונדה ומייקל סאראזין בהם יורים גם בסוסים. „גם אני חושב כמו הביקורת שזהו הסרט שבו התקרבתי קרוב ביותר לאמנות,“ אומר סידני פולאק, כשהוא מספר על הסרט.

באיחור — אבל זה שימח את לב סבא.

הוא לא מכיר קולנוע ישראלי ואין בפיו מורה נבוכים. אבל אם מישהו רוצה ללמוד משהו בדרך שמאזינים לסיפורי פיות טובות, הנה: „לעשות סרט זה כמו לעבור מיבחן אמת. תנו אותה סצינת אהבה לחמישה זוגות שונים ותקבלו תוצאה שונה מכל אחד. האחד יגיש אהבה סכסית, האחר יעשה אהבה מגמגמת. השלישי אהבה טיפשית והרביעי סצינה אינטלקטואלית. אך לעולם לא יוכל לרמות. הבמאי, כאדם, יוצא דרך הסרט שלו גם אם לא ירצה בכך. אם איננו עדין, לא תהיה בו עדינות. לעולם לא יוכל להביע מה שאין בו.“

עדנה פיינרו ■

עובד עצמאי

אל תטמון ראשך בחול

עובד עצמאי,

אל תטמון ראשך בחול זה עלול
לעלות לך ביוקר

תשלום דמי הביטוח הלאומי כחוק ובמועד הוא תנאי מוקדם למימוש זכויותיך וזכויות בני משפחתך בענפי הביטוח השונים (נפגעי עבודה, שירות מילואים, אימהות, ילדים, נכות כללית, זיקנה ושאירים).

מועד תשלום דמי הביטוח חל ב-10 לחודש זה.*

פיגור בתשלום דמי הביטוח עלול לגרור:

- הפחתת גימלה או שלילתה
- הגדלת דמי הביטוח (בשיעור של 20%-50%)
- עיקול רכוש והכנסה

שלם את דמי הביטוח במועדם!

המוסד לביטוח לאומי
לאורך כל הדרך.

* ההתראה לפי סעיף 179 א' לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) תשכ"ח 1968.

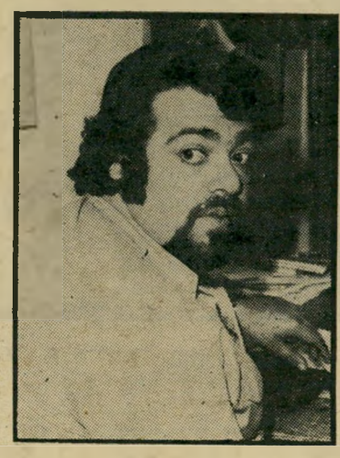
שידור

צוקרמן גילה את הסוד

במהלך המסיבה שנערכה בשבוע שעבר לכבוד **ארנון צוקרמן** (ראה עמוד 61) ראיין **יעקב אחימאיר** את צוקרמן. המנהל שהודח גילה את פרטי הדחתו, לראשונה מאז החליט הוועד המנהל על סילוקו, ומתברר כי הגילוי שלו היה ב־דיוק כפי שפורסם בזמנו בהעולם הזה.

קשה היה שלא לחוש בקולו של צוקרמן את המרירות על איש אחד. צוקרמן אי־נו כועס על יושב־ראש הוועד המנהל, הפרופסור **ראובן ירון**, לא על עורך־הדין המצחיקן, **אהרון פאפו**, ואפילו לא על מנכ"ל הרשות, **יוסף** ("טומי") **לפיד**. צוקרמן כועס על מי שבגד בו, סיו"ר הוועד המנהל, **אריאל וינשטיין**.

כפי שנטען בזמנו בהעולם הזה, הבטיח וינשטיין לצוקרמן כי הוא יתמוך בהאר־כת הכהונה שלו. היה כמעט ברור אז כי אם וינשטיין יתמוך בצוקרמן, יצטרפו אליו **צבי** ("הזי") **זינגר** ופאפו. שלושת

מפיק גינת
עוני חמור

אלה, יחד עם שני הקולות שהיו מובט־חים לצוקרמן, של העיתונאי **דניאל** ("דני") **כלוך** ושל **ניסים אלמוג**, היו מבטיחים רוב לצוקרמן.

אולם ברגע האחרון "נענה וינשטיין לדין התנועה." וויתר, לא בפעם הראשו־נה, על דין המצפון. יומיים לפני ישיבת הוועד המנהל הודיע וינשטיין לצוקרמן כי אין לו ברירה אלא להכנע ללחצים ולהצ־ביע נגדו. במהלך הישיבה עשה וינשטיין צעד עוד יותר מכוער, המעיד על צביעו־תו. הוא נבהל מלחץ דעת־הקהל ומהפגנת עובדי הטלוויזיה, והחליט להימנע מהצ־בעה. וינשטיין חשב כי אף אחד מהצד־דים הירִיבים לא יוכל להאשים אותו אחר־כך.

אולם וינשטיין טעה. מכל המנהלים ה־חדשים, בעלי המגמות האנטי־דמוקרטיות, ייזכר דווקא וינשטיין כאיש שעזר יותר מכל אדם אחר לסתימת הפה ברשות־השידור.

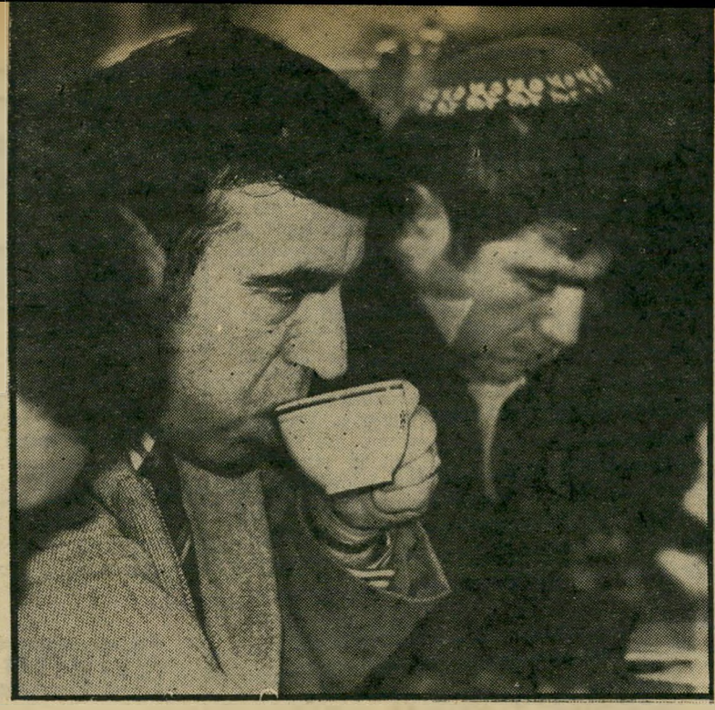
הנקמה של גינת

רפי גינת התחיל את דרכו בטלוויזיה ככתב מחלקת הספורט. בעת משחקי ארגנ־טינה חשב גינת כי מגיע לו לנסוע לארגנ־טינה, וכאשר **אלכס גילעדי** ביכר מי־שהו אחר על פניו, נעלב גינת, עשה ברו־גז עם מחלקת־הספורט ועם גילעדי ועבר להיות כתב במערכת הכל־בו־טק.

נראה כי זה היה המוֹל הגדול של גינת. כאשר מונה מפיק כל־בו־טק, **גדעון לב־אֵרי**, כמנהל הרדיו, קיבל גינת את הפי־קת הכל־בו־טק העומד לחזור למסך בקרוב.

אך גינת גם נקם בגילעדי. הוא הצליח לקחת ממערכת־הספורט שני כתבי ספורט, **ירון קימור** ו**דן לוונשטיין**. עתה סו־בלת מערכת־הספורט ממחסור עוד יותר גדול בכתבים.

לפני שהתחיל בהכנת כל־בו־טק, ערך גינת סידרה בת שלושה פרקים למבט שני, על העוני והרעב באדק, אשר זיעזעה את כל מי שצפה בה.

שר חמר וסיו"ר וינשטיין
האמת התגלתה במסיבה

נפתרה בעיית לנגדון

המפיק **צבי** ("צבה") **גורן**, ביקש, בג־לל סיבות אישיות, חופשה ללא תשלום בת־שנה, וסיפר כי הוא עומד לבלות אר־תה בלונדון.

כאשר נודע הדבר למחלקת־החדשות, הם פנו אל גורן וביקשו ממנו להיות,

שליח גורן
במקום קיסל

בזמנו הפנוי, כתב הטלוויזיה בלונדון. **מיכה לימור**, מי שהיה הכתב בלונדון, כבר חזר, ו**שלום קיטל** ביטל את נסי־עתו ללונדון, מאחר ונעלב מכך שלא נש־לח לוושינגטון.

גורן, מי שהתמחה בביום קונצרטים ו־היה דובר האירוויזיון, לא יהיה עובד ה־רשות באותה שנה אלא יקבל שכר לפי כתבות.

הפטיציה של אורגד

הקריין **אריה אורגד** אינו בדיוק ה־דמות האהודה ביותר בבניין הטלוויזיה, ועתה גם ברור מדוע. כאשר כולם היו עסוקים בהכנת המסיבה לכבוד המנהל ה־מודח של הטלוויזיה, **ארנון צוקרמן** (ראה עמוד 61), היה אורגד עסוק בדבר אחר: הוא הכין פטיציה, שעליה ביקש להחתים את עובדי הטלוויזיה, נגד ערי־כת המסיבה. מובן שהפטיציה נכשלה וה־עובדים הופיעו כמעט כאיש אחד למסיבה.

לא ברור מדוע עשה זאת אורגד: כדי להרגיז שוב, כפי שהוא עושה פע־מים רבות, או משום שרצה למצוא חן בעיני הבוסים החדשים של הטלוויזיה ור־שות־השידור. יתכן כי הסיבה היתה כפולה.

אולם לא רק אורגד ניסה להכשיל את המסיבה. כמה טכנאים ניסו אף הם לע־רוך פטיציה נגד המסיבה וטענו כי „צו־קרמן לא עזר לנו כשהיה מנהל." אולם היה זה מיעוט מבוטל של טכנאים. האח־רים לא זו בילבד שבאו למסיבה, אלא שגם תרמו הרבה להצלחתה.

הדובר העובד

דובר רשות־השידור, **משה עמירב**, יצא לחופשה, ואת מקומו ממלא יועץ מנכ"ל רשות־השידור ומי שהיה בזמנו דו־בר הרשות בעצמו, **ארי אבנר**.

אבנר נפל בתקופה לא טובה לתפקיד ממלא־המקום. העוזרת של הדובר לעניי־ני טלוויזיה, **עדנה חפץ**, לקחה חופשה ונוסעת לחו"ל. העוזרת שלו לענייני רדיו, **עדנה בירמן**, לקחה חופשה בארץ.

אולם למרות זאת, השתפרו שירותי ה־דוברות דווקא כאשר אבנר הפך ממלא־המקום. אבנר, כאיש מקצוע וותיק, מבין כי אין זה מתפקיד הדובר לרומם ולשבח

קריין אורגד
פטיציה נגד מסיבה

את המנהלים שלו, הפרופסור **ראובן ירון** ו**יוסף** ("טומי") **לפיד**, אלא לדאוג לכך שעיתונאים יקבלו חומר מהימן ומ־אוזן.

רבים מקרב העיתונאים קיוו השבוע כי אבנר יישאר בתפקיד זה באורח קבוע.

חיבוק הדוב

ממלא־מקום מנהל הטלוויזיה וממלא־מקום מנהל מחלקת התכניות וממלא־מקום מנהל סרטי התעודה במחלקת התכניות, **יוסף** ("טומי") **לפיד**, אינו מרבה להס־תובב בבניין הטלוויזיה. הוא מבכר את חדרו שבבניין הנהלת רשות־השידור, שם אין הוא נתקל במבטי עוינות ובמבטי בוז של העובדים.

אולם לעיתים צריך לפיד בכל זאת לבוא לבניין הטלוויזיה, שאותה הוא כביכול מנ־הל. אז הוא מנסה לקשור קשרים ידידו־תיים עם העובדים. בדרך כלל נתקלים נס־יונות אלה שלו בחומה קרה, אולם נראה כי אצל אחד הוא הצליח: הכתב הפר־למנטארי של מחלקת החדשות, **יורם רונן**.

לאחרונה נראים לפיד ורונן כשהם מס־

ממלא מקום אבנר
רעיון לעתיד

תובבים חבוקים במסדרונות הטלוויזיה כרעים מזה שנים רבות.

בעיות שמירה ברשות השידור

צפויה שערוריה, הקשורה בחברת־הש־מירה שנשכרה על־ידי רשות־השידור לשמור על בנייני הרשות ומיתקניה.

התברר כי בעוד שהחברה הודיעה על שכר מסויים שהיא משלמת לשומרים שלה, היא שילמה להם פחות. כאשר נר־דע הדבר לסמנכ"ל הרשות, **שלמה עכאדי**, הוא סירב לטפל בעניין, וטען כי זו בעייתם של עובדי החברה, ולא שלו.

בינתיים כבר קמו מערערים על כשרות המיכרז, שלפיו קיבלה החברה את ה־עבודה.

חלבי זיחר על הארוואד

כתב החדשות, **רפיק חלבי**, החליט סופית שלא לצאת לחופשה, וויתר על

כתב חלבי
ביטול לימודים

המילגה שהציעה לו אוניברסיטת הארוואד בארצות־הברית.

חלבי, שכבר הודיע על כך לשלטונות האוניברסיטה, חושש שמא, בעקבות המ־דיניות החדשה של ראשי רשות־השידור והשתלטות טיפוסים כ**יוסף** ("טומי") **לפיד** עליה, פשוט לא יהיה לו לאן לחזור.

יום רביעי

5. 9

● **מר אר (7.00).** קרול, אשתו של ולבר, מגלה את עולם העסקנות הציבורית, וכמו נשות מנהיגים ישראלים מסויימים, מזניחה בגללו את בעלה. הבעל, בעזרת אד, מתחבל תחבולה המחזירה אליו את אשתו.

● **על אדונים ומשר-**

אדונים ומשרתים: בלאמי
יום רביעי, 8.00

תים (8.00). הייזל בלאמי, אשתו החדשה של ג'יימס (ראה גלופה), מקבלת שיחת טלפון מרוזנת צרפתיה בשם לילי, הסוענת כי הכירה את ריצ'ארד לפני כמה שנים, ו-רוצה לבקר בבית בעת שהו-תה בלונדון. הייזל מזמינה את לילי ואחיה קורט לארוחה. אז מתגלה כי לילי היא הרפתק-נית, יפהפיה אך חסרת-ממון, המנסה למצוא לה בעל עשיר שיפרנס אותה ואת אחיה. ה-אח חושב שריצ'ארד בלאמי הוא האדם המתאים לכך.

● **המכונית שלי (10.05).** קומדיה של הבמאי-שחקן צרפתי ז'אק טאטי. יח-סית למה שמוקרן בטלוויזיה הישראלית, קומדיה די חדשה — משנת 1970. הסרט מתאר את הרפתקותיו של ממציא משונה, ששיכלל מכונית עמ-מית ומנסה להגיע עימה לי-ריד-מכוניות הנערך באמסטר-דם. בתפקיד הראשי מופיע טאטי עצמו.

יום חמישי

6. 9

● **פליפר (6.32).** חלק א' של עלילות פליפר וה-שודד. פורטר וסנדי מצילים אדם שנקלע לתוך סופת הורי-קן, ורק אחרי שהם מביאים אותו הביתה מתברר להם כי הוא שודד בנק.

● **בית שמש (9.35).** המפיקה-במאית אסתר דר חיפ-שה עיירת-פיתוח, כדי להציג באמצעותה את הפרובלמטיקה של עיירות הפיתוח בישראל. היא לא בחרה בעיירת-פיתוח השוכנת על הגבול, בקריית-שמונה, משום שבה יש בעיות אחרות, בנוסף לבעיה הרגילה ששמה עיירת-פיתוח. דר מצ-אה את בית-שמש, השוכנת גם ליד הבית, על-יד ירושלים. הצילומים של דר נערכו לפני הבחירות האחרונות. עמרם לוק, איש המערך, היה אז ראש המועצה הכימעט-כל-יכול. ב-בחירות היה מהפך בבית-שמש והתמונה כולה השתנתה. לכן נראים שלושת הפרקים של הסידרה על בית-שמש, שה-ראשון בהם יוקרן הערב, קצת מיושנים. הפרק הראשון מהווה הצגה כללית של העיירה, הי-כרות עם האוכלוסיה המקומית בימי חג ובימים רגילים, ועם כמה מגיבורי הסידרה, תושבי המקום. דר ניסתה להראות את בית-שמש במצב מיוחד, בין בחירות כלליות לבחירות מו-ניציפאליות.

● **בועות (11.15).** ג'סיקה וצ'סטר באים לבקר אצל קורין, ושריף טינקלר מכניס לתאה של קורין את אינגריד, המגלה לקורין הנד-המת שהיא אמה האמיתית. לבית קמבל מגיע חוקר פרטי ממוצא גרמני, הייינריך הימל, המתעלל בבני המישפחה. גם אצל מישפחת טייט מנסה ה-חוקר להטיל טרור, אך בנסון שם אותו במקומו.

יום שישי

7. 9

● **גד וגד (3.00).** למרות שהסתיימו כבר שידו-רי החופש הגדול, נראה כי העיקרון של תוכניות חוזרות מצא חן בעיני מחלקת תוכ-ניות הילדים, והיא ממשיכה להטריד את הצופים הצעירים בשידורים חוזרים. היום מת-חילים לשדר, בשידור חוזר כמובן, סידרה בת 13 פרקים הנקראת גד וגל, על אח ו-אחות הגרים בגן-החיות. הפ-רק הראשון מספר על האחים הבורחים ליער ועוברים חוויות ילדים מסעירות.

● **חופשת אהבה (5.32).** קומדיה מצרית מטומ-טמת, על מהנדס העובד ב-בנית סכר אסואן ועל אשתו הרופאה, הנעדרת מהבית בת-קופת חופשותיו. המהנדס מו-צא פורקן בעת העדרויות אש-תו אצל השכנה, שהיא גם רק-דנית. אולם לסרט, שבו מש-תתפים פואד אלמוהנדס, שווי-קאר ונגואה פואד יש גם מוסר השכל: אסור להוניה בעלים ונשים לחסדי השכנים והשכ-נות.

● **המהגרים (9.20).** פרק שני בסידרה בת ארבעה פרקים, על הצלחת בן מהגרים איטלקים בארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות, ארצות-הברית. דן נושא לאשה את בת הבנ-קאי, הופך למיליונר, אולם בשלב מסויים מתברר לו כי לשאת אשה זה לא רק לפ-תוח חשבון בנק, והנישואין שלו עולים על שרטון. אולם לא גיבור סידרה כזו יותר ל-לא אשה. הוא מוצא ניחומים אצל מיי, בתו של מנהל החש-בונות.

● **שעה טובה (10.10).** תוכניתו החדשה של מני פאר, שניתנה לו כפיצוי על כך ש-הוא נפל קורבן להדחתו של **יעקוב** („יענקלה") **אגמון** מעלי כותרת. פאר מוכיח שוב עד כמה הוא איש טלוויזיה מקצועי. הכוונה של פאר הי-תה להביא סקופ חברתי בתוכ-נית שלו — את סיפור נישו-איהם של הרב שמואל אבידור הכהן, אשר שעתיים קודם לכן הופיע בעצמו על המסך הקטן, עם המשוררת והעיתונאית ארי-אנה הרן והפיכתו של הרב לח-בר קיבוץ. אולם מאז הקלטת התוכנית ועד שידורה, פורסם כבר סיפורו של הרב בעיתו-נים. עוד יופיעו אצל פאר: אילנה רובינא, חנן גולדבלט ולהקת הכל עובר חביבי.

שבת

8. 9

● **חידושים והמצאות (6.02).** על העיתונות המו-דרנית. לין קרייר, כתבת ה-סאן דייגו אבנינג טריבון, יושבת בישיבת מועצת עיר-ית סאן דייגו ומדווחת עליה לעיתונה. תוך שניות היא מע-בירה את הדיווח שלה ישירות אל מסוף וידיאו. המחשב, ה-מחובר אף הוא למסוף, מספק חומר-רקע לכתבתה ממאגר עצום הטמון בתוכו, ושניות ספורות אחרי שקרייר הרימה את שפופרת הטלפון והכתיבה את הכתבה שלה למחשב, קרא אותה על המסוף ג'ים ניקולס, עורך החדשות המקומיות של הטריבון. סיפור זה הוא מפ-תח לתיאור כל אמצעי הטכ-ניקה המשוכללים, העומדים לרשות עיתונאים ועורכים ב-עיתונאית הגדלים של ארצות-הברית. ובוודאי יעורר את קינ-את כל העיתונאים הישראלים שיתבוננו הערב בתוכנית.

מסך גדול מסך קטן: דיין וכונב
יום ראשון, שעה 8.30

● **הממזר (10.05).** הפרק השני והאחרון של ה-סידרה. פיליפ מוצא תעסוקה בבוסטון, הוא פוגש שם ב-קבוצה של מורדים יהודים, ו-אחד מהם, בעל בית-דפוס, מציע לו את העבודה. בינתיים הוא מחזר אחרי אן וור, שאת תפקידה מגלמת השחקנית קים קטרל, בתו הבתולית והנאה של אברהם וור, עורך-הדין ה-מהפכן. במקום שבו נכשלו צעירים אחרים, מצליח פיליפ. עד מהרה נוטל פיליפ חלק במלחמות נגד הבריטים ושמו יוצא לתהילה כלוחם ללא חת. כאשר ההתנגשויות המוויינות הופכות למילחמה של ממש, מגלה פיליפ שאחיו, רוג'ר, מפקד על גדוד בריטי בבוס-טון. המיפגש האכזרי ביניהם, מוביל לשיא מזעזע, שבו מעו-

מסיבת יום הולדת: שאו
יום שני, שעה 9.30

סיקאלי. אנריקו מנסיני הוא אמרגן המנסה להרים מחדש מופע של צמד כוכבים מלפני 20 שנה. אולם מתברר כי הצ-מד, אלן ופרנק ג'יימסון — את תפקידו מגלם ג'ין בארי ואת תפקידה מגלמת שאני וואליס — אינם אוהבים כבר זה את זה ולא רוצים להופיע ביחד, למרות שמופע כזה הוא פתח ההצלה היחיד של פראנק, ה-שקוע בחובות. קיימת עוד בע-יה. מטורף אילם בשם אנטון מצגר, שאותו מגלם השחקן נחמיה פרסובו, החליט לסכל בכל מחיר את העלאת המופע. את כל הבעיות האלה צריכות שתי שחורות ובלונדית אחת לפתור.

● **סרט קצר (10.50).** בטלוויזיה הישראלית לא מת-ייאשים. ממשיכים להקרין את הסרטים המקוריים הקצרים, אשר כל אחד מהם זכה באיזה פרסון ולכן יוצרו חושב שהוא בבחינת יצירת אמנות. הערב שני סרטים. מאיר בשבע תמו-נות הוא סרט נטול עלילה, שאותו כתב וביים שימעון דותן. משחקים בו עמי מראוב ויעל דרויאנוב. הסרט השני הוא החלום השני, סרט מבול-בל של רחל נאמן. בתפקיד ראשי נעמי בכר.

יום שני

10. 9

● **מורשה (8.00).** שני כוכבים בתוכניתו של הרב בנ-ימין צביאלי. הרב שלמה גורן והחקלאי יחיאל לוי.

● **מסיבת יום-הולדת (9.30).** תסריט ידוע של הארולד פינטר וביום של ויל-יאם פרידקין. זוהי התוכנית השווה-צפיה ביותר השבוע. סטנלי, שאותו מגלם השחקן רוברט שאו, הוא אחד הדיי-רים בפנסיון על חוף הים, ש-רבת גם אשתו של רוג'ר, אליס.

יום ראשון

9. 9

● **מסך גדול מסך קטן (8.30).** מסתבר כי הקריין ניסים דיין עולה כמה מונים על הקריין שקדם לו בתוכנית זו, יצחק בן-נר. דיין מביא ה-ערב את עלילות ג'יימס בונד, על כל השחקנים שגילמו את 007.

● **המלאכים של צ'ארלי (10.50).** סרט בלי פושעים, גנבים ורוצחים. הפ-עם נקראות שלושת היפהפיות לעזור בהרמתו של מופע מו-היה פעם מפואר ומפורסם אך היום הוא עלוב ומוזנח. עוד מתאכסנים במקום זה מק'קאן, השחקן פטריק מגי, מג, השח-קן דנדי ניקולס, וכמובן גולד-ברג, השחקן סידני טאפלר. הכל משתתפים במסיבת יום-הולדת שכזכל שהיא מתקדמת היא הופכת מגעימה למתוחה וכבדה.

יום שלישי

11. 9

● **?מישפחה (7.00).** התוכנית מוקדשת כולה למח-לות-לב והתקפי-לב. שני חו-לי-לב, שאון זכריה בן ה-52 מעכו ואנטון שחאדה בן ה-47 מכפר יסיף, מספרים על ההי-בטים האישיים של המחלה, הפחדים, החששות, המיגבלות בעבודה ובחיי יום-יום, ועל יחס נשותיהם למחלה. הד"ר אוסמה חורי, רופא עכואי, וה-ד"ר אבי נאדר, מומחה למח-לות-לב מבית-החולים רמב"ם בחיפה, ירואיינו על ההיבטים הרפואיים של המחלה.

● **שחק אותה (8.00).** דודו טופז עושה זאת לפחות טוב כמו טוביה צפיר בזה ה-סוד שלי. המשתתפים הערב הם עודד תאומי, אורי אלוני

שחק אותה: טופז
יום שלישי, שעה 8.00

ומוטי גילעדי והפרס הוא עדיין 10.000 לירות.

● **מנהיגים שעיצבו את פני המאה (8.30).** כוכב הערב הוא נשיא ארצות-הברית לשעבר, פרנקלין דלאנו רוזוולט, מי שנבחר כנשיא ב-עיצומו של השפל הכלכלי, ונתן למדינה זו את הניו-דיל ואת התיקווה המחודשת. רוז-וולט היה נשיא קשוח, שלא היסס כלל לפגוע במוסכמות ולדרוש סמכויות.

ענק האלקטרוניקה מיפן, ממליץ מאד לרכוש בספטמבר* את הניידת שכבר אינה זקוקה להמלצות**

*השווה מחירים ותמליץ גם אתה

**מאז הופיעה בארץ, נמכרת הניידת של שרפ יותר מכל ניידת אחרת. 100,000 הישראלים שכבר נהנים ממנה אינם יכולים לטעות.

את הניידת של שרפ תוכל לראות ולקנות בשק"ם, ברשתות השיווק ובחנויות חשמל מובחרות

היבואן: אסמגו-פרוסמן בע"מ ירושלים.

א.ק.א.

SHARP

SHARP

שֶׁרְפ. ענק האלקטרוניקה מיפן

אמנות

ציור

שמעון אבישר

„באותה שנה היה שלג בירושלים, והצבע הלבן ריגש אותי מאד. לקחתי את שפופרות הצבעים שאבי קנה לי ליום הולדתי ה־9, מרחתי את כל הצבעים, עד תומם, על נייר, והייתי בטוח שאבי יאהב את זה מאד. במקום זה קיבלתי סטירה, על שבזבזתי את כל הצבעים במכה אחת...״ במילים אלה מתאר שמעון אבישר, שת־ערוכת ציוריו נפתחה בימים אלה בגלריה ז׳אן תירוש היפואית, את תחילת דרכו כצייר.

שמעון אבישר, שנחשב לנער־שעשועים של העולם המערבי, הוא טיפוס חושני, מתולתל שיער, בעל עיניים שחורות בורקות וקול עמוק. בשיחה עימו, שהתנהלה בדירת ידידים שהועמדה לרשותו בזמן שהותו בארץ — הוא גולל את סיפור חייו הסוערים, שתואמים את אופיו חסר־המנוחה.

שמעון הגיע לארץ בגיל תשע, מקו־בלנקה, מרוקו, היישר לירושלים. זמן קצר אחרי בואו, קנה לו אביו מערכת צבעים, שאיתם ביטא את התחושות שפיעמו בו למראה השלג שעטה על ירושלים, ושעבור „היצירה״ זכה בסטירה. כפי שכבר הוזכר לעיל. אחרי לימודיו בבית־ספר

אבישר ואספן•
גם הברון רוטשילד

דתי (הוא ממשפחה לא דתית בכלל, פשוט בית־הספר היה קרוב ביותר לבית), התגייס לצבא. בגיל 19 גילה אותו בעל אחת הגלריות הוותיקות, ז׳אן תירוש, והציג את עבודותיו בתערוכה. אחרי כן, היה שמעון מצייר בעלייה־גג ברחוב בן־יהודה, כדי לעבוד על הציורים שהתחייב לספק לגלריה מדי חודש, והתקיים מכך יפה מאד. הוא מודה שהצלחה עלתה לו לראש, וכפי שהוא מגדיר זאת — „התחלתי לשחק אותה, והתחלתי לשתות״.

אופי סוער וחזר שקט. לאחר סיום שירותו הצבאי, נסע שימעון לפאריס, אחרי שקיבל מילגה ללמוד עיצוב במה, אותה קיבל משגרירות צרפת. הוא למד בבוזאר ובAppliqué Art, אך מאוחר יותר, לכשסיים את לימודיו, הסתבר לו שזה לא מה שמושך אותו בדיוק, והוא עשה תפנית ופנה לתחום הקולנוע. בשני סרטים — האחד ליידי L עם פיטר יוסטינוב, והשני הנהינום של אנרי קלוזו — נטל חלק הן כשחקן והן כמעצב. אך גם הרומן הזה נגמר, כאשר ראה שכל העיסוקים הללו רק מרחיקים אותו מאהבתו האמיתית — הציור.

את אופיו הסוער והלא שוקט על שמריו אפשר לראות בתפנית נוספת שעשה. יום אחד, כשהלך שימעון באחד הרחובות המפוארים בפאריס, פובור סן־הונורה, שבו שוכנים בתי האופנה היידועים, נמשכה תשומת־ליבו אחרי שלל צבעי ה־

• ספר הצמרת ההוליוודי, וידאל ששון.

למה להתאמץ ???

יש „סנו-תנורים"!

בודאי שאת יכולה להמשיך לנקות את התנור בדרך המסורתית, אבל למה לך? יש דרך קלה ומהירה יותר: "סנו־תנורים".
את מתיזה את החומר על דפנות התנור החם.
ממתינה חמש דקות ו...מנגבת את הלכלוך השומני בניגוב אחד.
"סנו־תנורים" מכיל חומרי ניקוי פעילים במיוחד, המנקים מחבתות, סירים וכיריים מכתמי שומן ופיח.
אז, באמת, למה להתאמץ? קחי את "סנו־תנורים" לעזרתך!

סנו-לעזרתך תמיד!

Target Adv.

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118

הקיץ ב"פלאזה טבריה"
חופשה
בצוותא עם הילדים

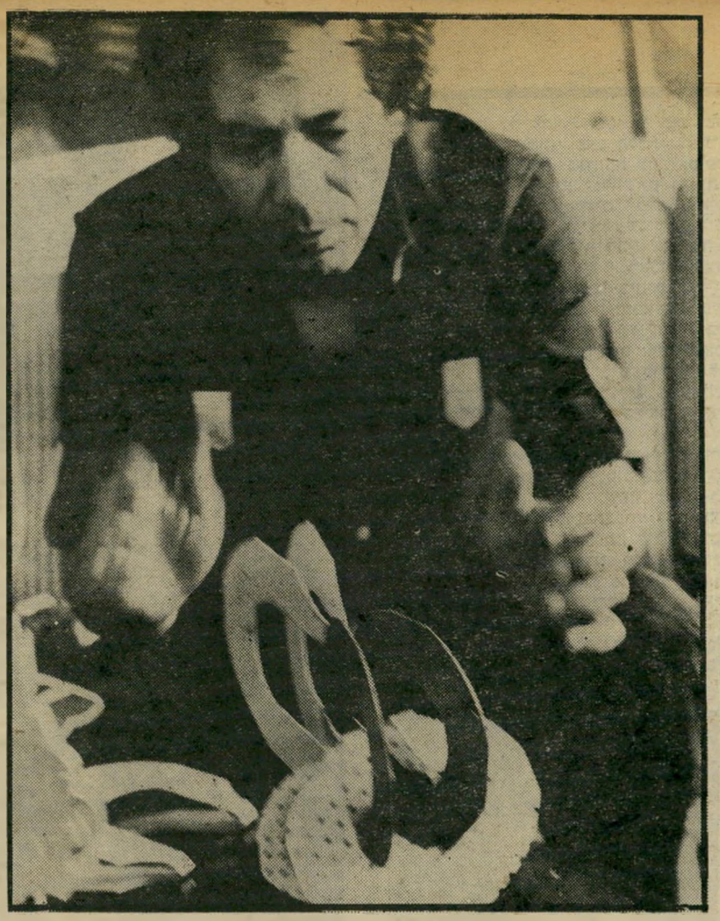
הקיץ קחו איתכם את הילדים ובואו לחופשה נפלאה במלון "פלאזה טבריה". חופשה של מנוחה, בילוי והנאה להורים וגם לילדים.

☆ תוכניות מיוחדות לילדים ☆ בריכת שחיה נהדרת ☆
☆ הסעה חינם לחמי טבריה ☆ בידור ☆ סיורים ☆

הזמנות: 067-22626; 067-92233

פלאזה טבריה
CP Hotels

תן טרמפ
לחייל

אבישר עם פסל קינטי שיצר

טכניקה ספונטאנית

צעיפים שעוצבו בידי כריסטיאן דיור ו־שאר האופנאים. הוא החליט שגם הוא יכול להצליח לעצב כך, ואולי יותר טוב. הוא הכין מיד כמה סקיצות, שתוך חו־דש נמכרו לכל בתי האופנה הגדולים, ואף יוצאו לארצות־הברית. סיגנון הציו־רים של הצעיפים היה מופשט, חדשני ומדהים, והקדים את בני דורו בכמה שנים. אך גם הצלחה זו לא גרמה לו שיתמיד בשטח זה, והוא המשיך לצייר.

בערך באותו הזמן גילתה אותו הגלריה הידועה שרפנטייה, שכיום אינה קיימת עוד. מכל הציירים שיוצגו על־ידי הגל־ריה, הוא היה הצייר היחידי שהיה חי, כי הגלריה היוקרתית ייצגה את ציירי ה־אקול דה פארים. הוא הוחתם על־ידי הג־לריה לתקופה של שנתיים, ואחר כך הת־חיל בנדודיו, שנמשכים עד היום הזה.

דוגמה למסעותיו יכולה להיות הזמנה שקיבל להציג את ציוריו בברזיל. הוא הגיע לשבועיים, ונשאר שנתיים וחצי. ה־סיבה? הוא אהב את הצבעים. הוא מודה שצבעיו החמים והאינטנסיביים, מקורם בהשפעה העזה שהיתה עליו בעת שהותו בברזיל. „כשבאתי לשם ראיתי כאילו סלום בהתגשמותו, כאילו שחלמתי על ארץ זו כל ימי. הצבעוניות של הארץ הזו השפיעה עלי באופן מוחלט.״

לעומת ברזיל, הרי שחרף הצלחתו ב־דרום־אפריקה או באוסטרליה — בהן ביקר והציג — לא רצה להמשיך את שהותו שם, מהסיבה שהאנשים שם לא היו לטע־מו, מדי אנגליים. מאוסטרליה המשיך במסעיו, והגיע למזרח הרחוק. ממנו היה מאד מרוצה, כדבריו. (בפרט מהנשים)... הוא הציג גם בבנגקוק.

צייר מהיר. שמעון הוא צייר ש־מושפע עמוקות ממראה עיניו, ובהיותו נמשך לכל מה שמסתורי ועל־חושי, כמו קריאה מרובה, בפרט בנושאים כמו עב־מ״ם, הכוח של הפירמידות או פארא־פסיכולוגיה, הרי שבשוטטו בסימטאותיה הצרות של יפו, היה מביט בבתים הער־ביים, ונמשך לעניין המיספר הלא הגיוני של החלונות שיש בהם. הוא הרגיש בדיוק את ההיפך ממה שחש ארנסט המינגוויי לגבי הבתים בספרד. המינגוויי נהג להש־וות את הבתים בספרד לנשים — קל להי־כנס אליהם, אך קשה מאד להביט אל תוכם, לפנים שלהם. והסיבה היא זו: ב־ספרד יש בתים בעלי דלתות רבות מאד, אך כמעט אין חלונות, וכך תוכם נשאר כמוס מעין המביט אליהם. ביפו — הב־תים הם בעלי הרבה מאד חלונות, ודלת — רק אחת. שמעון מייחס זאת, אולי, לסקרנות הטבועה בטבע הערבי, לראות כל מה שקורה. וכך, אפשר לראות בציו־ריו, לאורך כל הדרך, החל משנותיו הרא־שונות ועד היום, במשך עשרים שנה, את המוטיב החוזר ונשנה של האנשת החלו־נות, מתן דמות אנושית לחלון על־ידי תוספת עיניים וכו׳, אך שמירה על הצו־רה החיצונית שלהם — כשכל הקומפו־זיציה, הבנויה היטב, ושילוב הצבעים, יוצרים עבודות בעלות יחוד ציורי המד־בר ללב הצופה.

יש בעבודותיו נושאים החוזרים על עצ־מם, אך אפשר להבחין בשני סוגי עבו־דות, כשסוג שלישי הוא מיזוג של שני־הם. בחלק אחד של העבודות רואים ציו־רים מופשטים כמעט, העשויים בסיגנון גיאומטרי ומדוייק, ואילו חלק אחר של הציורים מתאר דמויות שהן בעצם חלו־נות ובתים. החלונות תמיד סגורים אצלו, מה שאופייני לצייר הידוע מוריס אוטרי־לו, ומרמז על היות הצייר בעל אופי סגור. ישנן גם דמויות המתארות נשים, הלבושות כאבירים בימי־הביניים — קס־דות ושיריונים. דמות האשה כאביר לוחם חוזרת גם בעשרות רישומיו, שעשה במ־הירות ובצורה ספונטנית (כמו את כל ציוריו), בעת כל אחת מטיסותיו הרבות.

הוא מספר שתאוותו לצייר גורמת לו לצייר בכל תנאי ובכל מצב. „אם ישימו אותי ברכבת או במטוס — אצייר גם שם. קדחת הציור שולטת בי עד הסוף.״ לדוג־מה: פעם הסתגר למשך שלושה חוד־שים בסטודיו שלו בפאריס, במונפארנאס, ולא יצא ממנו. הוא מילא את המקרר והמזווה בשימורים, לא התי־גלח, רק צייר. כן, אפילו בלי נשים... לשאלה כיצד ויתר אז על נשים, שהן החולשה שלו, אמר, שהסיפוק שיש לו מהציור הוא לא פחות מאהבה...

בכל ציוריו החדשים, יש מירקם צב־עים עשיר, הרווי אורנמנטיקה מורחית, והטובות בעבודותיו הן אלו החפשיות יו־תר, ללא התיחום המוגדר של הצורות הגיאומטריות, שבסוג הראשון של העבו־דות. ישנם בתערוכה גם פסלים מעשה ידיו, שאליהם הגיע דרך ציור תלת־מימ־די, שעסק בו רבות בניו־יורק. את רגי־שותו לצייר הוא יכול לעורר על־ידי טוש מיוחד שהוא נהנה לעשות בו נסיונות, וגורם לו להרגיש במתח כאילו ניצב לפ־ניו שעון מעורר, והוא רוצה לצייר לפני שהצלצול ייגמר...

הסופר אנדרריי מורואה כתב עליו, בהק־דמה לקטלוג תערוכתו בפאריס, ולאחר שקנה ציור שלו: „אני מביט בציוריו — ואני המום מחיוניותם, הייחוד ההרמוני והקסם של צבעיו. אבישר הוא צייר מ־לידה...״

playtex

טמפוני פלייטקס מתאימים עצמם אלייך

טמפוני פלייטקס "נפתחים" בעדינות כפרח, ומתאימים עצמם למבנה האנטומי הפנימי המיוחד לך. טמפוני פלייטקס מקבלים צורת פרח, ובכך עוזרים למניעת הכתמת הבגדים ומונעים יצירת מצבים מביכים. לבחירתך טמפונים עם דיאודורנט או ללא דיאודורנט.

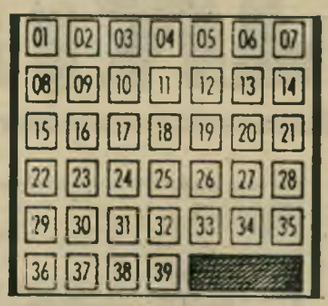
טמפוני Playtex עם המוליך העדין.

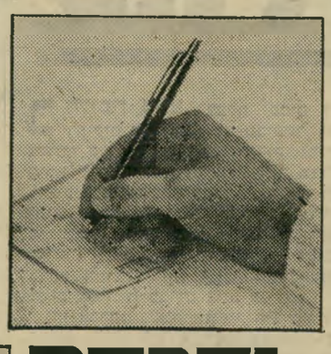

אבנת|קרמון|שיפרין|נעמן

טופס לוטו

ששה X נכונים

והכסף שלך

בלוטו המזל בא לקראתך

מפעל הפיס לקידום החינוך והבריאות

יש הסבורים שהוא המציא את הצ'יזבאט

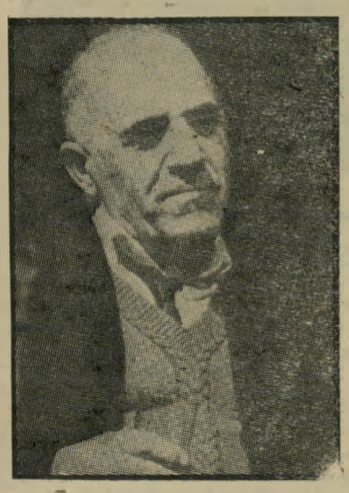
●

הישוו אותו לט"ל אוילנשפיגל, לנאצר אל־דין ולבארון פון־מינכהאוזן

●

בעיני דור של ירושלמים היה דמות אגדתית

האגדה של סוראמללו הגדול

חליפה כחה, בעלת פסים לבנים דקיקים לאורכה, וסט מכופתר, עניבה אדומה קשורה קשר קטן והדוק, ומיגבעת בורסלינו חומה והדורה, ונעליים מבריקות למשעי, וסבעת זהב עבה על זרת יד ימינו, והוא מהלך כמו גיבור ברחוב חפץ־חיים בירושלים, גופו מרובע וכתפיו רחבות, שרשרת שעון הכיס מיטלטלת קלילות על כרסו המוצקה וכל כולו כמתגושש או מרים־משקלות כבדים ביום פגרה...

זהו אברהם ג'אנה־שווילי, הוא סוראמללו הגדול, שהלך לעולמו לפני שבועיים, צעיר כבן 80 ושבע־ימים, כפי שהונצח על־ידי דן בן־אמוץ בספרו זיונים זה לא הכל.

במודעות האבל נכתב, כי סוראמללו נפטר ב„שיבה טובה". אולם לנפטר עצמו היתה דעה אחרת בכל הנוגע ל„שיבה טובה". „אנחנו, הגרוזינים — כך נהג לומר — לא מתים כמו האשכנזים, כך פיתאום. אלא חיים, חיים, עד מאה, מאה־עשרים ומאה־ארבעים. עד שנמאס לצעירים שלנו והם נותנים לזקן מכה בראש, עד שנופל.

„האשכנזים? תראה בעיתון: ‚רבינוביץ יגאל, בן 48, צנח ומת'. וזה רבינוביץ, שאמר לי ‚אדון סוראמללו, לשתות ולעשן זה לא בריא.' והנה, אני פה, שותה ומעשן, ורבינוביץ — בחדר־קירור של בית־חולים הדסה."

משכורת של שוטר

מ ספרים על סוראמללו הגדול, שהיה יושב פעם עם רחמים דברה בקפה קטן, ברחוב בן־יהודה בירושלים, ושניהם מחכים לאיזה אכבאר־ג'וב של נהיגה, ש־יכניס קצת כסף בכיס. והנה מופיע איש ומציע עבודה — להעביר שילדות של משאיות פורד מירושלים לחברון.

„כמה תשלם, יא באבא?" שואל סוראמללו. „חמש לירות אנגליות כל אחת." עונש האיש, וסוראמללו קופץ על המציאה.

„יא־אללה! יא עיני," אומר סוראמללו לרחמים, „חמש לירות זה משכורת של שוטר לכל החודש. אני נוהג ראשון ואתה אחרי."

עלה סוראמללו על הפורד הראשון, ורחמים אחריו. לא הרחיקו בדרך לחברון, עצר סוראמללו והחל להעמיס קורות עץ על השילדה, עד שנוצרה פלטפורמה. „אל תשאל," אמר לרחמים, „עשה כמוני וסע אחרי."

סוראמללו סובב את ההגה ונסע בחזרה לירושלים, לכיכר ההומה של שער־שכם. שם עצר, יצא מהקבינה וקרא בקול: „הסעה לחברון, בזיל הזול! לחברון, בת־נאים טובים!" תוך כמה דקות היתה הפלטפורמה עמוסה פועלים ערביים, שכל אחד מהם שילשל לידי סוראמללו שלושה גרוש עבור הנסיעה. וכך הכפיל ושילש את הכנסתו במכה אחת.

מדורה על ראש גיבעה

ס וראמללו עלה לירושלים בהיותו נער בן 14. את הדרך הארוכה מן העיר סוראם, בקוקז, עד לירושלים, עשה לדבריו, ברגל. אז התיישב בשכונת נחלת־שיבעה, שם התבסס והשתרש ואותה לא עזב מעודו.

חיש מהר הפך למלך הבלתי־מוכתר של החברה הירושלמים, הסליא מכותיו ביהודים וערבים גם יחד, רכש לו שם של אבאדיי בלתי־מנוצח. „פעם הלכתי לסינמה עם אשתי דבורה, מנוחתה עדן," סיפר לידידים. „בהפסקה יצאתי להשתין וחזרתי הביתה אחרי שלוש שנים. למה? איך שאני יוצא מהאולם ניגשים שני שוטרים אנגלים ומבקשים תעודת־זהות. תעודה? אני? נתתי אגרוף בצד אחד, ראסייה בצד השני וקיבלתי שלוש שנים בית־סוהר."

בתחילת שנות ה־30' היה סוראמללו בין מקימיה של תחנת המוניות בן־יהודה, ברחוב בן־יהודה בירושלים. יום אחד נמאס לו להיות הלתוריסט, והחליט לרכוש לו מונית משלו. הלך פה, הלך שם, ושם ידו על ווקסהול אחת, שלא ידעה כי את סוראמללו אסור לעצבן.

יום אחד בא אנגלי חשוב, וביקש ספיישל לבאר־שבע, ונתן כסף טוב. סוראמללו הדליק ונסע. לא עברו חמישה קילומטר, נתקעו. יצא סוראמללו והצליח להדליקה בעזרת מנואלה. נסע עוד כמה קילומטרים, ושוב — נתקעה. שוב יצא, ושוב התניע. וככה הרגיזה הווקסהול את סוראמללו ואת האנגלי, עד שזה אמר שלום, לקח את הכסף והלך לחפש ספיישל אחר. סוראמללו רגז לאללה. לא בגלל הכסף, כמו בגלל הכבוד. מה עשה? חזר העירה, אסף את החברים ואמר להם: „יאללה, יא מסטולים, קומו כולכם. אנחנו הולכים לעשות האפלה גדולה — על חשבוני."

נסעו כולם אל מחוץ לעיר, כשסוראמללו בראשם, ועימם בשר וארק לרוב, וממולאים וקוניאק, ועוגות מתוקות ובירה. כשהגיעו אל הקסטל, עצרו בראש הגיבעה. סוראמללו החנה את הווקסהול הבוגדנית, פרש על הארץ מפה לבנה וערך שולחן כהילכתו. כשסיים, ועוד בטרם הרים כוסית, ניפנה לרגע הצידה, הוציא ג'ריקן של בנזין, שפך על הווקסהול ועל סביבותיה והצית הכל. הפנה פניו לחברים והסביר, בנימה של הלקה: „שנינו ידענו, מן היום הראשון — או שהיא הורגת אותי או שאני הורג אותה. לחיים, כולכם, לחיים!"

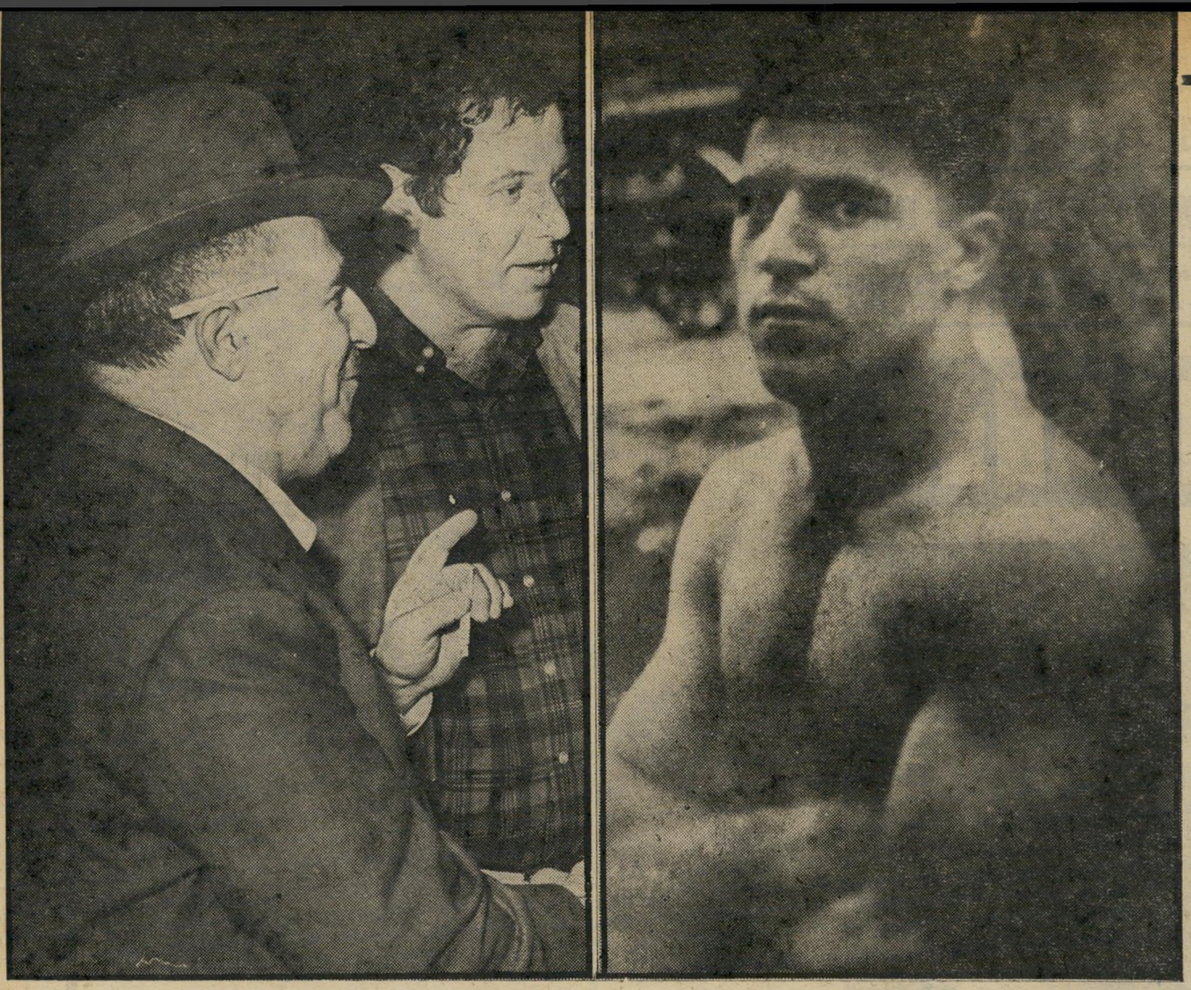
הדג שהלך כמו כלב

ס וראמללו ידע תמיד להסתדר בכל מצב ולצאת שלם מקשיי החיים. יום אחד, בצר לו, שלח ידו במיסחר. רכש סחורה בזול והתכונן למוכרה ביוקר. בא אנגלי אחד וביקש לקנות זוג גרביים. עטף סוראמללו את הסחורה, נתנה לאנגלי ונטל את הכסף. למחרת תיגר האנגלי, סמוק מכעס, כשהחבילה בידו. „הנה, אדוני, הגרביים שמכרת לי אתמול," אמר, שלף גרב אדומה וגרב כחולה.

הרגיעו סוראמללו, ארז חבילה נוספת, שגם בה שני גרביים — אחת אדומה והשניה כחולה — נטל עוד כסף מידי האנגלי ושלחו בשלום. גם המוכר וגם הקונה נמצאו מרוצים.

כעבור שנים השתכנע להפוך את אחד

פדי קולק, ראש עיריית ירושלים, היה בין המעטים שבאו ללוות את סוראמללו הגדול בדרכו האחרונה.

המרתפים שהיו בבעלותו, וששימש למישקי־קלפים, למועדון סטודנטים, מעין קאברט ספרותי ומועדון־תרבות, שדמי הכניסה יזכו את בעליהם בכוסית משקה. באחת מפגישות התיכנון, בביתו של דן בירון, ראה סוראמללו אדם מנגן בצ׳ילו. הוא נתקע על מקומו, נעץ בו עיניים סקרניות ואחר הפטיר: „על דבר כזה מגגנים? ואני חשבתי שזה פירסומת לכינור...״

סיפורי סוראמללו הפכו כבר לפני שנים רבות לסימן ההיכר של הירושלמים הגזעיים. מי שמכיר יותר סיפורים, ומי שמעם במו אוזניו מפי הגבורה — הוא סוראמללו — זהו ירושלמי אמיתי. רק תל־אביבי אחד התחרה בירושלמים בלספר את סיפורי סוראמללו — דן בן־אמוץ.

מספר דן, מפי „אברם״: „פעם בן־אדם קנה דג חי לשבת, הכניס אותו לאמבטיה — ראה הדג שוחה. אמר: אה! שו האדה? דג־ים שוחה במים מתוקים? שוחה! בטח דג מיוחד זה. חשב ככה: אם הדג יכול לחיות במים מתוקים, בטח יכול לחיות בלי מים בכלל. שם את הדג על הריצפה — הדג חי. מוכרח להיות דג מיוחד, אמר. אם חי בלי מים, אולי יכול גם ללכת? נתן לו שניים שלושה שיעורים — הדג התחיל ללכת. קנה שרשרת דקה, קשר את הדג בצוואר והתחיל לטייל איתו ברחוב, וכל האנשים משתגעים. ראיתם דג הולך כמו כלב? וככה היה מטייל עם הדג שלו ברחובות ירושלים. עד שיום אחד ירד הדג מהמידרכה, נפל לתוך תעלה של מים וטבע.״

עשיר כמו ואלירו הזקן

סיפור אחר: פעם חי בירושלים אדם עשיר מאד. בתים, מיגרשים, חנויות, עסקים, מישרדים — מה לא היה לו? חוץ מילדים הכל היה לו. עשיר כמו קורח. מה קורח? עשיר כמו ואלירו הזקן, אללה ירחמו. היה גר בבית שלוש קומות. חוזר בערב הביתה — האשה עצובה. וואלק מה יש לך? הוא שואל אותה. אני בא הביתה, מחפש את השימחה והתענוג — אינם. מה את עושה לי פנים של תשעה באב? מה יש לך את?

אמרה לו אשתו: כל היום אתה הולך לאסוף שכר־דירה וחובות, עלי אתה לא חושב בכלל בכלל. בראש שלך רק כסף וחשבונות. ותראה את יעקב, שגר אצלנו במרתף. מוכר ברחוב כפתורים, חוטים, שרוכים — חוזר הביתה בערב, שימחה ושעשוע! הילדים שלו מחכים לו בחוץ ומוחאים כפיים: אבא! אבא! אבא! והאשה שלו שרה ורוקדת כאילו זה חתונה. תראה אותם — ותראה אותנו!

אכל אותו הסיפור הזה. חשב עליו חצי לילה. בבוקר יצא מהבית, תפש את הרוכל, אמר לו: אסמע, יה יעקוב, לא כואב לך הרגליים ללכת כל היום ברחוב עם סאנדוק כפתורים ושרוכים? למה לא תפתח חנות? אין כסף לחנות, אמר הרוכל. אתה יודע מה, אמר לו בעל־הבית, אני אשכיר לך בזול חנות קטנה, תתחיל להרוויח — תשלם, תהנה קח חמישים לירות הלוואה.

העיניים של הרוכל נפתחו. נשק לו את הידיים לעשיר. הלך, קנה סחורה, פתח חנות — נהיה שקט במרתף. כל ערב הילדים סופרים כפתורים, מחטים, חוטים, תאשה מקפלת ומסדרת סרטים, גרביים, מטפחות, סיכות — ובעלה המסכן עושה חשבונות עד אמצע הלילה: מה קנה? כמה מכר? מה הרוויח? מי חייב לו כסף? למי הוא חייב כסף — חלאס! גמרנו עם הבית! אבא! אבא! גמרנו עם השירה והריקודים.

סחב העשיר את האשה שלו לחלון ואמר לה: איפה הריקודים? וזה רק מחמישים לירות. ולי יש אלפים, אלפים, אלפים! איך את רוצה שאני ארקוד, יש לי ראש לריקודים? אני? ירחדינאק!

סוף עצוב

„ואלירו״ הוא אדם זקן וחולה היום״ כתב בן־אמוץ לפני כמה חודשים. „הוא לא זוכר את הסיפורים שסיפר ולפעמים הוא לא מצליח לזהות גם את פני חבריו וידידיו שבאים לבקר אותו. זה עצוב. זה באמת עצוב לראות את הגיבור הזה, שנחצב מסלעי גרוזיה וירושלים, יושב כימעט חסר־ישע ליד החלון ועיניו העמומות משוטטות ברחוב סלומון הצר, שבו עברו עליו מרבית שנות חייו. זה לא צודק וגם לא מתאים לחייו הסוערים ואני בטוח שלפעמים, ברגעים של התבהרות, הוא רואה את עצמו בולם בגבו אוטובוס ילדים המידרדר במידרון, ממוטט במו ידיו האדירות עמודים של מיקדשים פלשתיים, עומד בלב המילחמה ועוצר בזהו חרחב את כל צבאות־ערב המסתערים להכחיד את בני עמו. כך אני רואה את סוף דרכו, מבעד למבטו המתערפל של אברהם ג׳אנה־שווילי.״

איש השרירים

הניבט מן התצלום הישן, הוא סוראמללו הגדול בכבודו ובעצמו, כפי שצולם לפני עשרות שנים. תצלום זה היה מובג בביתו של סוראמללו.

איש הכזבים

שריתק תמיד שומעים ומעריצים, נראה בתמונה, שצולמה בראשית שנות ה־60׳, בחברת דן בן־אמוץ.

קומץ בהלוויה

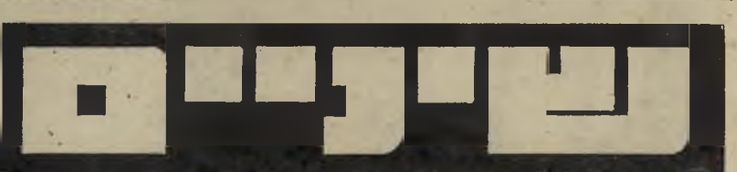
שנערכה בחופזה, שעות מעטות אחרי פטירתו של סוראמללו. רבים ממעריצי האיש ומשחרי קירבתו לא הטריחו עצמם לבוא להלווייה, הצטדקו כי כלל לא ידעו על פטירתו של האיש.

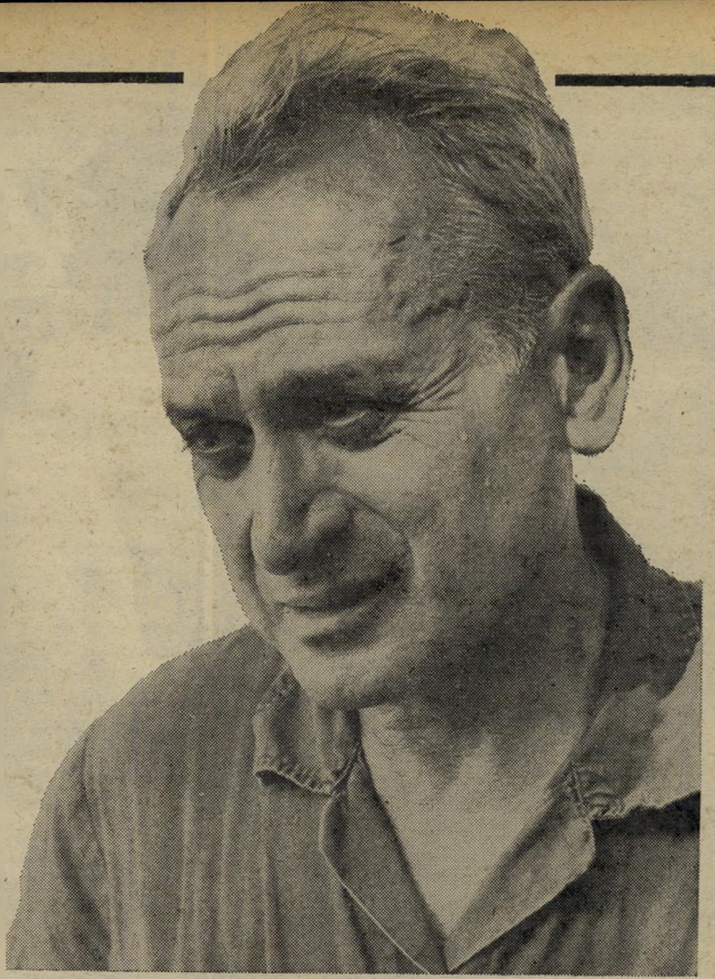
פרופסור תימהוני, מעבדה על גלגלים וצוות של מתנדבים מטפלים בחינם בשיני ישראל - ומתכוונים לעשות זאת במצריים

אוטובוס שיניים

פרופסור מארווין סטארק

ך כוב הצה־צה, שעקץ את אשתו של פרופסור מרווין סטארק, מביא עתה ישועה ומזור לשיניהם של הישראלים. הכיצד?

לפני 12 שנה, כשחלתה האשה בדלקת קרום־המוח, כתוצאה מעקיצתו של ה־זבוב, נשבע הרופא היהודי כי אם תחיים, יבוא לישראל ויטפל בחינם באוכלוסיתה. האשה החלימה, והפרופסור מקיים את נידרו. הוא מגיע בכל קיץ לישראל, בחברת צוות־מתנדבים גדול, ומפעיל ב־ישובים שונים את מעבדת־השיניים שלו, הנמצאת באוטובוס נייד, והכוללת ציוד לטיפול בשיניים, מהמשוכללים בעולם.

עד היום הספיק פרופסור סטארק בן ה־56 לטפל באלפי ילדים ומבוגרים. במיוחד הוא אוהב לטפל בילדי־הקיבוצים. גיחתו האחרונה לארץ היתה בחודש האחרון. הוא ביקר בקריית־שמונה, שם הקים זה מכבר מעבדת־שיניים קבועה, ובכמה קיבוצים, שהאחרון בהם היה שדות־ים. במשך שבוע וחצי טיפלו הרופא וציוותו ב־300 ילדי הקיבוץ.

הוא ביקר בארץ, כבר לפני 12 שנים, אבל זוכר היטב את ההתחלה. „היינו כמו חלוצים. זה היה קשה מאד. לא ידענו מאיפה להתחיל. החלטתי לגשת לכפרים הערביים. אני יהודי, וחשבתי שאם אטפל בערבים, זה יעזור לקירוב־הלבבות בין שני העמים.

„התחלתי בדלית־אל־כרמל. המצב שם, כמו בכל הכפרים הערביים, היה אז איום. הזנחה חמורה, חוסר ידע בסיסי בטיפול בשיניים, תנאי־תברואה גרועים. הבן שלי חגג את הבר־מיצווה שלו, ואת כל הכסף שקיבל, תרם לפיתוח מעבדת־השיניים הקבועה שלנו ברמאללה."

במילחמת ששת־הימים ובמילחמת יום־הכיפורים שהה הפרופסור בארצות־הברית. הוא לא יכול לבוא ארצה, בגלל עבודתו באוניברסיטת קליפורניה. אך את המעבדה השאיר כאן, בפיקוחם של כמה רופאים מתנדבים. הם הצטרפו לחיל־הרפואה בחזיתות, והגישו עזרה ראשונה לחיילים. אחרי כל מילחמה חזר האוטובוס אל העורף מנוקב מכדורים.

„רפואת־השיניים בארץ מפגרת"

ב זמן שטיפל פרופסור סטארק בכפריים הערביים, התגורר עם ציוותו בקיבוצים השכנים. במשך הזמן התחילו להכיר אותו ולהזמינו לקיבוצים. הוא הספיק עד היום לבקר בעשרות קיבוצים וישובי־ספר, אך באחרונים היתה לו בעייה. „לא היה לנו איפה לישון. לא היה לנו איפה לאכול. כל העסק הזה היה ונשאר לא־מאורגן. לא נעים לי להגיד, אבל כשהיינו בכמה עיירות־פיתוח, שברו לנו את חלונות־האוטובוס, הוציאו את האוויר מהצמיגים, ולא ידעו להעריך את מה שאנחנו עושים. חוץ ממישרד־הבריאות, שלפעמים מפנה אותנו לישובים שונים ונותן יעוץ, לא קיבלנו כל עזרה. לכן אני מעדיף לעבוד בעיקר בקיבוצים, כי שם אפשר לארגן במהירות אספקת חשמל ומים למעבדה, ולשכן את המתנדבים שלי. באיזה מקום אחר אני יכול לתת תנאים כאלה לאנשי? רק בקיבוץ."

סיבה נוספת להעדפתו את הקיבוצים היא החומר האנושי שבהם. טוען הפרופסור: „אני רוצה ליצור בארץ דור חדש של אנשים בריאים, אנשים שיוכלו גם להיות רופאי־השיניים של העתיד בישראל. כשאני בא לאוניברסיטות בארץ, אומרים לי: ‚לא צריכים אותך.' אבל האמת היא שרפואת־השיניים בארץ מפגרת בעשרים שנה אחרי ארצות־הברית."

כדי לעבוד מהר וביעילות, תיכנן סטארק בעצמו כימעט את כל האביזרים שבמעבדה. הוא אף בנה לבדו את השולחנות והכורסות של החולים. השנה בא כשהוא מצוייד בעשרות יחידות לטיפול שיניים, ובלווייתן 62 מתנדבים. בצורה כזאת הוא יכול לטפל בעשרות חולים בעת ובעונה

העקוצה גלאדיס, אשתו של הפרופסור, שעקיצתה על־ידי זבוב הצה־צה גרמה לו לבוא לארץ.

מתנדבת

סו סולברג בת ה־17. היא עדיין בתי־כון ובאה לישראל כדי לתייר ולעזור לאביה, שעובד בציוותו של סטארק.

אחת. אין טיפול, ויהיה המסובך ביותר, שהרופא איננו יכול לעשות בעצמו.

בקיבוץ שדות־ים אפשר היה לעמוד על היעילות של העבודה. בית־הילדים של הקיבוץ הפך, במשך שבוע וחצי, מעבדה ענקית לטיפול־שיניים. כל הצעצועים הוצ־או, ובמקומם הוצבו ארונות קטנים, מכ־שירים גדולים, מיכלי־מים, קופסות־תרו־פות ועוד.

לכל מי שנכנס אל החדרים היה נדמה כי הוא נמצא בסרט מדע בדיוני. בכל חדר שכבו כחמישה ילדים. כל חדר היווה מחלקה בפני עצמה — מחלקת רנטגן, שאליה נכנס החולה בהתחלה ונב־דק במכשיר רנטגן, שהובא במיוחד מגר־מניה; מחלקת איבחון המחלה, שם ישב אחד הפרופסורים־המתנדבים והיפנה את המיקרים הדחופים לשני חדרים אחרים; חדר לסתימות שיניים; חדר לטיפול־שו־רש; חדר לניקוי שיניים. הפרופסור הס־תובב בין החדרים כמפקד בצבא, לבוש מדי־חאקי, נותן הוראות, מייעץ, טופח על שיכמו של ילד. הילדים התנהגו להפ־

ליא, לא צעקו, לא התלוננו, והיו מר־כנים להמתין בסבלנות שעה ארוכה עד הגיע תורם.

אל מיכנסיו של סטארק מחובר ספידו־מטר אישי. הוא נהג למדוד כל יום כמה קילומטרים פסע: „אני רץ הרבה. אין לי זמן, אין לי זמן," הוא מפטיר מאחרי כתפו ורץ הלאה.

בהפסקת הצהריים קשה להבדיל בינו לבין שאר חברי־הקיבוץ. הוא לובש מכ־נסי־עבודה קצרים וחולצת־קיבוץ כחולה, שואל אופנוע מאחד החברים, טס לחדר־האוכל, אוכל במהירות ומתגאה בכך שהוא שוטף את הצלחות אחרי האוכל.

אשתו וארבעת ילדיו הצטרפו אליו בשנים האחרונות בביקוריו בארץ. „אומרים שהאשה היא חצי מהגבר," מת־לוצץ הפרופסור, „אשתי היא שלושת־רב־עי ממני, אני לא יודע מה הייתי עושה

סרטן

התגלה אצל קרייג ג'ולי מקליפורניה. נשארו לו שנתיים לחיות. הוא העדיף להתנדב לעבוד עם סטארק ולעזור לישראלים.

טיפול שורש

וטיפולים אחרים מסובכים מעדיף סטארק לעשות בעצמו. כאן הוא נראה בשעת טיפול באחד מילדי הקיבוץ, בחדר הילדים של הקיבוץ, שהפך למשך שבוע וחצי למרפאת־שיניים עסוקה ועמוסה ביותר.

בלעדיה. היא עוזרת לי באירגון, בתיכ־גון, באיסוף הכספים. אני משלם פה בעד הכל. לא שאני מיליונר, אבל אני מייעץ לחברות הגדולות של רפואת־השיניים ב־ארצות־הברית, ואת השכר איני לוקח ב־כסף. תחת זאת אני מקבל מהם חומרים בחינם.

„בכל קיץ אני מפרסם באוניברסיטה על המיפעל. הרבה סטודנטים יהודיים ולא־יהודיים מוכנים להתנדב ולבוא איתי. השנה יש איתנו יפאנים, סינים, מכסי־קאיים, שחורים, הכל. יש איתי גם סטו־דנט שהתגלה אצלו סרטן. נשאר לו מעט מאד זמן לחיות, אבל הוא רצה לראות את ישראל. הוא אפילו לא יהודי, אבל בא איתי.

„לא כל הסטודנטים הם סטודנטים לרפו־את־שיניים. אותם שאינם מתמחים ברפו־את־שיניים, עובדים כאסיסטנטים. רק עכ־שיו באו אלי כמה שוודיות, המתיירות בארץ. הן רוצות להצטרף אלי בשנה הבאה. זה נהדר, לא?"

הפרופסור סטארק הוא אחד הידועים בארצות־הברית ברפואת־השיניים. אשתו, גלאדיס, היא יועצת חינוכית לסטודנטים זרים באוניברסיטה בקליפורניה, עיר מגו־ריהם.

הם הכירו זה את זה לפני ארבעים שנה, כשהיו סטודנטים, ומאז לא נפרדו. הם הסכים: הפרופסור הוא אדם בעל מרץ בלתי־נדלה, לא־מתוכנן, עצבני, נלהב. אש־תו מתונה יותר, שקטה ושקולה.

לפני ביקורו האחרון בארץ שהה הפרו־פסור גם במצריים. הוא בא במגע עם שר־הבריאות המצרי, איבראהים בדראן, ועם מוחמד אל־צדיק, דיקן הפקולטה ל־רפואת־שיניים באוניברסיטת קאהיר. תוך זמן קצר הוא מתכוון להקים במצריים מיפעל דומה, שבו ישותפו סטודנטים יהו־דיים, מצריים ואמריקאיים.

„אנחנו חייבים לקדם את הבריאות ואת השלום במזרח־התיכון," טוען סטארק ב־התלהבות. „לכן צריך ליצור באיזור תש־תית של אנשים בריאים ורופאים. נפש בריאה בגוף בריא. אילו הייתי סנדלר או נגר, הייתי פועל בתחום הזה. אני מר־גיש שעומדת להתחולל שואה בארצות־הברית, ואני רוצה שיהיה לילדים שלי לאן לבוא, כשיהיו גדולים."

יפנית

קאטי פורבס מקליפורניה, היא פרוטסטנ־טית, אבל חברה באירגון של רופאי שיניים יהודיים בעירה. היא לומדת רפואת־שיניים אצל סטארק.

ביטניק

כך נראה דייב אסטראדה, אבל הוא כבר רופא הברית. הוא חושב לבוא גם בשנה הבאה לארץ ואולי להישאר כאן.

מכסיקאי

ושמו ארמנדו פבלה בודק אם יש חורים בשיניו של ילד מהקיבוץ. לארמנדו עצמו יש כעשרה אחים.

על המסלול

אופ־ארט באופנה

נכון שחם ומזיעים ומחפשים כל הזמן פינה קרירה להתעודד קמעה. אבל גם זה יגיע לסיומו. לך, הירושלמית, אני לא צריכה לספר על הערבים הקרירים הפוקדים אותך כבר עתה. לאט לאט הם יתפשטו לשאר חלקי הארץ. ואז מה ללבוש? האופנאים האיטלקים המושפעים מן האומנות המודרנית, משלבים אותה גם בייצירות האופנה שלהם בצורה מעניינת. לואיג'י סיואקה מציג חליפה משני חלקים בסיגנון קימונו, בצבע שחור. הכתפיים גבוהות ומודגשות והקימונו נרכס על־ידי חגורת „אופארט" רחבה. אצל האופנאית האיטלקית, קרלה קריני, מציגים שימלה מבד ליינן שחור, ועל זה ז'קט קצר, ללא שרוולים, וכמובן מראה ה„אופארט" בחגורה בצבעי שחור לבן. ואם את רוצה להיראות בצורה „אומנותית" מושלמת, אסור לך לוותר על המשקפיים שמסגרתן עשויה בסגנון ה„אופארט". אז יאמרו בוודאי: אשה זו היא יצירת אומנות מושלמת.

שימלת ליינן וז'קט ללא שרוולים
עיצוב קארלה קאריני

גברים ואופנה

שלא תגידו לי שלא חושבים עליכם הגברים, אפילו בקשר לאופנה. אל תספרו לי שאין לכם מה ללבוש ושהמכנסיים מהשנה שעברה הולמים אתכם גם השנה. נכון שהקייץ שלנו חם ולח, והכי פשוט זה ללכת עם מכנסי־ספורט או סתם מכנסיים קצרים, ללבוש גופיה צבעונית או חולצה שגזרתם לה את השרוולים, והרי אתם נראים על הכיפק. רק לחרוש את דיזנגוף והכל יהיה בסדר. אז רבותי, טעות בידכם. דפדוף חפוז בעיתוני האופנה העולמיים מגלה מיד תמונה שונה לחלוטין. יש מראה אופנתי לגבר, גם בימי הקייץ החמים והלחים. הלבוש נוח ויפה, ואין שום סיבה להסתתר מאחורי החולצה הישנה. החולצות לגבר, השנה, עשויות ממשי, וזה יפה למראה האלגנטי. המראה הספורטיבי מצטיין בחולצות מטריקו עד לקטיפה דקה וקטיפה מגורדת.

חליפת שני חלקים בסיגנון הקימונו
עיצוב האופנאי לואיג'י סיאוקה

הנראית כבד מגבת. מן הבד הזה עושים גם ז'קטים ללבוש ספורטיבי וזה נראה יופי. אם אתם מתכננים איזה חופש בכיף, גם אין סיבה להיראות מונחנ. למה, למשל, לא ללבוש מכנסי ברמודה מטריקו וגופיה מאותו החומר? והמכנסיים הללו הם רב שימושיים. גם אתה יכול ללבוש אותם וגם בת זוגתך. זה באופנה. ואם ישאלו אותך מי לובש אצלכם את המכנסיים? תוכל לתקוע מבט רב משמעותי ולענות לאחר היסוס קל: אצלנו שנינו לובשים את המכנסיים.

מישקיים בשחור־לבן
בסיגנון האופ־ארט

המראה האלגנטי בחולצת משי
להחליף את החולצה הישנה בחדשה

מכנסי ברמודה מבד טריקו
גם אתה וגם זוגתך באותו בגד

מכנסי מגבת רחבים

כפי שאינך רואה...
"אווקס" הרבה יותר טובה מהתחבושת ההיגיינית שלך.

יש לך לפעמים הרגשה שהתחבושת שלך בולטת מאחור?

לדוגמנית שבצילום יש "אווקס". אינך רואה? ברור. כי "אווקס" אינה בולטת. הקצה המשולש (בלעדי ל"אווקס") משתלב היטב במבנה גופך.

האם התחבושת שלך אטומה לחלוטין?

ב"אווקס" יש בטחון משולש:
1. כושר ספיגה מיוחד.
2. שכבה פלסטית אטומה לחלוטין.
3. רק ב"אווקס" קצות התחבושת מודבקות בצורה הרמטית ואינן מולחמות.

האם התחבושת שלך זזה לפעמים?

"אווקס" אינה מסוגלת לזוז. היא נצמדת לתחתונים בדבק. רק ב"אווקס" יש שני פסי הצמדה עם דבק למניעת כל תזוזה.

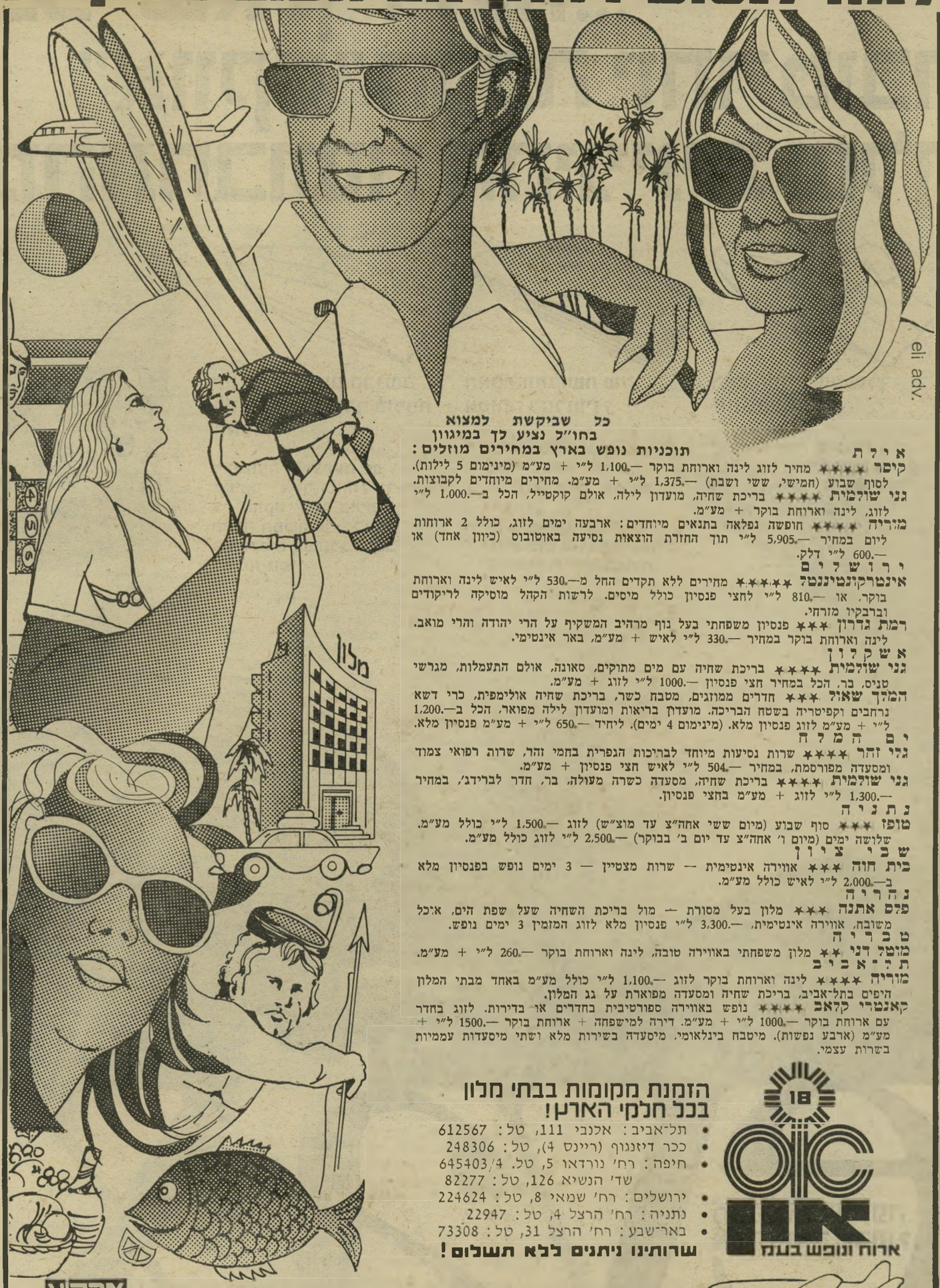
Target Adv.

evax

מספר 1 באירופה. אינך רואה מדוע?

הפצה: גורי 850978, 03-859819/ הפצה לבתי מרקחת: טלמור 256976, 03-217608

למה לנסוע רחוק אם הטוב כה קרוב

כל שביקשת למצוא
בחו"ל נציע לך במיגוון
תוכניות נופש בארץ במחירים מוזלים:

א י ל ת

קיסר ★★★★ מחיר לזוג לינה וארוחת בוקר —1,100 ל"י + מע"מ (מינימום 5 לילות).
לסוף שבוע (חמישי, ששי ושבת) —1,375 ל"י + מע"מ. מחירים מיוחדים לקבוצות.
גני שולמית ★★★★ בריכת שחיה, מועדון לילה, אולם קוקטייל, הכל ב—1,000 ל"י לזוג, לינה וארוחת בוקר + מע"מ.
מירית ★★★★ חופשה נפלאה בתנאים מיוחדים: ארבעה ימים לזוג, כולל 2 ארוחות ליום במחיר —5,905 ל"י תוך החזרת הוצאות נסיעה באוטובוס (כיוון אחד) או —600 ל"י דלק.

י ר ו ש ל י ם

אינטרקונטיננטל ★★★★ מחירים ללא תקדים החל מ—530 ל"י לאיש לינה וארוחת בוקר, או —810 ל"י לחצי פנסיון כולל מיסים. לרשות הקהל מוסיקה לריקודים וברבקיו מזרחי.
רמת גדרון ★★★ פנסיון משפחתי בעל נוף מרהיב המשקיף על הרי יהודה והרי מואב. לינה וארוחת בוקר במחיר —330 ל"י לאיש + מע"מ, בר אינטימי.

א ש ק ל ו ן

גני שולמית ★★★★ בריכת שחיה עם מים מתוקים, סאונה, אולם התעמלות, מגרשי טניס, בר. הכל במחיר חצי פנסיון —1000 ל"י לזוג + מע"מ.
המלך שאול ★★★ חדרים ממוזגים, מטבח כשר, בריכת שחיה אולימפית, כרי דשא נרחבים וקפיטריה בשטח הבריכה. מועדון בריאות ומועדון לילה מפואר. הכל ב—1,200 ל"י + מע"מ לזוג פנסיון מלא. (מינימום 4 ימים). ליחיד —650 ל"י + מע"מ פנסיון מלא.

י ם ה מ ל ח

גלי זהר ★★★★ שרות נסיעות מיוחד לבריכות הגפרית בחמי זהר, שרות רפואי צמוד ומסעדה מפורסמת, במחיר —504 ל"י לאיש חצי פנסיון + מע"מ.
גני שולמית ★★★★ בריכת שחיה, מסעדה כשרה מעולה, בר, חדר לברידג', במחיר —1,300 ל"י לזוג + מע"מ בחצי פנסיון.

נ ת נ י ה

טופז ★★★ סוף שבוע (מיום ששי אחה"צ עד מוצ"ש) לזוג —1,500 ל"י כולל מע"מ. שלושה ימים (מיום ו' אחה"צ עד יום ב' בבוקר) —2,500 ל"י לזוג כולל מע"מ.

ש ב י צ י ו ן

בית חוה ★★★ אווירה אינטימית — שרות מצטיין — 3 ימים נופש בפנסיון מלא ב—2,000 ל"י לאיש כולל מע"מ.

נ ה ר י ה

פלס אתנה ★★★ מלון בעל מסורת — מול בריכת השחיה שעל שפת הים, אוכל משובח, אווירה אינטימית, —3,300 ל"י פנסיון מלא לזוג המזמין 3 ימים נופש.

ט ב ר י ה

מוטל דני ★★ מלון משפחתי באווירה טובה, לינה וארוחת בוקר —260 ל"י + מע"מ.

ת ל - א ב י ב

מוריה ★★★★ לינה וארוחת בוקר לזוג —1,100 ל"י כולל מע"מ באחד מבתי המלון היפים בתל-אביב, בריכת שחיה ומסעדה מפוארת על גג המלון.
קאנטרי קלאב ★★★★ נופש באווירה ספורטיבית בחדרים או בדירות. לזוג בחדר עם ארוחת בוקר —1000 ל"י + מע"מ. דירה למשפחה + ארוחת בוקר —1500 ל"י + מע"מ (ארבע נפשות). מיטבח בינלאומי, מסעדה בשירות מלא ושתי מיסעדות עממיות בשרות עצמי.

הזמנת מקומות בבתי מלון בכל חלקי הארץ!

- תל-אביב: אלנבי 111, טל: 612567
- ככר דיזנגוף (ריינס 4), טל: 248306
- חיפה: רח' נורדאו 5, טל. 645403/4
  שד' הנשיא 126, טל: 82277
- ירושלים: רח' שמאי 8, טל: 224624
- נתניה: רח' הרצל 4, טל: 22947
- באר-שבע: רח' הרצל 31, טל: 73308

שרותינו ניתנים ללא תשלום!

18 OIC אוי
ארוח ונופש בעמ

תוכניות נופש משולבות עם - במחירים מוזלים באילת ושרם-א-שייך

ארקיע ARKIA
קוי תעופה בישראל בע"מ

נמר של עיר

„סרטן בלב התיאטרון הישראלי" ✷ הרפתקאה

רבת־דמויות בספרות העברית ✷ נתן יונתן: משורר ✷ יצירת־מופת

שראתה־אור בעברית ✷ חילופי גברי במדור הסיפרות של „הארץ"

תיאטרון

ירידה צורך עליה

„בת שמונה היתי ציונית, ובת תשע — שחקנית," כך אמרה לכתב אחד הצהרונים, שחקנית ובדרנית 9 בריבוע, הגב' **אביבה מרכס**, במיסגרת מסע יחסי־הציבור אלים, שאותו היא מנהלת, מתוך מטרה להישיג קביעות בתיאטרון הלאומי הבימה. מרכס, מעודה לא נימנתה על עידית שחקני התיאטרון הישראלי. גם בארץ מולדתה, אנגליה, לא נימנתה על הליגות הגבוהות של התיאטרון האנגלי. היא הגיעה לפירסום־שיא, לא בזכות כישוריה כשחקנית, אלא כאשר החלה להתפשט השמועה, כי יש בכוונתה לרדת לאנגליה.

לא ברור מה הביא את שר־החינוך־והתרבות, **זלמן הר**, להורות לפקיד־דתו, **לאה פורת**, לטפל בנושא הישראלי־תה של הגב' מרכס בארץ, ולהודיע כי מישרדו „ייעשה הכל כדי שתמשיך לשחק בארץ". לא ברור, מדוע הפך מישרד החינוך־והתרבות קורבן לתרגיל סחיטה, שכל מטרתו להשיב את מעמדו של התיאטרון הישראלי אחורה, לראשית שנות החמישים — לקואופרטיבים ולקולקטיבים, ש־היו בבחינת סרטן בלב התיאטרון, ועיכבו את התפתחותו במשך שנים רבות.

לקורא, שאין המשמעות של קביעות בתיאטרון נהירה לו, מן הראוי להבין,

אביבה מרכס
ציונות ותיאטרון?

ששחקן בעל־קביעות משול לפקיד ממשלתי: כל אשר עליו לעשות, הוא להגיע למישרד בזמן ולעזוב אותו בזמן.

בתיאטרון האנגלי, אליו, כפי שמלחשות המוזות, יש בכוונתה של הגב' אביבה מרכס לרדת, אין קביעות לשחקנים, והם משמשים בקודש תוך שמירה על גורם־תחרות, שהוא אחת הסיבות לאיכותו ולטיבו של תיאטרון זה.

אם מחר בבוקר יודיעו שחקני תיאטרון, שרמתם עולה עשרת מונים על רמתה של הגב' מרכס, שחקנים כ**אשר צרפתי** או **ישראל גוריון**, שיש בכוונתם לרדת מן הארץ, מפני שתיאטרון זה או אחר לא העניק להם קביעות, מעניין אם שר־החינוך־והתרבות יורה לפקידתו, לאה פורת, לעשות הכל כדי שהם ימשיכו לשחק בארץ?

שיחזור

אמת ובדייה

פרופ' **נורית גוברין**, המכהנת כראש החוג לספרות עברית באוניברסיטת תל־אביב, פירסמה לפני כמה חודשים את סיפרה מפתחות*, שהוא מהמרתקים שבספרי חקר הספרות הארצישראלית. בניגוד לנורמות האקדמיות המקובלות בעשור האחרון באוניברסיטות ישראל, הרי ש־פרופ' גוברין מצליחה בסיפרה זה להעניק ממד מרתק לספרות הארצישראלית. ממד זה מבוסס על מחקר משווה, בין אמת לבדייה, בתהליך יצירתם של גיבורי סיפורת זו. לצורך מחקרה עברה גוברין על מאות ביוגרפיות, מאמרים ורשימות, וחשפה רשימה מרתקת של סיפורי מפתח.

פרק הפתיחה בסיפרה של גוברין עוסק במאמרו של **י"ח ברנר**, הדאגן הארצישראלי ואבי־דיוקנו, הנחשב עד עצם היום הזה לבסיסה הרחב ביותר של הספרות הארצישראלית, והישראלית שבאה בעקבותיה. גוברין סוקרת את השפעת השקפותיו של ברנר על הסופרים, **ש"י עגנון**, **ש. בן־ציון**, **יעקב רבינוביץ**, **דבורה בארון**, **מנחם פוזנר־סק**, **יהודה יערי** ואחרים. ראשון ניתוחיה של גוברין הוא נדודי עמשי השומר **ליעקב רבינוביץ**. אחרי שהיא מפרקת את שמו של הספר, בצירוף היהודי הנודד ושל לא ינום ולא יישן שומר ישראל, היא מגלה כי דיוקנו של עמשי הוא ציור־רופם של איש גיל"י **יוסף לישנסקי** עם הצייר **יחזקאל חנקין**, ומעט מרוחם של **אבשלום פיינברג** והשומר **מרדכי יגאי** (שחייו סופרו בסיפרו עלי אוכף). בטכניקה של פירוק מרכיבי הספר מפזרת פרופ' גוברין את מעשה המרכבה של עמשי אל עבר מרכיביו השונים, תוך שהיא מצרפת לזה טבלה מרתקת (עמ' 9—48) המפענחת את מוצאו.

קרבות־סופר־בסופר מרתקים מביאה גוברין בניתוח סיפורו של **גרשון שופמן** במצור ובמצוק, תוך שהיא מציגה את היריבות בינו לבין הסופר **אשר ברש**.

פרק נוסף בספר: מהפכת אוקטובר בראי הספרות העברית. פרק איכותי, שהמחברת מצליחה לחבוק בו את מיכלול הבעיות והשתקפותה של מהפכה זו בספרותנו. אותה מהפכה, שלפני יותר מ־60 שנה היו עיני כל העולם נשואות אליה, מתוארת, למשל, בידי **אביגדור המאירי**, בספרו גיהנום של מטה, המצוטט בספר מפתחות כך: „זכיתי להכיר פה ריכולוציונרים, שמשך עשרים שנה הרקיבו בסיביר על קדושת האידיאל שלהם — ובעת, כשיש להם אקרח בצידם, חיות רעות הם; כל דבר העומד להם בדרך האינטרסה הפרטית שלהם — ברוטאלי הוא ובריוח להשמיד אותו..." סיפור אחר הוא בפלוגה האילמת מאת **יצחק שנהר**, המתאר שני גימנזיסטים שהתנדבו לצבא האדום. כן מוצג דיוקנו של המהפכן **שימעון תמרת**, גיבור הספר על נהר מוסקבה של **ל. חזן**, השומע פעל רוסי אומר: „אבל הרי זרים הם היהודים לנו, הפרוכופלבים, ולמה הם נדחקים אלינו לחולל מהפכות, להוריד צארים מכיסאותיהם, לשנות סדרים?"

מסתבר כי הספרות העברית שנוצרה בעצם ימי המהפכה הצליחה לעורר את כל השאלות והתהיות, שמהפכה זו עוררה בעולם במשך 60 שנות רודנות. חלקו הי־שני של עיון הפרופ' נורית גוברין במהפכה הרוסית והספרות העברית נושא את הכותרת מאכזבה בלבוש האלגוריה לנחמה באוטופיה, תוך שהיא גואלת מהשכחה שני אחים סופרים. האחד ידוע יותר, **משה חיזג**, והאחר **ח(יים) ש(למה) בן־אברם**.

בפרק זה מצויה התגלית הגדולה שבמפתחות, הלא זה מעשה במיגדל עתיק מאת ח.ש. בן־אברם, שאותו מציגה גוברין כך: „מעשה במיגדל עתיק' מתאר את ההמונים החיוגים מול ארמון עתיק, שמעל גגו מתנשא מיגדל גבוה, שראשו בשמים'. ,שער הברזל הסגור מכוסה כולו חלודה מרוב ימים. תריסים שחורים מוגפים מבפנים מכסים את לוחית החלונות...' החג מתואר כמתת הקיסם הנגדל, ,למען ינוחו יום אחד בשנה מעמלם ומעבדתם'; ו,כל עבודה לא תיעשה בו' (אחד בשבתי?). הקיסם מתואר ככל־יודע וכל־יכול, ש,יש למלא את מצוותיו ואין להרהר אחר מישפטיו..."

גוברין מעירה על מעשה במיגדל עתיק כי הוא „מגלה דמיון ליצירתו של פרנץ קפקא בכלל ול,הטירה' בפרט... הפחד שליווה את קפקא כמעט שני ליווה גם את בן־אברם, ופחד היחיד התמזג עם פחדו של האדם בכלל ושל הקולקטיב היהודי בפרט... אצל קפקא עומד במרכז ,המיתוס של הפחד שאין לעברו' (בריאל, עמ' 16) וההשארה המכוונת והעקבית של מה שנמצא מעבר לו, מחוץ לתחום התיאור. זהו מצב של ,הכטחה מתמדת וצפייה מתמדת'. סיבת ,ההתעכבות על הסף', גם אצל בן־אברם..." אחר־כך עוברת נורית גוברין לבחינת מחזהו של בן־אברם, כבחינת האוטופיה היהודית בעימות עם הסיוט.

הפרק האחרון בבחינת השפעת המהפכה הרוסית על הספרות העברית הוא סיפורי־המהפכה כסוג ספרותי, שם היא עוסקת בסיפורי **חיים חזז**, בשיקוף הזמן, הי־מקום ועמדת המספר, בנים מול אבות. פרקים נוספים עוסקים בגולים מאת **דבורה בארון**, קול הדמים, אדם בארץ ועיניים ונהרות **לגרשון שופמן**.

הפרק המסכם הוא ימים ולילות — ממר־חק הימים, בו משחזרת וממחישה גוברין את כוונת סיפרה מפתחות. למשל: „יש **ימים ולילות מסיניו המהקים** של ,רומאן־מפתח', היינו: יצירה ספרותית שבה מתוארים אנשים, מאורעות ומצבים ממשיים כהסיוואות קלות בלבד, באופן שהקורא יכול לחוור ולזהותם, אם יש לו ידיעה בתקופה שבה עסק הסיפור, על־פי סימני ההיכר שנותן להם הסופר..."

לסיכום: סיפרה של פרופ' נורית גוברין הוא עוד ספר המפענח את הלבה עמוסת הלבטים של הספרות העברית, לבה המייחדת אותה מספרויות אחרות. גם בחינת המרכיבים הלשוניים המתחלפים של ספרות זו מוצגים באופן מגובש בספר־מחקר זה, ומן הראוי לציין, כי המחברת הצליחה להתעלות מעל למחלוקות השונות של הספרות העברית, תוך שמירת אובייקטיוויות כימעט מלאה.

פרופסור נורית גוברין
האוטופיה היהודית

שירה

הברווזון המכוער של „דור הפלמ"ח"

במחלקות לספרות באוניברסיטות אין מלמדים את שיריו של המשורר **נתן יונתן**. הוא בבחינת אינו נחשב בעיניים האקדמיות. קהל שוחרי־השירה וקוראיה מצביע בכיסו מזה כמה שנים בעד שיריו של נתן יונתן. הוא רוכש, קורא ואוהב אותם.

אתוודה ואומר, שבמשך שנים נרתעתי מפני שיריו של יונתן. אך כאשר נתקלתי באקראי בשיר שלו, שפורסם באחד

אנתולוגיה ישראלית

נזירי הים

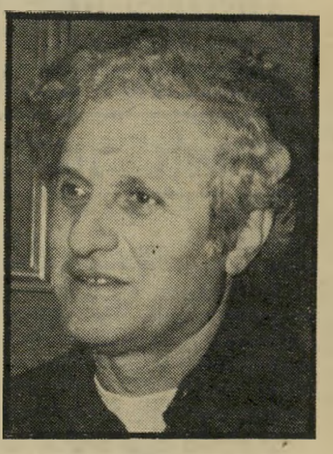
מאת: **נתן יונתן**

כמו נזירי הים האלימים
שבלילות עוברים עדרי לוויתנים
באוקיאנוס חלומותיהם
וסער וקדור גוררים עליהם
עניני־סופה
ואוגרים רעמים בעורקי גופם
אבל יופיים חנכון
גנוז בשתיקה המורדת
בסירוב הדומם לרדת תהום
בטירוף
דובי־אנוש שכולים
לוקקים מלח צערם
מציתים תבערה
על הים
ונוסעים ונוסעים
והים מתקדר מאחור.
אבל נכחם
לא יתם, לא ירוחם האור.

* נורית גוברין — מפתחות; הוצאת אוניברסיטת תל־אביב + הוצאת הקיבוץ המאוחד; 240 עמודים (כריכה רכה).

(המשך מעמוד 77)

המוספים לספרות, נפלתי ברשתו. היום אין לי ספק כי נתן יונתן, כמשורר, הוא בבחינת הברווזון המכוער של שירת דור־הפלמ"ח. שירתו אמינה בעיני עשרת מר־נים יותר משירתם של משוררים כ**אמיר גלבוע, בנימין גלאי, שלמה טנאי, זרובבל גלעד** — והיא נחשבת לברבור יפה־תואר של שירת ארץ־ישראל. כאשר

נתן יונתן
ברבור יפה־תואר של שירה ארצישראלית

אני קורא בשירים של נתן יונתן, הרי שהם ממחישים בעיני את דברי המשורר על „**אדם תבנית נוף מולדתו**"; הם מעו־ררים דימוי של השירה כתבנית נוף מולדת.

בימים אלה ראה אור קובץ־שירים חדש של נתן יונתן — שירים עד כאן". כאן המקום להעיר, כי מעלתו של יונתן היא ידיעת מיגבלותיו. בניגוד למשוררים רבים אחרים, המנסים כוחם בכתיבת שירה עב־ירית, הוא אינו קופץ מעל לפופיק של פוטנציאל־השירה שלו, ואינו חותר להיות מודרני בכל מחיר. הפשוט הוא כרטיס־הביקור של השירה בכלל, וכן של שירת יונתן. או, כפי שהוא כותב בפתיחת שירו הראשון, בקובץ מלים על אדמה ועל מים:

„**אתך אלונך אכניך / כשרך כאורך בני־דותיך / גלותך גאולתך גכולותיך / דמך דמעתך דמדומיך / היכלך הר־קולך הרייך / ודיות־תונתך ודוייך / חינך חרי־נך חלומיך / טומאתך טוהרך טלליך / ימיך יומיומיך יתומיך / כאבך כלימתך כלולותיך...**" איזו שירה פשוטה ונהדרת, המתגלגלת על קצה הלשון.

כאשר נתן יונתן כותב „**והרותם היה מלבין וחולך לאיטו לאורך הדרך / תל־אביב עטופה ערפל, ירושלים רחוקה / מישהו אולי לא יגיע לסוף החורף הזה, לשומקום. / דם הולך ודם בא והארץ לעי־לם עומדת...**" הרי שמדבר בשירה נה־דרת, שירה שבכוחה לעורר קוראים ולעו־רר קינאת משוררים. אולי זו הסיבה ה־מביאה את הביקורת להתעלם משירתו של יונתן.

ממד מסויים לבחינת שירי נתן יונתן הוא הממד הימתיכוני. בשיריו של יונתן אין נופים אירופים מזייפים, המרובים כל כך בשירתם של המשוררים שהביקו־רת האקדמית כה אוהבת אותם. שירי יו־נתן מצליחים להעביר לקורא את הנו־פים והתחושות היתימכוניות באמצעיות הטבעית ביותר והפשוטה ביותר. שורות כמו: „**כל הלילה שכב יונה על החול. / יפו היתה ישנה כשפנה לחוף... שוב ניתנה לו אורכה לקלל עיר / לשאול את נפשו למות, להבין / שהכול הוא קיקיון אחד גדול...**" ממחישות נוף שירי טבעי זה.

ביונתן יש כאב אמיתי של חיים ושירה, ולא כאב מזוייף של משוררים. כאשר הוא כותב: „**היה לנו הכל; מידבריות / ארץ לא זרועה ושורפת / אבל לא ישכח / איך כין סלעי־הערוץ נידהמה / כלנית אדומה / ואוב רך איך נאחז / בסבך הלחות הקריירה...**" הרי שורות כאלה אינן עשיית פזוה שירית, כפי שנוהגים משו־ררי האורבניים והמאד־מודרניים של תל־

• נתן יונתן — **שירים עד כאן**; הו־צאת ספרית פועלים; 99 עמודים (כריכה רכה).

אביב. גם כאשר יוצא יונתן, ושירתו עימו, לנופים רחוקים, הוא שומר על האו־תנטיות והעגעועים. כאשר הוא מתאר גו־פים רחוקים הוא חולם את ארץ־ישראל, בניגוד למשוררים אחרים, שהיו חפצים להיטמע בנופים האחרים.

ספר זה של יונתן הוא מספרי השירה העדינים והרגישים שראתה השירה העב־רית באחרונה.

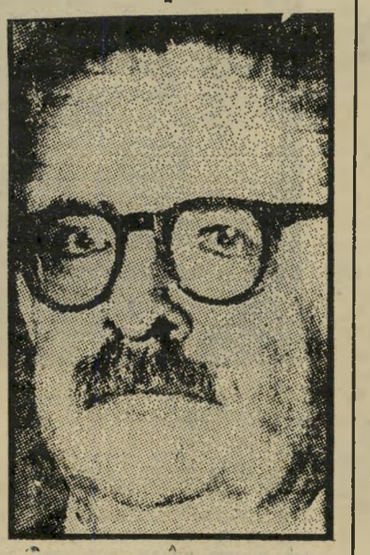
תרגום

העיורון

אלייאס קאנטי, סופר ומחזאי אוסטרי, שנודע במילחמתו בפאשיזם, ושיצירותיו סנוורים, ההמון והכוח ומחזות כמו קו־מדיה של יהירות נודעו בעולם, נחשב בין הסופרים החשובים של המאה ה־20. קאנטי מגדיר את תקופתנו כ„**מאה מפו־לצתים... זמנים כהם הכל עומד בסימן שאלה, שכן הקיום שוב אינו יציב...**" קאנטי נחשב גם כבעל דיעה יוצאת־דופן על הספרות המרכז־אירופית, בעיקר דרך מאמריו על **גיאורג ביכנר, הרמאן ברוך, פרנץ קפקא וקארל קראוס** (שני ה־K) — נחשב כאחד מבעלי המצ־פון האמיתיים של דורנו, בבחינת לוחם בודד במציאות כושלת.

בימים אלה ראה אור, בתרגום מעולה לעברית, ספרו החשוב ביותר של קאנטי, סנוורים*, הידוע יותר בעולם האנגלו־סכ־סי בשם אוטו־דה־פה. גיבור סנוורים הוא „**אדם כן ארבעים היושב כל היום על ספרים וכתבי־יד**". לדעתו „**ילדים קטנים צריך שיגדלו בספריה פרטית... איזו ספרי־כה תהא יפה יותר לעזור ליצורים רכים כאלה להתנכר על ימי־נעוריהם . . . ?**"

קין, גיבור סיפורו של קאנטי, הגשים את חלומות ילדותו: „**כשהיה בן תשע ניכסף אל חנות ספרים. המחשבה שהוא**

אלייאס קאנטי
מבעלי המצפון האמינים של דורנו

יהיה בעליה ויתהלך בה אנה ואנה היתה אז בעיניו חילול־הקודש. מוכר־ספרים הוא מלך, ומלך אינו מוכר־ספרים..." קין הינו בכיר הסינולוגים החיים עלי אדמות הלכוד בתוך עצמו, בתוך עולם סיוטים שאותו צר לעצמו.

יום אחד שוכר קין אשה שתנער האבק מעל לספריו ותשמור על נקיון דירתו. הוא ממשיך לבדו למין האנושי, להתבונן בו מגבוה: „**בימת החול אדם מזיע או מלהג כדי להרוויח את לחמו. בימי א' אדם מלהג בחינם... הוא לא מצא חפץ ביום־מנוחה. שבן שתק תמיד ועבד תמיד...**" בשל המשרתת ששכר, מתחיל להתפתח במוחו סיוט בלהות של אוהב ספרים, בזה הנוסח:

„**ספרים מתגוללים החוצה, עשרות, מאות, לאין מיספר, האש לוחכת את הנייר. כל ספר משווע לעזרה. צרחה קורעת־אוזניים עולה מעבריו. קין פרשט את ידיו אל הספרים הבוערים בלהבות־אש... אבל למה הוא מחרף את עצמו? הלא הוא בפנים. היכן אתם? הלהבות מסי־ורות אותו. לכל הרוחות, מה זה?... לפתע־פתאום, אינו יודע מה היה לו, בני־האדם נהפכים לספרים. הוא זועק בקול גדול ועף, בלי לדעת את נפשו, לעבר האש. הוא רץ, מתנשף, מגדף את עצמו, קופץ לתוך האש ומחפש, וגופים מת־חננים כופתים אותו... עגלות ענקיות, גוקחן כגובה בתים, הרים, שמים, קרבות ובאות אל המוכת הבולע־כל משני צדדים, מעשרה, מעשרים, מכל הצדדים כולם. הקול, אדיר וקטלני, מלעיג: ,עכשיו הגיע תורם של הספרים!'...**"

יום אחד מגלה קין, אחרי שהשאיל ספר למשרתת, כי היא קוראת אותו כאשר על אצבעותיה „**כספות לשם קריאה**". הוא נרגש עד כדי כך, שהוא רוצה לשאתה לאשה. וכאן מתהפך עליו עולמו. טרזה הופכת להתגלמות חלומותיו המיפלצתיים. טרזה זוממת לרשת את כספו ואת דירתו. היא פותחת נגדו בלוחמה פסיכולוגית, הי־פכת חלק מספרייתו, כאשר הכרכים עם גבם אל הקיר, מבהלת רישום משלה לספרייתו, ומגיעה ל־22 אלף כרכים.

קין מתחיל לסבול מסיוטים: „**נמר צמא־דם, שיצא לצוד בני־אדם, התחפש בעורה ובשימלתה של נערה. בקול־בו־כים התייצבה ברחוב והיתה יפת־תואר כל כך עד שחכם אחד נקרה לפניה. ריימתה אותו בחרב עורמה והוא הפיאה אל ביתו, להיות לו אשה בין נשותיו הרבות. אמיץ־לב עד־מאד היה ואהב לשכב עימה. באחד הלילות פשטה מעליה את עור הנערה ויישטה את חזהו. טרפה את ליבו ונעלי־מה בעור החלון. את העור הקורן הניחה אחריה על הארץ. אחת מנשותיו הקור־מות מצאה את שניהם וצעקה עד שניחר גרונה בתשוקתה לפס־היים. ירדה אל האיש האדיר שבאותו מחוז, משוגע אחד, שהיה מתגורר בתוך צואת כיכר השוק. שעות ארוכות התפלשה לרגליו. והנה ירק המשוגע בידה לעיני הכרויות והיה עליה לבלוע את רוקו. בכתה והתעצבה ימים רבים, כי אהבה את המת גם כאין ליבו עימו. מתוך הקלון אשר בלעה למענו צמח לב חדש מן הקרקע החמה של חזה. נתנה אותו לאיש והוא חזר אליה. בסין יש נשים הידועות לאהוב. בספרייתו של קין יש רק הנמר. אך אין הוא צעיר, גם אינו יפה, ובמקום העור הקורן הוא לובש חצאית מעומלנת. יותר משהוא חפץ בלי־בו של החכם. הוא מחשיב את עצמותיו. הגרוע שבחדוות הסיניים נימוסיו נאים מנימוסי טרזה הממשית...**"

כל שמתרחש הוא תהליך חורבנם של הערכים למיניהם. טרזה מחפשת את פינ־קס הבנק. קין שואף להימלט. כאשר נמלט קין, הוא נשא בתיקו מפה ענקית של העיר, קנה־המידה 1:5000, ובה סימן את בתי־המיסחר לספרים בעיגולים אדומים. הסיבה: הוא נמלט בלא ספרייתו, וחיפש דרך לשימור המידע שלו וידיעותיו. באי־רח מופלא ומופלג, החל לדחוס קין בחנו־יות הספרים את הספרים לראשו. „**בי־נתיים נאספה עימו ספריה קטנה של כמה אלפי כרכים... כל לילה לן בכיתי־מלון אחר. איך יעביר את המשא הכבד והולך. מאחר שהיה לו זיכרון בלי־יומחה נשא את הספריה החדשה כולה בראשו. התיק נשאר ריק...**"

סנוורים, שראה אור לראשונה בגרמנית בשנת 1935, רואה אור בעברית באיחור של 44 שנה. כאן המקום להעיר, כי מחבר סנוורים, אליאס קאנטי, הוא ממוצא יהודי בולגרי, ששפת־אמו היתה הלאדינו. ספר מומלץ בכל מדף ספרים המכבד עצמו.

• אליאס קאנטי — **סנוורים**; עברית: חיים איזק; הוצאת זמורה ביתן מודן (זב"מ); 410 עמודים (כריכה רכה).

בחטף

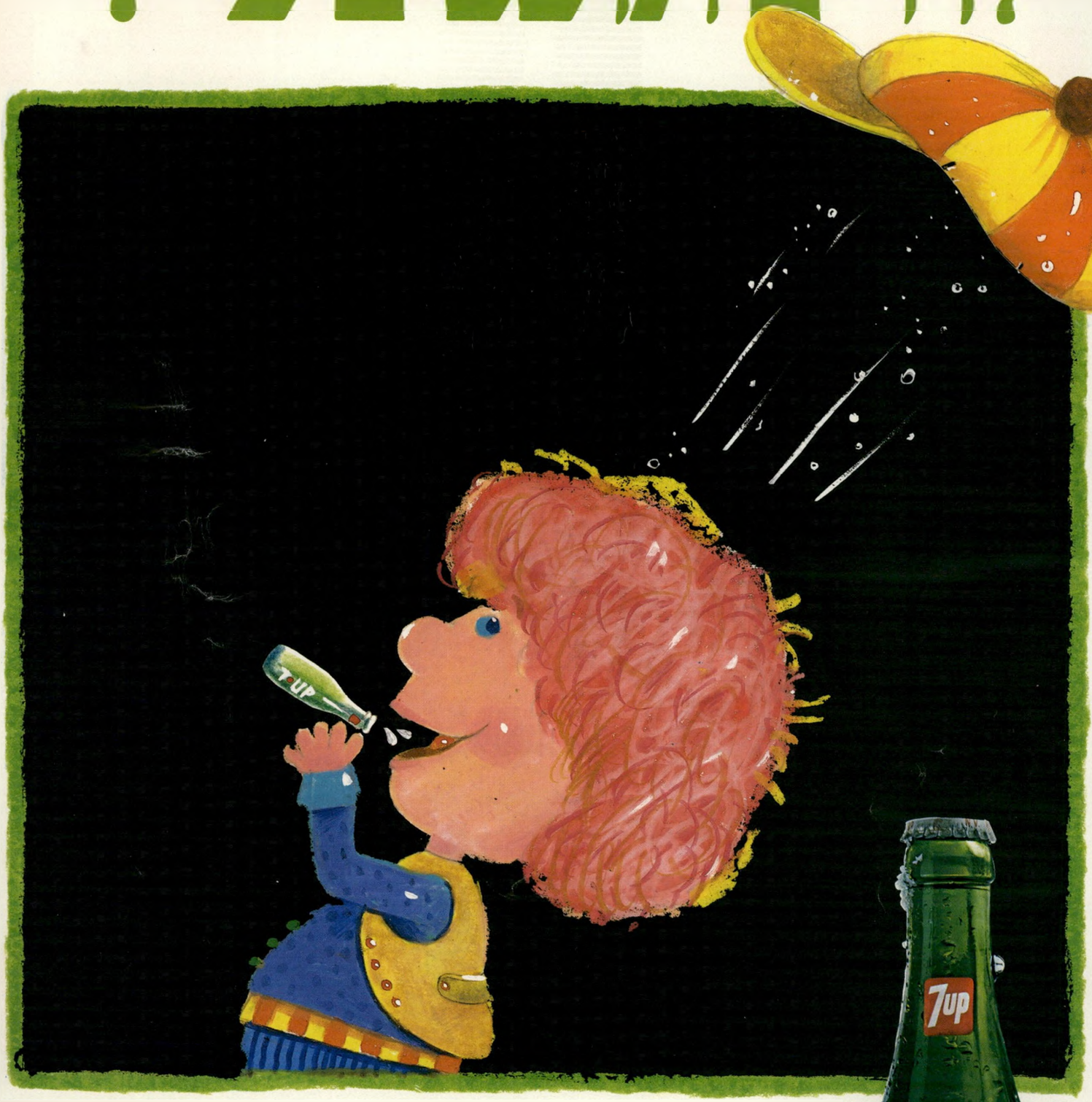
השריף והקומיסר

● ● תעתיק לשוני תמוה לשמו של הוגה־הדעות הגרמני **פרידריך ניטשה**, הובא במדור הספרות של על המשמר, שם הופיע ניטשה בשם ניצשה ● ● המחזאי וההומו־ריסטן **חנוך לוין** נכנס בשבוע שעבר, ביחד עם בנו בן ה־3, אל אחד הבנקים. כאשר ראה הבן את אביו מבצע פעולות בנקאיות באמצעות פינקס המחאות, אמר: „**אני רוצה כסף עם פרצוף!**" ● ● אחד ממכריו של מחבר מאה שנות בדידות, **גבריאל גרסיה מארקז**, שסיפרו סתיו של פטריארך ראה אור השבוע בהוצאת עם עובד, סיפר, בעת ביקור בישראל, על התקופה שבה חיבר מארקז את מאה שנות בדידות, כשהיה נתון במצוקה כלכלית. בתשובה לשאלת בנו הפעוט, סיפר מארקז תמיד על „**היום בו יבוא איש לבוש שחורים עם מיזוודה של דולרים...**" כאשר פורסם הספר בארצות־הברית וזכה להצלחה חסרת־תקדים, חבע מארקז ממו"ליו האמריקאים לשלוח לביתו „**איש לבוש שחורים עם מיזוודה של דולרים...**" על־מנת לרצות את בנו ● ● פא"ן קלוב הישראלי **מצא השנה נציגה** ראוייה לייצגו בקונגרס פא"ן העולמי, שעסק בנושאי צנזורה ודיקטטורה פולי־טית. הנציגה היא המפקחת (קומיסרית) של מישרד־החינוך־והתרבות, **בת שבע שריף**, החורזת בשעות הפנאי שלה גם חרוזים. הגיב על שליחות זו משורר בעל שם: „**בשליחותה זו ממזגת נציגת פא"ן ישראל את השריף והקומיסר...**". ניסוח שהוא פרפראזה על שם סיפרו של **אר־תור קסטלר** היוגי והקומיסר ● ● **חרזן אחר**, שהוא כימאי במיקצועו, **אבנר טריינין**, הכתיר שיר שפירסם במעריב כך: מבוסטון לארץ הבכירע. מעטים זוכ־רים כי לפני 15 שנה הוכתר מחזור שי־רים סאטיריים מאת המשורר **דויד אבי־דן** בכותרת ארץ הבכירע ● ● חילופי־גברא מתכנן עורך הארץ, **גרשום שוקן**, במדור הספרות של יומונו. את מקומו של העורך הנוכחי, המבקר **יורם ברו־נובסקן**, עומד לרשת עורך מגזין יום ו' של הארץ, **אברהם רימון**. פרט מעניין: רימון ו**בנימין תמוז**, שקדם לברונובסקי בעריכת המדור לספרות, נימנו בשנות ה־ארבעים על הקבוצה הכנענית מייסודו של המשורר **יונתן רטוש** ● ● תיאבון רב גילה באחרונה עסקן־הספרות **בנימין י. מיכלי**, שנטל לידיו שלוש מישרות־מפתח באגודת־הסופרים. הוא מכהן בעת ובעונה אחת כיו"ר האגודה, כגיזבר האגודה וכעורך ביטאונה מאזניים ● ● **התנצלות**: ידיעה שפורסמה במדור זה (העולם הזה 2189) על מעור־בותו של **יעקוב ווינסון** בתכסי קרן תל־אביב לספרות ולאמנות לא נועדה לפגוע במר ווינסון, אלא להתריע מפני השתלטות פעיל־התרבות המפד"לי, **דויד אלכסנדר**, על קרן התרבות של העיר העברית החילונית הראשונה. הפרטים שנכללו בה נלקחו מפירסום מוטעה, שהסתבר כי אין לו שחר. עם מר ווינסון הסליחה.

בת שבע שריף
צנזורה ודיקטטורה פוליטית

לחיים תוססים פי 7

שם

הוא כאן!
סֶבן־אַפּ – האמריקאי התוסס בבקבוק הירוק,
שכה הרבית לשמוע עליו.
מעתה, גם תוכל להנות מטעמו –
הטעם של מאות מיליוני מעריצים ברחבי תבל,
ילדים ומבוגרים כאחד.
לחיים תוססים פי שבעה, למסיבות מרתקות פי שבעה,
יש לך עכשיו את סֶבן־אַפּ –
המשקה ללא צבע מאכל.

7·UP

חדש! סֶבן־אַפּ האמריקאי
גם בישראל

ו"ג אלול תשל"ט, 5.9.79 מספר 2192 80 עמודים שנה 43 המחיר : 25.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

מילחמת הכוכבים בישראל

דייויד סול ופיטר סטראוס נגד פארה פוסט